

Rapport 2015:1

ntu

Nationella trygghetsundersökningen

Nationella trygghetsundersökningen 2014

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

brå

Nationella trygghetsundersökningen 2014

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Rapport 2015:1

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott

Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

Denna rapport kan beställas hos bokhandeln eller hos
Fritzes Kundservice, 106 47 Stockholm
Telefon 08-690 91 90, fax 08-690 91 91, e-post order.fritzes@nj.se

Produktion:
Brottsförebyggande rådet Box 1386, 111 93 Stockholm.
Telefon 08-527 584 00
e-post info@bra.se
Brå på Internet www.bra.se

Författare: Anna Frenzel, Lisa Wallin, Thomas Hvitfeldt och Åsa Irlander Strid
Formgivning: Ordförrådet
Omslagsbild: Helena Halvarsson
Tryck: Lenanders Grafiska AB

© Brottsförebyggande rådet 2015
ISSN 1100-6676
ISBN 978-91-87335-39-6
URN:NBN:SE:BRA-585

Förord

Brottslighet är ett ämne som ständigt engagerar, och allt högre krav ställs på samhällets förmåga att motverka de konsekvenser som brottsligheten medför i form av brottsoffer, otrygga människor och ett ifrågasättande av de rättsvårdande myndigheternas förmåga. Därmed ökar behoven av att kunna följa och analysera brottsligheten och otryggheten. I detta sammanhang är Nationella trygghetsundersökningen (NTU) en viktig faktakälla.

Enligt instruktionen från regeringen ges här en övergripande redogörelse av allmänhetens utsatthet för brott och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat presenteras i stället i olika fördjupningsstudier. Det underliggande datamaterialet i NTU är tillgängligt för etikprövad forskning.

Rapportens författare är Anna Frenzel, Lisa Wallin, Thomas Hvitfeldt och Åsa Irlander Strid, samtliga utredare vid Brå.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla de som deltagit genom att svara på frågorna i NTU – och som gör studier och rapporter av detta slag möjliga.

Stockholm i januari 2015

Erik Wennerström
Generaldirektör

Anna Sellin
Enhetschef

Innehåll

Sammanfattning	6
Utsatthet för brott	6
Oro och otrygghet	8
Förtroende för rättsväsendet	10
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	11
DEL 1 • Om undersökningen	13
1 Inledning	14
Syfte och frågeställningar	14
2 Metod	16
Upplägg och genomförande	16
Frågeinnehåll	17
Bortfall	20
Tillförlitlighet och jämförbarhet	21
Resultatredovisning	24
DEL 2 • Resultat	29
3 Utsatthet för brott	31
Sammanfattning	32
Inledning	33
Brott mot enskild person	34
<i>Misshandel</i>	40
<i>Hot</i>	44
<i>Sexualbrott</i>	47
<i>Personrån</i>	50
<i>Bedrägerier</i>	53
<i>Trakasserier</i>	54
Egendomsbrott mot hushåll	57
<i>Bostadsinbrott</i>	60
<i>Fordonsrelaterade brott</i>	61
<i>Cykelstöld</i>	62

4 Oro och otrygghet	85
Sammanfattning	86
Inledning	87
<i>Otrygghet</i>	87
<i>Oro för brott</i>	88
<i>Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar</i>	90
<i>Otrygghetens konsekvenser</i>	102
5 Förtroende för rättsväsendet	121
Sammanfattning	122
Inledning	122
<i>Förtroende för rättsväsendet och de enskilda myndigheterna</i>	123
<i>Förtroende för hur rättsväsendet hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta</i>	127
6 Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	139
Sammanfattning	140
Inledning	140
<i>Erfarenhet av polisen</i>	141
<i>Erfarenhet av åklagare</i>	146
<i>Erfarenhet av domstol</i>	146
<i>Erfarenhet av målsägandebiträde</i>	147
<i>Erfarenhet av rättegång</i>	148
Referenser	158
Bilaga 1. Statistisk säkerhet	160
Bilaga 2. Regressionsanalyser	162

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas de övergripande resultaten från Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2014. Cirka 12 000 personer har svarat på frågorna, vilket innebär att svarsfrekvensen i undersökningen är 61 procent. De allra flesta har deltagit genom telefonintervjuer, men ett mindre antal har deltagit genom postenkät. Nedan sammanfattas rapportens resultat, uppdelat på frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet, förtroende för rättsväsendet* samt *brott utsattas kontakter med rättsväsendet*.

Utsatthet för brott

Den undersökta utsattheten för brott gäller kalenderåret före frågetillfället. Det innebär att den utsatthet som rapporteras i NTU 2014 behandlar utsatthet under 2013. Utsattheten för *brott mot enskild person* redovisas i andel utsatta personer, till skillnad från utsattheten för *egendomsbrott mot hushåll*, som redovisas i andel utsatta hushåll. För de brott som ingår i kategorin *egendomsbrott mot hushåll* redovisas inte utsattheten för 2005.

Brott mot enskild person

- Av de som svarat på frågorna i NTU 2014 uppger 12,7 procent att de under 2013 utsatts för någon eller några av de brottstyper som i rapporten kallas för brott mot enskild person: misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägeri eller trakasserier. Det är en ökning jämfört med de senaste åren (2012 var andelen 11,4 %) och en återgång till ungefär samma nivå som uppmättes i den första undersökningen 2005.
- De vanligaste brottstyperna är hot och trakasserier och minst vanligt är utsatthet för sexualbrott, allvarlig misshandel och personrån.
- Av de brott mot enskild person som rapporteras i NTU 2014 uppges ungefär tre av tio (31 %) vara anmälda till polisen. Högst är anmälningsbenägenheten för personrån (60 %) och lägst för sexualbrott (12 %). Andelen anmälda händelser har ökat något sedan 2005 då 24 procent uppgavs vara anmälda till polisen.
- De flesta som blivit utsatta för brott mot enskild person uppger att de utsatts en gång under 2013, men 15 procent av dem (motsvarande 1,5 % i befolkningen i åldrarna 16–79 år) uppger att de blivit utsatta fyra gånger eller fler. Den gruppen har blivit utsatt för över hälften (60 %) av alla händelser av brott mot enskild person.

- 2,4 procent av personer i yrkesverksam ålder (20–64 år) uppger att de under 2013 har blivit utsatta för misshandel, hot, personrån eller sexualbrott med anledning av sitt yrke.

Misshandel

- Andelen som uppger att de blivit utsatta för misshandel ökade från 1,9 procent 2012 till 2,3 procent 2013. År 2012 var dock andelen utsatta för misshandel ovanligt låg, och 2013 års resultat är snarare en återgång till en nivå som varit relativt konstant sedan 2008.
- Utsatthet för misshandel är vanligare bland män än bland kvinnor och vanligast i åldersgruppen 20–24 år.
- Vanligast är att brottsplatsen är en allmän plats och att gärningspersonen är okänd för den utsatta.

Hot

- Andelen som blivit utsatta för hot uppgick till 4,5 procent under 2013, vilket är något högre än föregående år (4,2 %) men i nivå med de första undersökningarna som gjordes under 2005 och 2006.
- Utsatthet för hot är vanligare bland kvinnor än bland män och vanligast i åldersgruppen 20–24 år.
- Vanligast är att brottsplatsen är en allmän plats och att gärningspersonen är okänd för den utsatta.

Sexualbrott

- År 2013 låg andelen personer som uppger att de blivit utsatta för sexualbrott på 1,3 procent. Det är en ökning jämfört med 2012, då andelen var 0,8 procent, en nivå som varit i princip oförändrad sedan 2005.
- Utsatthet för sexualbrott är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män och vanligast i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år.
- Den vanligaste brottsplatsen är en allmän plats, och det vanligaste är att gärningspersonen är okänd för den utsatte.

Personrån

- Utsattheten för personrån har varit relativt oförändrad de senaste åren. I NTU 2014 uppger 0,7 procent att de blivit utsatta för personrån under 2013.
- Utsatthet för personrån är vanligare bland män än bland kvinnor och vanligast i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år.

Bedrägerier

- Andelen personer som blivit utsatta för bedrägeri har ökat successivt från 2,5 procent 2006 till 3,5 procent 2013.
- Utsatthet för bedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor. Störst andel utsatta finns i åldersgrupperna 20–24 och 34–44 år.

Trakasserier

- Andelen personer som blivit utsatta för trakasserier uppgår år 2013 till 5,0 procent. Nivån har ökat både från föregående år (då andelen var 4,1 %) och sedan 2010 (då andelen var 3,5 %). Perioden dess-

förrinnan (2005–2010) minskade dock utsattheten för trakasserier i ungefär samma omfattning (från 5,2 till 3,5 %).

- Utsatthet för trakasserier är vanligare bland kvinnor än bland män och vanligast i de yngsta åldersgrupperna i undersökningen (allra vanligast i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år).
- Det vanligaste är att gärningspersonen är okänd för den utsatta.

Egendomsbrott mot hushåll

- Av svaren framgår att 9,7 procent av hushållen utsattes för bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld eller bostadsinbrott (kallat egendomsbrott mot hushåll) under 2013. Utsattheten för dessa brott har minskat något sedan 2006 (då andelen var 12,6 %). Det vanligaste egendomsbrottet är cykelstöld, minst vanligt förekommande är bostadsinbrott och bilstöld.
- Av de egendomsbrott mot hushåll som rapporteras i NTU uppges ungefär hälften (53 %) vara anmälda till polisen. Högst är anmälningsbenägenheten för bostadsinbrott (84 %) och lägst för cykelstöld (40 %). I likhet med bostadsinbrott är bilstölder en brottstyp som polisanmäls i hög grad. Andelen anmälda händelser har varit relativt stabil sedan 2006.
- En övervägande majoritet av de som blivit utsatta för egendomsbrott mot hushåll uppger att de utsatts en gång under 2013. Endast 3 procent av de utsatta hushållen uppges vara utsatta fyra gånger eller fler.

Bostadsinbrott

- Utsattheten för bostadsinbrott har varit relativt oförändrad sedan 2006. I NTU 2014 uppges 1,2 procent av hushållen ha blivit utsatta för bostadsinbrott 2013.

Bilstöld

- Andelen hushåll som blivit utsatta för bilstöld har minskat kraftigt, från 0,9 procent 2006 till 0,4 procent 2013.

Stöld ur eller från fordon

- Andelen hushåll som har utsatts för stöld ur eller från fordon har minskat från 5,0 procent 2006 till 2,8 procent 2013.

Cykelstöld

- Andelen hushåll som utsatts för cykelstöld har minskat från 6,9 procent 2006 till 6,2 procent 2013.

Oro och otrygghet

Otrygghet och oro för brott och är komplicerade fenomen att mäta. NTU fångar in några centrala aspekter. Resultaten varierar beroende på vilken typ av oro eller otrygghet som efterfrågas; exempelvis är det fler som oroar sig för att närstående ska drabbas av brott än att de själva ska utsättas.

Otrygghet ute sen kväll

- Andelen personer som känner sig otrygga när de går ut ensamma sent på kvällen i det egna bostadsområdet har minskat från 21 procent 2006 till 15 procent 2014.
- Det är betydligt vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det. Andelen otrygga är särskilt hög bland de yngsta och äldsta kvinnorna i undersökningen.

Oro för brottsligheten i samhället

- Andelen personer som oroar sig för brottsligheten i samhället har minskat från 29 procent 2006 till 19 procent 2014.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för brottsligheten i samhället än att män gör det. Andelen oroliga är lägst i de yngsta åldersgrupperna och högst i de äldsta.

Oro för att närstående ska drabbas av brott

- Andelen personer som oroar sig för att närstående ska drabbas av brott har minskat från 32 procent 2006 till 22 procent 2014.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att närstående ska drabbas av brott än att män gör det. Både för män och kvinnor är andelen oroliga personer störst i åldern 45–54 år.

Oro för att utsättas för brott

- År 2014 uppger 16 procent att de oroar sig för bostadsinbrott, och den nivån har varit relativt stabil under hela mätperioden.
- Det är något vanligare att kvinnor oroar sig för bostadsinbrott än att män gör det. Andelen oroliga är relativt jämnt fördelad över åldersgrupperna, bortsett från de yngsta åldersgrupperna där andelen oroliga är lägre än i den övriga befolkningen.
- Andelen personer som oroar sig för att bli utsatta för överfall eller misshandel har minskat från 15 procent 2006 till 10 procent 2014.
- Det är betydligt vanligare att kvinnor oroar sig för att bli utsatta för överfall eller misshandel än att män gör det. Andelen oroliga kvinnor varierar dock mycket mellan olika åldersgrupper. Störst är andelen bland kvinnor i åldern 20–24 år.
- Andelen personer som oroar sig för att bli utsatta för stöld av eller skadegörelse på fordon har minskat från 22 procent 2006 till 12 procent 2014.
- Andelen oroliga för stöld av eller skadegörelse på fordon är i princip lika hög för kvinnor som för män och ungefär lika hög i alla åldersgrupper förutom den yngsta (16–19 år) där andelen oroliga är avsevärt lägre.

Otrygghetens konsekvenser

- En liten grupp i undersökningen (3 %) uppger att oron och otryggheten påverkar deras beteende (att oron och otryggheten får dem att avstå från aktiviteter eller välja annan väg eller färdstätt) i hög grad. Andelen har varit relativt konstant sedan mätningarna inleddes 2006.

- Andelen som uppger att oron påverkar deras livskvalitet har minskat från 11 procent 2006 till 8 procent 2014.
- Det är vanligare att otryggheten och oron påverkar beteendet och livskvaliteten för kvinnor än för män men det är en relativt liten skillnad mellan olika åldersgrupper.

Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar

- Andelen särskilt otrygga är högre bland personer som har blivit utsatta för brott. Andelen särskilt otrygga är även högre bland personer med anhöriga som blivit utsatta för allvarligt brott och bland personer som har varit vittnen till våld. Dessa samband har varit relativt oförändrade över tid.
- Andelen särskilt otrygga är högre bland personer som upplever att brottsligheten har ökat de senaste tre åren än bland personer som tror att brottsligheten har varit oförändrad eller minskat.
- Andelen särskilt otrygga är högre bland personer med litet förtroende för rättsväsendet.

Förtroende för rättsväsendet

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs såväl frågor om inställningen till rättsväsendet överlag som mer specifikt till fyra av dessa myndigheter – polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården.

Förtroende för rättsväsendet och de olika myndigheterna

- Resultaten visar att förtroendet för rättsväsendet är relativt stort i befolkningen 16–79 år, 60 procent uppger att de har ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet. Det är lika vanligt att ha stort förtroende för polisen.
- Andelen som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet har ökat från 54 procent 2006 till 60 procent 2014.
- Även när det gäller polisen har andelen med stort förtroende ökat, från 55 procent 2006 till 60 procent 2014.
- En liknande ökning noteras också för åklagarna, där andelen personer med stort förtroende har ökat från 42 procent 2006 till 49 procent 2014.
- Andelen personer som har stort förtroende för domstolarna har ökat från 43 procent 2006 till 49 procent 2014.
- Den största ökningen noteras för kriminalvården, där andelen personer med stort förtroende har ökat från 29 procent 2006 till 42 procent 2014.
- Det är något vanligare att kvinnor har stort förtroende för rättsväsendet än att män har det.
- Störst andel personer med stort förtroende för rättsväsendet återfinns bland de yngsta i undersökningen (16–19 år), och minst andel med stort förtroende återfinns bland de äldsta.

Förtroende för att misstänkta personer hanteras rättvist

- Andelen personer med stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar misstänkta rättvist har ökat, från 45 procent 2006 till 51 procent 2014. En ungefär lika stor andel (52 %) har stort förtroende för att polisen hanterar misstänkta på ett rättvist sätt, något som i princip varit oförändrat sedan frågan infördes 2008.
- Förtroendet för att rättsväsendet respektive polisen hanterar misstänkta på ett bra sätt är i princip lika stort bland kvinnor som bland män.
- Störst andel personer med stort förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist återfinns bland de yngsta i undersökningen och minst andel med stort förtroende återfinns bland de äldsta.

Förtroende för att utsatta personer behandlas bra

- Andelen personer med stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar utsatta bra har ökat från 30 procent 2006 till 40 procent 2014.
- Förtroendet för att polisen behandlar utsatta bra har legat stabilt sedan frågan infördes 2008, och uppgick under 2014 till 53 procent.
- Det är något vanligare att kvinnor har stort förtroende för att utsatta personer behandlas bra av polisen.
- Störst andel personer med stort förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra återfinns bland de yngsta i undersökningen och minst andel med stort förtroende återfinns bland de äldsta.

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

När en person som blivit utsatt för ett brott väljer att anmäla händelsen till polisen innebär detta att den brottsutsatta får kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till den kontakt man får med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol i de fall då brottet tas upp i en rättegång.

Erfarenhet av polisen

- Var femte person i åldersgruppen 16–79 år (20 %) uppger att de varit i kontakt med polisen till följd av att de någon gång under de senaste tre åren har utsatts för brott. Drygt hälften av brottsoffren (55 %) uppger att de överlag har haft positiva erfarenheter av polisen, och nära var sjätte person uppger att de har haft negativa erfarenheter. Andelarna har varit relativt konstanta sedan 2007.
- Kvinnor uppger oftare än män att de har positiva erfarenheter.
- I de fall där händelsen innehöll hot eller våld var erfarenheten av polisen mer negativ än i övriga fall.
- När det gäller mer specifika aspekter av kontakten med polisen är betyget ojämnt. Det är betydligt fler som är nöjda med polisens tillgänglighet och bemötande än med den information som de fått om ärendet och med polisens sätt att utreda brottet.

Erfarenheter av rättegång

- Cirka 2,5 procent uppger att de varit i kontakt med åklagare med anledning av att de någon gång under de senaste tre åren har blivit utsatta för brott. Nästan hälften av dem (48 %) uppger att de har positiva erfarenheter av den kontakten.
- 1,8 procent av befolkningen i åldern 16–79 år uppger att de medverkat som målsägande i rättegång under de senaste tre åren. Nästan två av tre (65 %) av dem är mycket eller ganska nöjda med bemötandet som de fick i domstolen.
- En majoritet (74 %) av de som varit målsägande uppger att de tyckte att det var mycket eller ganska lätt att förstå vad som hände under rättegången och ungefär lika många (71 %) tyckte att de fått tillräcklig information inför rättegången.
- Omkring sex av tio (61 %) av de som medverkat i rättegång har haft ett så kallat målsägandebiträde. Av dessa beskriver 60 procent sina erfarenheter av målsägandebiträdet som positiva.

Del 1

Om undersökningen

1 Inledning

Medborgarnas utsatthet för brott, känsla av otrygghet och erfarenheter av rättsväsendet är sedan lång tid tillbaka naturliga fokus för kriminalpolitiken. Att minska människors utsatthet för brott och deras otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål. Därför är det betydelsefullt med detaljerad kunskap om vilka grupper som är mest utsatta för olika typer av brott, vilka som i störst utsträckning påverkas negativt av oro för brott och vilka som hyser lägst förtroende för rättsväsendet. En sådan kunskap ger bättre möjligheter för samhället och rättsväsendet att satsa på åtgärder på de områden där de behövs mest. En viktig kunskapskälla är den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) som genomförs årligen sedan 2006. I denna rapport presenteras resultat från NTU:s nionde datainsamling, som genomfördes från januari till mitten av maj 2014.

Syfte och frågeställningar

Syfte

Syftet med denna årsbok för NTU är att på en övergripande nivå presentera resultaten för de fyra frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* samt *brottsutsattas erfarenheter av rättsväsendet*. Mer djupgående analyser och förklaringar av resultaten följer huvudsakligen i fristående fördjupningsstudier.

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten för olika grupper i befolkningen i åldern 16–79 år, och på så sätt belysa eventuella skillnader mellan till exempel män och kvinnor eller mellan olika typer av familje- och boendeförhållanden. I rapporten redovisas även tidsserier för flera olika indikatorer och resultat från tidigare undersökningar (NTU 2006–2013).

Frågeställningar

De huvudsakliga frågeställningarna i rapporten är följande:

- Hur stor del av befolkningen utsattes under 2013 för misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägeri, trakasserier, bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon eller cykelstöld? Hur många brott har befolkningen utsatts för och hur ser fördelningen ut mellan olika typer av brott? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen? Vilka är omständigheterna kring brotten?

- Hur utbredd är otryggheten i befolkningen? Hur vanligt är det att människor oroar sig för olika typer av brott? Får otryggheten konsekvenser för beteendet och i så fall vilka? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen, och finns det skillnader när det gäller deras erfarenheter av brott och inställning till rättsväsendet?
- Hur stort är förtroendet för rättsväsendet som helhet, för de enskilda myndigheterna och deras sätt att utföra olika uppgifter? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?
- Vilka erfarenheter har brottsutsatta som haft kontakter med rättsväsendet? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?

2 Metod

I detta kapitel beskrivs metoden för NTU, främst för datainsamlingen 2014. En mer omfattande och detaljerad redovisning av undersökningens metod ges i den fristående tekniska rapporten för Nationella trygghetsundersökningen 2014 (Brå 2015).

Upplägg och genomförande

Upplägget av undersökningen har i huvudsak utgått från att resultaten ska kunna redovisas på nationell nivå, men i vissa avseenden även regionalt. Det krävs ett stort urval för att kunna redovisa omständigheter kring mindre vanliga brottstyper i förhållande till olika grupper i befolkningen. Statistiska åtgärder har vidtagits för att öka precisionen i skattningarna och för att korrigera för bortfallet.

Urval

NTU bygger på ett nationellt slumpmässigt urval av personer i åldrarna 16–79 år.¹ Till NTU 2014 drogs 20 000 personer ur Statistiska centralbyråns register över totalbefolkningen.²

Tabell 2.1 Urval och bortfall i NTU 2014.³

	Antal	Procent
Bruttourval	20 000	
– övertäckning (avlidna/utlandsflytt)	282	
Nettourval	19 718	100,0
Svarande	12 030	61,0
därav via enkäter	1 657	8,4
Bortfall	7 688	39,0
därav		
förhindrad att medverka	545	2,8
ej anträffad	3 782	19,2
avböjt att medverka	3 361	17,0

¹ Urvalet består av personer som är födda mellan 1935 och 1998. De som är födda 1998 fyllde 16 år undersökningsåret 2014. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

² Det innebär att NTU 2014 är den åttonde fullskaliga insamlingen (av nio hittills). I 2006 års undersökning bestod urvalet av 10 000 personer.

³ För motsvarande uppgifter från NTU 2006–2013, se tabell 2.1 i respektive tekniska rapporter.

Det är vanligare att unga väljer att inte delta i den här typen av undersökningar. Eftersom de äldsta åldersgrupperna i undersökningen är antalsmässigt relativt få i befolkningen riskerar de yngsta och de äldsta i undersökningen därför att bli alltför få för att kunna studeras separat med acceptabel precision i skattningarna. För att motverka detta har dessa åldersgrupper översamplats⁴ i urvalet. Även för de fem befolkningsmässigt minsta länen har antalet urvalspersoner utökats för att ge möjlighet till regionala analyser.⁵

I analyserna av materialet används ett viktningförfarande som tar hänsyn till överrepresentationer i urvalet och även korrigerar för bortfallet, så att resultaten ska bli så representativa som möjligt för befolkningen (16–79 år). Urvalsundersökningar av det här slaget antas generellt sett representera den vuxna befolkningen i stort, dock ej de allra mest marginaliserade grupperna, så som hemlösa, missbrukare och grovt kriminella (Brå 2000).

Genomförande och datainsamling

Datainsamlingen genomfördes av Statistiska centralbyrån, i huvudsak genom telefonintervjuer.⁶ Den genomsnittliga intervjutiden var cirka 14 minuter. Till de personer i urvalet som inte gick att nå och till dem som inte ville svara på frågorna per telefon skickades en förkortad postenkät. Hälften av dessa personer fick även instruktioner för att kunna besvara enkäten via internet.⁷

Materialet till undersökningen samlades 2014 in från januari till mitten av maj.⁸ Ett informationsbrev skickades ut till urvalspersonerna några veckor innan SCB:s intervjuare tog kontakt per telefon. Innan intervjun påbörjades säkerställdes att den utvalda personen hade tagit del av informationen och samtyckte till att delta i undersökningen.

Intervjudata har kompletterats med vissa registeruppgifter, exempelvis intervjupersonernas ålder, bostadsort och utbildning (se avsnittet om redovisningsgrupper).

Frågeinnehåll

De fyra frågeområden som behandlas i denna rapport är *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet*.⁹ Även bakgrundsinformation om de personer som deltagit i NTU samlas in och utgör sedan redovisningsunderlag.

⁴ Översampling innebär att man låter en grupp vara överrepresenterad i urvalet.

⁵ De län för vilka urvals förstärkningar gjorts är Blekinge, Gotland, Jämtland, Kalmar och Kronoberg.

⁶ För de intervjupersoner som så önskar kan intervjun göras på engelska.

⁷ Postenkäten och webbenkäten innehöll samtliga frågor ur grundformuläret; däremot ingick inte uppföljningsfrågorna om respektive brott. Förutom på svenska fanns enkäten även tillgänglig på engelska, persiska, arabiska och bosniska/kroatiska/serbiska.

⁸ Datainsamlingen i 2006 års undersökning genomfördes under augusti–oktober 2006, sedan 2007 har de gjorts i början av året.

⁹ De frågor som ligger till grund för redovisningen framgår av intervjuformuläret, som finns tillgängligt på Brås webbplats (www.bra.se) som bilaga till den tekniska rapporten.

Utsatthet för brott

Frågeområdet om utsatthet för brott inleds med ett antal så kallade screeningfrågor, som tar reda på om den tillfrågade varit utsatt för olika typer av brott – och i så fall hur många – under närmast föregående kalenderår (i det här fallet 2013).¹⁰ För personer som uppger att de blivit utsatta för brott ställs ett antal uppföljningsfrågor om brottet eller brotten.

Screeningfrågor

Screeningfrågorna avser tio brottstyper. För att frågorna ska vara så begripliga som möjligt är de formulerade så att de beskriver handlingen som efterfrågas. Exempelvis undersöks utsatthet för misshandel genom frågan *Slog, sparkade eller utsatte någon dig för någon annan typ av fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont under förra året (2013)?* i stället för att fråga *Utsatte någon dig för misshandel under förra året (2013)?*

Följande brottstyper efterfrågas i NTU och redovisas i denna rapport:

- misshandel
- hot
- sexualbrott
- personrån
- trakasserier¹¹
- bedrägeri
- stöld av bil
- stöld ur eller från motordrivet fordon
- stöld av cykel
- bostadsinbrott.

Utöver de listade brottskategorierna innehåller undersökningen också en fråga om huruvida de tillfrågade under den aktuella perioden har varit utsatta för något eller några *andra brott*. Av naturliga skäl ingår inte brott mot exempelvis allmänheten i stort, staten eller företag.

Valet av brottstyper är delvis styrt av vilka brottskategorier som används i den registerbaserade statistiken över anmälda brott och som det är möjligt att formulera tydliga frågor om. Valet har också påverkats av vilka brottstyper som bedömts som angelägna av olika skäl, exempelvis för att de är särskilt vanliga eller allvarliga eller i stor utsträckning är en källa till oro. För några typer av egendomsbrott (cykelstöld, stöld ur eller från fordon, bilstöld och bostadsinbrott) tillfrågas undersökningspersonerna både om de själva eller om någon i deras hushåll har blivit utsatt. Detta eftersom egendomen ofta är eller uppfattas vara gemensam för de boende i hushållet. För brott direkt riktade mot en person, exempelvis misshandel och hot, undersöks däremot endast om den tillfrågade själv har blivit utsatt.

I och med valet av brottskategorier är det möjligt att studera ett brett spektrum av utsatthet. I den registerbaserade statistiken över anmälda brott motsvarar de valda brottskategorierna 43 procent av samtliga an-

¹⁰ Den här typen av undersökningar efterfrågar ofta utsatthet under *de senaste tolv månaderna* (räknat från undersökningstillfället), men i NTU efterfrågas utsatthet under föregående kalenderår, huvudsakligen för att jämförelser med den registerbaserade statistiken över anmälda brott, som är kalenderårsbaserad, ska vara möjliga.

¹¹ I brottsbalken definieras inte trakasserier som en egen brottstyp. Om någon eller några enskilda handlingar som begås är brottsliga (det kan till exempel handla om hot, ofredande, skadegörelse eller hemfridsbrott), klassificeras de enligt gällande brottsrubricering. För aktuell frågeformulering, se kapitel 3, avsnittet "Trakasserier".

mälda brottsbalksbrott. En utgångspunkt för formuleringen av de flesta screeningfrågorna har, som tidigare framgått, varit att sträva efter jämförbarhet med någon eller några av de juridiska brottskategorier som används i den registerbaserade statistiken över anmälda brott. Tidigare erfarenheter visar dock att ambitionen att mer i detalj fånga in exakt samma typ av händelser som i den registerbaserade statistiken är realistisk. När frågorna formulerats har därför strävan i första hand varit att fånga brotts handlinger så pass väl att utvecklingen över tid i NTU går att jämföra med utvecklingen över tid i den registerbaserade statistiken över anmälda brott, snarare än att få exakta mått på brottsnivåer som är jämförbara med den registerbaserade statistiken för ett givet år.

Uppföljningsfrågor om brott

De personer som uppger att de själva eller deras hushåll blivit utsatt för någon eller några av de tio efterfrågade brottstyperna har också fått följdfrågor om brottet. Följdfrågorna skiljer sig något åt mellan de olika brottstyperna, men handlar exempelvis om var och när brottet ägde rum, om det anmälts till polisen, vilka skador som uppkom till följd av brottet, vilken relation brottsoffret har till gärningspersonen och vilket behov av stöd brottsoffret har haft. Frågorna berör således både omständigheterna kring brottet och brottsoffrets erfarenheter.

För att inte belasta intervjupersonerna med alltför långa intervjuer har följdfrågor ställts för maximalt tre av de brott som personen uppgett. Tidigare erfarenheter från NTU visar att de flesta uppger ett eller några enskilda brott och att merparten därför får redogöra för samtliga brott som de blivit utsatta för.¹² Om en person har blivit utsatt för mer än tre brott används en prioriteringslista¹³ som avgör vilka brott den svarande ska besvara i uppföljningsformuläret. I huvudsak innebär detta att ovanliga och mer allvarliga brottstyper går före vanliga och mindre allvarliga.

Otrygghet

Som framgått tidigare innehåller NTU även frågor om otrygghet och oro för brott. Frågorna belyser oro för att själv utsättas för brott, oro för att närstående ska utsättas, oro över brottsligheten i stort samt en mer allmän känsla av otrygghet. När det gäller frågan om otrygghet är det tänkbart att andra faktorer, som inte är kopplade till brott, vägs in i svaren. I undersökningen efterfrågas också om den upplevda otryggheten får konsekvenser för det egna beteendet och livskvaliteten.

Förtroende för rättsväsendet

I undersökningen ingår frågor om förtroendet för såväl rättsväsendet i stort som för enskilda myndigheter (polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården). Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist och för att personer som utsatts för brott behandlas bra av polisen och av rättsväsendet generellt.

¹² Se till exempel avsnitten om upprepad utsatthet för brott i kapitel 3 i denna rapport.

¹³ Se bilaga i NTU 2014 – Teknisk rapport (Brå 2015).

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

För att bättre fånga in de senare delarna i rättskedjan, så som åklagare och domstol, tillfrågas de svarande om de under *de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. Om så är fallet får den svarande också ett antal frågor om sina erfarenheter av kontakterna med rättsväsendets myndigheter. Frågorna avser erfarenheten av kontakten med polisen och (i de fall där en anmälan har lett till rättegång) om erfarenheten av målsägandebiträde och åklagare, om bemötandet i domstol och om förståelsen av rättegången.

Bortfall

Frågeundersökningar dras alltid med ett visst bortfall, eftersom en del av de personer som valts ut för att ingå i undersökningen inte vill eller kan delta (externt bortfall). Vissa av dem som deltar besvarar inte heller alla frågor (internt bortfall).

Externt bortfall

Det totala bortfallet för datainsamlingen år 2014 uppgår till 39,0 procent av urvalet (se tabell 2.1 ovan). Det ger en svarsfrekvens på 61,0 procent, vilket är 3,2 procentenheter lägre än i NTU 2013. Svarsfrekvensen har sjunkit sedan mätningarna inleddes 2006, då närmare 78 procent av de utvalda deltog i undersökningen. I den tekniska rapporten (Brå 2015) redovisas en genomgång av bortfallens beskaffenhet vid de nio datainsamlingsomgångar som hittills genomförts. Slutsatsen är att det ökande bortfallet främst kommer av att andelen ”ej anträffade” vid telefonintervjuerna ökat jämfört med de första åren. Vad detta i sin tur beror på är inte helt klarlagt, men det tycks till viss del vara relaterat till ålder då det framför allt är bland personer som är yngre än 50 år som bortfallet har ökat.

En analys av bortfallet visar att de svarande avviker från dem som inte svarat. Exempelvis har kvinnor och personer födda i Norden svarat i större utsträckning än män och utomnordiskt födda. Det är dessutom sannolikt så att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, som hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, inte är representerade i materialet, vilket är särskilt olyckligt då de tenderar att vara mer drabbade av brott än andra (Brå 2000, Brå 2002, Nilsson 2002). Det finns med andra ord anledning att reflektera över hur det externa bortfallet påverkar undersökningens resultat både vad gäller att *skatta nivåer* och *följa utvecklingen över tid*.

Det faktum att det finns grupper som inte är tillräckligt representerade i materialet bidrar till en osäkerhet vid *skattningar av nivåer*, sannolikt på så sätt att man underskattar utsattheten för brott och oron för brott och överskattar förtroendet för rättsväsendet. Skattningarna görs dock med hjälp av ett viktningförfarande där man viktar upp svaren från till exempel män och utomnordiskt födda, vilket gör att resultaten ändå betraktas som representativa för den vuxna befolkningen i stort, dock ej de allra mest marginaliserade grupperna, som hemlösa, missbrukare och grovt kriminella. Här bör dock poängteras att det finns andra felkällor

i den här typen av undersökningar som påverkar skattningen av nivåerna (se rubriken ”Tillförlitlighet och jämförbarhet”), vilket gör att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Ett konstant mätfel, till exempel externt bortfall, medför generellt mindre problem för möjligheterna att *följa utvecklingen över tid* av det som undersökningen mäter än att skatta exakta nivåer. Problemen uppstår när bortfallet ökar, eftersom det inte går att vara säker på i vilken grad bortfallet är relaterat till det som avses mätas. Det kan vara brottsutsatta personer *eller* ej brottsutsatta personer, personer som känner sig otrygga *eller* personer som inte känner sig otrygga som i allt högre utsträckning väljer att inte delta, vilket skulle innebära att underskattningen av utsattheten och oron och överskattningen av förtroendet skulle öka för varje år. Det finns dock inget som tyder på att det ökande bortfallet skulle vara relaterat till just brottsutsatthet, annat än genom ålder, en faktor vars effekt ändå hålls konstant genom viktningssystemet. Skulle det trots allt finnas ett okänt samband mellan det ökande bortfallet och utsatthet för brott är effekten sannolikt relativt liten.¹⁴

Under insamlingen vidtas olika åtgärder för att hålla det externa bortfallet nere, exempelvis genom att skicka ett informationsbrev till alla i urvalet innan de blir uppringda och genom att ge de tillfrågade möjlighet att styra över tidpunkten för intervjun. Slutligen skickas en postenkät till de personer som inte gått att nå för en telefonintervju. Hälften av de personer som fick postenkäten hemskickad fick även möjlighet att svara på enkäten via internet. Drygt 8 procent av de utvalda personerna deltog genom att fylla i enkäten, antingen via post eller via internet. Denna andel har ökat något genom årens lopp, som en direkt följd av den allt större andelen ”ej anträffade” i telefonintervjufasen.

Internt bortfall

Med något enstaka undantag hanteras det interna bortfallet, som slumpmässigt bortfall i rapporten. Till det interna bortfallet i undersökningen räknas i de flesta fall även svarsalternativen vet ej/vill ej svara (dock inte i frågeavsnittet om förtroende för rättsväsendet, se kapitel 5). I postenkäten tillkommer fall där inget svarsalternativ fyllts i. Det interna bortfallet är mycket litet i det totala materialet. Det beror på att större delen av materialet baseras på intervjusvar, vilket generellt sett ger en lägre andel internt bortfall än enkätsvar. En mer utförlig redogörelse för det interna bortfallet finns i den tekniska rapporten (Brå 2015).

Tillförlitlighet och jämförbarhet

Det finns anledning att ta upp några generella begränsningar med undersökningen. Urvalet är inte representativt för alla åldersgrupper i befolkningen, ungdomar under 16 år eller de allra äldsta över 79 år inkluderas inte i urvalet. Detsamma gäller för personer som vistas på

¹⁴ Se bilaga 8 i den tekniska rapporten för NTU 2014 (Brå 2015).

institution (exempelvis inom sjuk- eller kriminalvård). Det är inte heller troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, som hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, är tillräckligt representerade.¹⁵

Den här typen av undersökningar anses generellt spegla förhållandena i den vuxna befolkningen i stort (även om 16- och 17-åringar ibland kategoriseras som barn eller ungdomar).

Tillförlitlighet

I urvalsundersökningar är mätfel ofta den felkälla som har störst betydelse. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror främst på mätfelens omfattning. Problem orsakas huvudsakligen av frågeformulärets utformning, omständigheter vid intervjutillfället, intervjuaren eller den svarande och kan leda till såväl över- som underskattningar i resultaten.

I denna undersökning bedöms det huvudsakliga problemet vara de tillfrågades vilja och möjlighet att lämna sanna svar. Det kan vara svårt att minnas exakt när en händelse ägde rum, och därigenom kan brott som inte borde vara med i undersökningen ändå rapporteras. En annan anledning kan vara att den tillfrågade väljer att tillrättalägga svaret, antingen för att uppge ett socialt önskvärt svar, exempelvis att ett brott är polisanmält trots att så inte är fallet eller för att intervjun inte äger rum i enskildhet och den svarande därför inte vill tala öppet om sina erfarenheter.

Felen kan också bero på okunnighet. De tillfrågade kan ha varit utsatta för händelser som enligt brottsbalken inte definieras som brott (vilket exempelvis kan gälla i vissa fall av upplevda hot eller trakasserier), men som uppfattats som brott av den utsatte. Man kan också ha varit utsatt för en brottslig handling utan att själv definiera händelsen som ett brott.

En annan typ av problem är relaterat till uppföljningsformulären, som innehåller följdfrågor om de brott som intervjupersonen utsatts för. Uppföljningsfrågor ställs om maximalt tre brott per person, vilket gör att brott som är vanliga vid upprepad utsatthet blir underrepresenterade i resultaten.¹⁶ Mer om felkällor och åtgärder som vidtagits mot dessa står att läsa i den tekniska rapporten (Brå 2015).

Tolkningsutrymme

De drygt 12 000 personer som besvarat frågorna i NTU 2014 representerar i stort Sveriges befolkning i åldrarna 16–79 år, dock ej de allra mest marginaliserade grupperna, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella. Resultaten för erfarenheter av brott, trygghet och inställning till rättsväsendet speglar förhållandet i befolkningen mycket väl. För de flesta frågeområdena kan även en hel del resultat om skillnader mellan olika grupper i befolkningen studeras med säkerhet. Osäkerheten mellan olika grupper gäller framför allt de mer ovanliga brottstyperna, där

¹⁵ Dessa marginaliserade grupper tenderar att vara mer drabbade av brott än andra (Brå 2000, Brå 2002, Nilsson 2002).

¹⁶ Till exempel är misshandelsbrott mot kvinnor i hemmiljö av en närstående gärningsperson ofta upprepad och sker därmed sannolikt i större utsträckning än vad NTU kan visa (se exempelvis Brå 2002, 2014).

antalet utsatta som intervjuats är lågt. Grundprincipen är att ju större antal svarande ett resultat grundar sig på, och ju större skillnaderna är mellan olika grupper, desto mer statistiskt robusta är resultaten i denna rapport.

Skillnader som lyfts fram i texten är inte nödvändigtvis statistiskt säkerställda. I bilaga 1 finns därför en lathund för beräkningen av osäkerhetsintervall till rapportens skattningar. Osäkerhetsintervallet är ett relativt grovt osäkerhetsmått som baseras på principen för konfidensintervall.¹⁷

Jämförbarhet med tidigare NTU (2006–2013)

Den första undersökningen, NTU 2006, skiljer sig något från de därpå följande, men bedöms ändå vara jämförbar med de senare undersökningarna. Skillnaderna mellan den första insamlingen och de övriga består huvudsakligen av olika urvalsstorlekar¹⁸ och olika tidpunkter för datainsamling.¹⁹ Det sistnämnda innebär att de två första undersökningarnas referensperioder till viss del överlappar varandra för vissa frågeområden (se avsnittet Referensperioder nedan). På grund av att urvalet var mindre i NTU 2006 är dessa skattningar behäftade med en större osäkerhet än de som gjorts utifrån NTU 2007–2014. Till detta kommer att skillnader i resultaten mellan enstaka år, trots att de är signifikanta, ändå kan vara av mycket liten betydelse om det rör sig om så kallade ”naturliga variationer”, det vill säga att det som mäts vanligtvis varierar på detta sätt från år till år. Ju fler år som läggs till tidsserien, desto tydligare framgår vilka skillnader som är mer relevanta.

Jämförbarhet med andra källor

Jämförelser med andra källor görs generellt sett inte i denna rapport. Jämförelser görs dock inom ramen för fördjupningsstudier. I den tekniska rapporten (Brå 2015) finns en sammanställning av källor, inklusive den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott, som på något sätt belyser NTU:s frågeområden. Nedan följer en kort beskrivning av den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott och hur NTU:s mätning av utsatthet för brott förhåller sig till den.

Den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott

Den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott beskriver brottsligheten endast i begränsad utsträckning eftersom långt ifrån alla brott anmäls till polisen. Hur väl de anmälda brotten speglar den faktiska brottsligheten (det vill säga alla brott som begås, oavsett om de polisanmäls eller inte) varierar kraftigt mellan olika typer av brott, eftersom anmälningsbenägenheten växlar för olika brottstyper. Statistiken påverkas också av de rutiner som finns för att registrera och räkna antalet brott, liksom av lagstiftningen.

¹⁷ Ett konfidensintervall är ett intervall av värden som har skapats utifrån ett urval där man med viss sannolikhet kan säga att det sanna värdet finns i (till exempel) 95 fall av 100. För att läsa mer om konfidensintervall hänvisas till NTU 2014 – Teknisk rapport (Brå 2015).

¹⁸ 10 000 personer år 2006, och 20 000 personer per år under åren därefter.

¹⁹ Årets andra hälft år 2006, respektive årets första hälft under åren därefter.

När det gäller den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott är det i viss mån möjligt att göra jämförelser med NTU avseende brottslighetens utveckling. Däremot är direkta jämförelser av brottslighetens omfattning inte lämpliga (se avsnittet om frågeinnehåll).

Resultatredovisning

I kapitel 3–6 presenteras undersökningens huvudresultat, uppdelade på frågeområdena *utsatthet för brott, trygghet, förtroende för rättsväsendet* samt *brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*. Notera att svarsfördelningen redovisas i procent i huvudparten av tabellerna. Avrundning av procenttal innebär i vissa fall att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent.

Redovisningsgrupper

I faktarutan nedan redogörs för den bakgrundsinformation och de redovisningsgrupper som används i undersökningen (medan antalet individer i undersökningen samt motsvarande andelar i befolkningen för dessa redovisningsgrupper återfinns i tabell 2A).

Generellt gäller att dessa redovisningsgrupper används i *beskrivande* och inte i *förklarande* syfte. Man bör ha i åtanke att redovisningsgrupperna i vissa fall samvarierar, vilket förklaras närmare i avsnittet om särskilda statistiska analyser och i bilaga 2.

Dessa och övriga förhållanden som används för att studera olika grupper framgår av tabellredovisningarna. Andra begrepp och mått som förekommer beskrivs i det sammanhang där de används. Några enheter beskrivs också nedan.

Särskilda statistiska analyser

Resultaten i rapporten redovisas i huvudsak i tabeller och figurer baserade på enkla bivariata analyser. Resultat från de logistiska regressionsanalyser (i rapporten kallade *särskilda statistiska analyser*) som gjorts av hur de olika bakgrundsfaktorerna påverkar undersökningens huvudindikatorer för utsatthet för brott, otrygghet och förtroende för rättsväsendet redovisas i den löpande texten. Resultat och tolkning av de logistiska regressionsanalyserna beskrivs mer utförligt i bilaga 2. Fördelen med regressionsanalyser är att de frigör de olika bakgrundsfaktorernas effekt från varandra. Ett exempel på detta är att utbildning ofta ser ut att samvariera med utsatthet för brott i de vanliga redovisningarna. Men eftersom utbildningsnivå samtidigt samvarierar med ålder går det med en bivariat analys inte att avgöra vilken av faktorerna som samvarierar med utsatthet för brott. Med hjälp av en regressionsanalys kan man däremot se om effekten av utbildning kvarstår när effekten av ålder rensats bort.

Några redovisningsenheter

I resultatredovisningen för utsatthet för brott bör man vara uppmärksam på att redovisningsenheterna, och därmed redovisningssättet, skiljer sig åt för de olika typerna av brott.

Redovisningsgrupper i NTU 2014

Kön	Ålder	Familjetyp	Typ av boendeort ²⁰
Män	4 kategorier	Sammanboende	Storadsregion
Kvinnor	16–24 år	– med barn	– Stockholm
	25–44 år	– utan barn	– Göteborg
Högsta utbildning	45–64 år	Ensamstående	– Malmö
Förgymnasial	65–79 år	– med barn	Större städer
Gymnasial	8 kategorier	– utan barn	Mindre städer/landsbygd
Eftergymnasial	16–19 år		
	20–24 år	Bostadstyp	
Svensk/utländsk bakgrund	25–34 år	Småhus	
Svenskfödda med	35–44 år	Flerfamiljshus	
– en eller båda föräldrarna inrikes född(a)	45–54 år		
– båda föräldrarna utrikes födda	55–64 år		
Utrikes födda	65–74 år		
	75–79 år		

- *Enskilda personer som utsatts för brott*
För att undersöka hur många personer i befolkningen i åldrarna 16–79 år som utsatts för brott mot enskild person (misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägerier samt trakasserier) efterfrågas endast den egna utsattheten. Resultaten för dessa brottstyper redovisas således utifrån andelen personer i befolkningen i de aktuella åldersgrupperna som utsatts under ett givet kalenderår.
- *Hushåll som utsatts för egendomsbrott*
När det gäller brotten mot egendom (bostadsinbrott, stöld av bil, stöld ur eller från fordon samt stöld av cykel) är det hela hushållets utsatthet som efterfrågas. Resultaten för dessa brottstyper redovisas utifrån andelen hushåll i befolkningen som utsatts under ett givet kalenderår.
- *Antalet brott (händelser)*
För varje brottstyp frågas hur många gånger händelsen inträffat under föregående kalenderår. Svaren ligger till grund för skattningar av antalet brottsändelser i befolkningen i åldrarna 16–79 år. För att dessa skattningar ska bli mer stabila räknas höga antal ner till 52 tillfällen, vilket i genomsnitt motsvarar ett tillfälle per vecka. För en mer utförlig diskussion om hur skattningen av antal brott påverkas av extremvärden hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2015).

Referensperioder

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder. Detta framgår löpande i resultatredovisningen, men en sammanfattande beskrivning ges nedan.

- *Utsatthet för brott*
När det gäller utsatthet för brott är referensperioden föregående kalenderår (i NTU 2014 redovisas alltså utsattheten 2013).

²⁰ Utifrån H-regioner (se närmare beskrivning i den tekniska rapporten, Brå 2015).

- *Otrygghet*
I kapitlet om otrygghet varierar referensperioden beroende på frågetyp:
 - Frågor om oro för olika typer av brott avser *de senaste tolv månaderna* (från intervjutillfället). I redovisningen anges undersökningsåret (2014).
 - Frågor gällande om man bevittnat misshandel eller om någon anhörig har blivit utsatt för brott avser *föregående kalenderår* (2013).
 - De mer övergripande frågorna avser den uppfattning man har vid *intervjutillfället* (2014).
- *Förtroende för rättsväsendet*
I kapitlet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas intervjupersonens uppfattning vid *intervjutillfället* (2014).
- *Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*
I kapitlet om brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet redovisas erfarenheter under *de senaste tre åren* (från intervjutillfället). I tabellerna anges undersökningsåret (2014).

Tänk på detta när du läser resultaten:

I kapitlet om utsatthet för brott varierar redovisningsenheterna. Utsatthet för brott mot enskild person redovisas i *andel utsatta personer* medan utsatthet för egendomsbrott mot hushåll redovisas i *andel utsatta hushåll*.

Frågan om *otrygghet* i kapitlet om oro och otrygghet avser *allmän otrygghet* och innefattar därför andra tänkbara orsaker till otrygghet än otrygghet relaterad till brott.

I den här rapporten redogörs huvudsakligen för samvariation mellan två variabler, till exempel otrygghet och utbildning. Vissa bakgrundsvariabler är inte oberoende av varandra, exempelvis samvarierar utbildningsnivå med ålder (som en följd av sin ålder har de yngsta oftast högst en förgymnasial eller gymnasial utbildning). Med hjälp av särskilda statistiska analyser kan man dock frigöra bakgrundsvariablernas effekt på varandra. Eventuella skillnader som framkommer mellan olika grupper behöver dock inte innebära att det finns ett *orsakssamband*. För att läsa mer om de särskilda statistiska analyserna hänvisas till NTU 2011 (Brå 2012).

Referensperioderna i NTU varierar beroende på frågeområde; exempelvis avser *förtroende för rättsväsendet* inställningen vid intervjutillfället, medan *utsatthet för brott* avser kalenderåret före intervjutillfället. Tänk på detta vid jämförelser av olika frågeområden.

Till följd av avrundningar summerar inte alla tabeller och diagram till 100 procent.

Tabellförteckning

Kapitel 2 • Metod

Tabell 2.1	Urval och bortfall i NTU 2014.	16
Tabell 2A	Antal individer som medverkat i NTU 2014 samt populationsstorlekar för redovisningsgrupperna.	28

Tabell 2A Antal individer som medverkat i NTU 2014 samt populationsstorlekar för redovisningsgrupperna.

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–79 år	12 030	7 441 507
Kön		
Män	5 854	3 754 389
Kvinnor	6 176	3 687 118
Ålder		
16–19 år	1 024	494 609
20–24 år	1 389	656 443
25–34 år	1 918	1 133 523
35–44 år	1 509	1 253 466
45–54 år	1 666	1 276 597
55–64 år	1 682	1 157 076
65–74 år	1 723	1 122 373
75–79 år	1 119	347 421
Män		
16–19 år	505	254 787
20–24 år	689	336 482
25–34 år	921	560 445
35–44 år	785	674 093
45–54 år	787	629 148
55–64 år	814	586 738
65–74 år	825	549 438
75–79 år	528	163 258
Kvinnor		
16–19 år	519	239 821
20–24 år	700	319 961
25–34 år	997	573 078
35–44 år	724	579 373
45–54 år	879	647 449
55–64 år	868	570 338
65–74 år	898	572 935
75–79 år	591	184 163

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–79 år	12 030	7 441 507
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödda med		
– båda/en förälder inrikes född(a)	10 018	5 812 647
– båda föräldrarna utrikes födda	489	283 854
Utrikesfödda	1 523	1 345 006
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	2 654	1 484 124
Gymnasial	4 987	3 097 597
Eftergymnasial	4 135	2 736 284
Familjetyp		
Sammanboende		
– utan barn	4 636	2 740 847
– med barn	2 471	1 830 340
Ensamstående		
– utan barn	4 380	2 465 377
– med barn	488	368 740
Bostadstyp		
Småhus	6 658	4 050 615
Flerfamiljshus	5 208	3 295 022
Boendeort		
Storstadsregion	4 130	2 845 064
Större stad	4 367	2 690 158
Mindre stad/landsbygd	3 533	1 906 285

Del 2

Resultat

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning	32
Inledning	33
Brott mot enskild person	34
Misshandel	40
Hot	44
Sexualbrott	47
Personrån	50
Bedrägerier	53
Trakasserier	54
Egendomsbrott mot hushåll	57
Bostadsinbrott	60
Fordonsrelaterade brott	61
Cykelstöld	62
Figurförteckning	64
Tabellförteckning	66

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning

De allra flesta i befolkningen blev inte utsatta för något brott under 2013. För de som har blivit utsatta skiljer sig utsattheten mellan olika grupper och är koncentrerad till en mindre del av befolkningen.

Andelen personer i befolkningen som uppger att de har blivit utsatta för brott minskade successivt från 26 procent 2005 till 22 procent 2012. Det var främst utsattheten för trakasserier, stöld ur eller från fordon samt bilstöld som minskade. År 2013 var andelen däremot något högre, 24 procent. Ökningen jämfört med 2012 kommer främst av att en större andel kvinnor uppger att de utsatts för sexualbrott, hot och trakasserier. Tiden får utvisa om resultatet utgör början på en ny trend eller om det bara är en tillfällig avvikelse från den tidigare nedåtgående trenden.

Det är vanligast att bli utsatt för brott som kan anses vara mindre allvarliga, såsom trakasserier och cykelstöld (5–6 %), medan det är mindre vanligt att bli utsatt för grövre brott, som personrån, allvarlig misshandel och sexualbrott (omkring 1 %).

Mer än hälften av dem som utsätts för brott uppger att de inte har anmält händelsen till polisen. Sexualbrott, trakasserier och hot anmäls i minst utsträckning medan stöldbrott, som bostadsinbrott och stöld ur eller från fordon, anmäls i störst utsträckning.

Utsattheten är ojämnt fördelad sett till andel utsatta personer i olika grupper i befolkningen. Den mest utsatta gruppen är unga vuxna (20–24 år) där utsatthet för brott mot enskild person (misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägeri och trakasserier) är nästan dubbelt så hög som hos den övriga befolkningen. När man studerar särskilda brottstyper noteras att unga män är den grupp som har högst utsatthet för misshandel (8 %) och att utsatthet för trakasserier är vanligast bland unga kvinnor (10 %). Ensamstående föräldrar är också en grupp med hög utsatthet, och här noteras särskilt en hög utsatthet för trakasserier (12 %).

Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är också mycket ojämnt fördelat i befolkningen. Medan majoriteten av dem som blivit utsatta för brott uppger att det skedde vid ett enskilt tillfälle, rapporterar en liten del av befolkningen hög upprepad utsatthet. När det gäller utsatthet för brott mot enskild person var det ungefär 1 procent av befolkningen som utsattes för över hälften av händelserna under 2013.

När män utsätts för brott som hot, misshandel och trakasserier är gärningspersonen oftast en okänd person och brottet sker ofta på allmän plats. När kvinnor utsätts för den typen av brott är gärningspersonen oftare en bekant eller en närstående, och brottsplatsen är oftare hemmet eller arbetsplatsen. Att den utsatta och/eller gärningspersonen varit påverkade av alkohol eller droger vid hot eller misshandel är betydligt vanligare i fall där män varit utsatta än då kvinnor varit det.

Inledning

I den här publikationen redovisas utsattheten för brott under 2013, liksom hur utsattheten utvecklats sedan 2005.

De olika avsnitten belyser utsatthet för sammanlagt tio brottstyper. Det gäller dels sådana brott som drabbar enskilda personer (*misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägerier* och *trakasserier*²¹), dels sådana brott som rör hela hushåll (*bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*). Dessa tio brottstyper utgör tillsammans 43 procent av samtliga anmälda brott mot brottsbalken.²²

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) belyser i huvudsak utsatthet för brott i Sverige, men det förekommer att de tillfrågade har utsatts för brott utomlands, och även denna utsatthet ingår i de redovisade resultaten. Med undantag för personrån är dock andelen brott som ägt rum utomlands relativt låg för de flesta brottstyper.²³

En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av diagram. En utförlig redovisning av resultat och bakgrundsfaktorer återfinns som tabeller i slutet av kapitlet.²⁴ Genomgången av de enskilda brottstyperna föregås av en sammanställning av utsattheten inom de övergripande kategorierna *brott mot enskild person* respektive *egendomsbrott mot hushåll*. Efter sammanställningen kommer ett avsnitt om anmälningsbenägenheten för de olika brottskategorierna. Utöver detta presenteras också resultat för några omständigheter kring brotten.²⁵ För respektive brottskategori finns även ett avsnitt som handlar om upprepad utsatthet för brott.

Enligt NTU 2014 har 24 procent av befolkningen (16–79 år) utsatts för något brott under 2013, riktat antingen mot dem själva eller mot deras hushåll. De flesta av dem, 21 procentenheter, uppger att de har blivit utsatta för någon av de tio brottstyper som undersöks i NTU, och resten (3 procentenheter) uppger att de har blivit utsatta för något annat brott.²⁶ Andelen är lite högre jämfört med 2012 (22 %), men har minskat något (2 procentenheter) sedan 2005 då mätningarna inleddes.

Fördelningen av de tio brottstyper som undersöks i NTU framgår av figur 3.1, medan figur 3.2 redovisar fördelningen av polisanmälda brott enligt den registerbaserade statistiken av motsvarande tio brottstyper.

²¹ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande eller hemfridsbrott.

²² I brottsbalken ingår många brott där brottsoffren inte är privatpersoner utan exempelvis privata företag, offentlig verksamhet, allmänheten eller staten. Exempel på sådana brott är snatterier, skadegörelse och narkotikabrott.

²³ Av de personrån som rapporteras i NTU uppges 8 procent ha ägt rum utomlands. Motsvarande andel för övriga brottstyper varierar mellan 3 och 5 procent.

²⁴ Vilka befolkningsgrupper som redovisas i tabellerna varierar för olika brottstyper. För brott mot egendom redovisas skillnader enbart utifrån hushållsrelaterade bakgrundsfaktorer såsom familje- och boendeförhållanden. Detta med anledning av att de tillfrågade har svarat på frågor om hela hushållets utsatthet när det gäller dessa brottstyper, medan individbaserade bakgrundsuppgifter endast finns tillgängliga specifikt för den intervjuade personen.

²⁵ Uppföljningsfrågor ställs inte för samtliga brott som rapporteras i NTU. Det innebär att redovisningar av omständigheterna kring brotten baseras på det urval av brott för vilka sådan information finns (se vidare *NTU 2013 – Teknisk rapport*, Brå 2014a).

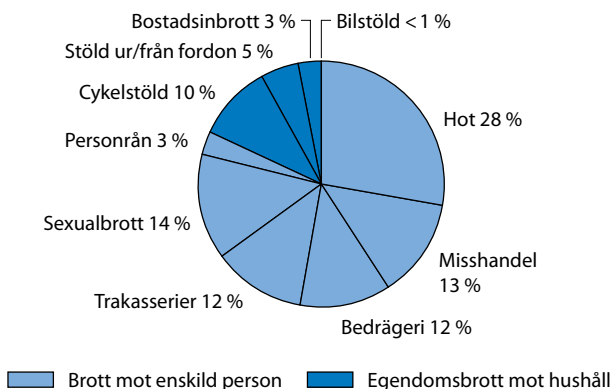
²⁶ På grund av undersökningens konstruktion är det inte möjligt att specificera vilka brott det rör sig om.

Det är viktigt att ha i minnet att den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott endast innehåller de brott som kommer till polisens kännedom och registrerats, men i och med att denna statistik i vissa fall kan användas för att beskriva brottsligheten är det motiverat att jämföra de två källorna.²⁷

Enligt NTU utgör brott mot enskild person sammantaget 82 procent av händelserna, medan olika egendomsbrott mot hushåll utgör totalt 18 procent. Ser man till de polisanmälda brotten enligt den registerbaserade statistiken utgör brotten mot enskild person en lägre andel jämfört med NTU (71 %), medan andelen anmälda brott mot egendom är högre (29 %).²⁸ Skillnaden i fördelning mellan de två kategorierna liknar de fyra föregående åren (2008–2011), men skiljer sig mot resultaten från tidigare år (2005–2007). Enligt den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott har andelen brott mot enskild person ökat. Trots förändringen är andelen brott mot person fortfarande betydligt högre i NTU, vilket visar att andelen brott som inte anmäls till polisen är större för brotten mot enskild person än för brotten mot egendom.

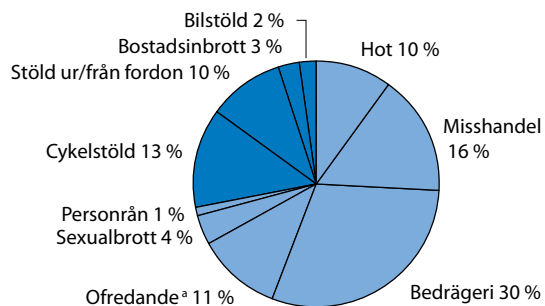
Figur 3.1

Fördelning av det totala antalet brott i befolkningen (16–79 år) under år 2013, enligt NTU 2014. Avser de brottstyper som specificerats i NTU. (Tabell 3A och 3E)

Figur 3.2

Fördelning av polisanmälda brott enligt den registerbaserade statistiken (Brå 2014) under år 2013. Avser de brottstyper som specificerats i NTU.

^a Här redovisas andelen ofredandebrott istället för trakasserier, som inte ingår som brottstyp i den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.

Brott mot enskild person

Inom kategorin *brott mot enskild person* ingår brottstyperna *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägerier* och *trakasserier*. Sammantaget uppger 12,7 procent av befolkningen (16–79 år) att de blev utsatta

²⁷ Vid jämförelse med den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott bör man beakta att den inte bara avser brott mot privatpersoner. För fordonsbrott och bedrägerier räknas även brott mot till exempel privata företag och offentlig verksamhet. För vidare resonemang om jämförbarheten mellan NTU och den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott, se *NTU 2013 – Teknisk rapport (Brå 2014a)*.

²⁸ När motsvarande jämförelse görs med de brott som respondenterna i NTU anger har anmälts till polisen är skillnaderna inte lika stora (73 respektive 27 %). Något som sannolikt kommer sig av att egendomsbrott mot hushåll generellt sett har en betydligt högre anmälningsbenägenhet.

för något eller några av dessa brott under 2013. Det är en ökning jämfört med de senaste åren (2012 var andelen 11,4 %) och en återgång till ungefär samma nivå som uppmättes i den första undersökningen 2005. Vid skattningen av antalet brott rör det sig om drygt två och en halv miljoner brottsändelser. Även det uppskattade antalet brott i befolkningen ökade 2013 efter att ha varit relativt stabilt under de tidigare åtta år som mätningarna har genomförts. Det återstår att se om ökningen för 2013 är början på ett trendbrott eller en tillfällig avvikelse.

Tabell 3.1. Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskild person år 2005–2013 samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser år 2013.

	Andel utsatta personer i procent										Skattat antal ut-	Skattat antal	Andel polis-
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013	händelser i befolkningen	händelser i befolkningen	anmälda händelser i procent
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILD PERSON ^a	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4	11,4	11,6	11,4	12,7		948 000	2 573 000	31
Misshandel	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	2,4	2,5	1,9	2,3		171 000	405 000	36
<i>därav allvarlig^b</i>	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,4	0,6		48 000	99 000	64
Hot	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	4,1	4,2	4,2	4,5		330 000	894 000	27
Sexualbrott	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	0,7	0,7	0,8	1,3		98 000	425 000	12
Personrån ^c	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8	1,0	1,1	0,8	0,7		55 000	83 000	60
Bedrägeri	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	3,0	3,4	3,0	3,5		257 000	391 000	44
Trakasserier	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	3,5	3,8	4,1	5,0		374 000	- ^d	25 ^e

a Netto redovisning av alla typer av brott mot enskild person.

b Avser misshandel som varit så allvarlig att den lett till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare.

c Andel och antal utsatta personer samt skattat antal personrån avser samtliga personrån rapporterade till NTU.

Andel anmälda personrån avser endast de personrån som rapporteras ha begåtts i Sverige. (Enligt de utsatta i NTU har 8 procent av personrånen begåtts utomlands.)

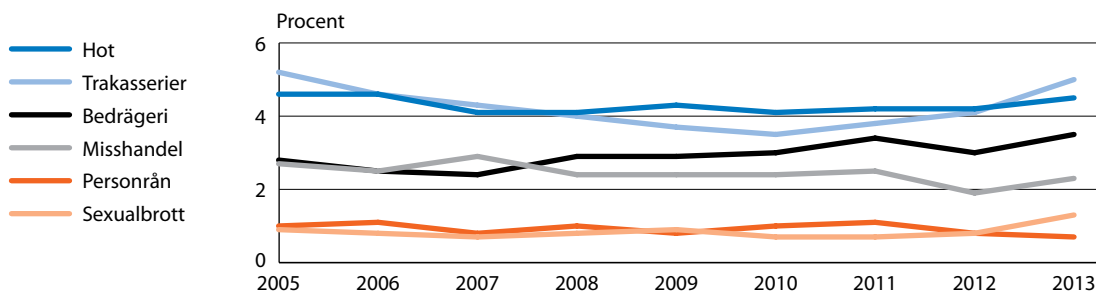
d Trakasserier utgår per definition av en serie händelser, därför anges inte antalet händelser i tabellen.

e Andel utsatta personer som polisanmält en eller flera händelser. Detta eftersom trakasserier inte räknas i antal händelser i NTU.

Andelen utsatta för olika typer av brott mot enskild person framgår av tabell 3.1 och av figur 3.3. *Trakasserier* är den brottstyp mot enskild person som uppges i störst utsträckning (5,0 %). Andelen som blivit utsatta för trakasserier har ökat både från föregående år (då andelen var 4,1 %) och sedan 2010 (då andelen var 3,5 %). Perioden dessförinnan (2005–2010) minskade dock utsattheten för trakasserier i ungefär samma omfattning (från 5,2 till 3,5 %). Andelen som blivit utsatta för *hot* uppgick till 4,5 procent under 2013, vilket är något högre än föregående år (4,2 %) men i nivå med de första undersökningarna under 2005 och 2006. Utsattheten för bedrägeri ligger på 3,5 procent 2013 och har ökat sedan föregående år, då andelen var 3,0 procent. Andelen utsatta för *bedrägeri* tycks ha ökat successivt ända sedan 2007. Andelen som uppges att de blivit utsatta för *misshandel* ökade från 1,9 procent 2012 till 2,3 procent 2013. År 2012 var dock andelen utsatta för misshandel ovanligt låg, och 2013 års resultat är snarare en återgång till en nivå som varit relativt konstant sedan 2008. År 2013 låg andelen som uppges att de blivit utsatta för *sexualbrott* på 1,3 procent. Det är en ökning jämfört med 2012, då andelen var 0,8 procent, en nivå

som varit i princip oförändrad sedan 2005. Det återstår att se om den högre utsattheten för 2013 är början på ett trendbrott eller om det är en tillfällig avvikelse från en i övrigt stabil nivå. Här bör dock noteras att frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, där såväl lindrigare som allvarligare brott ingår. Som en följd av frågans känsliga art är det inte säkert att NTU fullt ut fångar in de händelser som man avser mäta i undersökningen. *Personrån* är den brottstyp som lägst andel uppger sig ha blivit utsatta för, 0,7 procent uppger utsatthet 2013, vilket är i nivå med tidigare års resultat.

Figur 3.3 Andel av befolkningen som utsatts för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. (Tabell 3A)

Antalet händelser i befolkningen (16–79 år) skattas utifrån uppgifter om hur många gånger de svarande uppger att de har blivit utsatta för respektive brottstyp under föregående år (se tabell 3.1).²⁹ Andelen personer som har blivit utsatta för en viss brottstyp samvarierar i regel med antalet skattade händelser i befolkningen. En stor andel utsatta innebär alltså ofta ett högt antal skattade händelser, exakt hur högt beror på hur högt upprepad utsattheten är inom brottstypen. Exempelvis var *andelen utsatta* för misshandel ungefär tre gånger så hög under 2013 som motsvarande siffror för personrån (2,3 respektive 0,7 %), men *antalet skattade* misshandelsbrott (405 000) var nästan hela fem gånger så många som antalet skattade personrån (83 000). Detta beror på att upprepad utsatthet är vanligare vid misshandel än vid personrån.

Tidigare år har kvinnor och män utsatts i nästan samma utsträckning för brott mot enskild person, men 2013 är andelen utsatta något högre bland kvinnor än bland män (13,9 jämfört med 11,6 %, se tabell 3B). När enskilda brottstyper studeras var för sig framträder flera skillnader i utsatthet mellan män och kvinnor. Detta belyses närmare i avsnitten om de olika typerna av brott mot enskild person. Nedan följer först ett avsnitt om anmälningsbenägenhet.

²⁹ Antalet skattade händelser i NTU kan variera kraftigt över tid, vilket är anledningen till att utvecklingen av utsatthet för brott huvudsakligen redovisas i andel utsatta personer. Variationen i antal händelser kan bero på att enskilda personer med mycket hög upprepad utsatthet ett givet år får stor inverkan på skattningsarna (antalet händelser räknas dock ner till maximalt 52 per person och brottstyp för att minska extremvärdenas inverkan på skattningsarna).

Anmälningsbenägenhet

I NTU ställs frågan om den brottsutsatta personen har anmält händelsen till polisen. De flesta brotten mot enskild person uppges i NTU inte ha anmälts till polisen, och för vissa brottstyper är det så kallade mörkertalet mycket stort (se tabell 3.1 i början av avsnittet ”Brott mot enskild person”). Den totala anmälningsbenägenheten ökade från 24 procent 2005 till 33 procent 2010 och har legat på ungefär samma nivå sedan dess. 2013 uppgavs 31 procent av alla brott mot person vara anmälda till polisen (se tabell 3A).

Sex av tio personrån (60 %), en typ av brott som ofta kan upplevas som mycket integritetskränkande, uppges vara polisanmälda. Bedrägerier anmäls något mer sällan (44 %). Enligt de utsatta polisanmäls drygt vart tredje fall av misshandel (36 %) och ungefär vart fjärde fall av hot och trakasserier (27 respektive 25 %). Den brottstyp som anmäls i minst utsträckning är sexualbrott (12 %).

De utsatta personer som uppgett att de inte har anmält brottet till polisen får frågan om varför de valt att inte göra det. De vanligaste orsakerna som uppges är att man upplever att brottet var en småsak eller en bagatell (23 %) eller att man bedömer att polisen inte kan göra något (20 %). Ett annat vanligt svar var att man anser att utsattheten är en del i ens arbete (11 %) eller att man själv redde ut händelsen (9 %). Att relativt många gör bedömningen att polisen inte kan göra något ska dock inte tolkas som att de har ett lågt förtroende för polisen. Fördjupade studier av NTU-data visar nämligen att de som svarar att polisen inte kan göra något, samtidigt uppges att de har ett stort förtroende för polisen i samma utsträckning som andra grupper (Brå 2008, 2009).

Tidigare studier visar att det är vanligare att en person som blivit utsatt för brott väljer att anmäla händelsen till polisen om brottet är allvarligt, om det finns möjlighet att få ersättning från försäkringsbolag eller om det är yrkesrelaterat. Studier visar också att anmälningsbenägenheten är lägre om gärningspersonen eller den utsatta personen är ung (Brå 2006, 2008).

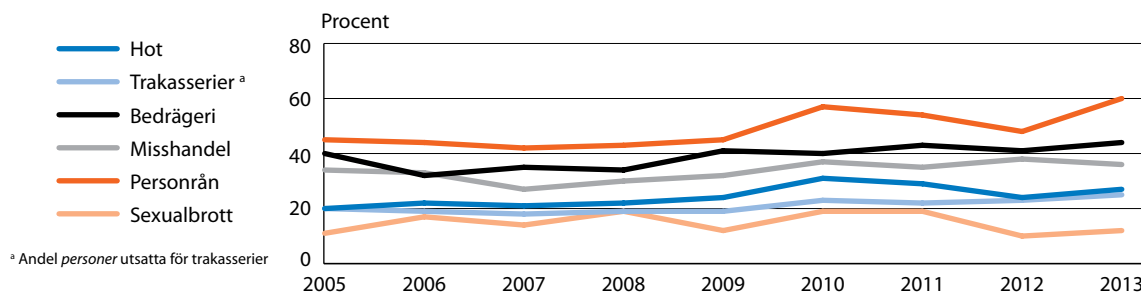
Relationen till gärningspersonen har också visat sig ha stor betydelse, då det är mindre vanligt att man polisanmäler ett brott om gärningspersonen är en bekant eller en närstående (Brå 2006). När det gäller sexual- och våldsbrott visar forskning att brott som begås på privat plats (i synnerhet i den utsattas bostad) eller där gärningspersonen och den utsatta personen är bekanta eller närstående, anmäls i mindre utsträckning till polisen än då gärningspersonen är okänd eller brottet begås på allmän plats (Walby och Myhill 2001).³⁰

För flertalet brottstyper finns tydliga skillnader mellan det skattade antalet polisanmälda brott enligt NTU och det faktiska antalet anmälda brott enligt den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.

Frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, där såväl lindrigare som allvarigare brott ingår. Som en följd av frågans känsliga art är det inte säkert att NTU fångar in alla typer av sexualbrott som omfattas av den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott, och då blir bilden av anmälningsbenägenheten troligen inte komplett.

³⁰ Det förmodas även gälla när det handlar om att över huvud taget berätta om utsatthet i undersökningar som NTU.

Figur 3.4 Andel polisanmälda brott mot enskild person 2005–2013, enligt NTU. (Tabell A)

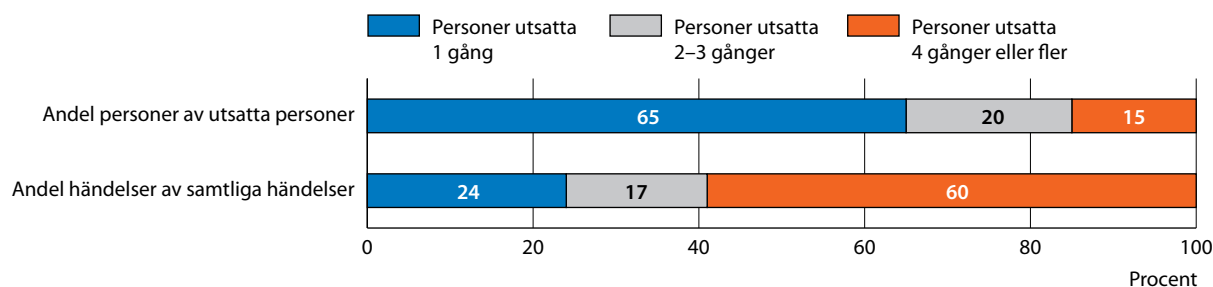

I huvudsak tar sig skillnaderna uttryck i att skattningarna renderar betydligt högre nivåer enligt NTU.³¹ Som konstaterats är dock direkta nivåjämförelser mellan dessa två källor inte lämpliga, vilket också gäller i detta avseende. Även när det gäller utvecklingen av antalet anmälda händelser över tid (se tabell 3A) skiljer sig resultaten i NTU från den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.³²

Upprepad utsatthet

Vid utsatthet för brott är det vanligast att det rör sig om en enskild händelse under ett år. En liten del av befolkningen utsätts dock för brott flera gånger under ett och samma år. Det är därför också av intresse att undersöka hur stor andel av den rapporterade brottsligheten som utgör så kallad upprepad utsatthet (se figur 3.5).

Figur 3.5 Upprepad utsatthet för brott mot enskild person 2013. Andel utsatta 1 gång, 2–3 gånger samt 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.³³

De som utsätts för endast ett brott (65 % av de utsatta) har sammanlagt blivit utsatta för en knapp fjärdedel (24 %) av alla händelser. De som utsätts för två eller tre brott (20 %) har tillsammans blivit utsatta för drygt en sjättedel (17 %), medan den grupp som uppger att de har

³¹ En bidragande orsak till denna skillnad är troligen att utsatta personer kan tro att brottet är polisanmält genom att de varit i kontakt med polisen, även om ingen anmälan upprättats. "Social önskvärdhet" kan också vara en bidragande orsak: man uppger att brottet är anmält fast man vet att så inte är fallet, se vidare NTU 2013 – Teknisk rapport (Brå 2014a).

³² Det är viktigt att notera att dessa två källor inte är helt jämförbara, bland annat eftersom de mäter brottsligheten på olika sätt (självrapporterad utsatthet för brott respektive polisanmälda brottslighet). Statistiken över polisanmälda brott omfattar till exempel inte enbart brott mot privatpersoner, utan även brott mot privata företag och offentlig verksamhet (när det gäller till exempel fordonsbrott och bedrägerier). För vidare resonemang om jämförbarheten mellan NTU och anmälningsstatistiken se NTU 2013 – Teknisk rapport (Brå 2014a).

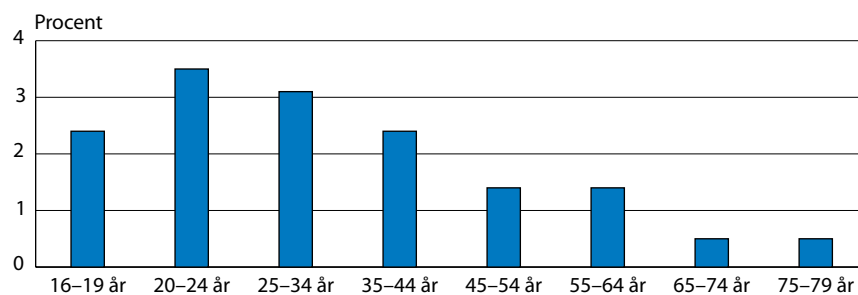
³³ Trakasserier ingår inte i figuren eftersom de per definition utgörs av en serie händelser.

blivit utsatta för fyra eller fler brott (15 %) har sammantaget blivit utsatta för mer än hälften av brottshandlingarna (60 %). Ett annat sätt att uttrycka detta är att en mycket liten andel av den totala befolkningen i åldrarna 16–79 år (1,5 %) blev utsatta för drygt hälften av alla brott mot enskild person under 2013 (60 %).

NTU visar att drygt hälften av alla brott mot enskild person utgörs av upprepade brott mot en relativt liten andel personer. Kunskap om vilka grupper som är särskilt utsatta för upprepade brott är användbar exempelvis som underlag för riktade åtgärder inom rättsväsendet. Därför är det angeläget att studera dem som utsatts fyra gånger eller fler, i synnerhet om någon enskild grupp skulle vara särskilt utsatt. Resultaten visar att utifrån de bakgrundsvariabler som finns att tillgå skiljer sig inte gruppen upprepat utsatta mot de grupper där en stor andel personer är utsatta generellt.

NTU visar att det främst är personer i åldersgruppen 20–24 år som blivit utsatta för brott mot enskild person fyra gånger eller fler (se figur 3.6), därefter blir det mindre vanligt ju äldre åldersgrupper som studeras.

Figur 3.6 Utsatthet för brott mot enskild person fyra gånger eller fler 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3G)

Att ha blivit utsatt för brott mot enskild person vid minst fyra tillfällen är också vanligare bland kvinnor (2,5 %) än bland män (1,4 %). Andra grupper med något förhöjd utsatthet är inrikesfödda personer med minst en utrikesfödd förälder (2,5 %), ensamstående utan barn (2,6 %) samt boende i flerfamiljshus (2,5 %, se tabell 3G).

Yrkesrelaterad utsatthet

Det är relativt vanligt att brotten mot enskild person är *yrkesrelaterade*, det vill säga att man blivit utsatt med anledning av sitt yrke. Frågan ställs till dem som blivit utsatta för hot, misshandel, personrån och trakasserier (däremot omfattas inte de som blivit utsatta för bedrägerier eller sexualbrott). NTU visar att 31 procent av handlingarna är yrkesrelaterade,³⁴ men andelen händelser som är yrkesrelaterade varierar mellan brottstyperna. Högst andel återfinns bland dem som blivit utsatta för hot (40 %) och misshandel (30 %). Därefter följer de som

³⁴ Detta gäller enbart för personer i yrkesverksam ålder (20–64 år). Studeras hela befolkningen (16–79 år) är andelen yrkesrelaterade händelser 27 procent.

blivit utsatta för trakasserier (22 %), medan det för personrån är 8 procent av händelserna som varit yrkesrelaterade.

Det innebär att cirka 2,4 procent av befolkningen i åldern 20–64 år (134 000 personer) har blivit utsatta för hot inom ramen för sitt yrke. Motsvarande andel för misshandel är 0,8 procent (cirka 42 000 personer), för trakasserier 1,5 procent (cirka 83 000 personer) och för personrån är andelen 0,1 procent (cirka 5 000 personer).

Enligt NTU 2014 är det vanligare att kvinnor sätter händelser av misshandel i samband med sin yrkesutövning jämfört med män (40 respektive 24 %), vilket är i linje med tidigare svensk forskning på området, där skillnaden mellan könen förklaras med att yrkesrelaterad utsatthet för våld är vanligare inom vård och omsorg (som är kraftigt kvinnodominerade yrken) än inom andra yrken (Arbetsmiljöverket 2006, Estrada, Nilsson & Wikman 2007). Forskningen har också visat att utsatthet för våld i samband med yrkesutövning, i synnerhet våld mot kvinnor, har ökat sedan 1980-talet och fram till början på 2000-talet. Därefter tycks denna andel dock ha varit relativt oförändrad (Arbetsmiljöverket 2014).

Misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Slog, sparkade eller utsatte någon dig med avsikt för något annat fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2013)?

År 2013 uppger 2,3 procent att de blev utsatta för misshandel, vilket motsvarar cirka 171 000 personer av befolkningen (16–79 år). Det är en ökning jämfört med 2012, då 1,9 procent uppgav att de hade blivit utsatta för misshandel. År 2012 var dock andelen utsatta för misshandel ovanligt låg, och 2013 års resultat är snarare en återgång till en nivå som varit relativt konstant sedan 2008.

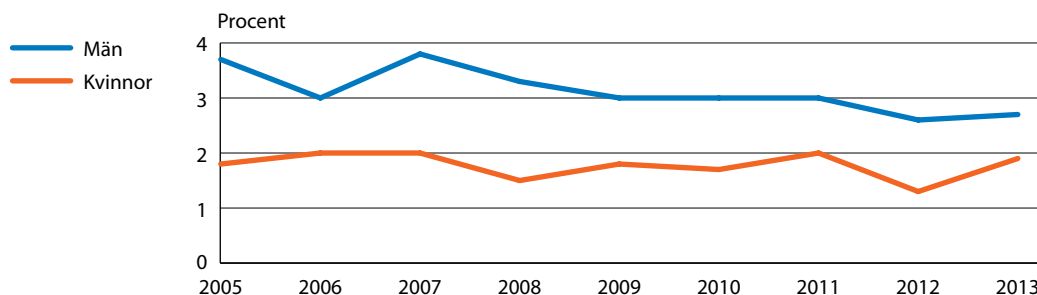
Cirka 0,6 procent (eller 48 000 personer) av befolkningen uppger att misshandeln var så pass allvarlig att den ledde till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare. Det är en nivå som varit relativt stabil alltsedan mätningarna inleddes 2005. Antalet händelser av misshandel kan utifrån undersökningen skattas till 405 000 under 2013, varav cirka 99 000 kan betraktas som allvarliga (se tabell 3.1).

De flesta som blivit utsatta för misshandel (72 %) uppger att det handlar om en enstaka händelse. Knappt var fjärde person (23 %) uppger att de utsatts för två till nio brott, och en liten andel (5 %) uppger att de utsatts för tio eller fler misshandelsbrott under 2013.

Kön och ålder

Vid samtliga mättillfällen har en större andel män än kvinnor uppgett att de har blivit utsatta för misshandelsbrott, vid årets mätning var det 2,7 procent av männen och 1,9 procent av kvinnorna. Skillnaden tycks ha minskat successivt mellan 2008 och 2013 (se figur 3.7).

Figur 3.7 Utsatta för misshandel 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)

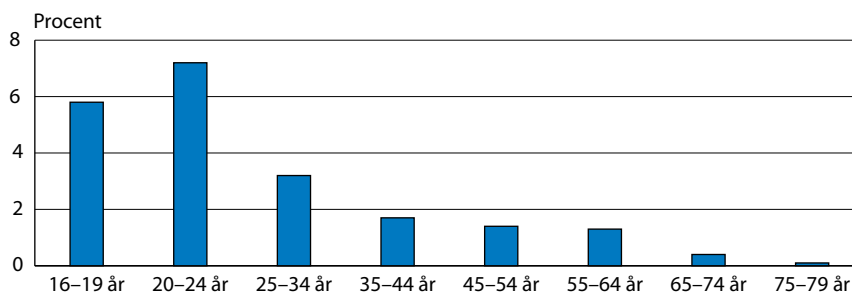

Även vid *allvarlig misshandel* har män varit mer utsatta än kvinnor tidigare år, 2013 är det dock ingen skillnad (se tabell 3B).

Det är lika vanligt att vara upprepat utsatt för misshandel bland män och kvinnor (0,6 % för både kvinnor och män om man ser till hela befolkningen). Det kommer sig av att trots att utsatthet för misshandel i sig är mindre vanligt bland kvinnor, är upprepad misshandel vanligare bland de kvinnor som blivit utsatta jämfört med de utsatta männen. I detta sammanhang är det dock viktigt att understryka att kvinnors utsatthet för misshandel sannolikt underskattas i högre grad än männens, eftersom kvinnor oftare utsätts av närstående, vilket är en omständighet som enligt tidigare studier bidrar till underrapportering (Brå 2001).

Skillnaderna mellan åldersgrupperna är mycket stora, vilket visas i figur 3.8. I likhet med resultaten från föregående år är det i åldersgruppen 20–24 år som högst andel uppger att de har blivit utsatta för misshandel. Därefter är andelen i princip lägre ju äldre åldersgrupp som studeras. Personer i åldersgruppen 20–24 år uppger dubbelt så ofta som de i åldersgruppen 25–34 år att de blivit misshandlade (7,2 jämfört med 3,2 %) och ungefär fyra till fem gånger så ofta som personer i spannet 35–64 år (1,3–1,7 %). Lägst är andelen utsatta i de äldsta åldersgrupperna, 65–74 år (0,4 %) och 75–79 år (0,1 %). Den grupp som i särskilt stor utsträckning uppger att de har blivit utsatta för misshandel är unga män 16–24 år, där 8,1 procent uppger utsatthet för misshandel under 2013, vilket framgår av tabell 3B.

Figur 3.8 Utsatta för misshandel 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)

Olika gruppers utsatthet för misshandel

Personer med gymnasie- eller högskoleutbildning uppger i lägre utsträckning att de har blivit utsatta för misshandel (1,3–2,2 %, se tabell 3B) jämfört med de med högst förgymnasial utbildning (4,2 %). Det finns dock anledning att anta att den högre utsattheten bland personer med lägre utbildningsnivå framför allt beror på att den gruppen till stor del består av de yngre personerna i undersökningen, en grupp där andelen brottsutsatta är hög.³⁵

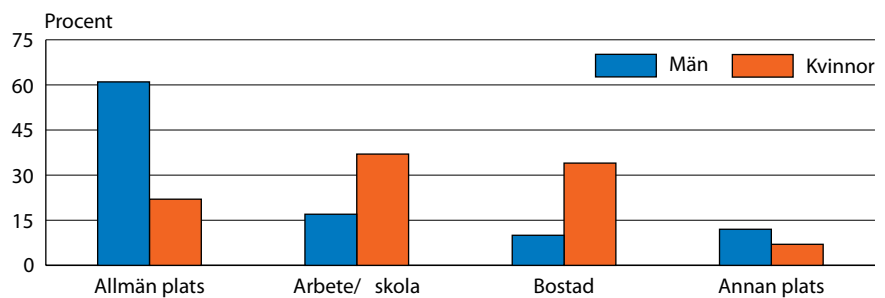
Även ensamstående med barn utsätts för misshandel i större utsträckning (3,3 %) än ensamstående utan barn (4,2 %) och sammanboende med eller utan barn (1,1–1,3 %). Boende i flerfamiljshus utsätts för misshandel i större utsträckning än boende i småhus (3,2 jämfört med 1,6 %).

Personer som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar uppger i högre utsträckning att de har blivit utsatta för misshandel (3,6 %) än utrikesfödda personer eller personer födda i Sverige med minst en inrikesfödd förälder (2,0 respektive 2,3 %). Boende på landsbygden eller i små städer och personer boende i storstadsregioner utsätts i lägre utsträckning än personer som bor i andra större städer. Om man studerar utsatthet för allvarlig misshandel är mönstren likartade.

Omständigheter kring misshandel

Allmän plats är den typ av brottsplats som är vanligast vid misshandel (se tabell 3C). Därefter följer arbetet/skolan. Minst vanligt är att ett misshandelsbrott har ägt rum i den utsattas, gärningspersonens eller i någon annans bostad, alternativt på någon annan plats. Skillnaderna är dock stora mellan könen, vilket framgår av figur 3.9.

Figur 3.9 Typ av brottsplats för misshandel 2013. Andel för respektive plats av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning efter kön. (Tabell 3C)

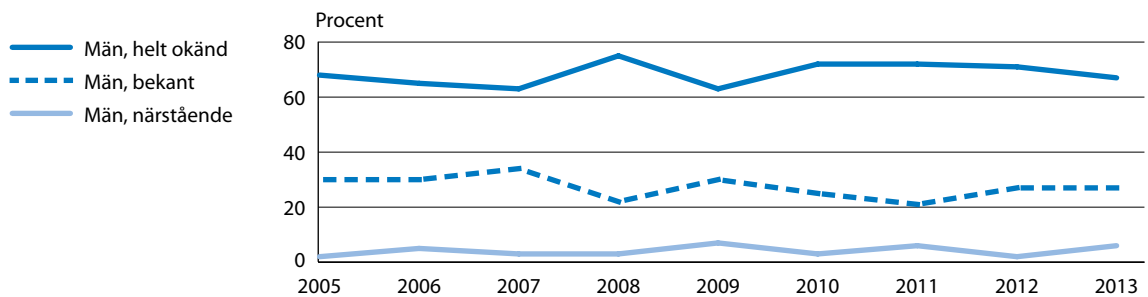
Utsatta kvinnor uppger i betydligt högre grad än utsatta män att de har blivit utsatta för misshandel i en bostad (34 jämfört med 10 %). När män utsätts för misshandel är brottsplatsen en allmän plats i mer än hälften av fallen (61 %), medan motsvarande andel för kvinnorna är

³⁵ Särskilda statistiska analyser visar att när man rensar bort de andra bakgrundsfaktorernas effekt så försvinner skillnaden i utsatthet för brott mellan grupper med olika utbildningsnivå (se tabell 1 bilaga 2). Analyserna gällde dock den sammanslagna kategorin brott mot enskild person och inte specifikt misshandel.

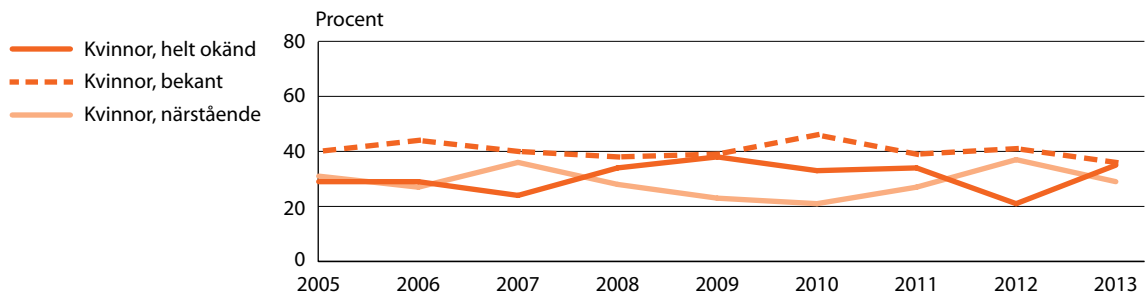
drygt en femtedel (22 %). Bland de misshandelsutsatta kvinnorna är det vanligare att brottsplatsen är arbetsplatsen eller i skolan (37 %) än det är för de utsatta männen (17 %).

I drygt hälften av misshandelsbrotten (55 %) uppger de som har blivit utsatta att gärningspersonen var helt okänd. I knappt en tredjedel av fallen (30 %) uppges gärningspersonen ha varit en bekant och i 15 procent av fallen en närstående person (se tabell 3D). Fördelningen ser dock olika ut för kvinnor och män (se figur 3.10 och 3.11). För kvinnor är det ungefär lika vanligt att gärningspersonen är okänd (35 %) som att det är en bekant (36 %) medan det bland männen är betydligt vanligare att gärningspersonen är helt okänd (67 jämfört med 27 %). Att gärningspersonen är en närstående gäller för kvinnor i 29 procent av händelserna, medan motsvarande andel för män endast är 6 procent. Det är svårt att urskilja några tydliga trender över en längre tid för såväl män som för kvinnor.

Figur 3.10 Relation till gärningspersonen vid misshandel 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för män. (Tabell 3D)

Figur 3.11 Relation till gärningspersonen vid misshandel 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för kvinnor. (Tabell 3D)

Dessa resultat indikerar att män i regel utsätts för misshandel av någon okänd på allmän plats, medan misshandel mot kvinnor oftare sker i det privata eller i arbetslivet. Skillnaderna är sannolikt ännu större då det finns anledning att misstänka att våld i det privata underrapporteras.

Förekomst av *alkohol och droger* är vanligt vid misshandel. I nära sex misshandelsfall av tio (58 %) har de utsatta personerna intrycket att gärningspersonen var påverkad av alkohol eller droger, och i mer än vart tredje fall (37 %) uppger de utsatta att de själva var påverkade av alkohol vid tillfället.³⁶ Det är en stor skillnad mellan män och kvinnor i frågan om gärningspersonen uppges ha varit alkohol- eller drogpåverkad. I 65 procent av fallen där en man blivit misshandlad uppgavs att gärningspersonen var påverkad av alkohol eller droger. Motsvarande andel för misshandel mot kvinnor är 46 procent. Även i frågan om de utsatta själva var påverkade av alkohol vid misshandelstillfället är det stora skillnader mellan män och kvinnor (45 jämfört med 25 %). Denna skillnad hänger delvis samman med att misshandel mot män ofta sker i samband med nöjeslivet medan misshandel mot kvinnor oftare sker på arbetsplatsen eller i hemmet.

Hot

För att belysa omfattningen av utsatthet för hot ställs följande fråga i NTU:

*Blev du under förra året (2013) hotad på ett sådant sätt, att du blev rädd?*³⁷

Som svar på frågan uppger 4,5 procent att de blev utsatta för hot under 2013, vilket motsvarar cirka 330 000 personer av befolkningen (16–79 år). Det är något fler än 2012 (4,2 %) men i nivå med de första undersökningarna under 2005 och 2006. De flesta av de utsatta uppger att det endast rörde sig om en händelse under 2013. Det finns ett fåtal personer med mycket hög grad av upprepad utsatthet, exempelvis har 5 procent av de hotade utsatts för tio hot eller fler. Därför blir det skattade antalet händelser nästan tre gånger så stort som antalet utsatta personer, det vill säga 894 000 händelser (se tabell 3.1).

Kön och ålder

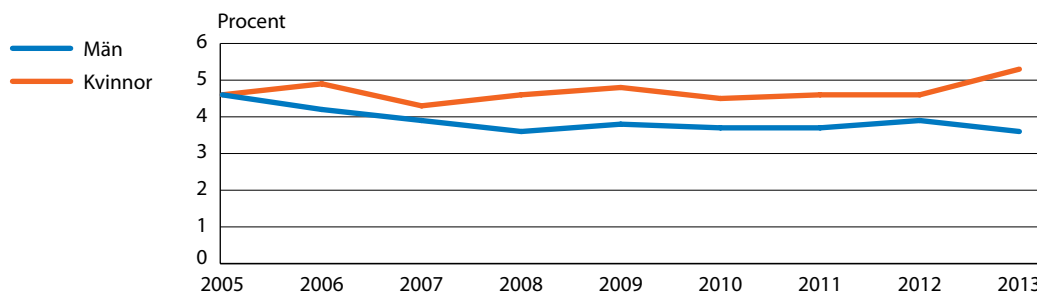
Kvinnor uppger oftare att de har blivit utsatta för hot än män (5,3 jämfört med 3,6 %), en skillnad som noterats sedan 2006 och som ökat i och med årets undersökning (se figur 3.12).

Bortsett från de allra yngsta (16–19 år) finns ett starkt samband mellan utsatthet för hot och ålder, där utsattheten är lägre ju äldre åldersgrupp som studeras (se figur 3.13). Personer i åldersgruppen 20–24 år uppger utsatthet ungefär fem gånger så ofta som i åldersgruppen 75–79 år (8,4 jämfört med 1,7 %). Även när hänsyn tas till kön är fördelningen mellan åldersgrupperna likartad (se tabell 3B).

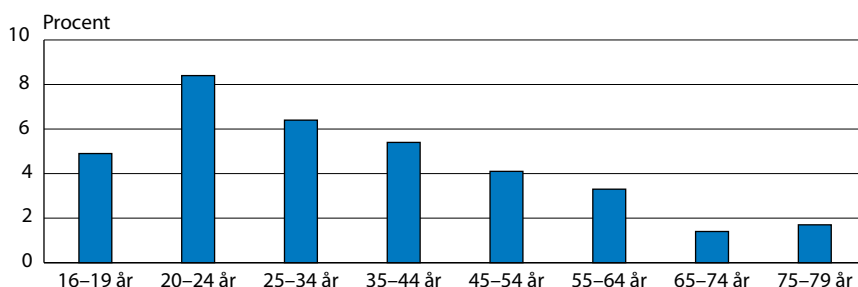
³⁶ I NTU efterfrågas gärningspersonens påverkan av alkohol eller droger, men för den utsatta personen efterfrågas enbart påverkan av alkohol. Skillnaden beror på att det bedöms som olämpligt att i denna undersökning fråga om brottsoffren var påverkade av droger, bland annat eftersom det kan vara belagt med straffansvar och därför kan göra respondenterna mindre villiga att svara på frågor. Ytterligare ett skäl till att frågorna är olika utformade är att det kan vara svårt för brottsoffren att bedöma huruvida gärningspersonen var påverkad av alkohol eller annan drog.

³⁷ Hot i samband med personrån, misshandel eller sexualbrott inkluderas inte här, utan redovisas endast som någon av dessa brottstyper.

Figur 3.12 Utsatta för hot 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)

Figur 3.13 Utsatta för hot 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)

Olika gruppers utsatthet för hot

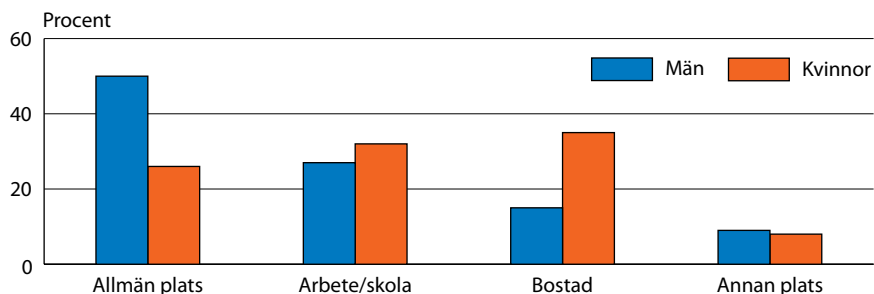
Det finns även skillnader mellan olika grupper i befolkningen när det gäller utsatthet för hot (se tabell 3B). Ensamstående med eller utan barn uppger oftare att de har blivit utsatta jämfört med sammanboende med eller utan barn (5,6–9,2 jämfört med 3,3–3,7 %). Det är också vanligare för boende i flerfamiljshus (5,5 %) än för boende i småhus (3,6 %) att utsättas för hot. Boende i storstadsregioner och i andra större städer uppger utsatthet i större utsträckning (4,4–4,9 %) än personer som bor i mindre städer eller på landsbygden (3,8 %). Andelen utsatta för hot är också högre bland personer födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (6,1 %) än bland personer som själva är utrikesfödda eller födda i Sverige med minst en inrikesfödd förälder (4,4–4,5 %). Utsattheten för hot är dessutom större bland personer med gymnasial eller eftergymnasial utbildning (4,4–4,8 %) än bland personer med högst förgymnasial utbildning (3,9 %), ett samband som sannolikt kommer sig av att den allra yngsta åldersgruppen uppvisar en förhållandevis låg andel utsatta.

Omständigheter kring hot

Den vanligaste *typen av brottsplats* vid hot är allmän plats (36 %, se tabell 3C). Nästan lika många hot uppges ha ägt rum på arbetsplatsen eller i skolan (30 %), eller i en bostad (26 %).

Hot på allmän plats drabbar män (50 %) i större utsträckning än kvinnor (26 %). Däremot är det vanligare för kvinnor (35 %) än för män (15 %) att bli hotade i en bostad. Skillnaden är mindre när det gäller arbetsplatsen eller i skolan, där 32 procent av hoten mot kvinnorna skett, jämfört med 26 procent av hoten mot männen (se figur 3.14).

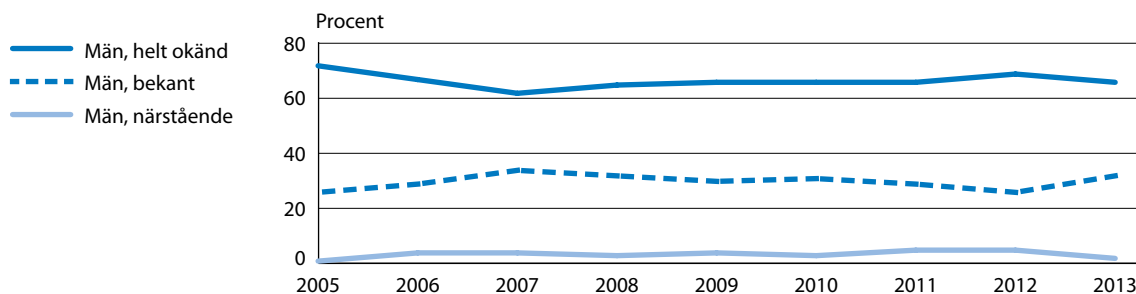
Figur 3.14 Typ av brottsplats för hot 2013. Andel för respektive plats av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning efter kön. (Tabell 3C)

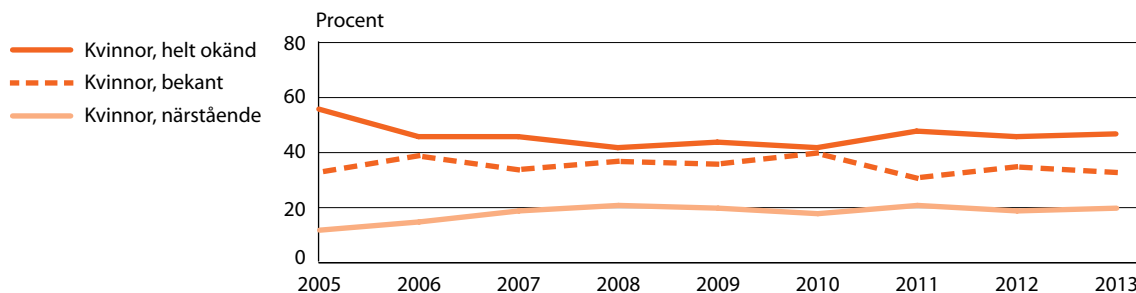
Resultaten indikerar samtidigt att andelen hot mot kvinnor i bostad har ökat sedan mätningarna inleddes 2005.

Vid drygt hälften av hottillfällena uppges gärningspersonen vara helt okänd för den utsatta personen (se figur 3.15 och 3.16 och tabell 3D). Kvinnor uppger i betydligt större utsträckning än män att de har blivit utsatta för hot av en närstående (20 jämfört med 2 %). Det är däremot ungefär lika vanligt att kvinnor och män uppger att gärningspersonen var bekant (33 jämfört med 32 %), medan män utsätts för hot från en helt okänd person betydligt oftare än kvinnor (66 jämfört med 47 %).

Figur 3.15 Relation till gärningspersonen vid hot 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för män. (Tabell 3D)

Figur 3.16 Relation till gärningspersonen vid hot 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för kvinnor. (Tabell 3D)

Figur 3.15 och 3.16 visar att dessa olika typer av relation till gärningspersonen förhållit sig relativt konstant till varandra över tid. Bland både män och kvinnor har det ända sedan undersökningen inleddes varit vanligast att gärningspersonen är helt okänd. Likaså har det vid samtliga undersökningstillfällen varit minst vanligt att gärningspersonen är närstående.

Vad beträffar förekomsten av *alkohol eller droger* i samband med hot, bedömer de utsatta att gärningspersonen i nära hälften av fallen (46 %) var påverkad av någotdera. I 10 procent av händelserna säger sig den utsatta personen själv ha varit påverkad av alkohol.³⁸ Liksom vid misshandel är det vid hot stor skillnad mellan män och kvinnor när det gäller förekomst av alkohol och droger. Män uppger oftare än kvinnor (55 jämfört med 41 % av händelserna) att gärningspersonen var påverkad av alkohol eller droger, eller att de själva var påverkade av alkohol vid tillfället (17 jämfört med 6 % av händelserna).

Sexualbrott

Sexualbrott är en mycket känslig, men angelägen brottstyp att undersöka. I NTU ställs följande fråga:

Ofredade, tvingade eller angrep någon dig sexuellt under förra året (2013)? Det gäller både allvarliga och mindre allvarliga händelser, till exempel hemma, på jobbet, i skolan eller på någon allmän plats.

Av de tillfrågade uppger 1,3 procent att de blev utsatta för sexualbrott under 2013, vilket motsvarar ungefär 98 000 personer av befolkningen (16–79 år). Andelen utsatta för sexualbrott har varit relativt stabil under de tidigare mättillfällena, men 2013 års resultat innebär en ökning (från 0,8 % 2012, se tabell 3.1). Sexualbrott är en brottstyp där det är relativt vanligt att man är upprepat utsatt. Ungefär hälften (50 %) av personerna som blivit utsatta för sexualbrott har blivit det mer än en gång, de flesta (43 %) har blivit utsatta 2–10 gånger och en mindre andel (7 %) har blivit utsatta fler än 10 gånger. Antalet händelser uppgår uppskattningsvis till ungefär 425 000, vilket är avsevärt högre än föregående år.³⁹ Det återstår att se om den högre utsattheten för 2013 är början på ett trendbrott eller om det är en tillfällig avvikelse från en i övrigt stabil nivå.

Det är viktigt att notera att sexualbrott innefattar ett brett spektrum av brott – allt från lindrigare händelser, som blottning, till mycket allvarliga händelser, som våldtäkt. Det är sannolikt att dessa olika typer av sexualbrott skiljer sig åt när det gäller brottsplats och relationen till gärningspersonen.

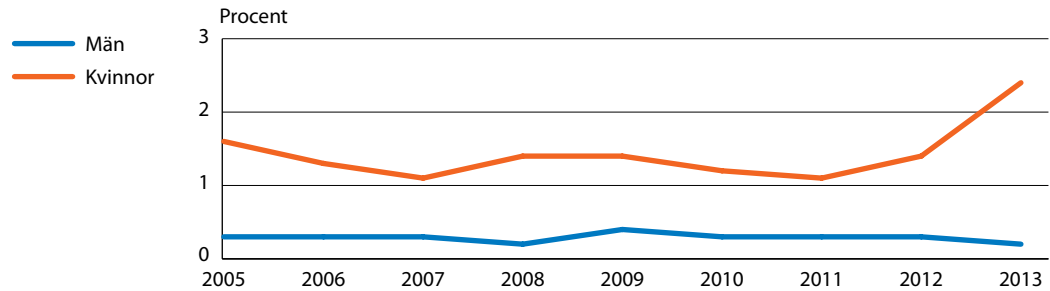
³⁸ I NTU efterfrågas gärningspersonens påverkan av alkohol eller droger, men för den utsatta personen efterfrågas enbart påverkan av alkohol.

³⁹ Antalet skattade händelser i NTU kan variera kraftigt över tid, vilket är anledningen till att utvecklingen av utsatthet för brott huvudsakligen redovisas i andel utsatta personer. Variationen i antal händelser beror på att enskilda personer med mycket hög upprepat utsatthet kan få stor inverkan på skattningarna. Det gäller i synnerhet relativt ovanliga brottstyper såsom sexualbrott, vilket kan illustreras av att 42 procent av sexualbrotts-händelserna i årets undersökning härör från endast 4 procent av dem som utsatts för sexualbrott.

Kön och ålder

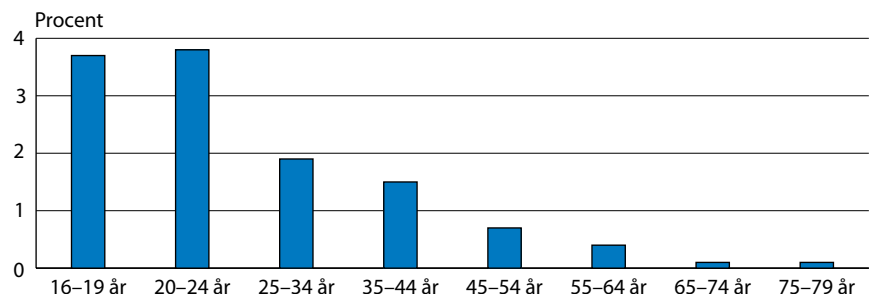
Betyddigt fler kvinnor än män uppger att de har blivit utsatta för sexualbrott, 2,4 procent av kvinnorna och 0,2 procent av männen uppger att de hade blivit utsatta för sexualbrott under 2013. Skillnaden mellan män och kvinnor har varit relativt oförändrad sedan 2005, men ökar i och med resultaten för 2013 eftersom utsattheten bland kvinnor har ökat (se figur 3.17).

Figur 3.17 Utsatta för sexualbrott 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)

Utsatthet för sexualbrott är vanligast i de två yngsta åldersgrupperna (16–19 respektive 20–24 år), där andelen utsatta är mellan 3,7 och 3,8 procent (se figur 3.18). För kvinnor skiljer sig utsattheten relativt kraftigt mellan åldersgrupperna (0,1–7,3 %), medan män uppger att de har blivit utsatta för sexualbrott i nästan samma (relativt låga) utsträckning (0,1–0,4 %), oavsett åldersgrupp, vilket framgår av tabell 3B. Mest utsatta är kvinnor mellan 16–24 år bland vilka 7,3 procent uppger att de har blivit utsatta för sexualbrott under 2013.

Figur 3.18 Utsatta för sexualbrott 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)

Olika grupper utsatthet för sexualbrott

Precis som för merparten av de andra brotten mot enskild person tycks utsatthet för sexualbrott vara vanligare i vissa grupper av befolkningen (se tabell 3B). Det är vanligare i gruppen ensamstående personer med eller utan barn än i gruppen sammanboende personer med eller utan barn (2,3–2,9 jämfört med 0,6–0,7 %). Personer boende i flerfamiljshus utsätts i större utsträckning än personer boende i småhus (1,7 jämfört med 1,0 %). Att utsättas för sexualbrott är ungefär lika vanligt oavsett

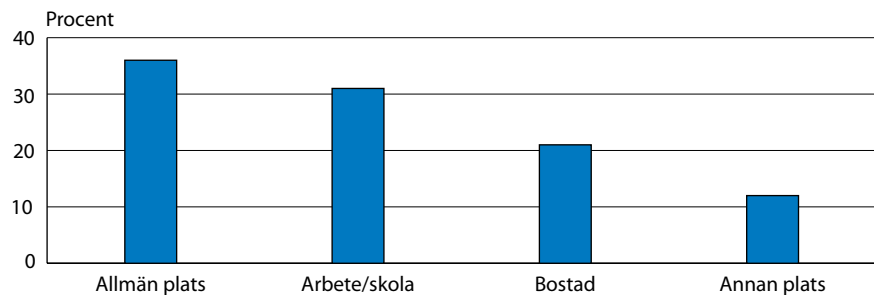
om man bor i storstadsregioner, andra större städer, i mindre städer eller på landsbygden (1,3–1,4 % uppger att de har blivit utsatta). Resultaten visar inte heller på några större skillnader i utsatthet beroende på om man själv eller ens föräldrar är födda i Sverige eller ej.

Omständigheter kring sexualbrott

Då antalet sexualbrott mot män som rapporterats in till NTU är mycket litet särredovisas varken brottsplats eller relation till gärningsperson för sexualbrott uppdelat på män och kvinnor.

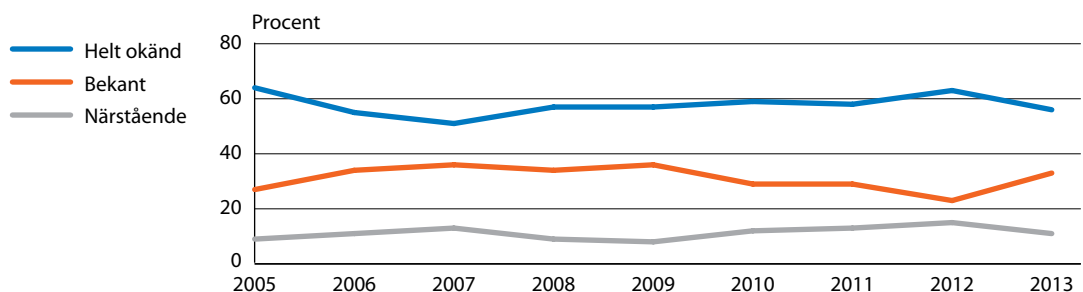
Drygt en tredjedel av sexualbroten (36 %) har inträffat på allmän plats och ungefär tre av tio (31 %) har inträffat på arbetsplatsen eller i skolan. Drygt en femtedel (21 %) har inträffat i bostaden och 12 procent på en annan plats (se figur 3.19). Fördelningen av brottsplatser för sexualbrott har varierat en del genom åren och det finns ingen tydlig trend över tid (se tabell 3C).

Figur 3.19 Typ av brottsplats för sexualbrott 2013. Andel för respektive plats av det totala antalet rapporterade händelser. (Tabell 3C)

I 56 procent av fallen var *gärningspersonen* helt okänd för den som utsattes, i 33 procent en bekant och i 11 procent en närstående person (se figur 3.20). Fördelningen när det gäller relation till gärningspersonen vid sexualbrott har varierat något under årens lopp sedan undersökningen inleddes och det går inte att urskilja någon tydlig trend i resultaten (se figur 3.20).

Figur 3.20 Relation till gärningspersonen vid sexualbrott 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser (Tabell 3D)

Man bör vara medveten om att det, precis som för hot- och misshandelsbrott, finns anledning att tro att händelser där personer har blivit utsatta för sexualbrott av en närstående person, ofta i hemmet, är underrepresenterade i undersökningen. Den typen av utsatthet kan upplevas som särskilt känslig och är därmed svår att fånga upp i en frågeundersökning.⁴⁰

Som tidigare nämnts inbegriper begreppet sexualbrott i NTU ett brett spektrum av brott. Eftersom dessa händelser kan vara svåra att prata om i en intervjusituation är det inte möjligt att få reda på exakt vilken typ av sexualbrott det rör sig om. För att ändå försöka ge en bättre bild av de händelser som NTU fångar upp får de personer som uppger att de har blivit utsatta för sexualbrott svara på tre frågor om brottets *allvarlighetsgrad*. Den första frågan rör huruvida händelsen bestod i att någon, genom att hota, hålla fast eller göra illa på något sätt, tvingade eller försökte tvinga den utsatta till en sexuell handling. Den andra frågan rör huruvida händelsen bestod i sexuellt utnyttjande i en situation där den utsatta inte kunde försvara sig, till exempel på grund av att hen sov eller var alkohol- eller drogpåverkad. Dessa frågor beskriver händelser som i brottsbalken skulle kunna motsvara försök till eller fullbordat sexuellt tvång eller våldtäkt. Vidare får de utsatta också en fråga om huruvida de själva skulle beskriva händelsen som en våldtäkt.⁴¹ Sammantaget visar svaren på dessa tre frågor att 47 procent av sexualbrotten i NTU var så pass allvarliga att de skulle kunna klassas som försök till eller fullbordat sexuellt tvång eller våldtäkt, vilket skulle motsvara 201 000 händelser av den här allvarlighetsgraden under 2013.

Personrån

I NTU ställs följande fråga för att undersöka hur många i befolkningen (16–79 år) som utsattes för personrån under 2013:

Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2013)?

Enligt svaren i undersökningen har 0,7 procent blivit utsatta för personrån under 2013.⁴² Det motsvarar ungefär 55 000 personer av befolk-

⁴⁰ För vidare resonemang om detta, se *Brott i nära relationer – En nationell kartläggning* (Brå 2014b).

⁴¹ Tidigare år har denna fråga redovisats separat. Då har andelen händelser som uppgavs vara våldtäkt varierat mellan 11 och 25 procent. I år uppgick de till 16 procent. Om svaren på frågan huruvida händelsen var en våldtäkt hade särredovisats som tidigare år skulle antalet ha uppgått till 70 000 händelser under 2013, vilket är en avsevärt högre nivå jämfört med föregående år (36 000 händelser).

Här bör tilläggas att det kan vara svårt för en person att tolka huruvida en händelse juridiskt sett ska bedömas som sexuellt tvång eller våldtäkt. Det innebär att de händelser av sexuellt tvång som rapporterats i NTU kan vara våldtäktshändelser i juridisk mening, eller vice versa. Från och med i år redovisas därför resultaten för grövre sexualbrott sammanslaget som ovan. Det kan dock vara värt att påpeka att måttet inte ska ses som en exakt nivåangivelse, utan snarare som en indikator på att omfattningen vad gäller grövre sexualbrott är betydligt större än vad som går att utläsa av den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.

Dock bör det påpekas att oavsett vilka av ovanstående frågor som används för att skatta antalet grövre sexualbrottsändelser bygger skattningen på svar från mycket få respondenter. Dessutom kan extremvärden få stor betydelse när man räknar antal händelser för relativt ovanliga brott, vilket illustreras av att 42 procent av samtliga sexualbrottsändelser i årets undersökning härrör från endast 4 procent av dem som utsatts för sexualbrott. Sammantaget kan dessa omständigheter förstärkavariationen från år till år.

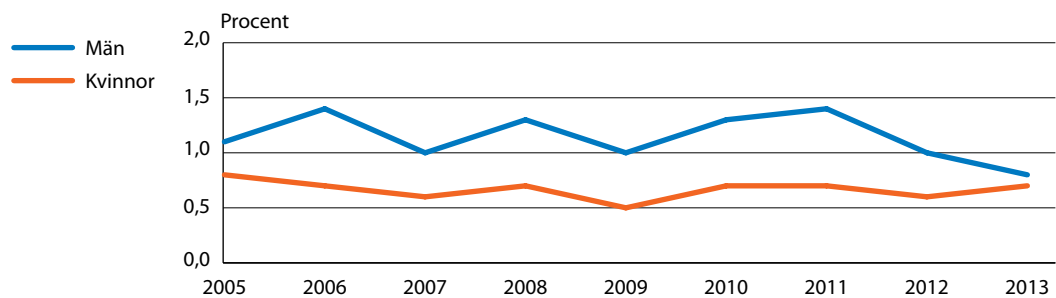
⁴² Personrån kan vara en brottstyp där utsatta har särskilt svårt att avgöra om händelsen verkligen var ett rån i lagens mening eller om det egentligen rörde sig om någon annan typ av brott. Det kan bero på i vilken grad det förekommit våld eller hot om våld i direkt anslutning till stölden. Den sortens felkällor ska beaktas när man skattar nivåer av utsatthet, men bör inte på ett avgörande sätt påverka möjligheten att studera utvecklingen för den här typen av brott.

ningen (16–79 år). Antalet skattade personrån är 83 000 (se tabell 3.1). Personrån är den brottstyp som lägst andel uppger sig ha blivit utsatta för. År 2013 uppger 0,7 procent utsatthet, en nivå som varit relativt konstant sedan undersökningarna inleddes 2005. Förhållandet mellan antalet utsatta personer och det skattade antalet händelser styrs av hur vanligt det är med upprepad utsatthet. Upprepad utsatthet för personrån är relativt ovanligt. De flesta (88 %) av dem som uppger utsatthet för personrån under 2013 utsattes för ett sådant brott en gång under året.

Kön och ålder

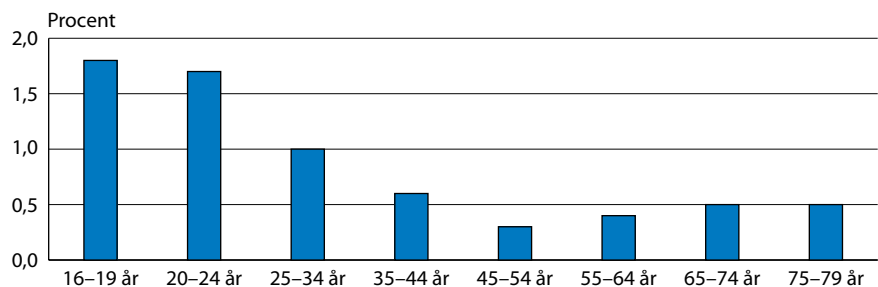
Män brukar något oftare än kvinnor uppge att de utsatts för personrån, men 2013 är skillnaden mycket liten, då 0,8 procent av männen uppger att de hade blivit utsatta jämfört med 0,7 procent av kvinnorna (se figur 3.21).

Figur 3.21 Utsatta för personrån 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3A)

Personrån betraktas ofta som ett brott som främst unga utsätts för och begår, och resultaten i NTU bekräftar den bilden. Sedan 2007 har personer i åldersgruppen 20–24 år uppgett utsatthet för personrån i störst utsträckning. År 2013 är utsattheten ungefär lika stor i åldersgruppen 16–19 som i 20–24 år (1,8 respektive 1,7 %). De utsatta uppger i omkring hälften av fallen (48 %) att de antingen vet eller bedömer att gärningspersonen var 24 år eller yngre.⁴³

Figur 3.22 Utsatta för personrån 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)

⁴³ Även i de fall där de rånade inte trott att gärningspersonen var en ungdom (24 år eller yngre) har de ändå bedömt att gärningspersonen var relativt ung. I ungefär tre fall av fyra (75 %) gör den utsatta personen bedömningen att gärningspersonen var under 35 år.

Av tabell 3B framgår det att den mest utsatta gruppen är män i åldern 16–24 år (2,2 %). Även bland kvinnor är den yngsta gruppen mest utsatt (1,2 %), tillsammans med den näst yngsta gruppen (25–44 år, 1,0 %).

Olika gruppers utsatthet för personrån

I resultaten framgår skillnader i utsatthet för personrån både vad gäller utbildningsnivå och familje- och boendeförhållanden (se tabell 3B). Utsatthet för personrån är vanligare bland utrikesfödda personer (1,1 %) och bland inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar (1,5 %) än bland inrikesfödda med minst en inrikesfödd förälder (0,6 %). I likhet med tidigare år utsätts personer med högst förgymnasial utbildning (1,3 %) i större utsträckning än personer med högst gymnasial utbildning (0,7 %) och personer med eftergymnasial utbildning (0,5 %). Det finns dock anledning att anta att den högre utsattheten bland personer med lägre utbildningsnivå framför allt beror på att den gruppen till stor del består av de yngre personerna i undersökningen, en grupp där andelen brottsutsatta är hög.⁴⁴

Utsattheten är också större bland boende i flerfamiljshus (1,1 %) än bland boende i småhus (0,5 %). Boende i storstadsregioner uppger högre nivåer av utsatthet (1,1 %) än boende i större och mindre städer eller på landsbygden (0,7–0,3 %). Enligt den senaste mätningen är utsattheten för personrån större bland ensamstående, såväl med barn (1,0 %) som utan barn (1,4 %), än bland sammanboende, såväl med barn (0,3 %) som utan barn (0,4 %).

Omständigheter kring personrån

Personrånens allvarlighetsgrad kan bedömas utifrån olika aspekter, till exempel huruvida våld förekommer i samband med rånet. I 34 procent av fallen under 2013 uppger de utsatta att de blev slagna, sparkade eller utsatta för annat fysiskt våld i samband med rånet. Ett annat mått på allvarlighetsgrad är huruvida det förekom kniv, skjutvapen eller något annat tillhygge vid rånet. I ungefär en tredjedel (33 %) av fallen uppger de utsatta att det förekom vapen eller andra tillhyggen. Det handlar dock om relativt få händelser, varför andelen kan variera kraftigt mellan olika år.

När det gäller brottsplats uppger de flesta personrån ha ägt rum på allmän plats (73 %). Beträffande relationen till gärningspersonen uppger de flesta personrån ha utförts av en helt okänd person (77 %).

⁴⁴ Särskilda statistiska analyser visar att när man rensar bort de andra bakgrundsfaktorernas effekt så försvinner skillnaden i utsatthet för brott mellan grupper med olika utbildningsnivå (se tabell 1 bilaga 2). Analyserna gällde dock den sammanslagna kategorin brott mot enskild person och inte specifikt personrån.

Bedrägerier

Bedrägeri är en brottstyp som drabbar inte bara privatpersoner, utan också exempelvis företag och myndigheter. I NTU är det dock endast bedrägeri mot privatpersoner som berörs. För att utreda omfattningen av den typen av bedrägerier ställs följande fråga:

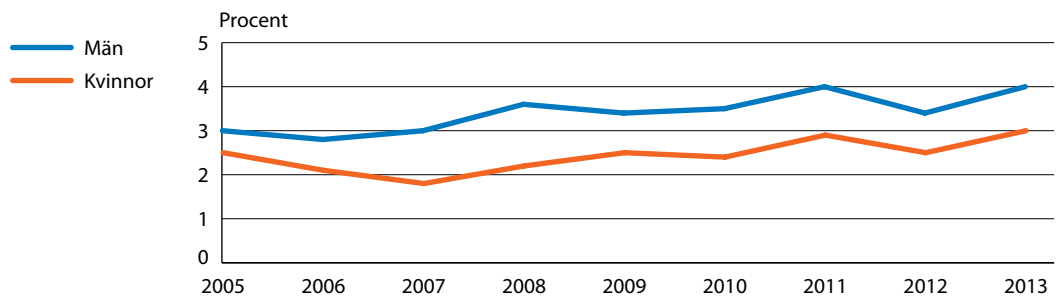
Blev du som privatperson på ett brottsligt sätt lurad på pengar eller andra värdesaker under förra året (2013)?

Som svar på frågan uppger 3,5 procent, vilket motsvarar ungefär 257 000 personer av befolkningen (16–79 år), att de har blivit utsatta för den här typen av bedrägeri under 2013. Det är en ökning sedan 2012, då andelen utsatta var 3,0 procent. Utsattheten för bedrägeri tycks även ha ökat successivt ända sedan 2007 (då andelen utsatta var 2,4 %). Antalet händelser i befolkningen uppgår 2013 till cirka 391 000 (se tabell 3.1).⁴⁵ De flesta som har blivit utsatta för bedrägeri under 2013 (80 %) uppger att det rör sig om en enstaka händelse.

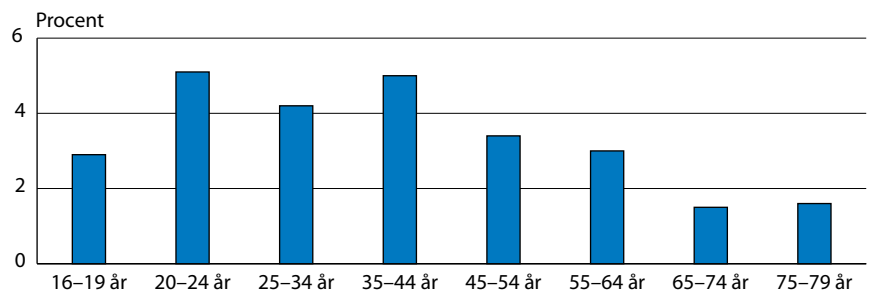
Kön och ålder

En större andel män än kvinnor uppger att de har blivit utsatta för bedrägeri under 2013 (4,0 jämfört med 3,0 %, se figur 3.23). Skillnaden mellan män och kvinnor är ungefär lika stor som de senaste åren. Utsatthet för bedrägerier är vanligast i åldersgrupperna 20–24, 25–34 och 35–44 år, vilket visas i figur 3.24.

Figur 3.23 Utsatta för bedrägeri 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)

Figur 3.24 Utsatta för bedrägeri 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)

⁴⁵ Bedrägeri är en brottstyp som kan vara svår att fånga upp i frågeundersökningar, bland annat eftersom sannolikheten är stor att man kan ha blivit utsatt utan att själv veta om det. Det kan påverka utfallet i undersökningen och bör beaktas när resultaten tolkas.

Olika gruppers utsatthet för bedrägerier

Personer som är utrikesfödda eller har utrikesfödda föräldrar har en högre andel utsatta för bedrägeri jämfört med personer som är födda i Sverige och som har minst en inrikesfödd förälder 4,0–5,1 jämfört med 3,3 %). Ensamstående personer, både utan respektive med barn, utsätts för bedrägeri i större utsträckning (4,4–5,5 %) än sammanboende (2,6–3,1 %).

Det är även något vanligare med utsatthet för bedrägeri bland boende i flerfamiljshus (4 %) än bland boende i småhus (3 %) och för boende i storstadsregioner (4 %) än för boende i andra större städer (3,3 %), i småstäder och på landsbygden (2,9 %).

Omständigheter kring bedrägerier

Ett mått på *allvarlighetsgrad* när det gäller bedrägeri är värdet på det man blivit lurad på. Att som privatperson bli lurad på 100 000 kronor eller mer är ovanligt, men det förekommer i cirka 3 procent av fallen. Det vanligaste är att bli lurad på 2 000–9 999 kronor, vilket de utsatta uppger för 33 procent av bedrägeribrotten. Att bli lurad på 500–1 999 kronor förekommer i 23 procent av fallen. Det är ungefär lika vanligt att bli lurad på en summa som understiger 500 kronor (20 %).

Det finns en mängd olika *tillvägagångssätt* för att lura till sig pengar eller värdesaker från privatpersoner. NTU ger inte en komplett bild av vilka metoder som används men belyser ett par av de mest uppmärksammade. Ofta handlar det om någon form av bedrägeri via internet (39 % av fallen). I ungefär en tredjedel av fallen (31 %) handlar det om bank- eller kontokortsbedrägerier, vilka exempelvis kan ske genom så kallad skimming.⁴⁶ Resultaten är i linje med utsattheten under 2012.

Trakasserier

Trakasserier definieras i NTU som en serie av mer eller mindre allvarliga händelser. Var och en av händelserna behöver inte vara kriminaliserade och klassificeras inte nödvändigtvis som egna brott juridiskt sett. I de fall den sammanlagda serien av händelser är brottslig kan den dock antas hamna under brottsrubriceringar, till exempel grov kvinnofridskränkning, ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse.

För att undersöka hur många som upplever sig ha varit utsatta för trakasserier ställs följande fråga i NTU:

Trakasserier kan vara att vid upprepade tillfällen t.ex. bli förföljd eller få oönskade besök, telefonsamtal, meddelanden och liknande. Blev du trakasserad vid flera tillfällen under förra året (2013)?

Som svar på frågan uppger 5,0 procent, vilket motsvarar cirka 374 000 personer av befolkningen (16–79 år), att de har blivit utsatta för trakasserier under 2013. Andelen som har blivit utsatta för trakasserier har ökat både från föregående år (då andelen utsatta var 4,1 %) och

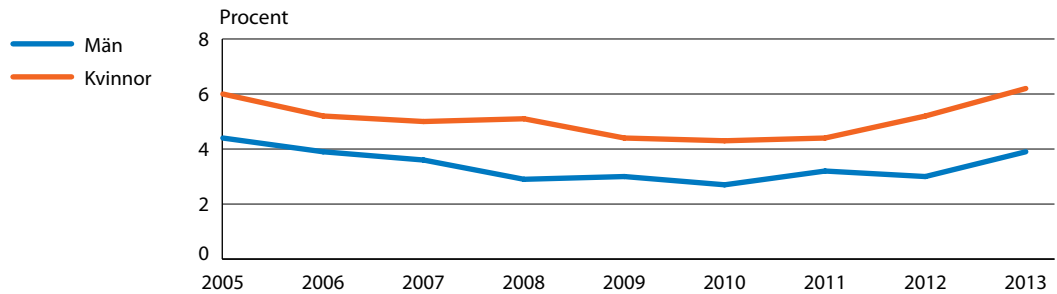
⁴⁶ Vardaglig benämning på en form av kreditkortsbedrägeri där någon olovligen använder en speciell avläsare för att kopiera innehållet i magnetremsan på ett kreditkort.

sedan 2010 (då andelen var 3,5 %). Perioden dessförinnan (2005–2010) minskade dock utsattheten för trakasserier i ungefär samma omfattning (från 5,2 till 3,5 %, se tabell 3.1 i början av kapitlet).⁴⁷

Kön och ålder

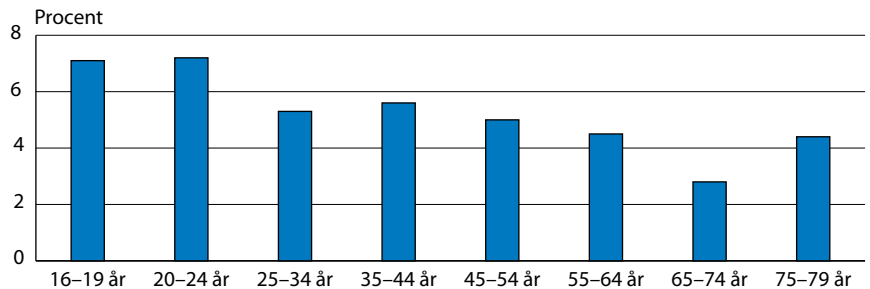
Kvinnor uppger i större utsträckning än män att de har varit utsatta för trakasserier (6,2 jämfört med 3,9 %), en skillnad som är genomgående sedan 2005 (se figur 3.25).

Figur 3.25 Utsatta för trakasserier 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)

Över tid har det varit unga personer, 16–19 respektive 20–24 år, som i högst grad uppger utsatthet för trakasserier, medan utsattheten är lägre bland medelålders och äldre personer (se figur 3.26). Skillnaderna i utsatthet mellan åldersgrupperna är i paritet med de åldersskillnader som finns för exempelvis hot och sexualbrott. Utsattheten är särskilt stor bland unga kvinnor; 10,1 procent av kvinnorna i åldern 16–24 år uppger att de blev utsatta för trakasserier 2013, vilket framgår av tabell 3B. Lägst andel utsatta under samma period återfinns bland män i åldern 65–79 år, där 2,9 procent uppger att de har blivit utsatta för trakasserier.

Figur 3.26 Utsatta för trakasserier 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)

⁴⁷ Här bör noteras att frågan om utsatthet för trakasserier omformulerats något mellan det första och det andra mätillfället, vilket kan ha bidragit till minskningen av andelen utsatta mellan 2005 och 2006. I NTU 2006 ställdes frågan på detta sätt: Trakasserier kan vara att vid upprepade tillfällen t.ex. bli förföljd eller få oönskade besök, telefonsamtal, meddelanden och liknande. Blev du trakasserad under förra året (2005)? Sedan NTU 2007 ingår frasen "vid flera tillfällen". Den nya formuleringen kan framstå som överflödigt, men erfarenheterna från datainsamlingen 2006 visade på behovet att ytterligare förtydliga att trakasserier utgörs av en serie händelser.

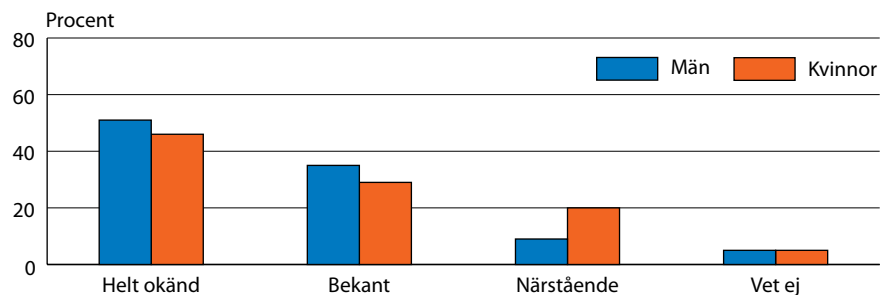
Olika grupper utsatthet för trakasserier

Utsattheten för trakasserier är högre bland personer med högst förgymnasial eller gymnasial utbildning (5,8–5,7 %), jämfört med personer med eftergymnasial utbildning (3,9 %). I likhet med vad som är fallet för flertalet andra brott mot enskild person är trakasserier vanligare bland ensamstående personer (6,8–11,6 %) och boende i flerfamiljshus (6,0 %) än i övriga grupper i befolkningen (se tabell 3B). Det finns dock anledning att anta att den högre utsattheten bland personer med lägre utbildningsnivå framför allt beror på att den gruppen till stor del består av de yngre personerna i undersökningen, en grupp där andelen brottsutsatta är hög.⁴⁸ Det är också vanligare att personer som är utrikesfödda eller som har två utrikesfödda föräldrar utsätts för trakasserier (6,5–6,6 %) jämfört med personer som är födda i Sverige med minst en inrikesfödd förälder (4,6 %). Andelen utsatta tycks vara ungefär lika stor oavsett om man bor i storstadsregioner, i större städer eller på landsbygden (4,9–5,1 %).

Omständigheter kring trakasserier

I 48 procent av fallen är gärningspersonen en helt okänd person, det vill säga en person som den utsatta inte känner sedan tidigare. Ungefär var tredje utsatt person uppger att gärningspersonen är bekant (32 %), och ungefär var sjunde (15 %) uppger att det rör sig om en närstående person (se tabell 3D), medan 5 procent uppger att de inte har någon uppfattning om vem gärningspersonen är.⁴⁹ Relationen till gärningspersonen skiljer sig något åt mellan kvinnor och män. Bland både män och kvinnor som har blivit utsatta för trakasserier under 2013 är det vanligaste svaret att gärningspersonen är en helt okänd person eller en bekant (se figur 3.27). Däremot uppger kvinnor betydligt oftare än män att gärningspersonen är en närstående person.

Figur 3.27 Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet utsatta personer. Särredovisning efter kön. (Tabell 3D)

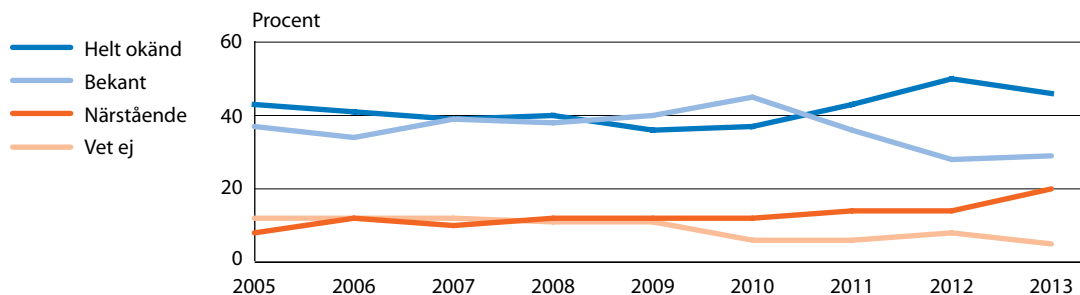
⁴⁸ Särskilda statistiska analyser visar att när man rensar bort de andra bakgrundsfaktorernas effekt så försvinner skillnaden i utsatthet för brott mellan grupper med olika utbildningsnivå (se tabell 1 bilaga 2). Analyserna gällde dock den sammanslagna kategorin brott mot enskild person och inte specifikt trakasserier.

⁴⁹ Här bör uppmärksammas att svarsalternativet "vet ej" ingår i redovisningen och att en förhållandevis stor andel av de tillfrågade har angett det svarsalternativet. Eftersom trakasserier kan ha skett exempelvis genom telefon eller e-post är det fullt möjligt att man kan vara utsatt utan att ha en uppfattning om vem gärningspersonen är, och därigenom kan man inte bedöma om han eller hon är en närstående, bekant eller okänd person.

Andelen fall där man inte vet om gärningspersonen är känd eller okänd har minskat sedan 2005, samtidigt som andelen närstående gärningspersoner har ökat (se figur 3.28), men den utvecklingen tycks framför allt gälla trakasserier mot kvinnor (se tabell 3D).

Trakasserier kan vara mer eller mindre allvarliga. En indikator på *allvarlighetsgrad* kan vara hur händelserna upplevs av den som utsätts. I NTU frågas hur skrämmande den utsatta personen tycker att händelserna var. Var sjunde person (14 %) svarar att händelserna var mycket skrämmande, 33 procent svarar att de var ganska skrämmande, medan övriga antingen upplever dem som inte särskilt (32 %) eller inte alls skrämmande (21 %).

Figur 3.28 Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet utsatta personer. (Tabell 3D)

En annan indikator på allvarlighetsgrad, som också belyser omfattningen av utsattheten, är antalet rapporterade händelser.⁵⁰ Drygt en fjärdedel av de utsatta (26 %) uppger att det rörde sig om färre än fyra händelser. Det är fler (36 %) som uppger att det rörde sig om 4–10 händelser och drygt en fjärdedel (27 %) uppger att det rörde sig om 11–99 händelser. En tiondel (10 %), vilket motsvarar ungefär 25 000 personer av befolkningen (16–79 år), uppger att trakasserier omfattade ett mycket stort antal händelser (100 eller fler).

Egendomsbrott mot hushåll

Brottskategorin *egendomsbrott mot hushåll* omfattas i NTU av *brotts typerna bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld*. Gemensamt för dessa brottstyper är att egendomen ofta är eller uppfattas vara gemensam för de boende i hushållet. För samtliga nämnda brottstyper får de tillfrågade därför svara på frågor om utsatthet inom hela hushållet. Enligt NTU 2014 utsattes 9,7 procent av hushållen under 2013 för något av de egendomsbrott som tas upp i undersökningen. Trots att andelen utsatta har ökat 2013 jämfört med 2012 (från 9,2 till 9,7 %) är den övergripande trenden att andelen som

⁵⁰ När det handlar om trakasserier kan det totala antalet händelser naturligtvis sträcka sig över en längre tidsperiod än bara ett år. I NTU fångas det totala antalet händelser upp, men någon eller några av händelserna ska ha ägt rum under årets mätning för att brotten ska räknas med.

utsätts för egendomsbrott sjunkit sedan 2006⁵¹ (då andelen utsatta var 12,6 %, se tabell 3.2). Minskningen består framför allt av en sjunkande andel utsatta för stöld ur eller från fordon.

Det vanligaste egendomsbrottet i undersökningen är cykelstöld, som drabbade 6,2 procent av hushållen under 2013. Nivån var relativt stabil mellan 2006 och 2011, men en antydning till minskning kan skönjas över tid (se figur 3.29). Det näst vanligaste egendomsbrottet är *stöld ur eller från fordon*, något som 2,8 procent av hushållen uppger sig ha varit utsatta för, vilket är ungefär samma nivå som de senaste årens mätningar. Utsatthet för denna typ av egendomsbrott har minskat kraftigare än för övriga egendomsbrott de senaste fem åren (2,2 procentenheter).

Bostadsinbrott och bilstöld uppges i lägst utsträckning; 1,2 procent av hushållen rapporterar att de utsattes för bostadsinbrott under 2013, och 0,4 procent av de hushåll där någon ägde en bil under perioden uppges ha utsatts för bilstöld. Utsattheten för bostadsinbrott har legat på en relativt stabil nivå under hela undersökningsperioden. Andelen hushåll som uppges ha blivit utsatt för bilstöld har minskat, från 0,9 procent 2006 till 0,4 procent 2013.

Tabell 3.2. Utsatthet bland hushåll i riket för olika typer av brott mot egendom 2006–2013 samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2013.

	Andel utsatta hushåll i procent								Skattat antal utsatta hushåll 2013	Skattat antal händelser i populationen 2013	Andel polis-anmälda händelser i procent 2013
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013			
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL ¹	12,6	11,7	11,2	11,0	10,0	10,4	9,2	9,7	403 000	565 000	53
Bostadsinbrott	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	0,9	1,2	48 000	86 000	84
Bilstöld ²	0,9	0,8	0,7	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4	12 000	12 000	x
Stöld ur/från fordon	5,0	4,1	3,7	3,5	2,8	3,1	2,6	2,8	114 000	149 000	65
Cykelstöld	6,9	7,1	6,9	6,9	6,5	6,7	5,9	6,2	255 000	318 000	40

a Netto redovisning av alla typer av egendomsbrott mot hushåll.

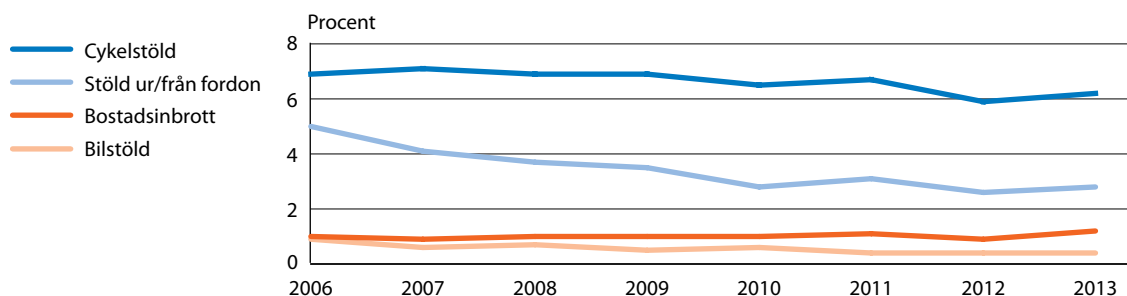
b I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Andelen hushåll utsatta för bilstöld av hela befolkningen 2013 är 0,3 procent.

(x) Antalet hushåll som uppgett att de utsatts för bilstöld är för litet för att andelen anmälda händelser ska kunna redovisas.

Antalet händelser i befolkningen skattas utifrån uppgifter om hur många gånger de utsatta hushållen utsattes för respektive brottstyp under det föregående året (se tabell 3.2). Eftersom den upprepade utsattheten för egendomsbrott mot hushåll är relativt låg är antalet händelser nästan lika många som antalet utsatta hushåll. Tidigare år har cykelstölder stått för den största relativa skillnaden mellan antalet händelser och antalet utsatta hushåll, men i år är det bostadsinbrott.

⁵¹ Eftersom redovisnings sättet för dessa brottstyper ändrades mellan det första och det andra årets undersökning kan inte jämförelser göras med utsattheten 2005.

Figur 3.29 Andel hushåll som utsatts för olika typer av egendomsbrott 2006–2013. (Tabell 3E)

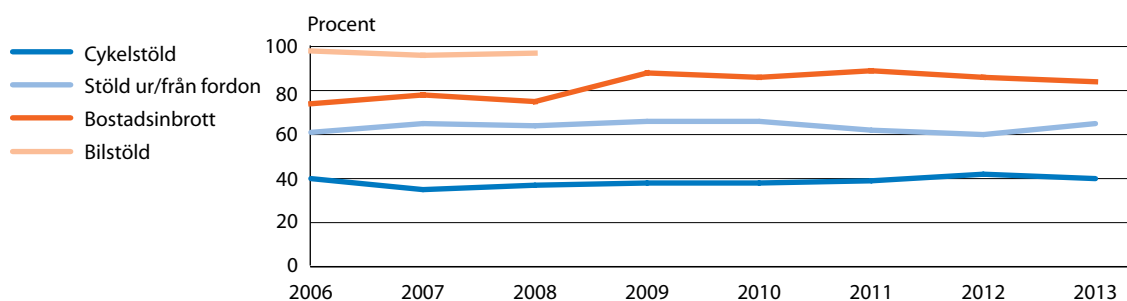

Årets resultat för bostadsinbrott skiljer sig jämfört med tidigare år och huruvida det skett en faktisk förändring eller om det rör sig om en slumpmässig variation får kommande års undersökningar visa. Ett mer utförligt tabellunderlag med de grundläggande resultaten finns i tabell 3E–3I.

Anmälningsbenägenhet

Brott mot egendom uppges generellt vara polisanmälda i betydligt högre grad än brott mot enskild person. Av de brott mot egendom som tas upp i NTU uppges drygt hälften vara polisanmälda (53 %). För stöldbrott varierar anmälningsbenägenheten bland annat beroende på värdet på det som blivit stulet. Stöldbrott där det stulna har ett högt ekonomiskt värde (vilket ofta är fallet vid exempelvis bostadsinbrott) leder oftare till att den utsatta begär ersättning från försäkringsbolag, som vanligtvis kräver att brottet ska vara polisanmält (Brå 2006). Därför är det inte förvånande att bostadsinbrott polisanmäls i större utsträckning än stöld ur eller från fordon och i betydligt större utsträckning än cykelstölder (se tabell 3.2 och figur 3.30).

Figur 3.30 Andel polisanmälda egendomsbrott mot hushåll 2006–2013, enligt NTU. (Tabell 3E)

Enligt den senaste mätningen uppges de flesta bostadsinbrotten (84 %) vara polisanmälda. Motsvarande andel för stöld ur eller från fordon är nära två tredjedelar (65 %). När det gäller cykelstölderna uppges fyra av tio (40 %) vara polisanmälda. I likhet med bostadsinbrott är bilstölder en brottstyp som polisanmäls i relativt hög grad. Antalet hushåll

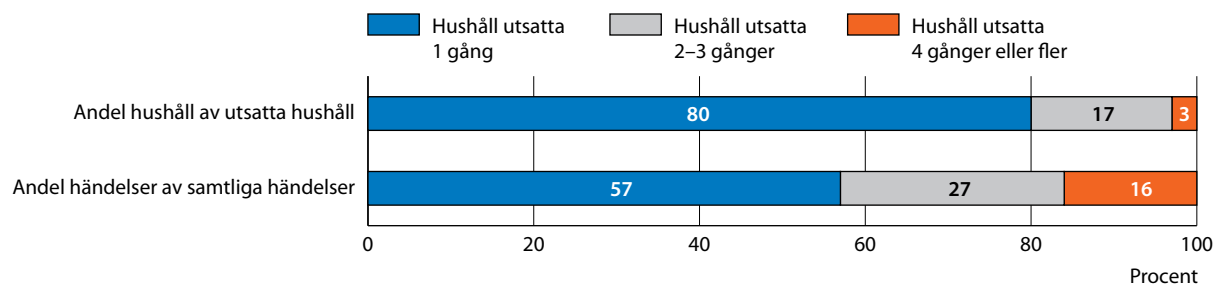
som uppger att de har blivit utsatta för bilstöld har dock varit så litet de senaste åren att andelen polisanmälda bilstölder inte har redovisats sedan 2009, år 2008 uppgick den dock till 97 procent.⁵² Andelen anmälda bostadsinbrott har legat relativt oförändrad på samma nivå sedan 2009, då den steg från 75 till knappt 90 procent 2008. I övrigt har andelen anmälda egendomsbrott mot hushåll varit tämligen stabil under perioden 2006–2013.

Upprepad utsatthet

Till skillnad från vid brott mot enskild person är upprepad utsatthet förhållandevis ovanligt när det gäller egendomsbrott. Av de hushåll som utsattes för egendomsbrott under 2013 utsattes 80 procent endast en gång, 17 procent utsattes två till tre gånger och 3 procent utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.31). Denna sistnämnda andel är således betydligt mindre än den andel som utsatts för brott mot enskild person fyra gånger eller fler (15 % av de utsatta, se figur 3.5).

De hushåll som hade utsatts för endast ett brott stod tillsammans för 57 procent av samtliga rapporterade händelser, medan de hushåll som utsattes för två eller tre brott utsattes för 27 procent av händelserna (se figur 3.31). Den mindre grupp hushåll som under 2013 utsattes för fyra brott eller fler (3 procent av de utsatta hushållen) stod för 16 procent av de rapporterade händelserna. Det kan jämföras med motsvarande fördelning för brott mot enskild person där den mest utsatta gruppen (fyra brott eller fler) utsattes för 60 procent av brotten (se figur 3.5).

Figur 3.31 Upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll 2013. Andel hushåll utsatta 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, samt i förhållande till hur stor andel händelser som drabbat respektive grupp. (Tabell 3G)

Bostadsinbrott

Bostadsinbrotten upplevs ofta som mer allvarliga och mer integritetskränkande än många andra av de stöldbrott som hushållen utsätts för. För att undersöka omfattningen av bostadsinbrott ställs följande fråga i NTU:

Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2013)?

⁵² Under perioden 2009–2013 har mellan 36 och 59 hushåll per år rapporterat utsatthet för bilstöld, vilket bedöms vara för lite för att uppnå tillräcklig statistisk säkerhet.

Enligt resultaten i NTU 2014 utsattes 1,2 procent av hushållen för bostadsinbrott 2013, vilket motsvarar cirka 48 000 hushåll i Sverige, något som är i nivå med de tidigare årens resultat.

Olika grupper utsatthet för bostadsinbrott

Boende i småhus uppger utsatthet för bostadsinbrott i något större utsträckning (1,4 %) än boende i flerfamiljshus (1,0 %, se tabell 3F).

I den senaste undersökningen uppgav ensamstående personer med barn att de blivit utsatta för bostadsinbrott i betydligt högre utsträckning (3,1 %) än hushåll som består av andra familjetyper (0,7–1,2 %). Det är dock en mycket stor skillnad jämfört med föregående år då endast 0,1 % av hushållen bestående av ensamstående med barn uppgav att de hade blivit utsatta för bostadsinbrott.

När det gäller boendeort uppger boende i storstadsregioner att de utsattes i något större utsträckning (1,4 %) än boende i andra större städer (0,9 %) och boende i småstäder och på landsbygd (1,2 %).

Omständigheter kring bostadsinbrott

Fler bostadsinbrott sker på vardagar (64 %) än vid veckoslut och på helgdagar (36 %). Det är vanligare att inbrotten äger rum dagtid (63 %) än nattetid (37 %). Vid de flesta av de rapporterade bostadsinbrotten (71 %) uppger de svarande att något blivit stulet i samband med inbrottet.

Fordonsrelaterade brott

De fordonsrelaterade brotten i NTU innefattar två brottstyper: bilstöld och stöld ur eller från fordon. För att undersöka omfattningen av bilstölder ställs först en fråga om hushållet ägde en bil under föregående år. Därefter ställs följande fråga:

Fick du eller någon annan i hushållet en bil stulen under förra året (2013)?

För att undersöka omfattningen av stöld ur eller från fordon ställs frågan:

Fick du eller någon annan i hushållet något stulet ur eller från en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2013)?

År 2013 utsattes 0,4 procent av hushållen som har bil för bilstöld, vilket motsvarar cirka 12 000 hushåll (se tabell 3E). Omkring 2,8 procent (drygt 114 000 hushåll) uppger sig ha utsatts för stöld ur eller från ett fordon. Sedan undersökningens start har andelen utsatta för såväl bilstölder som stöld ur eller från fordon minskat påtagligt (från 0,9 till 0,4 % respektive 5,0 till 2,8 %).

Olika grupper utsatthet för fordonsrelaterade brott

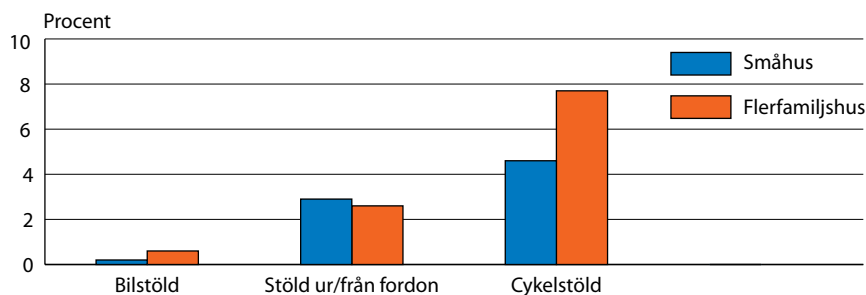
Personer som bor i flerfamiljshus uppger i större utsträckning än boende i småhus att deras hushåll har blivit utsatt för bilstöld (0,6 jämfört med

0,2 %, se figur 3.32). När det gäller utsatthet för stöld ur eller från fordon är det en relativt liten skillnad mellan bostadstyperna (2,9 % bland boende i småhus och 2,6 % bland boende i flerfamiljshus).

När det gäller stöld ur eller från fordon uppger sammanboende eller ensamstående i hushåll med barn utsatthet i större utsträckning (4,1–3,6 %) än sammanboende eller ensamstående i hushåll utan barn (2,2–2,5 %). Vad gäller bilstölder är det endast ensamstående med barn som skiljer sig från de övriga grupperna (1,6 jämfört med 0,3–0,4).

Utsatthet för fordonsrelaterade brott varierar efter boendeortens urbaniseringsgrad (se tabell 3F). Personer som bor i storstadsregionerna uppger i större utsträckning att deras hushåll har blivit utsatt för stöld ur eller från fordon (3,8 %) jämfört med boende i andra större städer (2,1 %) och boende i småstäder eller på landsbygden (2,2 %). När det gäller bilstöld uppger boende i storstadsregioner och andra större städer utsatthet i större utsträckning än boende i mindre städer eller på landsbygden (0,5 respektive 0,4 jämfört med 0,2 %).

Figur 3.32 Utsatthet för fordonsrelaterade brott 2013. Andel för respektive boendeform. (Tabell 3F)

Omständigheter kring fordonsrelaterade brott

Den vanligaste geografiska platsen för fordonsrelaterade brott uppges vara det egna bostadsområdet; mellan 52 och 55 procent av brotten uppges ha skett där.

På frågan om vilken typ av fordon det rörde sig om vid stöld ur eller från fordon, svarar de utsatta i de flesta fall (81 %) att det handlar om bil. Fordon som i betydligt mindre utsträckning blir föremål för sådan stöld är till exempel mopeder och motorcyklar.

Cykelstöld

För att undersöka omfattningen av cykelstöld ställs frågan:

Fick du eller någon annan i hushållet någon cykel stulen under förra året (2013)?

Som svar på frågan uppger 6,2 procent av hushållen (ungefär 255 000) att de har blivit utsatta för cykelstöld under 2013. Dessa hushåll utsattes sammanlagt för 318 000 händelser. Cykelstöld är ett vanligt brott och utgör en relativt stor andel (6 %) av alla brott mot brottsbalken.⁵³

Trots att andelen utsatta har ökat något 2013 jämfört med 2012 (från 5,9 till 6,2 %) är den övergripande trenden att andelen som har blivit utsatta för egendomsbrott har sjunkit sedan 2006 (då andelen utsatta var 6,9 %, se tabell 3.2).

Olika gruppers utsatthet för cykelstöld

Personer som bor i flerfamiljshus uppger i större utsträckning att deras hushåll har blivit utsatt för cykelstöld (7,7 %) jämfört med dem som bor i småhus (4,6 %, se figur 3.32).

Hushåll med barn utsätts i störst utsträckning för cykelstölder, i synnerhet hushåll som består av ensamstående med barn, där 9,8 procent uppges vara utsatta. Detta kan jämföras med gruppen sammanboende utan barn, där andelen är 4,9 procent (se tabell 3F). Resultatet kan till viss del förklaras av att hushåll med barn generellt äger fler cyklar per hushåll, vilket ökar risken för cykelstöld.

Utsattheten för cykelstöld är högst i storstadsregionerna (6,8 %) och i andra större städer (7,4 %) och lägst i mindre städer och på landsbygden (3,5 %).

Omständigheter kring cykelstöld

De hushåll som utsattes för cykelstöld får svara på en fråga som rör vilken typ av plats som cykeln blev stulen på. I de flesta fall (65 %) rör det sig om en allmän plats, i andra fall har cykeln blivit stulen ur ett källarförråd (7 %) eller från någon annan privat plats (28 %).

⁵³ Procentsatsen avser andel av samtliga anmälda brott mot brottsbalken, även inkluderat de typer av brott som inte ingår i NTU.

Figurförteckning

Kapitel 3 • Utsatthet för brott

Inledning

- Figur 3.1 Fördelning av det totala antalet brott i befolkningen (16–79 år) under år 2013, enligt NTU 2014. Avser de brottstyper som specificerats i NTU. (Tabell 3A och 3E) 34
- Figur 3.2 Fördelning av det totala antalet brott i befolkningen (16–79 år) under år 2013, enligt den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott. Avser de brottstyper som specificerats i NTU. (Tabell 3A och 3E) 34

Brott mot enskild person

- Figur 3.3 Andel av befolkningen som utsatts för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. (Tabell 3A) 36
- Figur 3.4 Andel polisanmälda brott mot enskild person 2005–2013, enligt NTU. (Tabell 3A) 38
- Figur 3.5 Upprepad utsatthet för brott mot enskild person 2013. Andel utsatta 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, samt i förhållande till hur stor andel händelser som respektive grupp utsatts för. 38
- Figur 3.6 Utsatthet för brott mot enskild person fyra gånger eller fler 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3G) 39
- Misshandel*
- Figur 3.7 Utsatta för misshandel 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B) 41
- Figur 3.8 Utsatta för misshandel 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B) 41
- Figur 3.9 Typ av brottsplats för misshandel 2013. Andel för respektive plats av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning efter kön. (Tabell 3C) 42
- Figur 3.10 Relation till gärningspersonen vid misshandel 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för män. (Tabell 3D) 43
- Figur 3.11 Relation till gärningspersonen vid misshandel 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för kvinnor. (Tabell 3D) 43
- Hot*
- Figur 3.12 Utsatta för hot 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B) 45
- Figur 3.13 Utsatta för hot 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B) 45
- Figur 3.14 Typ av brottsplats för hot 2013. Andel för respektive plats av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning efter kön. (Tabell 3C) 46

	Figur 3.15	Relation till gärningspersonen vid hot 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för män. (Tabell 3D)	46
	Figur 3.16	Relation till gärningspersonen vid hot 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. Särredovisning för kvinnor. (Tabell 3D)	46
<i>Sexualbrott</i>	Figur 3.17	Utsatta för sexualbrott 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)	48
	Figur 3.18	Utsatta för sexualbrott 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)	48
	Figur 3.19	Typ av brottsplats för sexualbrott 2013. Andel för respektive plats av det totala antalet rapporterade händelser. (Tabell 3C)	49
	Figur 3.20	Relation till gärningspersonen vid sexualbrott 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet rapporterade händelser. (Tabell 3D)	49
<i>Personrån</i>	Figur 3.21	Utsatta för personrån 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3A)	51
	Figur 3.22	Utsatta för personrån 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)	51
<i>Bedrägeri</i>	Figur 3.23	Utsatta för bedrägeri 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)	53
	Figur 3.24	Utsatta för bedrägeri 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)	53
<i>Trakasserier</i>	Figur 3.25	Utsatta för trakasserier 2005–2013. Andel för respektive kön. (Tabell 3B)	55
	Figur 3.26	Utsatta för trakasserier 2013. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 3B)	55
	Figur 3.27	Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet utsatta personer. Särredovisning efter kön. (Tabell 3D)	56
	Figur 3.28	Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2005–2013. Andel för respektive relationsform av det totala antalet utsatta personer. Särredovisning efter kön. (Tabell 3D)	57
		<i>Egendomsinbrott mot hushåll</i>	
	Figur 3.29	Andel hushåll som utsatts för olika typer av egendomsbrott 2006–2013. (Tabell 3E)	59
	Figur 3.30	Andel polisanmälda egendomsbrott mot hushåll 2006–2013, enligt NTU. (Tabell 3E)	59
	Figur 3.31	Upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll 2013. Andel hushåll utsatta 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, samt i förhållande till hur stor andel händelser som drabbat respektive grupp. (Tabell 3G)	60
<i>Fordonsrelaterade brott</i>	Figur 3.32	Utsatthet för fordonsrelaterade brott 2013. Andel för respektive boendeform. (Tabell 3F)	62

Tabellförteckning

Kapitel 3 • Utsatthet för brott

Tabell 3.1	Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskild person år 2005–2013 samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser år 2013.	35
Tabell 3.2	Utsatthet bland hushåll i riket för olika typer av brott mot egendom 2006–2013 samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2013.	58
Tabell 3A	Utsatthet i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2005–2013.	67
Tabell 3B	Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.	69
Tabell 3C	Typ av brottsplats för hot, misshandel och sexualbrott 2005–2013. Redovisning totalt samt efter kön. Andel händelser i procent av totalt antal händelser för respektive brottstyp.	77
Tabell 3D	Relation till gärningspersonen för olika typer av brott 2005–2013. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av totalt antal händelser för respektive brottstyp.	78
Tabell 3E	Utsatthet bland hushåll i riket för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2006–2013.	79
Tabell 3F	Utsatthet för olika typer av brott mot egendom efter familje- och boendeförhållanden 2006–2013. Andel i procent.	81
Tabell 3G	Upprepad utsatthet för brott mot enskild person i olika grupper i befolkningen 2013. Andel i procent.	82
Tabell 3H	Upprepad utsatthet för brott mot hushåll efter familje- och boendeförhållanden samt boendeort 2013. Andel i procent.	84

Tabell 3A:1 Utsatthet i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2005–2013.

	Andel utsatta i procent										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA PERSONER¹	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4	11,4	11,6	11,4	12,7		
Misshandel	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	2,4	2,5	1,9	2,3		
– därav allvarlig ²	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,4	0,6		
Hot	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	4,1	4,2	4,2	4,5		
Sexualbrott	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	0,7	0,7	0,8	1,3		
Personrån	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8	1,0	1,1	0,8	0,7		
Bedrägeri	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	3,0	3,4	3,0	3,5		
Trakasserier	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	3,5	3,8	4,1	5,0		
	Skattat antal utsatta personer i befolkningen										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA PERSONER¹	907 000	852 000	844 000	824 000	825 000	830 000	849 000	840 000	948 000		
Misshandel	189 000	175 000	204 000	172 000	174 000	172 000	184 000	142 000	171 000		
– därav allvarlig ²	53 000	39 000	47 000	44 000	45 000	42 000	48 000	30 000	48 000		
Hot	320 000	321 000	290 000	290 000	311 000	300 000	304 000	310 000	330 000		
Sexualbrott	64 000	54 000	52 000	56 000	67 000	54 000	52 000	62 000	98 000		
Personrån	68 000	74 000	55 000	72 000	55 000	75 000	80 000	60 000	55 000		
Bedrägeri	192 000	173 000	169 000	205 000	211 000	216 000	251 000	219 000	257 000		
Trakasserier	360 000	320 000	306 000	286 000	267 000	256 000	277 000	299 000	374 000		

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² Avser misshandel som varit så allvarlig att den lett till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare. Skattningsarna om allvarlig misshandel är mindre säkra än för de andra brotten eftersom det är färre respondenter som besvarat frågan.

Tabell 3A:2 Utsatthet i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2005–2013.

	Skattat antal händelser i befolkningen									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA PERSONER¹	1 905 000	2 032 000	1 968 000	2 144 000	2 139 000	1 921 000	2 056 000	2 056 000	2 573 000	
Misshandel	390 000	470 000	513 000	346 000	378 000	336 000	451 000	397 000	405 000	
– <i>därav allvarlig²</i>	78 000	78 000	92 000	73 000	75 000	70 000	96 000	73 000	99 000	
Hot	650 000	716 000	687 000	908 000	956 000	732 000	715 000	734 000	894 000	
Sexualbrott	185 000	173 000	165 000	220 000	156 000	159 000	114 000	223 000	425 000	
Personrån ³	96 000	93 000	84 000	86 000	66 000	95 000	113 000	80 000	83 000	
Bedrägeri	225 000	260 000	213 000	298 000	316 000	344 000	386 000	323 000	391 000	
Trakasserier ^{4,5}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Andel anmälda händelser i procent									
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA PERSONER¹	24	26	24	25	27	33	33	29	31	
Misshandel	34	33	27	30	32	37	35	38	36	
– <i>därav allvarlig²</i>	69	63	55	64	64	72	78	71	64	
Hot	20	22	21	22	24	31	29	24	27	
Sexualbrott	11	17	14	19	12	23	19	10	12	
Personrån ³	45	44	42	43	45	57	54	48	60 ³	
Bedrägeri	40	32	35	34	41	40	43	41	44	
Trakasserier	20	19	18	19	19	19	22	23	25	

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² Avser misshandel som varit så allvarlig att den lett till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare. Skattingarna om allvarlig misshandel är mindre säkra än för de andra brotten eftersom det är färre respondenter som besvarat frågan.

³ *Andel och antal utsatta personer samt skattat antal personrån avser samtliga personrån rapporterade till NTU. Andel anmälda personrån avser endast de personrån som rapporteras ha begåtts i Sverige. (Enligt de utsatta i NTU har 8 procent av personrån ägt rum utomlands).*

⁴ Trakasserier utgörs per definition av en serie händelser, därför anges inte antalet händelser i tabellen.

⁵ Andel utsatta personer som polisanmält en eller flera händelser. Detta efter som trakasserier inte räknas i antal händelser i NTU.

Tabell 3B:1 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för misshandel													därav allvarlig ¹						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	1,9	2,3	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,4	0,6	
Kön																				
Män	3,7	3,0	3,8	3,3	3,0	3,0	3,0	3,0	2,6	2,7	1,1	0,6	0,8	0,8	0,7	0,6	0,8	0,6	0,7	
Kvinnor	1,8	2,0	2,0	1,5	1,8	1,7	2,0	1,3	1,9	1,9	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5	0,5	0,2	0,6	
Ålder																				
16–19 år	8,5	8,0	8,8	7,2	6,2	4,6	6,6	4,4	5,8	5,8	2,1	1,5	2,0	1,2	1,3	0,8	1,4	0,7	1,8	
20–24 år	7,1	7,4	8,3	8,5	7,3	8,1	7,2	6,1	7,2	7,2	2,3	1,4	1,7	1,8	1,9	2,0	1,9	1,4	1,8	
25–34 år	4,1	3,2	4,0	3,4	3,5	2,9	3,5	2,9	3,2	3,2	1,0	0,5	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	0,7	0,8	
35–44 år	2,5	2,4	2,0	1,7	1,5	1,6	2,4	1,1	1,7	1,7	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,7	0,2	0,3	
45–54 år	1,5	1,3	2,1	1,3	1,9	1,7	1,9	1,2	1,4	1,4	x	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,7	x	0,7	
55–64 år	0,8	0,7	0,8	0,3	1,3	1,2	0,5	1,1	1,3	1,3	x	x	x	x	0,4	0,4	x	x	0,4	
65–74 år	-	0,1	0,2	0,3	-	0,5	0,2	0,3	0,4	0,4	x	x	x	x	x	x	x	x	0,1	
75–79 år	0,2	0,3	0,2	0,0	0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Män																				
16–24 år	11,0	9,2	11,9	10,6	9,6	8,4	8,9	7,1	8,1	8,1	3,4	1,8	2,6	2,3	2,5	1,5	2,0	1,7	2,1	
25–44 år	4,5	3,2	3,9	3,5	2,9	2,5	3,5	2,7	2,6	2,6	1,2	0,5	0,8	1,1	0,7	0,7	0,8	0,7	0,5	
45–64 år	0,8	0,8	1,3	0,8	1,3	1,8	1,0	1,4	1,5	1,5	x	0,3	0,3	x	0,2	0,4	0,4	0,4	0,7	
65–79 år	0,1	0,3	0,3	0,4	0,1	0,9	0,3	0,4	0,5	0,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Kvinnor																				
16–24 år	4,1	6,0	4,6	4,8	3,6	4,3	4,8	3,4	5,0	5,0	0,8	1,0	0,9	0,6	0,6	1,5	1,2	0,5	1,4	
25–44 år	1,9	2,3	2,0	1,4	1,9	2,0	2,3	1,3	2,2	2,2	x	0,5	0,4	0,2	0,4	0,6	0,7	0,3	0,6	
45–64 år	1,6	1,1	1,6	0,9	1,9	1,2	1,5	0,9	1,2	1,2	0,4	0,2	0,3	x	0,4	0,3	0,3	x	0,4	
65–79 år	-	-	0,1	0,1	-	-	0,2	0,2	0,3	0,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

(x) Antalet personer som svarat på frågan är alltför litet för att andelen ska kunna redovisas.

(-) Ingen person i kategorin har uppgett utsatthet för brottet.

¹ Skattningsarna om allvarlig misshandel är mindre säkra än för de andra brotten eftersom det är färre respondenter som besvarar frågan.

Tabell 3B:2 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för misshandel											därav allvarlig ¹						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	1,9	2,3	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	0,4	0,6
Svensk/utländsk bakgrund																		
Svenskfödda med																		
– båda/en förälder inrikes född(a)	2,8	2,5	2,9	2,5	2,2	2,3	2,5	1,7	2,3	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,3	0,7
– båda föräldrarna utrikes födda	1,7	2,6	2,7	1,8	2,2	3,5	2,6	2,2	3,6	x	0,8	0,9	x	x	1,0	0,4	x	0,9
Utrikesfödda	2,8	2,5	2,8	1,9	3,4	2,4	2,7	2,7	2,0	0,9	0,5	0,9	0,7	0,9	1,0	0,7	1,3	0,5
Utbildning (högsta)																		
Förgymnasial	3,9	3,6	4,4	3,7	3,7	3,2	4,3	2,6	4,2	1,1	0,8	1,0	0,6	0,7	0,9	1,0	0,6	1,3
Gymnasial	2,9	2,2	2,4	2,2	2,3	2,6	2,4	2,0	2,2	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,5	0,4	0,6
Eftergymnasial	1,4	1,6	2,0	1,4	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,5	0,3	0,3
Familjetyp																		
Sammanboende																		
– utan barn	1,3	1,1	1,4	1,2	1,3	1,2	1,3	1,0	1,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,3
– med barn	1,8	1,3	1,5	0,8	1,6	1,6	1,5	1,1	1,1	0,5	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Ensamstående																		
– utan barn	4,8	4,8	5,3	4,6	4,2	4,4	4,4	3,7	4,2	1,2	1,1	1,2	1,1	1,0	1,1	1,4	0,8	1,3
– med barn	4,2	3,4	4,7	4,4	3,3	2,1	3,8	1,4	3,3	x	x	1,4	0,8	0,9	x	0,4	0,2	1,2
Bostadstyp																		
Småhus	1,7	1,8	2,3	1,8	2,0	1,6	1,6	1,2	1,6	0,3	0,3	0,5	0,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,4
Flerfamiljshus	3,9	3,4	3,6	3,3	2,9	3,3	3,7	2,8	3,2	1,2	0,7	0,8	0,8	0,7	0,9	1,1	0,7	0,9
Boendeort																		
Storstadsregion	2,6	2,8	3,0	2,5	2,8	2,4	2,4	2,1	2,0	0,8	0,4	0,8	0,8	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6
Större stad	2,9	2,4	3,0	2,6	2,1	2,5	2,8	1,7	3,0	0,8	0,6	0,6	0,3	0,4	0,5	0,8	0,3	0,8
Mindre stad/landsbygd	2,6	2,2	2,6	2,1	2,3	2,2	2,2	1,9	1,7	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	0,5	0,4	0,4

(x) Antalet personer som svarat på frågan är alltför litet för att andelen ska kunna redovisas.

¹ Skattningsom allvarlig misshandel är mindre säkra än för de andra brotten eftersom det är färre respondenter som besvarat frågan.

Tabell 3B:3 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för hot										Utsatta för sexualbrott									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	4,1	4,2	4,2	4,5	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	0,7	0,7	0,8	1,3		
Kön																				
Män	4,6	4,2	3,9	3,6	3,8	3,7	3,7	3,9	3,6	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2		
Kvinnor	4,6	4,9	4,3	4,6	4,8	4,5	4,6	4,6	5,3	1,6	1,3	1,1	1,4	1,4	1,2	1,1	1,4	2,4		
Ålder																				
16–19 år	8,4	8,2	7,2	8,3	6,8	6,9	5,8	5,3	4,9	2,3	1,8	1,5	2,0	1,5	1,5	1,9	1,8	3,7		
20–24 år	8,7	9,7	7,9	8,1	8,2	6,7	8,0	7,8	8,4	3,0	2,1	2,2	2,3	2,3	2,3	1,9	1,9	3,8		
25–34 år	5,3	5,8	5,5	5,2	6,3	6,2	6,7	5,4	6,4	1,6	1,5	1,1	1,1	1,5	1,2	1,0	1,7	1,9		
35–44 år	5,5	4,8	4,6	3,9	4,6	4,3	4,3	4,9	5,4	0,8	0,7	0,5	0,6	0,8	0,7	0,5	0,6	1,5		
45–54 år	4,5	4,1	3,4	3,5	3,7	3,9	4,0	4,3	4,1	0,4	0,3	0,7	0,7	0,6	0,2	0,6	0,5	0,7		
55–64 år	2,5	2,9	2,4	2,5	3,0	2,9	2,9	2,9	3,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,7	0,3	0,3	0,2	0,4		
65–74 år	1,9	1,4	1,6	1,6	1,1	0,9	0,9	1,6	1,4	-	0,2	0,2	-	0,1	0,1	0,2	0,4	0,1		
75–79 år	0,9	1,1	1,3	0,7	1,3	1,3	0,6	1,4	1,7	0,2	-	0,1	0,0	-	0,2	0,1	-	0,1		
Män																				
16–24 år	8,2	8,7	7,7	7,9	7,0	6,4	6,3	6,2	5,0	0,6	0,3	0,5	0,3	0,4	0,7	0,5	0,1	0,4		
25–44 år	5,4	4,3	4,3	3,6	4,7	4,6	5,0	4,4	4,8	0,5	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,4	0,5	0,4		
45–64 år	3,3	3,2	2,9	2,5	2,9	3,0	2,9	3,5	3,0	-	0,3	0,3	0,1	0,6	0,0	0,2	0,2	0,1		
65–79 år	1,7	1,4	1,0	1,3	0,9	0,8	0,9	1,3	1,4	-	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	-		
Kvinnor																				
16–24 år	8,9	9,1	7,3	8,6	8,0	7,3	7,7	7,2	9,0	4,9	3,7	3,4	4,2	3,5	3,2	3,4	3,8	7,3		
25–44 år	5,4	6,3	5,6	5,4	6,0	5,8	5,8	5,9	7,0	1,8	1,9	1,3	1,4	1,8	1,6	1,0	1,7	3,1		
45–64 år	3,6	3,7	2,9	3,5	3,9	3,8	4,0	3,7	4,4	0,6	0,2	0,6	0,9	0,7	0,5	0,7	0,6	0,9		
65–79 år	1,5	1,3	1,9	1,4	1,4	1,2	0,9	1,8	1,6	0,1	0,1	0,0	-	0,1	0,2	0,1	0,3	0,1		

(-) Ingen person i kategorin har uppggett utsatthet för brottet.

Tabell 3B:4 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för hot													Utsatta för sexualbrott						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	4,1	4,1	4,2	4,2	4,5	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	0,7	0,8	1,3		
Svensk/utländsk bakgrund																				
Svenskfödda med																				
– båda/en förälder inrikes född(a)	4,8	4,5	4,1	3,8	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0	4,4	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,9	1,4	
– båda föräldrarna utrikes födda	2,2	3,7	4,3	3,2	5,2	2,8	4,0	4,9	6,1	6,1	0,9	0,4	1,1	0,9	1,0	1,5	0,5	0,8	1,2	
Utrikesfödda	5,1	5,2	4,1	5,5	5,1	4,7	4,9	5,1	4,5	4,5	1,4	0,7	0,8	0,9	1,5	0,5	0,7	0,8	1,2	
Utbildning (högsta)																				
Förgymnasial	4,7	4,6	4,6	4,7	4,8	4,5	4,7	4,6	3,9	3,9	0,8	1,1	1,0	1,1	1,3	1,0	1,0	1,0	1,8	
Gymnasial	4,6	4,2	3,9	3,3	4,3	4,5	4,0	3,9	4,8	4,8	1,1	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,5	0,7	1,2	
Eftergymnasial	4,5	4,9	3,8	4,4	3,9	3,4	3,9	4,3	4,4	4,4	0,7	0,8	0,6	0,7	1,0	0,7	0,8	0,9	1,2	
Familjetyp																				
Sammanboende																				
– utan barn	3,7	3,1	2,6	2,6	2,9	2,7	2,9	2,9	3,3	3,3	0,7	0,4	0,5	0,3	0,5	0,3	0,3	0,6	0,7	
– med barn	3,7	3,3	3,7	2,4	3,5	3,3	3,3	3,3	3,7	3,7	0,4	0,5	0,3	0,3	0,7	0,3	0,4	0,3	0,6	
Ensamstående																				
– utan barn	6,1	6,8	5,6	6,2	6,0	6,0	5,6	6,1	5,6	5,6	1,5	1,3	1,2	1,4	1,4	1,6	1,3	1,4	2,3	
– med barn	6,5	6,4	7,6	8,8	8,4	6,6	7,4	6,0	9,2	9,2	1,2	1,5	1,8	2,5	2,9	1,0	1,3	1,9	2,9	
Bostadstyp																				
Småhus	3,4	3,4	3,4	3,0	3,4	3,0	3,0	3,2	3,6	3,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	0,4	1,0	
Flerfamiljshus	6,1	6,1	5,1	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	1,5	1,1	1,0	1,2	1,3	1,0	1,1	1,4	1,7	
Boendeort																				
Storstadsregion	5,9	5,3	4,7	4,6	5,5	4,6	4,7	4,9	4,4	4,4	0,9	0,8	1,1	1,0	1,1	1,0	0,8	1,3	1,3	
Större stad	4,1	4,5	4,2	3,9	3,8	4,0	4,0	3,9	4,9	4,9	1,1	0,7	0,6	0,7	0,8	0,6	0,7	0,7	1,3	
Mindre stad/landsbygd	3,7	3,8	3,3	3,6	3,4	3,7	3,6	3,6	3,8	3,8	0,6	0,8	0,5	0,6	0,8	0,6	0,6	0,5	1,4	

Tabell 3B:5 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för personrån										Utsatta för bedrägeri									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8	1,0	1,0	1,1	0,8	0,7	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	3,0	3,4	3,0	3,5	
Kön																				
Män	1,1	1,4	1,0	1,3	1,0	1,3	1,4	1,4	1,0	0,8	3,0	2,8	3,0	3,6	3,4	3,5	4,0	3,4	4,0	
Kvinnor	0,8	0,7	0,6	0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	2,5	2,1	1,8	2,2	2,5	2,4	2,9	2,5	3,0	
Ålder																				
16–19 år	2,9	3,3	1,6	2,0	1,9	2,1	1,8	1,8	0,6	1,8	3,9	2,3	2,4	3,1	1,8	2,6	3,0	1,6	2,9	
20–24 år	2,3	2,4	2,1	2,7	3,1	2,2	2,9	2,0	1,7	1,7	4,1	4,5	3,5	4,0	4,0	4,6	6,1	4,3	5,1	
25–34 år	0,7	1,1	1,0	1,0	0,8	1,5	1,1	1,2	1,0	1,0	3,0	3,3	3,1	3,9	4,1	3,6	5,0	4,3	4,2	
35–44 år	0,6	0,5	0,4	0,7	0,5	0,7	1,3	0,4	0,6	0,6	2,5	2,6	2,6	3,8	3,3	3,2	3,6	3,5	5,0	
45–54 år	0,6	0,8	0,5	1,2	0,1	0,9	0,8	0,9	0,3	0,3	3,4	2,2	3,0	2,9	3,2	3,6	3,5	3,5	3,4	
55–64 år	1,0	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4	0,6	0,9	0,4	0,4	1,9	2,3	1,9	2,2	2,5	2,5	2,5	2,1	3,0	
65–74 år	0,5	1,0	0,3	0,4	0,3	0,5	0,3	0,5	0,5	0,5	2,5	1,2	0,9	1,3	1,5	1,5	1,8	1,7	1,5	
75–79 år	0,4	0,4	1,2	0,6	0,4	0,6	0,7	0,1	0,5	0,5	0,7	1,5	0,9	0,4	1,7	0,8	1,5	0,9	1,6	
Män																				
16–24 år	3,7	4,3	2,4	3,3	3,9	3,0	3,2	1,4	2,2	2,2	4,3	3,1	3,2	4,0	3,5	4,0	5,0	3,2	4,2	
25–44 år	0,6	1,1	1,0	1,0	0,7	1,5	1,7	1,2	0,6	0,6	3,4	3,5	3,9	5,0	4,3	3,8	4,9	4,5	5,1	
45–64 år	0,9	0,7	0,6	0,9	0,2	0,7	0,6	1,1	0,4	0,4	2,6	2,5	2,9	3,0	3,2	3,8	3,5	3,3	3,9	
65–79 år	0,2	0,7	0,2	0,6	0,4	0,5	0,7	0,1	0,5	0,5	1,9	1,5	1,0	1,3	1,8	1,8	2,3	1,8	1,8	
Kvinnor																				
16–24 år	1,3	1,2	1,1	1,3	1,0	1,1	1,4	1,3	1,2	1,2	3,7	3,6	2,7	3,0	2,3	3,2	4,3	3,0	4,0	
25–44 år	0,7	0,5	0,4	0,7	0,5	0,7	0,7	0,4	1,0	1,0	2,1	2,2	1,8	2,5	3,0	3,1	3,6	3,3	4,1	
45–64 år	0,8	0,5	0,4	0,6	0,4	0,6	0,8	0,6	0,3	0,3	2,6	1,9	2,0	2,1	2,6	2,4	2,5	2,3	2,5	
65–79 år	0,7	0,9	0,9	0,4	0,3	0,6	0,1	0,6	0,5	0,5	2,0	1,1	0,8	0,9	1,4	0,9	1,1	1,3	1,3	

Tabell 3B:6 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för personrån										Utsatta för bedrägeri									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8	1,0	1,1	0,8	0,7	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	3,0	3,4	3,0	3,5		
Svensk/utländsk bakgrund																				
Svenskfödda med																				
– båda/en förälder inrikes född(a)	0,9	1,0	0,7	0,9	0,8	1,0	0,9	0,7	0,6	2,3	2,2	2,4	2,1	2,5	2,7	2,9	2,5	3,3		
– båda föräldrarna utrikes födda	0,6	0,9	1,3	0,7	0,7	1,0	1,3	0,8	1,5	2,6	2,7	1,5	1,8	3,4	4,8	3,9	4,3	5,1		
Utrikesfödda	1,5	1,6	1,2	1,7	0,8	1,1	2,0	1,3	1,1	5,5	3,7	4,1	4,1	4,9	3,8	5,9	4,9	4,0		
Utbildning (högsta)																				
Förgymnasial	1,6	1,9	1,2	1,3	1,2	1,3	1,6	1,2	1,3	3,1	2,7	1,8	2,6	2,8	2,4	3,4	2,5	3,4		
Gymnasial	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	1,0	1,2	0,9	0,7	2,5	2,3	2,5	2,7	2,9	3,3	3,4	3,3	3,6		
Eftergymnasial	0,8	0,7	0,5	1,0	0,4	0,8	0,6	0,4	0,5	2,9	2,5	2,7	3,4	3,1	3,0	3,6	2,9	3,4		
Familjetyp																				
Sammanboende																				
– utan barn	0,8	0,5	0,5	0,7	0,5	0,7	0,7	0,5	0,4	2,1	1,9	1,9	2,1	2,7	2,5	2,8	2,4	2,6		
– med barn	0,5	0,4	0,5	0,4	0,1	0,4	0,8	0,7	0,3	2,1	1,8	2,0	2,7	2,5	3,4	3,3	2,3	3,1		
Ensamstående																				
– utan barn	1,6	2,1	1,3	1,7	1,6	1,8	1,7	1,3	1,4	3,9	3,4	2,9	3,5	3,3	3,1	4,0	3,9	4,4		
– med barn	0,9	1,0	1,0	0,6	0,4	1,0	0,8	1,1	1,0	3,2	2,9	4,8	5,2	4,1	4,0	5,3	3,9	5,5		
Bostadstyp																				
Småhus	0,7	0,6	0,6	0,8	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5	1,8	1,9	1,9	2,3	2,4	2,5	2,9	2,5	3,0		
Flerfamiljshus	1,3	1,5	1,0	1,3	1,1	1,6	1,5	1,2	1,1	4,0	3,1	3,0	3,6	3,7	3,5	4,1	3,5	4,0		
Boendeort																				
Storstadsregion	1,6	1,7	1,0	1,5	1,2	1,6	1,6	1,3	1,1	3,7	3,3	3,0	3,8	3,5	3,4	4,2	3,5	4,0		
Större stad	0,8	0,8	0,7	0,8	0,6	0,8	0,9	0,5	0,7	2,2	2,1	2,3	2,6	2,8	2,8	3,1	2,8	3,3		
Mindre stad/landsbygd	0,4	0,5	0,6	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,3	2,3	2,0	1,8	2,0	2,4	2,6	2,7	2,5	2,9		

Tabell 3B:7 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för trakasserier										Utsatta för något brott mot enskild person ¹									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	3,5	3,8	4,1	5,0	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4	11,4	11,6	11,4	12,7		
Kön																				
Män	4,4	3,9	3,6	2,9	3,0	2,7	3,2	3,0	3,9	13,1	12,1	12,5	11,7	11,4	11,8	12,0	11,1	11,6		
Kvinnor	6,0	5,2	5,0	5,1	4,4	4,3	4,4	5,2	6,2	13,0	12,2	11,3	11,3	11,3	11,0	11,1	11,7	13,9		
Ålder																				
16–19 år	9,0	7,6	5,7	7,3	5,9	5,3	7,1	5,4	7,1	23,3	21,7	21,0	21,1	17,6	16,1	18,1	14,1	17,9		
20–24 år	6,5	7,2	6,4	6,4	5,7	6,2	6,8	5,5	7,2	22,8	23,8	22,9	22,7	21,9	22,0	22,0	20,2	23,8		
25–34 år	5,9	4,5	4,3	4,1	4,3	4,2	4,1	4,6	5,3	16,0	14,9	15,0	14,4	15,1	15,1	16,6	14,9	15,8		
35–44 år	6,6	4,6	4,5	4,6	3,6	3,7	3,6	5,0	5,6	14,1	12,0	11,9	11,7	10,8	11,4	10,6	12,0	14,4		
45–54 år	4,7	4,5	4,6	3,8	4,7	3,9	3,6	3,5	5,0	11,4	10,7	10,1	10,4	11,0	11,2	10,8	10,7	11,1		
55–64 år	2,9	3,3	3,1	2,6	2,4	2,2	2,3	3,2	4,5	8,0	7,5	7,5	6,9	8,2	7,7	7,4	8,4	10,0		
65–74 år	4,0	3,6	4,0	2,2	1,5	1,4	2,6	3,1	2,8	7,7	6,6	5,9	4,9	4,4	4,5	5,5	6,3	5,6		
75–79 år	2,2	2,2	2,2	1,5	1,9	1,7	2,0	2,4	4,4	3,7	4,7	4,6	3,2	4,5	4,1	4,5	4,8	7,3		
Män																				
16–24 år	5,2	4,8	3,8	4,3	4,2	3,5	4,8	3,1	4,4	23,6	23,2	23,4	21,9	20,7	19,7	20,4	16,7	17,8		
25–44 år	5,0	4,1	3,6	3,1	3,1	2,9	3,2	3,5	3,8	14,7	12,9	14,0	13,3	12,9	13,1	14,3	12,9	13,2		
45–64 år	3,6	3,9	3,9	2,7	3,0	2,9	2,6	2,6	4,4	9,1	8,8	9,3	8,6	9,0	10,1	8,7	9,5	10,3		
65–79 år	3,7	2,5	3,1	1,4	1,6	1,0	2,7	2,6	2,9	6,8	5,3	4,5	4,3	4,5	4,7	6,4	5,5	6,1		
Kvinnor																				
16–24 år	10,6	10,3	8,7	9,7	7,6	8,3	9,3	8,1	10,1	22,4	22,2	20,2	21,9	18,6	18,6	19,9	18,2	24,9		
25–44 år	7,6	5,1	5,2	5,7	4,7	4,9	4,4	6,1	7,2	15,2	13,8	12,8	12,4	12,6	13,2	12,4	13,9	17,0		
45–64 år	3,9	3,9	3,8	3,8	4,1	3,3	3,3	4,1	5,2	10,2	9,2	8,3	8,6	10,3	8,9	9,6	9,7	10,8		
65–79 år	3,2	3,9	4,0	2,6	1,6	1,9	2,3	3,2	3,4	6,4	6,7	6,6	4,6	4,3	4,1	4,1	6,3	5,9		

¹ Nettoredovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

Tabell 3B:8 Utsatthet i olika grupper i befolkningen för olika typer av brott mot enskild person 2005–2013. Andel i procent.

	Utsatta för trakasserier										Utsatta för något brott mot enskild person ¹									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	3,5	3,8	4,1	5,0	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4	11,4	11,6	11,4	12,7		
Svensk/utländsk bakgrund																				
Svenskfödda med																				
– båda/en förälder inrikes född(a)	4,8	4,3	4,1	4,0	3,1	3,1	3,4	3,6	4,6	12,4	11,9	11,6	11,2	10,5	10,9	10,9	10,5	12,3		
– båda föräldrarna utrikes födda	4,7	3,5	3,9	4,8	4,3	7,8	5,7	6,1	6,6	9,3	9,2	11,1	8,5	12,7	15,0	13,5	15,6	16,9		
Utrikesfödda	7,5	6,2	5,9	5,9	6,3	4,4	5,1	5,9	6,5	18,5	14,8	14,0	14,2	15,5	12,8	14,3	14,6	13,7		
Utbildning (högsta)																				
Förgymnasial	5,0	5,6	5,0	4,7	3,9	4,4	4,8	4,8	5,8	13,7	13,8	13,7	12,9	12,8	12,1	13,7	12,3	13,8		
Gymnasial	5,4	4,5	4,4	3,5	3,8	3,7	3,7	4,3	5,7	12,8	11,2	11,4	10,3	11,2	12,0	11,4	11,7	13,0		
Eftergymnasial	5,0	3,7	3,6	4,0	3,3	2,7	3,1	3,2	3,9	12,8	11,6	10,7	11,6	10,5	10,0	10,4	10,3	11,7		
Familjetyp																				
Sammanboende																				
– utan barn	3,5	2,9	3,1	2,7	2,2	2,0	2,8	2,9	3,7	9,5	8,1	7,9	7,8	8,2	7,9	8,5	8,3	9,3		
– med barn	4,8	3,6	3,3	3,0	2,3	2,9	2,6	3,3	3,4	11,2	8,8	9,5	8,5	8,5	9,9	9,4	9,2	10,2		
Ensamstående																				
– utan barn	6,7	6,4	6,0	5,6	5,5	5,2	5,1	5,6	6,8	17,5	18,1	17,1	16,7	16,1	16,0	15,7	15,8	17,4		
– med barn	9,4	9,3	8,0	7,5	10,1	7,4	7,6	6,2	11,6	19,3	18,5	18,8	18,8	19,3	15,8	16,8	15,1	20,5		
Bostadstyp																				
Småhus	4,2	3,4	3,6	3,3	2,8	2,5	3,1	3,4	4,3	9,5	9,3	9,8	9,2	9,3	8,7	9,4	8,9	10,9		
Flerfamiljshus	6,4	5,9	5,2	5,0	4,9	4,7	4,5	4,9	6,0	17,4	15,7	14,6	14,6	14,2	14,6	14,2	14,4	15,0		
Boendeort																				
Storstadsregion	5,2	4,7	4,6	3,9	4,2	3,7	3,4	4,5	5,1	15,0	14,0	13,6	12,9	13,7	13,0	12,7	13,2	13,4		
Större stad	5,4	4,4	4,3	4,2	3,9	3,4	4,0	3,7	4,9	12,9	11,5	11,7	11,3	10,8	11,1	11,3	10,5	13,3		
Mindre stad/landsbygd	4,8	4,5	3,9	3,9	2,7	3,3	4,0	3,9	5,1	10,7	10,6	10,0	9,9	9,1	9,5	10,2	9,9	11,0		

¹ Netoredovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

**Tabell 3C Typ av brottsplats för hot, misshandel och sexualbrott 2005–2013. Redovisning totalt samt efter kön.
Andel händelser i procent av totalt antal händelser för respektive brottstyp.**

	TOTALT												Män												Kvinnor											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013									
Misshandel																																				
Allmän plats	54	52	54	67	52	54	51	52	47	64	60	69	78	66	65	68	59	61	29	40	28	41	26	32	27	36	22									
Arbete/skola	27	27	20	16	24	20	24	24	24	24	22	15	12	16	16	15	23	17	33	35	28	23	39	29	37	28	37									
Bostad	13	13	19	12	14	18	19	13	19	4	8	9	5	7	12	11	6	10	33	22	37	29	28	31	29	30	34									
Annan plats	6	7	7	5	10	8	7	11	10	7	10	7	4	12	7	7	13	12	4	4	6	7	7	9	6	6	7									
Hot																																				
Allmän plats	45	40	43	46	38	39	39	34	36	51	50	53	54	51	51	48	43	50	37	31	34	41	29	29	32	26	26									
Arbete/skola	31	29	28	21	26	27	24	29	30	28	24	22	17	23	24	19	26	26	35	32	33	24	28	29	28	32	32									
Bostad	19	24	24	28	27	26	29	28	26	15	16	20	22	13	15	23	21	15	23	30	28	33	36	35	33	34	35									
Annan plats	5	8	5	4	10	8	8	9	8	6	9	6	7	13	10	10	10	9	4	7	5	3	7	7	7	7	8									
Sexualbrott																																				
Allmän plats	54	49	37	48	56	37	41	50	36	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
Arbete/skola	24	17	21	20	13	27	12	17	31	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
Bostad	16	22	27	26	16	31	30	23	21	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
Annan plats	6	12	14	7	15	5	18	10	12	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									

(x) Då antalet sexualbrott mot män som rapporterats in till NTU är mycket litet så redovisas inte brottsplats för sexualbrott för män och kvinnor.

Tabell 3D Relation till gärningspersonen för olika typer av brott 2005–2013. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av totalt antal händelser för respektive brottstyp.

Gärnings- person	TOTALT												Män												Kvinnor											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013									
Misshandel	56	50	49	62	54	59	57	57	55	68	65	63	75	63	72	72	71	67	29	29	24	34	38	33	34	21	35									
	33	36	36	27	33	32	29	31	30	30	30	34	22	30	25	21	27	27	40	44	40	38	39	46	39	41	36									
	11	14	15	11	13	9	15	12	15	2	5	3	3	7	3	6	2	6	31	27	36	28	23	21	27	37	29									
Hot	64	56	54	52	53	52	56	57	55	72	67	62	65	66	66	66	69	66	56	46	46	42	44	42	48	46	47									
	29	34	34	35	34	36	30	31	33	26	29	34	32	30	31	29	26	32	33	39	34	37	36	40	31	35	33									
	6	10	12	13	14	11	14	13	12	1	4	4	3	4	3	5	5	2	12	15	19	21	20	18	21	19	20									
Sexualbrott	64	55	51	57	57	59	58	63	56	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
	27	34	36	34	36	29	29	23	33	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
	9	11	13	9	8	12	13	15	11	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
Trakasserier¹	43	41	39	40	36	37	43	50	48	51	41	43	41	46	39	42	64	51	37	41	35	39	30	36	45	42	46									
	37	34	39	38	40	45	36	28	32	37	36	38	39	38	47	43	21	35	37	33	39	37	42	43	32	32	29									
	8	12	10	12	12	12	14	14	15	5	9	7	7	6	8	9	9	9	11	15	13	15	16	15	18	18	20									
	12	12	12	11	11	6	6	8	5	6	14	11	12	10	7	6	7	5	16	11	13	9	11	6	6	8	5									

(x) Då antalet sexualbrott mot män som rapporterats in till NTU är mycket litet särredovisas inte relation till gärningsperson för män och kvinnor.

¹ Andel av utsatta personer.

Tabell 3E:1 Utsatthet bland hushåll i riket för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2006–2013.

	Andel utsatta hushåll i procent									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA EGENDOMS- BROTT MOT HUSHÅLL¹	12,6	11,7	11,2	11,0	10,0	10,4	9,2	9,7		
Bostadsinbrott	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	0,9	1,2		
Bilstöld ²	0,9	0,8	0,7	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4		
Stöld ur/från fordon	5,0	4,1	3,7	3,5	2,8	3,1	2,6	2,8		
Cykelstöld	6,9	7,1	6,9	6,9	6,5	6,7	5,9	6,2		
	Skattat antal utsatta hushåll									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
SAMTLIGA EGENDOMS- BROTT MOT HUSHÅLL¹	489 000	459 000	442 000	436 000	402 000	423 000	375 000	403 000		
Bostadsinbrott	40 000	34 000	38 000	41 000	38 000	45 000	36 000	48 000		
Bilstöld ²	26 000	23 000	21 000	16 000	18 000	12 000	11 000	12 000		
Stöld ur/från fordon	193 000	160 000	146 000	140 000	113 000	124 000	106 000	114 000		
Cykelstöld	267 000	278 000	273 000	271 000	258 000	270 000	242 000	255 000		

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Andelen hushåll utsatta för bilstöld av hela befolkningen är 0,3 procent år 2013.

Tabell 3E:2 Utsatthet bland hushåll i riket för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2006–2013.

	Skattat antal händelser i populationen							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SAMTLIGA EGENDOMS- BROTT MOT HUSHÅLL¹	646 000	591 000	582 000	558 000	524 000	546 000	460 000	565 000
Bostadsinbrott	50 000	39 000	47 000	43 000	38 000	54 000	42 000	86 000
Bilstöld ²	27 000	24 000	22 000	16 000	25 000	12 000	13 000	12 000
Stöld ur/från fordon	238 000	185 000	183 000	162 000	141 000	155 000	119 000	149 000
Cykelstöld	331 000	342 000	330 000	337 000	319 000	325 000	287 000	318 000
	Andel anmälda händelser i procent							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SAMTLIGA EGENDOMS- BROTT MOT HUSHÅLL¹	53	50	51	52	51	52	51	53
Bostadsinbrott	74	78	75	88	86	89	86	84
Bilstöld ²	98	96	97	x	x	x	x	x
Stöld ur/från fordon	61	65	64	66	66	62	60	65
Cykelstöld	40	35	37	38	38	39	42	40

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Andelen hushåll utsatta för bilstöld av hela befolkningen är 0,3 procent år 2013.

(x) Antalet hushåll som uppgett att de utsatts för bilstöld är för litet för att andelen anmälda händelser ska kunna redovisas.

Tabell 3F Utsatthet för olika typer av brott mot egendom efter familje- och boendeförhållanden 2006–2013. Andel i procent.

	Utsatta för bostadsinbrott							Utsatta för bilstöld ¹							Utsatta för stöld ur/från fordon									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	0,9	1,2	0,9	0,6	0,7	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4	5,0	4,1	3,7	3,5	2,8	3,1	2,6	2,8
Familjetyp																								
Sammanboende																								
– utan barn	1,0	0,7	0,8	0,8	0,9	1,1	1,0	1,2	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,4	0,3	4,7	3,5	3,5	3,3	2,9	2,8	2,8	2,5
– med barn	1,0	1,1	0,7	1,1	1,0	0,8	0,7	0,7	0,9	1,1	0,8	0,6	0,4	0,2	0,3	0,4	5,8	4,4	4,4	5,2	3,6	4,7	3,4	4,1
Ensamstående																								
– utan barn	1,1	0,9	1,0	1,2	1,0	1,2	0,9	1,1	1,1	1,0	0,7	0,6	0,9	0,5	0,4	0,3	4,7	4,3	3,5	3,1	2,4	2,6	2,2	2,2
– med barn	1,3	0,8	2,0	1,6	1,2	1,9	0,1	3,1	0,6	0,4	0,8	0,5	-	0,8	0,2	1,6	5,7	5,6	4,8	4,5	3,9	3,1	3,4	3,6
Bostadstyp																								
Småhus	1,0	0,8	1,0	1,4	0,9	1,2	1,0	1,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	4,5	3,5	3,2	3,6	2,5	2,9	2,6	2,9
Flerfamiljshus	1,1	0,9	0,9	0,8	1,0	1,0	0,7	1,0	1,3	1,3	1,0	0,8	1,0	0,7	0,6	0,6	5,5	4,7	4,1	3,6	3,2	3,3	2,7	2,6
Boendeort																								
Storadsregion	1,4	0,9	1,1	1,3	1,2	1,4	1,2	1,4	1,1	1,0	0,7	0,9	1,1	0,5	0,5	0,5	6,4	5,1	4,6	4,4	3,4	3,9	3,2	3,8
Större stad	0,9	0,9	0,8	1,0	0,9	1,1	0,7	0,9	0,8	0,7	0,9	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	4,4	3,6	3,3	3,2	2,7	2,5	2,2	2,1
Mindre stad/landsbygd	0,7	0,7	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7	1,2	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	3,9	3,4	3,1	2,9	2,2	2,5	2,3	2,2

	Utsatta för cykelstöld							Utsatta för något egendomsbrott ²								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	6,9	7,1	6,9	6,9	6,5	6,7	5,9	6,2	12,6	11,7	11,2	11,0	10,0	10,4	9,2	9,7
Familjetyp																
Sammanboende																
– utan barn	4,5	5,0	4,4	4,2	4,6	5,0	3,9	4,9	10,0	9,0	8,6	8,0	8,1	8,5	7,7	8,5
– med barn	8,8	9,8	9,2	10,4	8,0	8,3	8,1	8,2	15,2	15,2	14,2	15,8	12,2	12,9	11,9	12,5
Ensamstående																
– utan barn	7,2	7,1	7,5	6,9	6,9	6,9	6,5	6,0	12,8	11,8	11,5	10,9	10,1	10,4	9,2	8,9
– med barn	14,6	13,1	11,5	14,5	12,4	11,1	9,2	9,8	20,8	17,8	16,9	19,1	17,1	15,7	12,1	15,5
Bostadstyp																
Småhus	5,0	5,7	5,2	5,2	4,5	5,2	4,4	4,6	10,1	9,6	9,1	9,8	7,7	9,0	7,7	8,4
Flerfamiljshus	8,7	8,5	8,6	8,3	8,2	8,0	7,5	7,7	14,9	13,7	13,1	12,1	12,2	11,8	10,6	11,0
Boendeort																
Storadsregion	6,5	6,3	6,8	7,1	6,6	6,8	6,0	6,8	14,0	12,1	11,9	12,4	11,1	11,7	10,2	11,6
Större stad	8,0	8,4	8,3	7,7	8,0	7,9	7,1	7,4	12,9	12,5	12,2	11,3	11,3	11,0	9,7	10,1
Mindre stad/landsbygd	5,8	6,5	5,4	5,4	4,1	4,6	4,3	3,5	10,2	10,2	9,0	8,7	6,8	7,7	7,0	6,3

¹ Bland hushåll som ägde bil under det aktuella kalenderåret.

² Nettoredovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

(-) Inget hushåll i kategorin har uppgett utsatthet för brottet.

Tabell 3G:1 Upprepad utsatthet för brott mot enskild person i olika grupper i befolkningen 2013. Andel i procent.

	Andel utsatta	därav ...		
		... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler
SAMTLIGA, 16-79 ÅR	12,7	8,2	2,6	1,9
Kön				
Män	11,6	7,8	2,4	1,4
Kvinnor	13,9	8,6	2,7	2,5
Ålder				
16-19 år	17,9	10,6	4,8	2,4
20-24 år	23,8	14,4	5,7	3,5
25-34 år	15,8	9,3	3,2	3,1
35-44 år	14,4	9,1	2,7	2,4
45-54 år	11,1	6,9	2,6	1,4
55-64 år	10,0	7,0	1,4	1,4
65-74 år	5,6	4,4	0,6	0,5
75-79 år	7,3	6,1	0,7	0,5
Män				
16-24 år	17,8	11,4	4,6	1,7
25-44 år	13,2	8,3	2,8	2,0
45-64 år	10,3	7,2	2,0	1,1
65-79 år	6,1	4,8	0,8	0,4
Kvinnor				
16-24 år	24,9	14,2	6,0	4,4
25-44 år	17,0	10,2	3,1	3,6
45-64 år	10,8	6,8	2,1	1,7
65-79 år	5,9	4,7	0,5	0,6

Tabell 3G:2 Upprepad utsatthet för brott mot enskild person i olika grupper i befolkningen 2013. Andel i procent.

	Andel utsatta	därav ...		
		... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler
SAMTLIGA, 16-79 ÅR	12,7	8,2	2,6	1,9
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– båda/en förälder inrikes född(a)	12,3	7,8	2,4	1,9
– båda föräldrarna utrikes födda	16,9	9,4	4,8	2,5
Utrikesfödda	13,7	9,2	2,6	1,8
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	13,8	8,4	3,2	2,3
Gymnasial	13,0	8,0	2,6	2,3
Eftergymnasial	11,7	8,1	2,1	1,3
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	9,3	6,4	1,8	1,1
– med barn	10,2	7,1	1,6	1,4
Ensamstående				
– utan barn	17,4	10,7	4,0	2,6
– med barn	20,5	10,6	4,0	5,7
Bostadstyp				
Småhus	10,9	7,4	1,9	1,4
Flerfamiljshus	15,0	9,1	3,3	2,5
Boendeort				
Storadsregion	13,4	9,1	2,6	1,7
Större stad	13,3	8,1	2,9	2,2
Mindre stad/landsbygd	11,0	6,9	2,0	1,9

Tabell 3H Upprepad utsatthet för brott mot hushåll efter familje- och boendeförhållanden samt boendeort 2013.
Andel i procent.

	Andel utsatta	därav ...		
		... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler
SAMTLIGA, 16-79 ÅR	9,7	7,8	1,7	0,3
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	8,5	7,3	1,1	0,1
– med barn	12,5	9,6	2,6	0,3
Ensamstående				
– utan barn	8,9	7,2	1,4	0,3
– med barn	15,5	10,4	4,1	1,0
Bostadstyp				
Småhus	8,4	6,9	1,3	0,2
Flerfamiljshus	11,0	8,7	2,0	0,3
Boendeort				
Storstadsregion	11,6	9,6	1,9	0,2
Större stad	10,1	7,7	2,0	0,4
Mindre stad/landsbygd	6,3	5,2	0,9	0,2

4 Oro och otrygghet

Sammanfattning	86
Inledning	87
Otrygghet	87
Oro för brott	90
Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar	99
Otrygghetens konsekvenser	102
Figurförteckning	106
Tabellförteckning	108

4 Oro och otrygghet

Sammanfattning

En stor majoritet av befolkningen (85 %) mellan 16 och 79 år uppger att de känner sig ganska eller mycket trygga när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde. En mindre andel, cirka 2 procent, känner sig mycket otrygga, medan 5 procent uppger att de på grund av otrygghet låter bli att gå ut ensamma sena kvällar. Jämfört med 2006, när NTU genomfördes första gången, har andelen trygga ökat med 6 procentenheter.

Det finns dock stora skillnader i trygghet mellan kvinnor och män. Kvinnor uppger betydligt oftare än män att de känner sig otrygga: 24 procent av kvinnorna uppger att de känner sig otrygga, vilket ska jämföras med 6 procent av männen. Även äldre (75–79 år), boende i flerfamiljshus samt utrikesfödda känner sig otryggare än övriga.

Nästan åtta av tio personer oroar sig i någon utsträckning över brottsligheten i samhället. Den totala andelen som känner en sådan oro har ökat med 5 procentenheter sedan NTU 2013. De personer som anser att brottsligheten i samhället har ökat kraftigt och de som har ett litet förtroende för rättsväsendet är fyra gånger mer otrygga än de som anser att brottsligheten har varit oförändrad/minskar och de som har ett stort förtroende för rättsväsendet.

En av tio tillfrågade oroar sig över att själv bli utsatt för överfall eller misshandel. En av sex oroar sig för bostadsinbrott. Äldre oroar sig oftare för bostadsinbrott än yngre, medan yngre oftare oroar sig för överfall eller misshandel.

Boende i småhus oroar sig oftare för bostadsinbrott medan boende i flerfamiljshus är mer oroliga för överfall eller misshandel och fordonsrelaterade brott.

Personer som blivit utsatta för något brott uppger mer än dubbelt så ofta att de känner sig otrygga jämfört med dem som inte blivit utsatta för något brott. Samma gäller för de som själva bevittnat ett våldsbrott och för de med en anhörig som blivit utsatt för ett allvarligt brott.

Hälften av de tillfrågade personerna uppger att de oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott. Kvinnor oroar sig för detta oftare än män. De med barn i hushållet känner en större oro för närstående.

Det allra vanligaste är att otryggheten inte lett till några konsekvenser. Tre av tio har dock, någon gång under året, valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av oro för att utsättas för brott.

Inledning

I detta kapitel presenteras huvudresultaten om otrygghet. Resultatgenomgångens främsta syfte är att beskriva utvecklingen och vilka grupper som uppger att de känner sig särskilt otrygga. Informationen bidrar med kunskap om var behovet av trygghetsskapande åtgärder är störst.

Resultatredovisningen baseras till stor del på jämförelser mellan olika grupper, som män och kvinnor eller yngre och äldre. Att studera hur otrygghet varierar mellan olika grupper i befolkningen bidrar till en mer nyanserad bild av otryggheten i Sverige. Resultaten redovisas genomgående med uppdelning på kön och ålder. För övriga bakgrundsvariabler, bland annat svensk eller utländsk bakgrund, utbildning och bostadstyp, redogörs resultaten löpande i text och återfinns i sin helhet i tabellerna 4A–4G i slutet av kapitlet.

I resultatredovisningen beskrivs inledningsvis andelen personer som känner en mer allmän upplevelse av otrygghet samt andelen personer som känner en konkret oro över att drabbas av olika typer av brott. Därefter följer ett avsnitt som beskriver i vilken utsträckning otryggheten påverkar beteendet och livskvaliteten. Slutligen följer ett avsnitt som fokuserar på hur otryggheten ser ut bland personer med olika erfarenhet av utsatthet för brott samt bland personer med olika inställning till brottslighetens utveckling och rättsväsendet.

Otrygghet

Otrygghet är ett komplext och mångfacetterat fenomen. Ambitionen med NTU är inte att ge en heltäckande bild av hela fenomenet otrygghet, utan att bidra med ett antal centrala indikatorer på området. NTU omfattar en fråga som tar fasta på känslan av otrygghet vid utevistelse sena kvällar i det egna bostadsområdet. Frågan är inte specifikt kopplad till brott, utan syftar till att fånga upp en mer allmän känsla av otrygghet. Frågan är vanlig i studier av detta slag⁵⁴ och ställs på följande vis:

Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig då mycket trygg, ganska trygg, ganska otrygg, mycket otrygg eller går du aldrig ut ensam sena kvällar?

De som aldrig går ut ensamma sena kvällar får följande följdfråga för att särskilja dem som på grund av otrygghet undviker att gå ut:

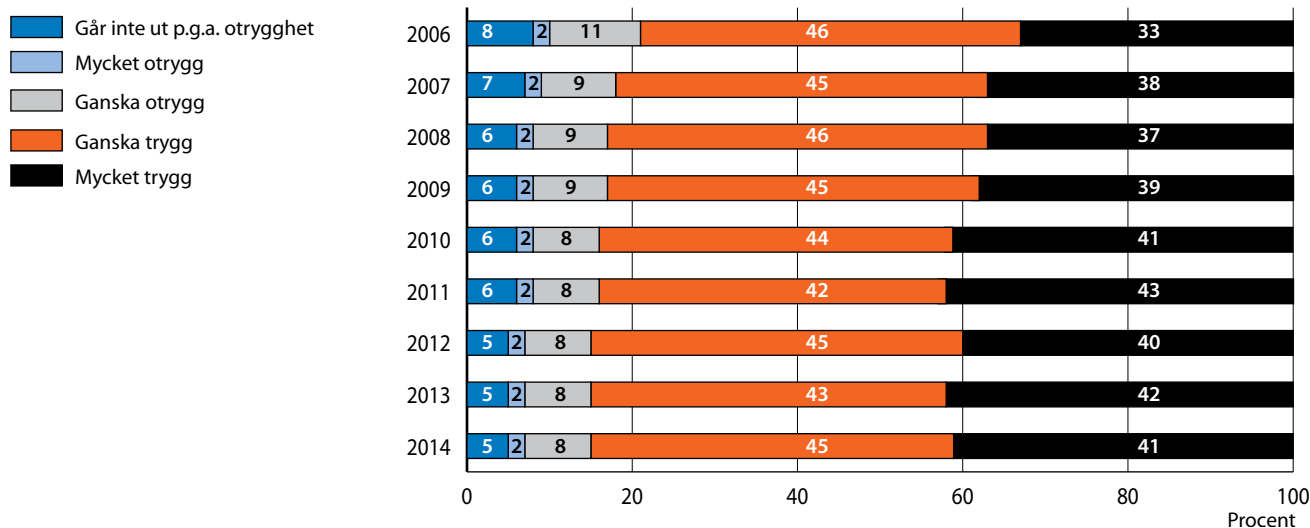
Är skälet till att du aldrig går ut ensam sent på kvällen ... A) att du inte har någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen, B) att du känner dig otrygg eller C) annat skäl?

En stor majoritet av befolkningen (85 %) i åldern 16–79 år uppger att de känner sig ganska eller mycket trygga när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde. Knappt var tionde person känner sig ganska otrygg vid sådan utevistelse (8 %). En mindre andel personer, cirka 2 procent, känner sig mycket otrygga, medan 5 procent uppger

⁵⁴ Se exempelvis Litzén (2006) eller SCB:s undersökning av levnadsförhållanden (ULF) 2006:3–4, fråga 254 (SCB 2006).

att de på grund av otrygghet låter bli att gå ut ensamma sena kvällar (se figur 4.1). Resultatet är i princip oförändrat sedan NTU 2013 och i linje med de senaste fem årens undersökningar. Jämfört med 2006, när NTU genomfördes första gången, har andelen personer som känner sig ganska eller mycket trygga emellertid ökat med 6 procentenheter.

Figur 4.1 Trygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år).

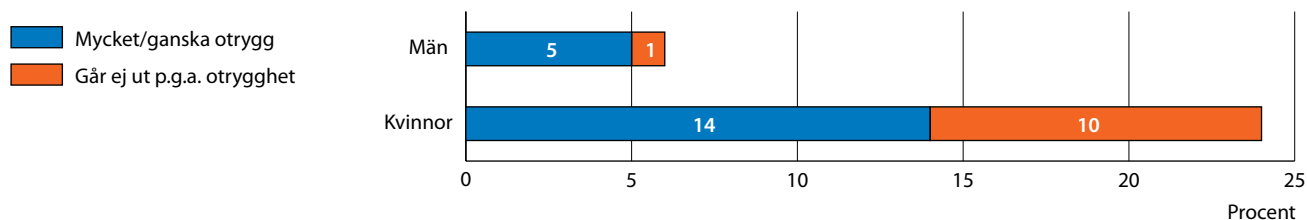

Den fortsatta redovisningen fokuserar på andelen otrygga, det vill säga de som svarat att de antingen känner sig *ganska otrygga*, *mycket otrygga* eller *att de inte går ut ensamma i det egna bostadsområdet sent på kvällen på grund av otrygghet*.

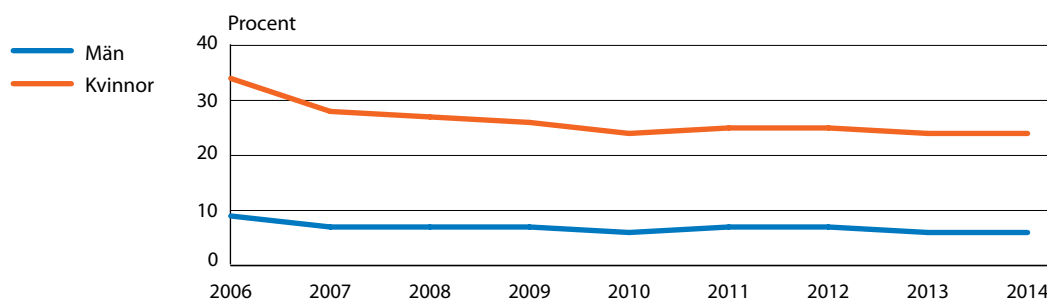
Kön och ålder

Majoriteten av de män och kvinnor som besvarat frågor i NTU uppger att de känner sig ganska eller mycket trygga. Kvinnor uppger dock betydligt oftare än män att de känner sig otrygga. Av kvinnorna uppger 24 procent att de känner sig ganska eller mycket otrygga eller att de på grund av otrygghet låter bli att gå ut, vilket ska jämföras med 6 procent av männen (se figur 4.2 och 4.3). Som framgår av figur 4.2 avstår kvinnorna också i betydligt större utsträckning än männen från att gå ut: 10 procent av kvinnorna i befolkningen (16–79 år) undviker att gå ut ensamma sent en kväll i sitt bostadsområde på grund av otrygghet.

Figur 4.2 Otrygga när de går ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4A)

Figur 4.3 Otrygga (mycket/ganska otrygga samt de som ej går ut på grund av otrygghet) när de går ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4A)

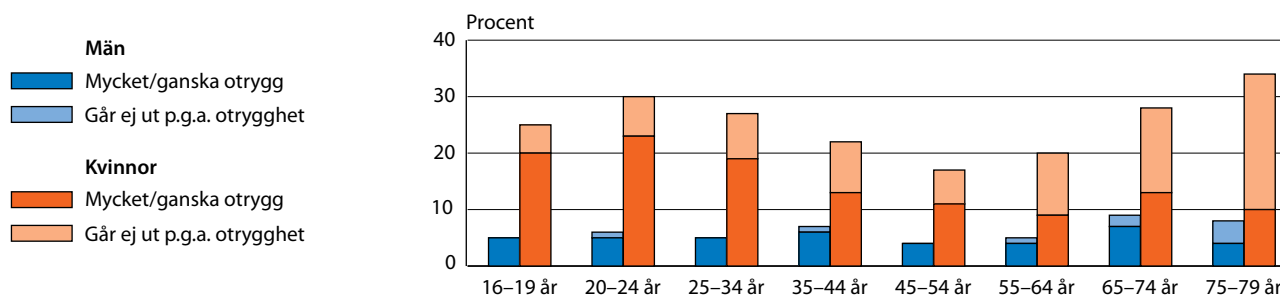

Motsvarande siffra för männen är 1 procent. Siffrorna är oförändrade sedan NTU 2013.

När otryggheten totalt sett minskade mellan 2006 och 2007 var minskningen större bland kvinnorna än bland männen. Mellan 2007 och 2010 fortsatte otryggheten att minska bland kvinnorna, om än inte lika kraftigt som tidigare (se figur 4.3). Bland männen har andelen otrygga legat på ungefär samma nivå sedan 2007 och bland kvinnorna sedan 2010.

I likhet med tidigare års undersökningar är det bland de äldsta kvinnorna, 75–79 år, som störst andel uppger att de känner sig otrygga (35 %) även om denna andel sjunkit med 5 procentenheter sedan föregående mätning. Bland männen är det en högre andel i åldersgruppen 65–74 år som uppger sig vara otrygga (10 %) jämfört med män i åldersgruppen 75–79 år (8 %) vilket skiljer sig från tidigare år. De som upplever sig mest trygga bland både kvinnor och män är de i åldern 45–54 år (se figur 4.4).

Figur 4.4 Otrygga när de går ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2014. Andel för respektive kön och åldersgrupp. (Tabell 4A)

Sett över tid är kvinnor i åldrarna 65–79 år och 20–24 år de som känner sig mest otrygga, medan det bland männen är de äldre (65–79 år) som gör det. Bland kvinnorna har den största förändringen skett i åldersgruppen 75–79 år, där andelen personer som känner sig otrygga har sjunkit med 20 procentenheter från 2006 till 2014 års mätning. Bland männen har den största förändringen skett i grupperna 20–24 år

och 75–79 år, där andelen personer som känner sig otrygga är 5 procentenheter lägre i NTU 2014 än den var vid den första mätningen (se tabell 4A).

De särskilda statistiska analyser som Brå har gjort visar att även om otryggheten är mer utbredd i den äldsta gruppen kvinnor än vad den är bland de äldsta männen, är dock sambandet starkare mellan otrygghet och ålder bland männen (se tabell 3 i bilaga 2).

Olika gruppers otrygghet

Mönstren är överlag mycket lika dem som presenterades i NTU 2013 (se tabell 4A). Bland utrikesfödda personer är det en påtagligt större andel som uppger att de är otrygga jämfört med inrikesfödda personer med minst en inrikesfödd förälder (22 % jämfört med 13 %). Skillnaden mellan utrikesfödda och inrikesfödda personer med minst en inrikesfödd förälder är dock större bland männen jämfört med kvinnorna, enligt särskilda statistiska analyser (se tabell 3 i bilaga 2).

Sett till otrygghet och utbildningsnivå är resultaten från 2014 identiska med resultaten från 2013. Personer med högst förgymnasial utbildning uppger oftare otrygghet vid utevistelse (18 %) än de med eftergymnasial och gymnasial utbildning (12–15 %).

Vad gäller familjetyp visar resultaten att ensamstående, med eller utan barn, känner sig otrygga i större utsträckning (17–18 %) än sammanboende med eller utan barn (11–15 %). Här kan det noteras att det i samtliga grupper är en lägre andel som uppger att de är otrygga än vid den första undersökningen 2006.

I NTU 2014 framkommer små skillnader i otrygghet mellan boende i en storstadsregion (17 %) och boende i andra större städer (16 %). De som bor i en mindre stad eller på landsbygden är dock mindre otrygga (11 %).

Tydliga skillnader framträder dock när bostadstyp studeras. Bland boende i flerfamiljshus uppger mer än dubbelt så stor andel att de känner sig otrygga jämfört med personer boende i småhus (21 respektive 10 %). Detta mönster är oförändrat över tid sedan den första mätningen 2006.

Oro för brott

För att ringa in en annan dimension av otrygghet, tillfrågas de personer som deltar i NTU också om sin oro för brott. Detta görs på flera sätt, genom att fråga efter dels en mer abstrakt oro över brottsligheten i samhället, dels en mer konkret oro för att själv utsättas för olika brotts typer. Oron kan också gälla andra personer; föräldrar kan exempelvis oro sig mer för att deras barn ska utsättas för brott än för att de själva ska bli utsatta. Inledningsvis redogörs för uppfattningen om huruvida brottsligheten i samhället ökat, minskat eller är oförändrad, följt av oron över brottsligheten i samhället och oron för att närstående ska drabbas av brott. Därpå följer en redogörelse över oron för att själv utsättas för brott.

För att ta reda på uppfattningen om brottslighetens utveckling ställs följande fråga i NTU:

På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrade de senaste tre åren?

De fem svarsalternativen är: *ökat kraftigt, ökat något, varit oförändrade, minskat något* och *minskat kraftigt*.

För att undersöka hur många som oroar sig över brottsligheten i samhället ställs följande fråga:

Är du orolig över brottsligheten i samhället?

Svarsalternativen är: *ja, i stor utsträckning, ja, i viss utsträckning* och *nej, inte alls*.

För att undersöka hur många som oroar sig för närstående eller för att de själva ska utsättas för brott, ställs följande frågor:

*Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att ...
... någon närstående till dig ska drabbas av brott?
... du ska drabbas av inbrott i din bostad?
... du ska bli överfallen eller misshandlad?
... din/er bil ska bli utsatt för stöld eller skadegörelse?⁵⁵*

Svarsalternativen är inledningsvis ja eller nej. De som svarar ja får sedan följdfrågan:

Har det hänt mycket ofta, ganska ofta eller ganska sällan?

Uppfattning om brottslighetens utveckling

En majoritet av de medverkande i NTU 2014 tror att brottsligheten har ökat de senaste tre åren (69 %). Var fjärde person (25 %) tror att brottsligheten har ökat kraftigt, 44 procent tror att brottsligheten har ökat något medan 31 procent tror att antalet brott har varit oförändrat eller minskat.

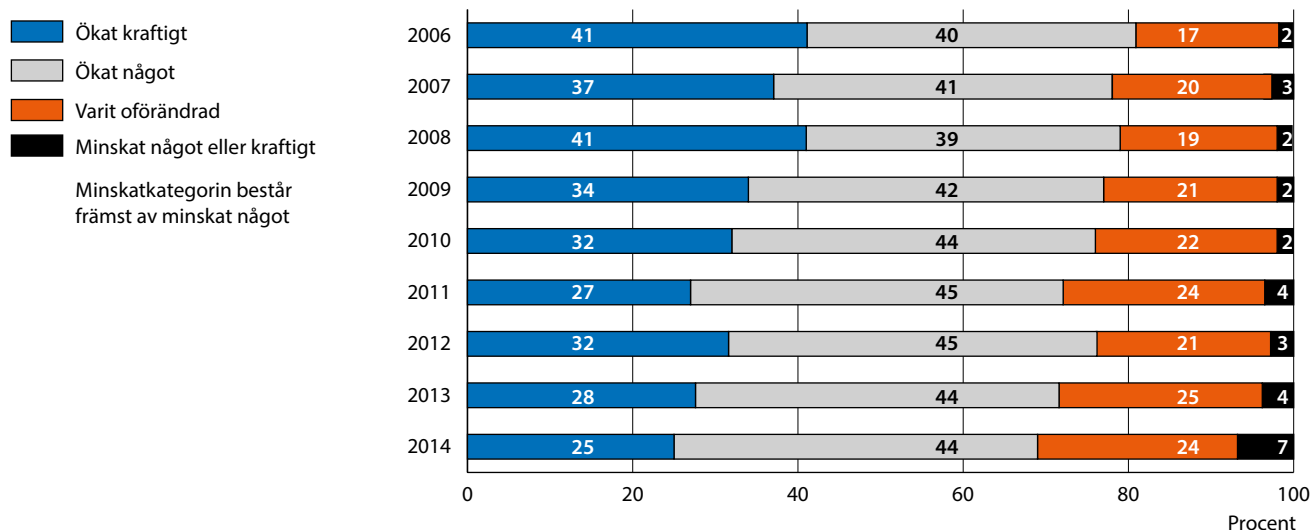
Andelen personer som tror att antalet brott i Sverige har ökat kraftigt har dock minskat avsevärt, från 41 procent 2006 till 25 procent 2014 (se figur 4.5). Det är den lägsta uppmätta nivån sedan undersökningens början. Under samma period har andelen som tror att antalet brott har minskat mer än tredubblats (7 % 2014 jämfört med 2 % 2006). Framst handlar det om att en högre andel tror att antalet brott har minskat *något*.

Kön och ålder

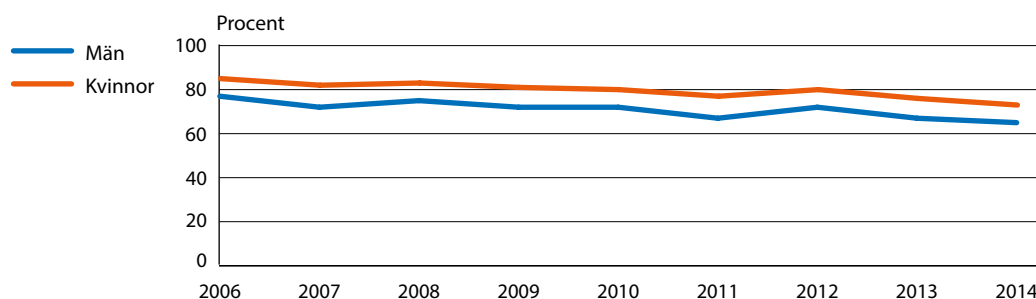
En större andel kvinnor än män tror att antalet brott i Sverige har ökat kraftigt (figur 4.6). Denna andel har dock minskat bland såväl kvinnor som män. Mönstret över tid ser likadant ut för både män och kvinnor, det vill säga att andelen som tror att antalet brott har ökat har minskat successivt, undantaget år 2012 då andelen ökade något för båda könen.

⁵⁵ Ställs endast till dem som bor i hushåll som äger bil.

Figur 4.5 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige. Andelen av befolkningen (16–79 år) som tror att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren. 2006–2014.

Figur 4.6 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige. Andel för respektive kön som tror att antalet brott har ökat de senaste tre åren. 2006–2014. (Tabell 4B)

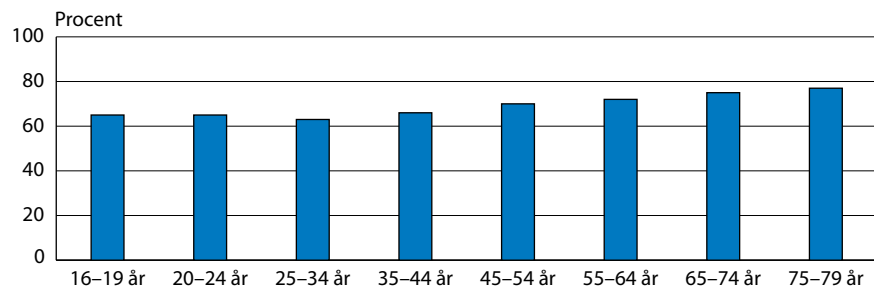
Uppfattningen om att antalet brott har ökat är vanligare bland äldre än bland yngre (figur 4.7). Ungefär tre av fyra personer mellan 65–79 år tror att antalet brott har ökat (75–77 %). Även bland personer 45–64 år är det en något högre andel som tror att antalet brott har ökat jämfört med personer 16–44 år (70–72 % jämfört med 63–66 %).

Olika grupper uppfattning om brottslighetens utveckling

Jämfört med personer med lägre utbildningsnivå är det färre personer med eftergymnasial utbildning som tror att brottsligheten ökat under de senaste tre åren (56 respektive 76 %). Svenskfödda med minst en inrikes född förälder tror att brottsligheten ökat i lägre utsträckning än svenskfödda med båda föräldrarna födda utomlands och utrikesfödda (68 respektive 73–74 %).

Boende i mindre städer och på landsbygden tror i större utsträckning att antalet brott ökat (73 %) jämfört med boende i storstadsregionerna (66 %) och boende i andra större städer (69 %).

Figur 4.7 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige. Andel för respektive åldersgrupp som tror att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren 2014. (Tabell 4B)

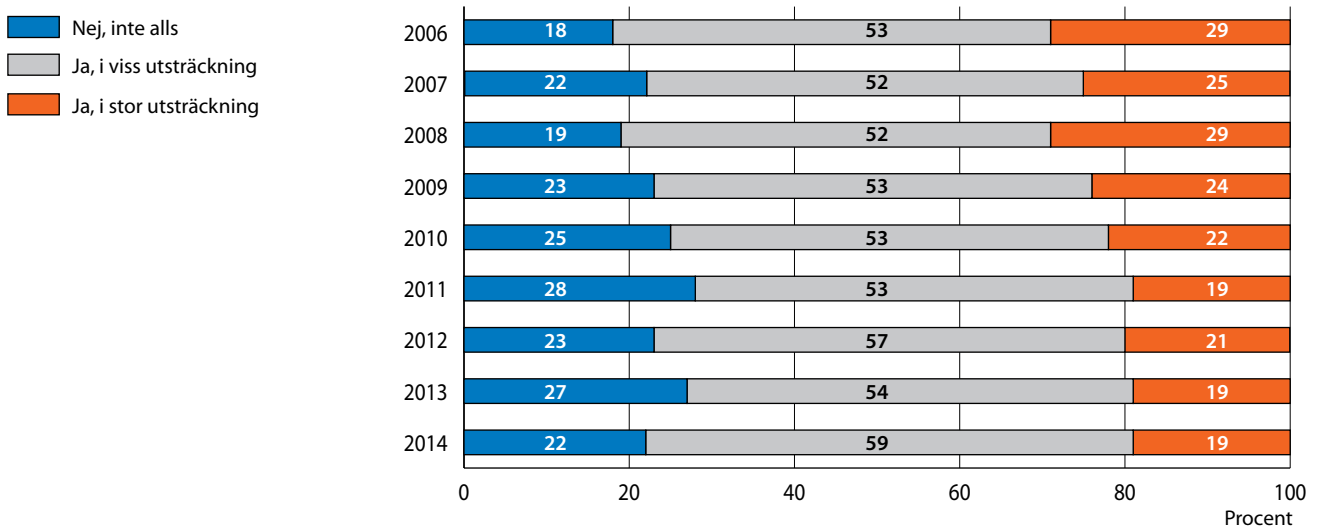
Sett till bostads- och familjetyp framkommer inga tydliga mönster vad gäller uppfattningen om brottsutvecklingen. Jämfört med föregående undersökning har dock gruppen ensamstående med barn som tror att antalet brott ökat minskat med 5 procentenheter från 76 procent till 71 procent.

Oro för brottsligheten i samhället

Nära var femte person (19 %) i den vuxna befolkningen oroar sig i stor utsträckning över brottsligheten i samhället, medan nästan sex av tio (59 %) uppger att de oroar sig i viss utsträckning. Drygt var femte person (22 %) uppger att de inte alls är oroliga (se figur 4.8).

Jämfört med 2013 har andelen som uppger att de inte alls är oroliga över brottsligheten i samhället minskat med fem procentenheter, men sett ur ett längre perspektiv har det dock skett en ökning av den andelen, samtidigt som andelen som i stor utsträckning oroar sig för brottsligheten i samhället har minskat.

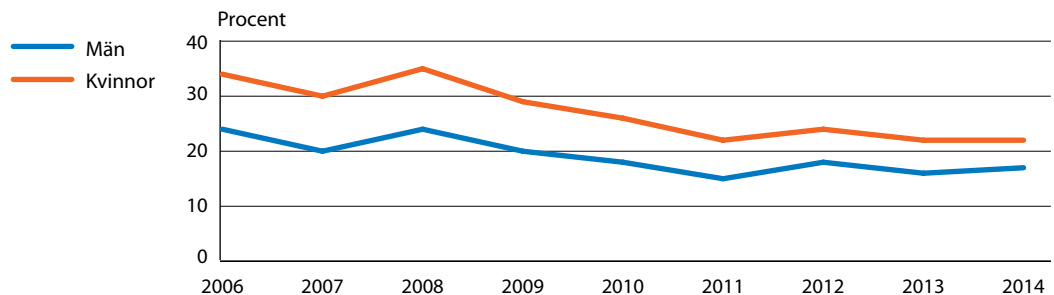
Figur 4.8 Oro över brottsligheten i samhället 2006–2014. Andel av befolkningen. (16–79 år)

Kön och ålder

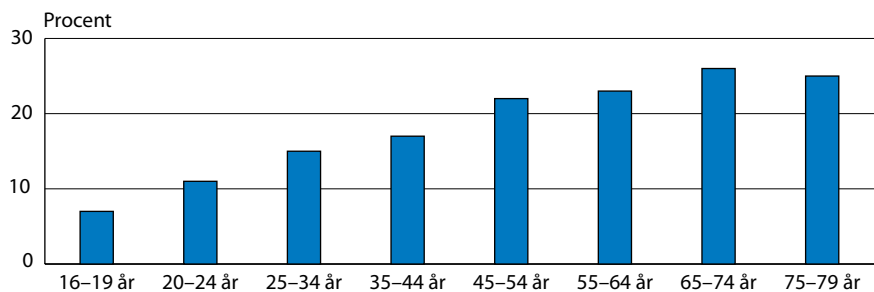
Bland männen är det en betydligt större andel som känner stor oro över brottsligheten i samhället (17 %) än som är otrygga vid utevistelse en sen kväll (6 %, se figur 4.2). För kvinnor är skillnaden i detta avseende betydligt mindre, 22 procent känner stor oro över brottsligheten i samhället, och 24 procent är otrygga vid utevistelse en sen kväll (se figur 4.2 och 4.9). Andelen personer som upplever stor oro över brottsligheten i samhället har över tid minskat bland både kvinnor och män. Sedan första undersökningen (NTU 2006) har oron minskat med 7 procentenheter för män och 12 procentenheter för kvinnor (se figur 4.9).

Figur 4.9 Stor oro över brottsligheten i samhället 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4C)

En större andel äldre än yngre uppger att de är oroadade över brottsligheten i samhället (se figur 4.10). I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 7 procent vara oroliga, medan drygt var fjärde person (26 %) i åldern 65–74 år känner en sådan oro.

Figur 4.10 Stor oro över brottsligheten i samhället 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4C)

Om hänsyn även tas till kön förtydligas skillnaderna ytterligare något; då framgår att äldre kvinnor (55–79 år) oroar sig mest (27–28 %) (se tabell 4C). Minst oroliga är män i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 6 procent uppger att de känner stor oro över brottsligheten i samhället.

Sedan 2006 har andelen personer som uppger stor oro minskat, oavsett ålder. Framför allt skedde minskningen fram till 2010, varefter andelen som oroar sig för brottsligheten legat relativt stabil.

Olika grupper oro för brottsligheten i samhället

Utrikesfödda personer känner en något större oro (22 %) jämfört med inrikesfödda personer (19 %). Personer med högst gymnasial eller med förgymnasial utbildning (21–23 %) är mer oroade än personer med eftergymnasial utbildning (15 %).

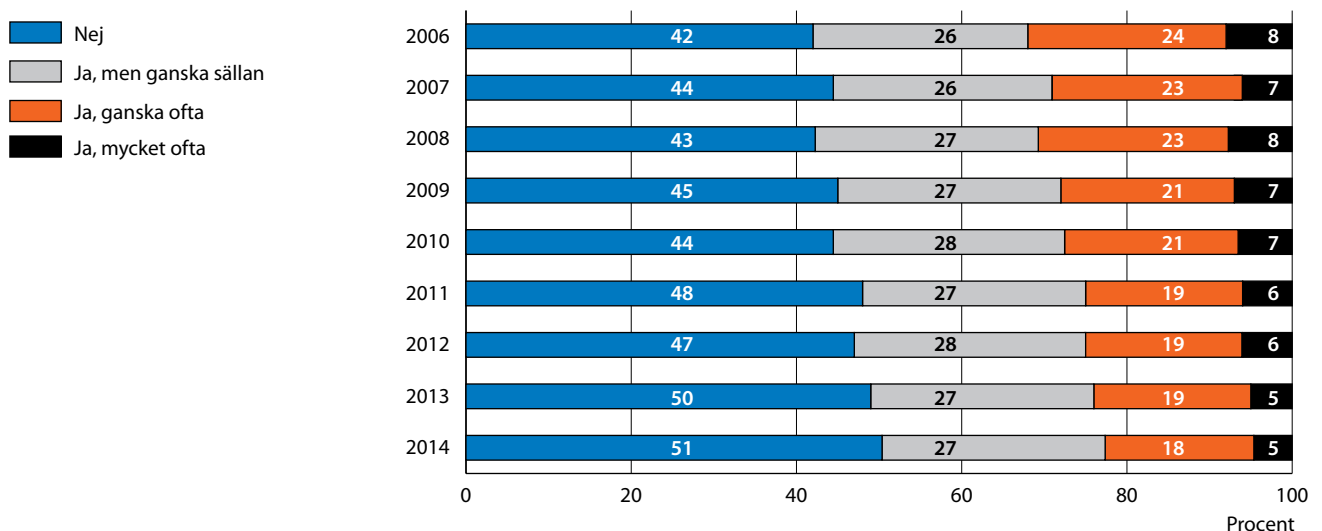
Vad gäller familjetyp visar resultaten att ensamstående utan barn är mindre oroade för brottsligheten i samhället (15 %) jämfört med ensamstående med barn (22 %) och sammanboende med eller utan barn (21 %). Här kan noteras att det i samtliga grupper är färre som uppger att de är oroliga än vad det var vid den första undersökningen 2006.

I NTU 2014 framkommer små skillnader i oro för brottsligheten i samhället mellan boende i en storstadsregion (19 %), boende i andra större städer (20 %) och de som bor i en mindre stad eller på landsbygden (19 %). Detta mönster är stabilt sedan NTU 2007. Inga skillnader framträder heller när bostadstyp studeras; bland såväl boende i flerfamiljshus som personer boende i småhus uppger 19 procent (oförändrad andel sedan föregående undersökning) att de oroar sig för brottsligheten i samhället.

Oro för att närstående ska drabbas av brott

Drygt var femte tillfrågad person (22 %) uppger att de ganska ofta eller mycket ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott (se figur 4.11). Samtidigt uppger drygt hälften (51 %) att de inte oroar sig alls. Sedan NTU 2006 går det att se en ökning av andelen som inte oroar sig för att närstående ska drabbas av brott.

Figur 4.11 Oro för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel av befolkningen. (16–79 år)

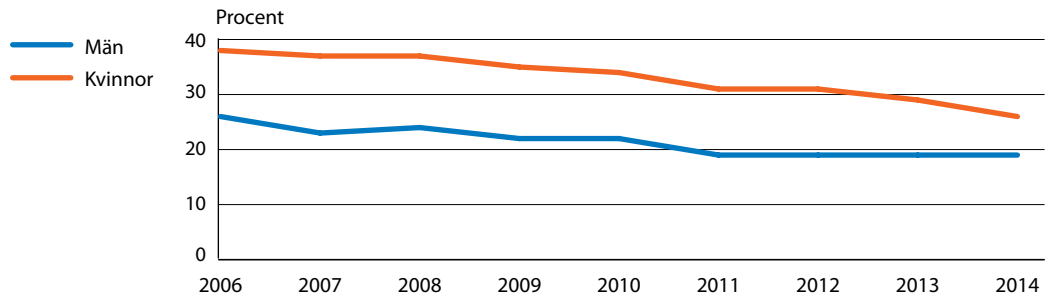

Kön och ålder

Kvinnor oroar sig oftare än män för att någon närstående ska drabbas av brott; 26 procent av kvinnorna jämfört med 19 procent av männen uppger att de ganska eller mycket ofta känner sådan oro (se figur 4.12).

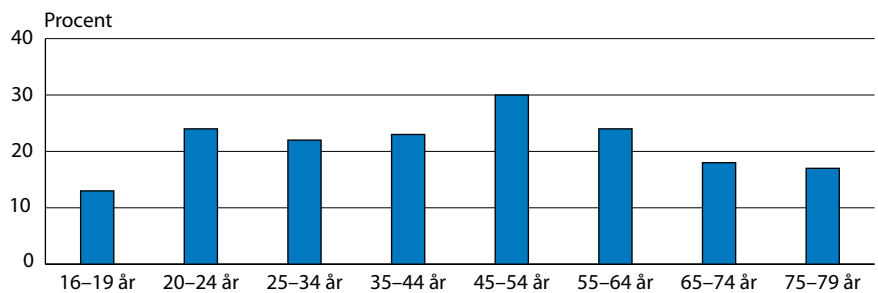
Sedan NTU 2006 har andelen som känner oro över anhöriga kontinuerligt minskat bland kvinnor medan nivån legat stabil bland män sedan NTU 2011.

Figur 4.12 Oro (mycket/ganska ofta) för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4C)

När ålder studeras framträder ett tydligt mönster; oro för närstående är vanligast i åldern 45–54 år (30 %) (se figur 4.13). Det kan till viss del vara kopplat till att många i denna åldersgrupp är föräldrar till barn i särskilt utsatta åldersgrupper. Särskilda statistiska analyser (se tabell 5 i bilaga 2) visar dock att de i åldersgruppen 45–54 år som inte har barn också i större utsträckning är oroliga för att närstående ska drabbas av brott, vilket skulle kunna förklaras av att de oroar sig för att äldre närstående ska drabbas av brott. Minst oroliga för närstående är tonåringar (16–19 år) själva (13 %).

Figur 4.13 Oro (mycket/ganska ofta) för att närstående ska drabbas av brott 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4C)

När kön och ålder studeras tillsammans framträder att medelålders kvinnor upplever oro för att närstående ska drabbas av brott i störst utsträckning (35 % av kvinnorna i åldern 45–54 år). Bland männen i samma åldersgrupp uppger en fjärdedel sådan oro (25 %, se tabell 4C). Minst oroliga över närstående är pojkar i åldern 16–19 år (9 %).

Olika grupper oro för att närstående ska drabbas av brott

Personer födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar är mer oroliga för att närstående ska drabbas av brott (28 %) än inrikesfödda personer med minst en inrikesfödd förälder (22 %) och utrikesfödda personer

(21 %). Personer med högst förgymnasial utbildning och personer med eftergymnasial utbildning är mindre oroliga (19 respektive 21 %) än personer med gymnasieutbildning (26 %). När familjetyp studeras framkommer att både sammanboende med barn och ensamstående med barn är mer oroliga över närstående än motsvarande grupper utan barn (27–33 % jämfört med 19–21 %). Skillnaden mellan ensamstående personer med barn och ensamstående personer utan barn kvarstår även när effekten av andra faktorer, så som kön och ålder, rensats bort, enligt de särskilda statistiska analyser som Brå har gjort (se tabell 5 i bilaga 2).

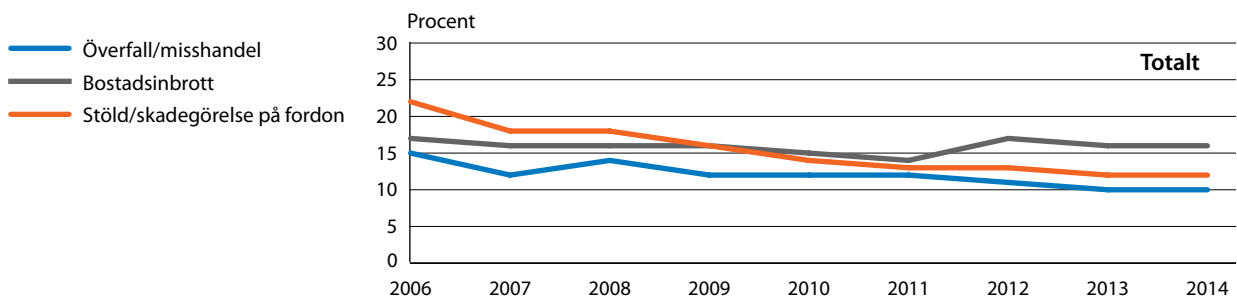
Boende på landsbygden uppger oro för närstående i lägre utsträckning än boende i större städer eller storstadsregionerna (19 % jämfört med 23–24 %). Som för oro över brottsligheten generellt finns inte heller några skillnader när det gäller oro för närstående kopplat till bostadstyp.

Oro för att själv utsättas för brott

Hittills har detta kapitel berört oro över brottsligheten i samhället och oro för att närstående ska drabbas av brott. I båda fallen är oron utbredd och vanligare än att oroa sig för att själv utsättas för brott. I den fortsatta redovisningen handlar det om oro för att själv utsättas, med uppdelningar för olika brott.

Det är vanligast att ganska eller mycket ofta oroa sig för bostadsinbrott (16 %). Därefter kommer oro över att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse (12 %).⁵⁶ I lägst utsträckning uppges oro för överfall eller misshandel (10 %). Andelarna är oförändrade sedan NTU 2013, men sett över tid har andelen personer som oroar sig för fordonsrelaterade brott minskat påtagligt (med 10 procentenheter sedan 2006) och andelen som oroar sig för överfall eller misshandel har minskat med 5 procentenheter sedan 2006. Andelen som oroar sig för bostadsinbrott har däremot legat relativt stabilt under hela mätperioden (se figur 4.14).

Figur 4.14 Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 4D)

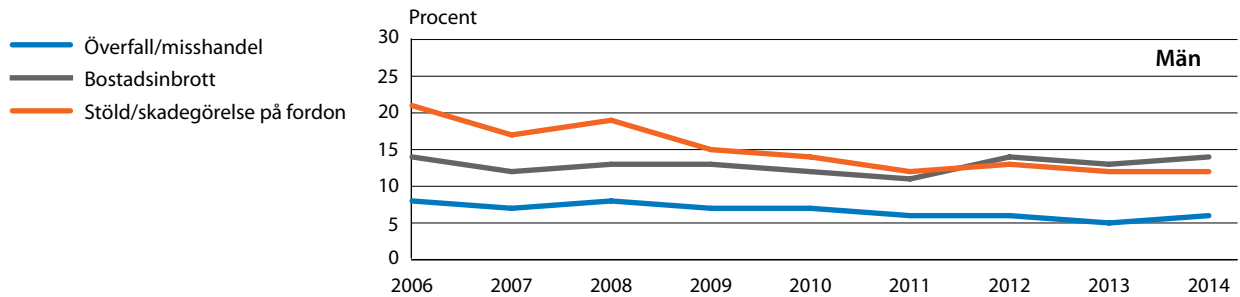
Kön och ålder

Skillnaderna mellan kvinnors och mäns oro är störst när det gäller att drabbas av överfall eller misshandel (15 respektive 6 %). Även när det gäller bostadsinbrott uppger kvinnor oro i större utsträckning än män

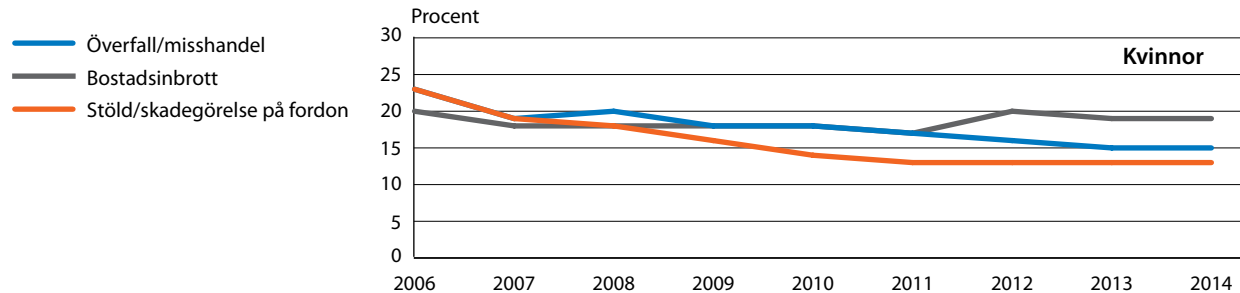
⁵⁶ Frågan om oro för stöld/skadegörelse på fordon ställs enbart till de personer som uppgivit att hushållet hade tillgång till en bil föregående år.

(19 respektive 14 %). Oro för fordonsrelaterad brottslighet uppges däremot i ungefär samma utsträckning av kvinnor och män (13 respektive 12 %, se figur 4.15 och 4.16).

Figur 4.15 Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2006–2014. Andel bland män. (Tabell 4D)

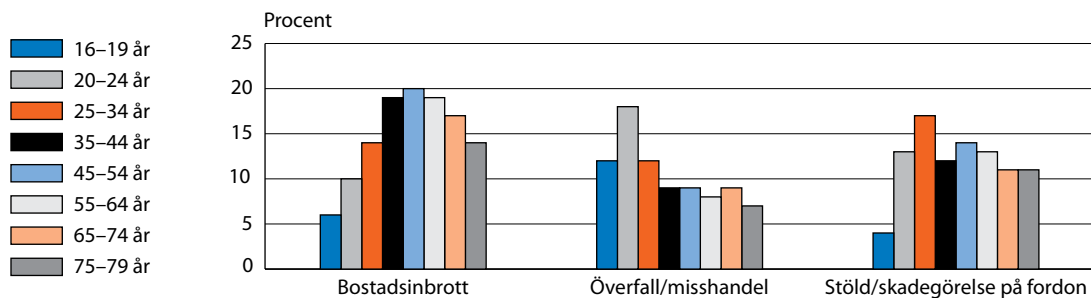

Figur 4.16 Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2006–2014. Andel bland kvinnor. (Tabell 4D)

I det tidigare avsnittet om otrygghet framkom att äldre i högre grad än yngre uppger att de känner sig otrygga. När oro för att själv utsättas för olika brott studeras uppdelat på åldersgrupper framkommer skillnader beroende på brottstyp; äldre oroar sig för bostadsinbrott oftare än de yngsta (16–24 år), medan yngre (särskilt unga vuxna, 20–24 år) oftare oroar sig för överfall eller misshandel (se figur 4.17).

Figur 4.17 Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4D)

När hänsyn också tas till kön framkommer att kvinnor i åldrarna 20–24 år i störst utsträckning oroar sig för att utsättas för överfall eller misshandel (29 % jämfört med 8 % av män i samma åldersgrupp) (se tabell 4D).

När det gäller fordonsrelaterade brott är andelen oroliga högst för personer i åldrarna 25–34 år (17 %), medan de yngsta oroar sig i lägst utsträckning (4 %).

Olika grupper oro för brott

Det är relativt små skillnader mellan utrikesfödda personer och personer födda i Sverige vad gäller oro för bostadsinbrott (16–18 %) och oro för överfall/misshandel (10–13 %). Vid fordonsrelaterade brott är skillnaderna i oro något större (16 % av utrikesfödda jämfört med 12 % av inrikesfödda). Oron för att utsättas för misshandel eller överfall har minskat påtagligt bland utrikesfödda personer (8 procentenheter sedan NTU 2006).

Ensamstående utan barn är betydligt mindre oroliga för bostadsinbrott (11 %) jämfört med ensamstående med barn (18 %) och sammanboende med eller utan barn (18–21 %). Ensamstående, med eller utan barn, är i högre grad oroliga för överfall eller misshandel (13–15 %) jämfört med sammanboende med eller utan barn (7–9 %). Det är främst ensamstående med barn som oroar sig för bilrelaterade brott (17 % jämfört med 12 % av övriga).

Skillnaderna mellan olika familjetyper vad gäller oro att själv utsättas för brott är dock relativt små när effekten av andra faktorer, så som kön och ålder, rensats bort (se vidare de särskilda statistiska analyserna i bilaga 2, tabell 6–8).

Boende i småhus uppger i högre grad oro för att utsättas för bostadsinbrott än boende i flerfamiljshus (21 respektive 11 %). Omvänt är personer som bor i flerfamiljshus mer oroliga för överfall eller misshandel och fordonsrelaterade brott (14 respektive 16 %) jämfört med boende i småhus (7 respektive 10 %).

Boende i mindre städer och på landsbygden uppger oro för att utsättas för överfall eller misshandel i lägre utsträckning än boende i större städer eller i storstadsregionerna (7 % jämfört med 10–13 %). Fördelningen är i stort densamma som vid föregående mättillfällen. Skillnaderna i oro för brott mellan stad och landsbygd vid överfall eller misshandel kvarstår när man rensat bort effekten av andra faktorer som ålder, kön, familjetyper och bostadstyp (se vidare de särskilda statistiska analyserna i bilaga 2, tabell 6–8). Det är i stort sett ingen skillnad mellan landsbygd och städer vad gäller oro för bostadsinbrott (16–17 %) däremot är boende i storstadsregionerna mer oroliga för bilrelaterade brott (15 %) än övriga (10–12 %).

Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar

I detta avsnitt presenteras hur otryggheten ser ut bland dem som har olika syn på brottsligheten och på rättsväsendet, samt bland dem med

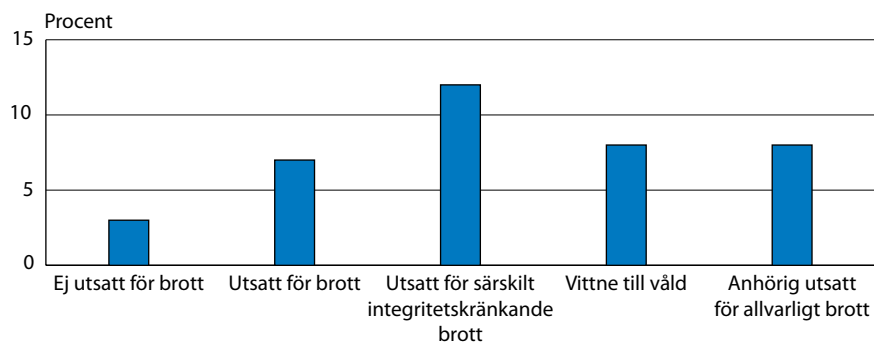
olika erfarenhet av utsatthet för brott. Här redovisas enbart grundläggande resultat, mer ingående analyser presenteras i olika fördjupningsstudier. Därmed bör vissa begränsningar i tolkningsmöjligheterna understrykas. Att otryggheten till exempel skiljer sig åt mellan dem med olika erfarenheter av brott behöver inte nödvändigtvis innebära att det är erfarenheten som är *orsaken* till skillnaden.

Tydliga skillnader *indikerar* dock att det kan föreligga orsakssamband. För att närmare studera hur erfarenheter av utsatthet för brott under 2013 och olika inställningar till rättsväsendet samvarierar med upplevelsen av otrygghet, har ett otrygghetsindex skapats. I indexet ingår variabler från de olika, tidigare presenterade, dimensionerna av begreppet otrygghet. Det består av en sammanvägning av svaren på frågan om otrygghet vid utevistelse en sen kväll, frågan om oro för överfall eller misshandel och frågan om man valt andra vägar eller färd sätt (som redovisas senare i detta kapitel). I resultaten presenteras den andel som utifrån denna sammanvägning visar sig vara särskilt otrygg.⁵⁷ Totalt är det ungefär 4 procent av den vuxna befolkningen som i detta sammanhang definieras som särskilt otrygga (se tabell 4E).

Erfarenheter av utsatthet för brott

Alla erfarenheter av utsatthet för brott under 2013, såväl när man själv eller en anhörig blivit utsatt, samvarierar med en större andel otrygga. Det bör dock poängteras att undersökningen inte tar hänsyn till eventuella brottshändelser som skett före den efterfrågade tidsperioden. Personer som blivit utsatta för brott mot enskild person eller mot hushåll uppger mer än dubbelt så ofta att de känner sig otrygga jämfört med de som inte blivit utsatta för brott (7 respektive 3 %). Skillnaderna är större när personer som har varit utsatta för särskilt integritetskränkande brott studeras.⁵⁸ Där uppgår andelen otrygga enligt otrygghetsindex till 12 procent (se figur 4.18 och tabell 4E).

Figur 4.18 Särskilt otrygga (enligt index) bland personer med olika erfarenhet av brott 2014. Andel för respektive grupp. (Tabell 4E)

⁵⁷ För ytterligare information, se *NTU 2014 – Teknisk rapport* (Brå 2015).

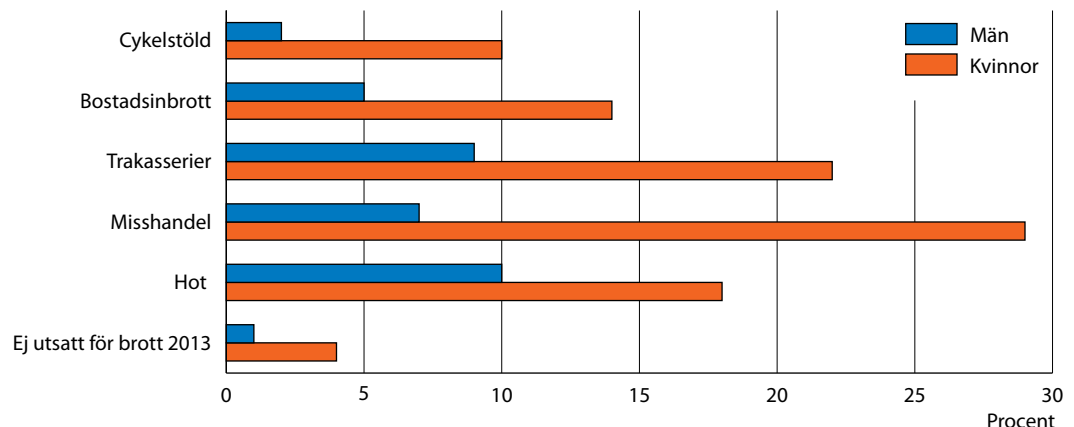
⁵⁸ Med särskilt integritetskränkande brott avses bostadsinbrott, personrån, sexualbrott, våld, hot och/eller trakasserier. Hot och trakasserier utgör 56 procent av dessa händelser.

Vidare framgår att personer med indirekta erfarenheter av utsatthet för brott, som att de bevittnat ett våldsbrott eller att en anhörig drabbats av ett allvarligt brott, är mer otrygga än de som saknar sådana erfarenheter (8 % jämfört med 3 %). Resultaten är i linje med tidigare års undersökningar.

I figur 4.19 redogörs för andelen särskilt otrygga bland män respektive kvinnor som varit utsatta för ett urval av brottstyper.⁵⁹ Personer som blivit utsatta för något av de efterfrågade brotten oavsett brottstyp har i större utsträckning upplevt en särskild otrygghet. Hur pass stor andel varierar beroende på brottstyp och kön; män som utsatts för trakasserier eller hot uppger i högre utsträckning att de känner sig särskilt otrygga (9 respektive 10 %) jämfört med män som utsatts för misshandel (7 %) medan kvinnor som utsatts för misshandel i högre utsträckning känner sig otrygga (29 %) jämfört med kvinnor som utsatts för trakasserier eller hot (22 respektive 18 %).

Här bör det betonas att även om grupperna med erfarenheter av brott är mer otrygga än övriga, är det långt ifrån alla med sådana erfarenheter som är otrygga. Till exempel är nästan åtta av tio av de kvinnor som utsatts för hot inte särskilt otrygga enligt den definition som används här.

Figur 4.19 Särskilt otrygga 2014 efter utsatthet för olika typer av brott föregående år. Andel för respektive brottstyp och kön. (Tabell 4F)

Synen på brottsutvecklingen och förtroende för rättsväsendet

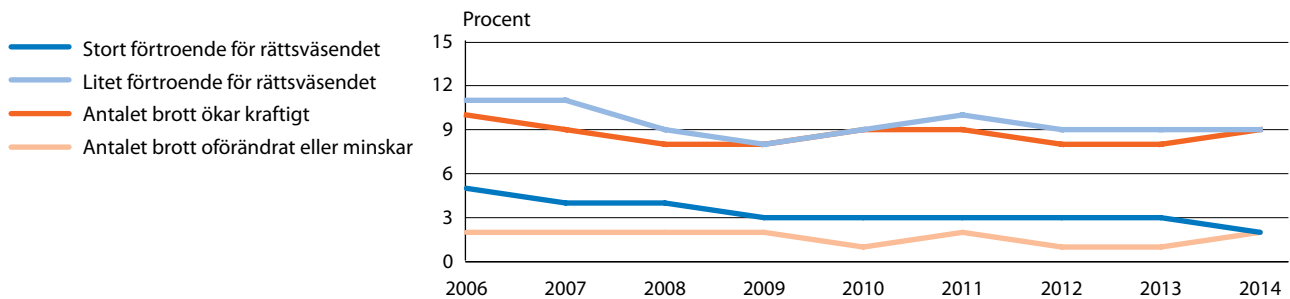
NTU innehåller en fråga om huruvida de tillfrågade tror att antalet brott i Sverige har ökat, varit oförändrat eller minskat under de senaste tre åren. De personer som tror att brottsligheten i samhället har ökat kraftigt är betydligt mer otrygga (9 %) än de som tror att den varit oförändrad eller minskat (2 %).

Även människors förtroende för rättsväsendet samvarierar med deras egen upplevelse av otrygghet. I den grupp som har litet förtroende är andelen otrygga mer än fyra gånger så hög som i den grupp som har

⁵⁹ I tabell 4F redogörs för samtliga brottstyper som ingår i undersökningen.

stort förtroende för rättsväsendet (9 % jämfört med 2 %). Dessa nivåer har varit tämligen stabila sedan mätningarna inleddes (se figur 4.20).

Figur 4.20 Särskilt otrygga (enligt index) bland personer med olika uppfattning om brottsutvecklingen och rättsväsendet 2006–2014. Andel för respektive grupp. (Tabell 4E)

Resultaten visar att synen på brottsutvecklingen och förtroendet för rättsväsendet samvarierar med otrygghet. Personer som upplever att brottsligheten ökar kraftigt och personer med litet förtroende för rättsväsendet upplever i högre utsträckning otrygghet. Man kan dock inte utesluta att samvariationen har påverkats av andra förhållanden, till exempel utsatthet för brott.

Otrygghetens konsekvenser

Otrygghet och oro för att utsättas för brott kan få olika konsekvenser, för en del kan otryggheten vara direkt begränsande i tillvaron. Följande frågor handlar om huruvida otrygghet och oro fått konsekvenser för beteendet. Följande frågor ställs i NTU och försöker fånga situationer där otryggheten på ett konkret sätt påverkat vardagen:⁶⁰

Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt då du känt dig otrygg på grund av oro att utsättas för brott?

och

Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, exempelvis promenad, bio eller träffa någon, därför att du känt dig otrygg på grund av oro att utsättas för brott?

I båda dessa fall är svarsalternativen inledningsvis ja och nej, och de som svarar ja får sedan en följdfråga:

Har det hänt mycket ofta, ganska ofta eller ganska sällan?

Utöver dessa frågor ombeds de tillfrågade bedöma om oron för brott påverkar deras livskvalitet:

Påverkar oro för brott din livskvalitet?

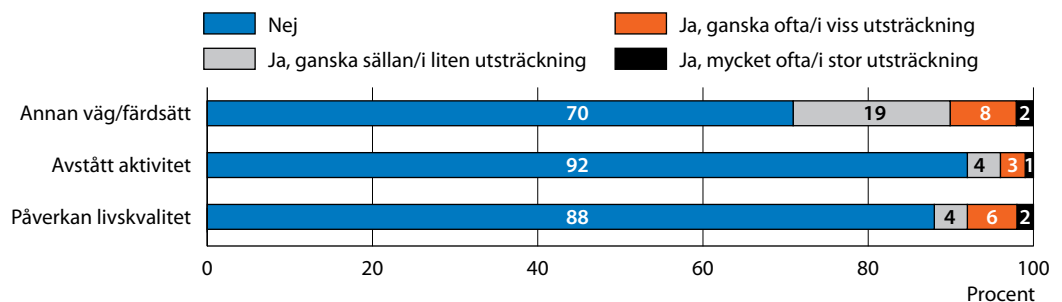
⁶⁰ Ytterligare en konsekvens av otrygghet är att inte gå ut överhuvudtaget på kvällen. Omfattningen av den konsekvensen avhandlas tidigare i detta kapitel.

De som svarar *ja* får också bedöma om oron påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, i viss utsträckning eller i liten utsträckning.

Det allra vanligaste är att respondenterna uppger att otryggheten inte har lett till några konsekvenser för vare sig det egna beteendet eller en mer allmän påverkan på livskvaliteten. Tre av tio (30 %) har dock, någon gång under året, valt en annan väg eller annat färdssätt till följd av oro för brott medan knappt en av tio (8 %) avstått från en aktivitet till följd av denna oro. Drygt en av tio (12 %) anser att deras livskvalitet påverkas till följd av otrygghet (se figur 4.21).

Även om de allra flesta inte upplever några konsekvenser till följd av otrygghet, finns det en relativt liten grupp i befolkningen som mycket ofta förändrar sitt beteende och som anser att oro för brott påverkar deras livskvalitet i stor utsträckning. Det rör sig om 2 procent av befolkningen som uppger att de mycket ofta väljer en annan väg eller ett annat färdssätt, 1 procent som uppger att de mycket ofta avstått från en aktivitet och 2 procent som uppger att deras otrygghet påverkat livskvaliteten i stor utsträckning. Det kan noteras att grupperna bara till viss del är överlappande.

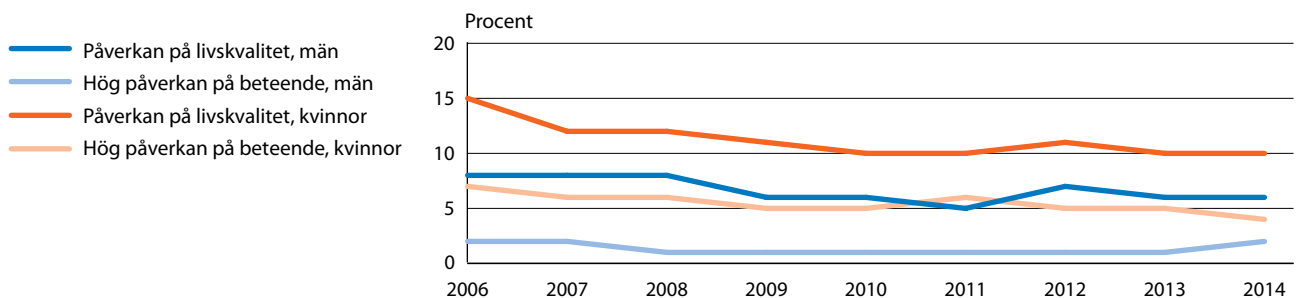
Figur 4.21 Olika konsekvenser till följd av otrygghet 2014. Andel av befolkningen (16–79 år).

Kön och ålder

Otryggheten leder dubbelt så ofta till konsekvenser för kvinnor som för män. Otrygghet har en hög inverkan på beteendet (har valt andra vägar eller färdssätt och avstått från någon aktivitet) för 2 procent av männen, medan motsvarande siffra bland kvinnorna är 4 procent (se figur 4.22).

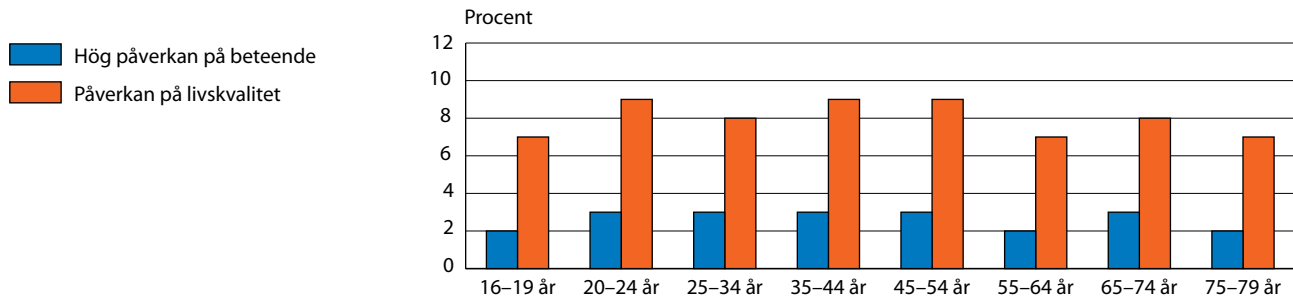
Figur 4.22 Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4G)

Männen anser dessutom i lägre utsträckning än kvinnorna att oro för brott påverkar deras livskvalitet (6 % jämfört med 10 %).

Skillnaderna mellan olika ålderskategorier är små, i synnerhet avseende påverkan på beteendet, där 2–3 procent av de svarande uppger hög påverkan, oavsett ålder. Skillnaderna mellan åldersgrupperna är även små avseende påverkan på livskvalitet, där andelen i de olika åldersgrupperna varierar mellan 7 och 9 procent utan tydliga mönster (se figur 4.23). Nivåerna är jämförbara med tidigare undersökningar.

Figur 4.23 Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4G)

Trots att de äldsta framstår som särskilt otrygga när det gäller utevistelse sena kvällar (i huvudsak för att de på grund av otrygghet väljer att inte gå ut) uppger de inte själva att deras beteende eller livskvalitet påverkats på den direkta frågan. Kvinnor, oavsett ålder, uppger oftare än män att deras beteende påverkas av oro för brott (se tabell 4G). När påverkan på livskvaliteten studeras framgår att skillnaderna mellan könen är tydligast för åldersgruppen 16–19 år, där en nästan fyra gånger så stor andel kvinnor som män (11 % jämfört med 3 %) uppger att oro för brott har påverkat deras livskvalitet.

Bland män tycks konsekvenser för beteendet och påverkan på livskvaliteten, sett över tid, vara störst bland medelålders och äldre män (35–64 år), medan den bland kvinnor är störst för yngre och medelålders (20–54 år). Konsekvenserna av oron har inte förändrats nämnvärt för män sedan mätningarna startade utan har konstant legat på relativt låga nivåer. Däremot har andelen kvinnor som uppger att otryggheten fått påverkan på beteendet eller livskvaliteten minskat inom samtliga åldersgrupper sedan den första mätningen 2006.

Otrygghetens konsekvenser i andra grupper

Skillnaden mellan inrikesfödda och utrikesfödda i andelen som uppger att oro för brott har haft en hög påverkan på beteendet är mycket liten (3 respektive 4 %). Däremot uppger en större andel utrikesfödda en påverkan på livskvaliteten (14 %) jämfört med både inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar (9 %) och inrikesfödda med minst en inrikesfödd förälder (7 %, se tabell 4G).

Vad gäller konsekvenser av oro för brott har inga nämnvärda skillnader uppmätts mellan grupper med olika utbildningsnivå sedan mätningarna startade 2006.

Gruppen ensamstående med barn uppger i högre utsträckning än andra familjetyper att otrygghet och oro för brott medför konsekvenser, både vad gäller förändrat beteende och konsekvenser för livskvaliteten. För denna grupp är andelen som uppger hög påverkan på beteende 7 procent medan motsvarande andel för övriga familjetyper (ensamstående utan barn samt sammanboende med eller utan barn) är 2–3 procent. Liknande skillnad finns när påverkan på livskvaliteten studeras (13 % jämfört med 7–9 %).

Boende i storstadsregionerna uppger i något större utsträckning påverkan på beteendet än boende i större städer och i mindre städer eller på landsbygden (4 % jämfört med 2–3 %). Skillnaden är likartad vad gäller påverkan på livskvaliteten (10 % jämfört med 6–8 %). På samma sätt uppger boende i flerfamiljshus att otryggheten påverkat deras beteende och deras livskvalitet (4 respektive 10 %) i högre utsträckning än boende i småhus (2 respektive 7 %). Dessa mönster har sett likartade ut sedan undersökningens början.

Figurförteckning

Kapitel 4 • Oro och otrygghet

Otrygghet

Figur 4.1	Trygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år).	88
Figur 4.2	Otrygga när de går ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4A)	88
Figur 4.3	Otrygga (mycket/ganska otrygga samt de som ej går ut på grund av otrygghet) när de går ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4A)	89
Figur 4.4	Otrygga när de går ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2014. Andel för respektive kön och åldersgrupp. (Tabell 4A)	89

Oro för brott

Figur 4.5	Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige. Andelen av befolkningen (16–79 år) som tror att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren. 2006–2014.	92
Figur 4.6	Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige. Andel för respektive kön som tror att antalet brott har ökat de senaste tre åren. 2006–2014. (Tabell 4B)	92
Figur 4.7	Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige. Andel för respektive åldersgrupp som tror att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren 2014. (Tabell 4B)	93
Figur 4.8	Oro över brottsligheten i samhället 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år).	93
Figur 4.9	Stor oro över brottsligheten i samhället 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4C)	94
Figur 4.10	Stor oro över brottsligheten i samhället 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4C)	94
Figur 4.11	Oro för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år).	95
Figur 4.12	Oro (mycket/ganska ofta) för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4C)	96
Figur 4.13	Oro (mycket/ganska ofta) för att närstående ska drabbas av brott 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4C)	96
Figur 4.14	Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 4D)	97
Figur 4.15	Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2006–2014. Andel bland män. (Tabell 4D)	98

Figur 4.16	Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2006–2014. Andel bland kvinnor. (Tabell 4D)	98
Figur 4.17	Oro (mycket/ganska ofta) för att utsättas för olika brott 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4D)	98
Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar		
Figur 4.18	Särskilt otrygga (enligt index) bland personer med olika erfarenhet av brott 2014. Andel för respektive grupp. (Tabell 4E)	100
Figur 4.19	Särskilt otrygga 2014 efter utsatthet för olika typer av brott föregående år. Andel för respektive brottstyp och kön. (Tabell 4F)	101
Figur 4.20	Särskilt otrygga (enligt index) bland personer med olika uppfattning om brottsutvecklingen och rättsväsendet 2006–2014. Andel för respektive grupp. (Tabell 4E)	102
Otrygghetens konsekvenser		
Figur 4.21	Olika konsekvenser till följd av otrygghet 2014. Andel av befolkningen (16–79 år).	103
Figur 4.22	Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet 2006–2014. Andel för respektive kön. (Tabell 4G)	103
Figur 4.23	Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 4G)	104

Tabellförteckning

Kapitel 4 • Oro och otrygghet

Tabell 4A	Otrygghet vid utevistelse sen kväll 2006–2014. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga eller som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, i procent för respektive grupp i befolkningen.	109
Tabell 4B	Andel i procent för respektive grupp i befolkningen som tror att antalet brott i Sverige har ökat (kraftigt eller något) de senaste tre åren. 2006–2014.	111
Tabell 4C	Oro över brottsligheten i samhället samt oro för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.	113
Tabell 4D	Oro för att utsättas för olika brottstyper 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.	115
Tabell 4E	Särskilt otrygga enligt index efter erfarenheter av brott, uppfattning om brottsutvecklingen samt förtroende för rättsväsendet 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp.	117
Tabell 4F	Särskilt otrygga 2014 enligt index efter utsatthet för olika typer av brott föregående år. Redovisning totalt samt efter kön. Andel i procent för respektive grupp.	118
Tabell 4G	Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskilt otrygga enligt index 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.	119

Tabell 4A:1 Otrygghet vid utövning sen kväll 2006–2014. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga eller som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, i procent för respektive grupp i befolkningen. Inom parentes redovisas andel som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, i procent för respektive grupp i befolkningen.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SAMTLIGA, 16–79 år	21 (8)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)	16 (6)	15 (5)	15 (5)	15 (5)
Kön									
Män	9 (2)	7 (2)	7 (1)	7 (1)	6 (1)	7 (1)	7 (1)	6 (1)	6 (1)
Kvinnor	34 (14)	28 (12)	27 (12)	26 (10)	24 (10)	25 (11)	25 (10)	24 (10)	24 (10)
Ålder									
16–19 år	19 (4)	15 (2)	14 (3)	15 (3)	14 (3)	15 (3)	16 (5)	14 (4)	15 (2)
20–24 år	24 (5)	20 (3)	18 (4)	18 (3)	17 (4)	16 (4)	17 (5)	17 (4)	18 (4)
25–34 år	20 (5)	17 (5)	17 (4)	15 (3)	14 (4)	16 (4)	15 (4)	17 (5)	16 (4)
35–44 år	18 (6)	13 (4)	14 (4)	14 (4)	13 (4)	13 (4)	15 (4)	12 (3)	14 (4)
45–54 år	16 (6)	14 (5)	13 (5)	13 (4)	12 (4)	14 (5)	11 (3)	10 (3)	11 (3)
55–64 år	22 (9)	18 (9)	19 (8)	15 (7)	16 (6)	16 (7)	14 (6)	12 (5)	13 (6)
65–74 år	26 (14)	24 (15)	22 (13)	21 (12)	20 (12)	19 (10)	18 (9)	18 (10)	18 (8)
75–79 år	34 (24)	29 (19)	30 (21)	30 (20)	25 (17)	24 (15)	27 (17)	26 (17)	21 (14)
Män									
16–19 år	6 (1)	4 (0)	5 (0)	6 (1)	4 (1)	5 (0)	5 (1)	5 (0)	5 (0)
20–24 år	12 (1)	8 (0)	6 (0)	8 (0)	4 (1)	6 (0)	6 (0)	4 (1)	7 (1)
25–34 år	7 (0)	6 (1)	7 (1)	5 (0)	4 (0)	5 (1)	7 (0)	7 (1)	6 (0)
35–44 år	8 (0)	5 (0)	5 (0)	5 (1)	5 (0)	6 (0)	9 (1)	6 (1)	7 (1)
45–54 år	7 (2)	8 (1)	8 (1)	6 (1)	5 (2)	7 (1)	5 (0)	5 (1)	4 (0)
55–64 år	9 (2)	9 (3)	8 (2)	6 (2)	8 (2)	8 (1)	6 (1)	6 (2)	5 (1)
65–74 år	13 (3)	10 (4)	9 (3)	10 (4)	10 (3)	8 (2)	8 (1)	9 (3)	10 (2)
75–79 år	13 (8)	14 (5)	14 (8)	12 (5)	11 (5)	13 (6)	13 (5)	12 (4)	8 (4)
Kvinnor									
16–19 år	33 (9)	29 (5)	24 (6)	24 (5)	25 (6)	26 (6)	28 (8)	25 (8)	25 (5)
20–24 år	40 (9)	35 (7)	32 (7)	30 (6)	31 (7)	29 (8)	30 (9)	32 (7)	29 (7)
25–34 år	33 (9)	29 (10)	27 (8)	27 (7)	24 (7)	28 (8)	25 (8)	27 (9)	27 (8)
35–44 år	30 (11)	23 (7)	22 (9)	23 (8)	20 (8)	20 (7)	22 (8)	20 (6)	22 (9)
45–54 år	26 (10)	20 (9)	19 (9)	21 (7)	18 (7)	20 (10)	17 (7)	16 (6)	17 (6)
55–64 år	35 (18)	28 (16)	30 (15)	24 (12)	25 (12)	25 (13)	24 (11)	20 (9)	20 (11)
65–74 år	41 (25)	38 (26)	37 (24)	33 (21)	30 (21)	32 (19)	30 (17)	28 (18)	28 (15)
75–79 år	55 (41)	42 (32)	48 (35)	47 (34)	39 (30)	37 (26)	43 (31)	40 (30)	35 (24)

Tabell 4A.2 Otrygghet vid utvistelse sen kväll 2006–2014. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga eller som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, i procent för respektive grupp i befolkningen. Inom parentes redovisas andel som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, i procent för respektive grupp i befolkningen.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SAMTLIGA, 16–79 år	21 (8)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)	16 (6)	15 (5)	15 (5)	15 (5)
Svensk/utländsk bakgrund									
Svenskfödda med ...									
... båda/en förälder inrikes född(a)	18 (6)	15 (6)	15 (5)	14 (5)	13 (5)	13 (5)	13 (5)	13 (5)	13 (4)
... båda föräldrarna utrikes födda	28 (16)	23 (11)	22 (12)	24 (11)	19 (8)	20 (9)	20 (6)	20 (8)	18 (6)
Utrikes födda	33 (12)	28 (12)	27 (11)	26 (9)	24 (9)	28 (10)	25 (9)	23 (9)	22 (9)
Utbildning (högsta)									
Förgymnasial	24 (11)	21 (9)	21 (9)	19 (8)	18 (8)	19 (8)	20 (8)	18 (8)	18 (7)
Gymnasial	20 (7)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)	16 (6)	16 (6)	15 (6)	15 (6)
Eftergymnasial	17 (5)	15 (5)	14 (5)	14 (4)	13 (4)	13 (4)	12 (4)	12 (4)	12 (4)
Familjetyp									
Sammanboende									
- utan barn	22 (10)	18 (8)	17 (7)	17 (7)	15 (6)	14 (6)	15 (6)	13 (6)	15 (6)
- med barn	17 (6)	13 (5)	13 (5)	12 (4)	11 (5)	13 (5)	13 (4)	12 (4)	11 (4)
Ensamstående									
- utan barn	22 (7)	19 (7)	20 (7)	18 (5)	17 (6)	18 (6)	17 (5)	17 (6)	17 (5)
- med barn	26 (7)	22 (10)	19 (6)	25 (7)	18 (6)	21 (10)	20 (6)	20 (5)	18 (6)
Boendeort									
Storadsregion	23 (7)	21 (7)	19 (6)	18 (6)	17 (5)	18 (6)	17 (5)	17 (6)	17 (5)
Större stad	22 (8)	17 (8)	18 (7)	18 (6)	16 (7)	16 (6)	16 (7)	14 (6)	16 (6)
Mindre stad/landsbygd	16 (6)	13 (5)	12 (6)	12 (5)	12 (5)	11 (5)	11 (5)	11 (5)	11 (5)
Bostadstyp									
Småhus	14 (6)	11 (5)	11 (5)	11 (5)	10 (4)	10 (4)	10 (4)	9 (4)	10 (4)
Flerfamiljshus	29 (9)	25 (9)	24 (8)	24 (7)	22 (8)	23 (8)	23 (7)	22 (7)	21 (6)

Tabell 4B:1 Andel i procent för respektive grupp i befolkningen som tror att antalet brott i Sverige har ökat (kraftigt eller något) de senaste tre åren. 2006–2014.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SAMTLIGA, 16–79 år	81	77	79	77	76	72	76	72	69
Kön									
Män	77	72	75	72	72	67	72	67	65
Kvinnor	85	82	83	81	80	77	80	76	73
Ålder									
16–19 år	78	76	79	71	66	69	69	67	65
20–24 år	76	73	74	72	70	70	72	68	65
25–34 år	79	73	75	70	70	68	72	68	63
35–44 år	78	77	77	76	75	68	75	68	66
45–54 år	80	77	78	76	78	73	76	73	70
55–64 år	84	79	81	79	79	73	78	73	72
65–74 år	87	80	86	84	82	79	82	77	75
75–79 år	90	87	90	87	86	82	83	81	77
Män									
16–19 år	73	72	76	66	64	67	67	65	61
20–24 år	73	71	71	69	67	67	69	65	63
25–34 år	75	69	72	65	65	64	70	64	60
35–44 år	74	70	73	71	70	63	73	65	65
45–54 år	76	72	75	71	73	69	72	67	64
55–64 år	79	72	75	77	75	67	74	68	66
65–74 år	83	75	81	80	79	73	77	73	70
75–79 år	86	81	85	82	82	75	76	78	69
Kvinnor									
16–19 år	84	80	81	77	68	71	71	68	69
20–24 år	81	76	77	77	74	73	75	72	68
25–34 år	82	77	77	75	75	72	73	71	65
35–44 år	82	84	81	80	79	73	78	72	68
45–54 år	83	81	82	82	82	77	81	78	75
55–64 år	89	85	88	81	83	79	83	78	78
65–74 år	91	85	91	88	86	84	87	81	79
75–79 år	93	91	95	90	90	88	90	84	84

Tabell 4B:2 Andel i procent för respektive grupp i befolkningen som tror att antalet brott i Sverige har ökat (kraftigt eller något) de senaste tre åren. 2006–2014.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SAMTLIGA, 16–79 år	81	77	79	77	76	72	76	72	69
Svensk/utländsk bakgrund									
Svenskfödda med...									
...båda/en förälder inrikes född(a)	80	76	78	75	75	71	75	70	68
...båda föräldrarna utrikes födda	83	83	83	83	80	76	73	75	74
Utrikes födda	82	80	81	81	80	76	82	77	73
Utbildning (högsta)									
Förgymnasial	87	83	86	83	81	77	80	77	76
Gymnasial	85	82	84	82	82	78	82	79	76
Eftergymnasial	69	65	67	65	65	61	66	59	56
Familjetyp									
Sammanboende									
- utan barn	83	78	81	78	77	73	78	73	70
- med barn	80	77	78	76	76	72	75	71	69
Ensamstående									
- utan barn	79	76	78	74	73	70	73	69	67
- med barn	82	81	78	82	81	76	80	76	71
Boendeort									
Storstadsregion	77	73	74	72	72	68	73	68	66
Större stad	83	77	81	78	77	73	77	72	69
Mindre stad/landsbygd	83	82	83	81	79	76	79	76	73
Bostadstyp									
Småhus	82	78	81	77	77	72	77	72	70
Flerfamiljshus	79	76	77	76	74	72	75	70	68

Tabell 4C:1 Oro över brottsligheten i samhället samt oro för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.

	STOR ORO ÖVER BROTTSLIGHETEN I SAMHÄLLET													ORO ÖVER NÄRSTÄENDE (ganska/mycket ofta)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014		
SAMTLIGA, 16–79 år	29	25	29	24	22	19	21	19	19	32	30	30	28	28	25	25	24	22		
Kön																				
Män	24	20	24	20	18	15	18	16	17	26	23	24	22	22	19	19	19	19		
Kvinnor	34	30	35	29	26	22	24	22	22	38	37	37	35	34	31	31	29	26		
Ålder																				
16–19 år	11	8	7	7	7	6	6	5	7	21	17	17	16	17	16	14	12	13		
20–24 år	17	15	14	13	12	11	11	12	11	31	28	25	25	24	23	24	23	24		
25–34 år	23	22	22	17	16	14	17	14	15	31	28	28	28	24	22	24	22	22		
35–44 år	31	26	29	25	22	19	21	17	17	36	31	33	32	31	27	27	25	23		
45–54 år	33	29	33	27	25	21	22	22	22	42	40	40	36	38	33	32	33	30		
55–64 år	36	31	40	32	29	25	26	25	23	33	33	33	29	32	25	27	26	24		
65–74 år	35	33	39	33	29	25	29	25	26	24	26	28	25	23	23	21	20	18		
75–79 år	31	30	36	29	27	24	27	26	25	20	22	24	20	20	17	19	19	17		
Män																				
16–19 år	8	5	5	6	6	4	4	3	6	16	10	12	11	13	9	8	9	9		
20–24 år	12	14	10	10	10	8	8	7	9	23	22	19	21	18	17	16	14	18		
25–34 år	19	15	17	14	12	10	16	11	12	25	20	23	23	20	19	21	18	18		
35–44 år	29	22	24	20	18	16	19	16	14	30	25	28	24	25	22	21	21	19		
45–54 år	27	25	29	22	20	20	20	21	21	35	37	33	27	31	26	26	25	25		
55–64 år	31	24	33	27	26	20	22	21	20	28	26	27	24	25	18	22	21	20		
65–74 år	31	27	33	30	25	20	27	23	25	15	17	20	18	16	17	16	16	16		
75–79 år	25	25	30	26	21	19	23	22	22	13	17	18	14	14	12	13	15	14		
Kvinnor																				
16–19 år	15	11	10	8	8	9	9	7	8	27	25	24	21	21	24	19	16	17		
20–24 år	24	17	19	17	14	13	14	17	13	42	35	33	31	31	30	34	31	29		
25–34 år	28	29	27	21	21	17	18	17	18	36	35	32	32	29	25	27	25	25		
35–44 år	33	31	35	30	26	21	23	19	21	42	38	38	39	36	33	33	28	27		
45–54 år	39	32	38	33	29	23	24	24	24	49	45	47	45	45	40	39	41	35		
55–64 år	41	37	46	37	34	30	31	30	27	38	39	40	35	39	33	33	31	27		
65–74 år	40	37	45	36	34	30	31	27	27	32	35	35	32	30	28	26	24	21		
75–79 år	36	34	42	31	32	27	31	30	28	26	26	29	25	25	21	24	22	19		

Tabell 4C:2 Oro över brottsligheten i samhället samt oro för att närstående ska drabbas av brott 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.

	STOR ORO ÖVER BROTTSLIGHETEN I SAMHÄLLET										ORO ÖVER NÄRSTÅENDE (ganska/mycket ofta)							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SAMTLIGA, 16–79 år	29	25	29	24	22	19	21	19	19	32	30	30	28	28	25	25	24	22
Svensk/utländsk bakgrund																		
Svenskfödda med...																		
...båda/en förälder inrikes född(a)	28	25	29	23	21	18	20	19	19	32	30	30	28	28	24	25	23	22
...båda föräldrarna utrikes födda	31	28	30	25	24	20	23	22	19	25	27	26	25	28	28	24	28	28
Utrikes födda	33	28	31	28	25	23	23	21	22	36	31	32	31	30	29	27	24	21
Utbildning (högsta)																		
Förgymnasial	30	25	27	24	22	18	20	19	21	31	27	28	24	25	24	22	20	19
Gymnasial	32	28	33	27	25	22	24	22	23	34	33	33	32	31	28	29	25	26
Eftergymnasial	25	22	26	22	19	16	18	16	15	32	29	30	28	27	23	23	24	21
Familjetyp																		
Sammanboende																		
- utan barn	31	27	33	27	23	20	23	21	21	32	29	29	28	26	24	24	23	21
- med barn	30	27	31	26	24	20	22	20	21	40	37	38	36	36	31	32	30	27
Ensamstående																		
- utan barn	24	21	23	19	19	16	18	16	15	23	24	24	21	22	20	20	19	19
- med barn	35	33	35	28	28	23	23	24	22	43	45	43	45	47	39	36	37	33
Boendeort																		
Storstadsregion	31	25	29	24	23	20	21	19	19	34	33	32	31	30	28	27	24	24
Större stad	29	26	30	24	22	18	21	20	20	33	30	32	28	29	24	25	25	23
Mindre stad/landsbygd	26	25	29	24	21	18	20	18	21	27	27	25	25	24	22	21	21	19
Bostadstyp																		
Småhus	28	25	30	24	22	18	21	19	19	32	30	30	28	28	24	25	24	22
Flerfamiljshus	30	25	28	24	23	19	21	19	19	32	30	31	29	29	26	25	24	23

Tabell 4D:1 Oro för att utsättas för olika brottstyper 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.

Ganska eller mycket ofta orolig för:	BOSTADSINBROTT														ÖVERFALL/MISSHANDEL														STÖLD/SKADEGÖRELSE PÅ FORDON													
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14															
SAMTLIGA, 16–79 år	17	15	16	16	15	14	17	16	16	15	13	14	12	12	11	10	10	10	22	18	18	16	14	13	13	12	12															
Kön																																										
Män	14	12	13	13	12	11	14	13	14	8	7	8	7	7	6	6	5	6	21	17	19	15	14	12	13	12	12															
Kvinnor	20	18	18	18	18	17	20	19	19	23	19	20	18	18	17	16	15	15	23	19	18	16	14	13	13	13	13															
Ålder																																										
16–19 år	8	5	5	6	4	7	7	6	6	21	16	15	16	15	14	12	12	12	8	5	4	4	3	4	3	4	4															
20–24 år	10	9	7	10	9	8	11	10	10	26	22	19	20	20	18	18	18	18	26	22	20	16	13	11	15	13	13															
25–34 år	15	14	12	14	13	12	13	13	14	19	17	17	15	15	15	14	12	12	29	25	25	22	21	17	17	15	17															
35–44 år	19	16	18	18	19	16	20	18	19	15	12	13	11	12	11	12	11	9	25	19	18	18	16	15	14	14	12															
45–54 år	21	18	18	18	16	17	21	18	20	12	10	13	10	10	9	8	8	9	21	18	18	16	14	16	14	13	14															
55–64 år	22	18	20	18	19	17	19	19	19	13	10	13	10	10	10	9	9	8	24	18	19	16	14	12	13	12	13															
65–74 år	15	19	20	18	17	17	20	18	17	12	11	11	10	10	9	8	7	9	17	18	19	13	14	11	13	11	11															
75–79 år	14	15	15	15	13	12	15	17	14	9	8	10	10	9	6	8	7	7	14	15	16	13	12	8	13	13	11															
Män																																										
16–19 år	5	2	3	3	3	4	3	4	5	9	6	7	7	7	5	4	4	4	7	4	5	4	3	4	2	3	3															
20–24 år	4	7	4	7	4	5	6	4	7	12	11	9	11	10	9	8	6	8	25	20	18	15	13	11	14	12	13															
25–34 år	12	8	9	10	9	9	9	9	9	7	7	9	7	7	8	7	5	29	24	26	22	22	17	19	15	17																
35–44 år	17	15	15	15	17	14	17	15	15	8	6	7	5	6	6	8	5	4	24	20	20	18	16	16	15	15	12															
45–54 år	19	17	16	17	15	13	17	18	18	7	6	9	6	5	6	4	5	6	20	17	19	15	14	15	14	13	15															
55–64 år	20	14	18	16	17	14	17	15	18	7	5	9	7	6	7	5	5	6	24	15	20	17	15	10	12	10	11															
65–74 år	12	15	19	16	14	15	18	16	16	7	8	7	5	7	6	6	4	7	16	17	18	11	13	11	12	11	10															
75–79 år	12	14	13	13	13	11	15	16	15	5	6	7	5	7	5	5	5	5	13	17	14	14	12	8	13	16	11															
Kvinnor																																										
16–19 år	12	9	7	10	7	9	11	8	7	34	27	23	25	23	22	20	20	19	9	7	4	4	3	3	4	4	4															
20–24 år	16	12	10	14	15	12	16	16	13	42	34	32	30	30	30	28	31	29	27	24	22	16	14	10	17	15	12															
25–34 år	18	19	16	18	17	15	18	18	19	30	27	26	24	24	24	23	21	19	28	25	25	22	20	18	14	14	17															
35–44 år	22	18	21	22	21	18	23	22	23	21	18	19	17	17	15	16	16	14	26	17	17	18	15	15	14	14	13															
45–54 år	22	20	19	19	18	20	24	18	22	18	14	17	14	14	12	12	10	11	22	19	17	17	14	16	14	13	13															
55–64 år	24	21	22	19	22	20	21	23	21	19	15	17	13	14	13	13	13	10	23	20	19	16	13	14	15	14	14															
65–74 år	18	23	21	21	19	18	21	20	18	17	13	15	14	14	13	10	9	11	19	19	19	15	15	12	14	11	12															
75–79 år	16	17	17	17	14	12	16	17	14	12	9	13	14	10	8	10	9	9	16	13	18	12	12	8	12	10	10															

Tabell 4D:2 Oro för att utsättas för olika brottstyper 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.

Ganska eller mycket ofta orolig för:	BOSTADSINBROTT					ÖVERFALL/MISSHANDEL					STÖLD/SKADEGÖRELSE PÅ FORDON																
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14									
SAMTLIGA, 16–79 år	17	15	16	16	15	14	17	16	16	15	13	14	12	12	11	10	10	22	18	18	16	14	13	13	12	12	
Svensk/utländsk bakgrund																											
Svenskfödda med...																											
...båda/en förälder inrikes född(a)	16	14	15	15	15	13	16	16	16	15	12	13	11	12	11	10	10	21	17	17	15	13	12	12	11	12	
...båda föräldrarna utrikes födda	16	16	14	14	14	15	19	16	18	12	11	12	12	13	14	15	13	19	17	16	13	12	14	13	14	12	
Utrikes födda	21	20	19	19	18	18	20	17	17	20	16	17	16	16	16	13	12	30	21	23	21	19	19	18	17	16	
Utbildning (högsta)																											
Förgymnasial	17	15	14	13	13	13	15	14	14	17	14	15	13	14	13	12	11	12	19	16	16	12	11	11	11	10	10
Gymnasial	18	16	17	17	17	15	19	17	18	15	13	14	12	13	12	12	11	11	23	20	20	18	16	14	16	14	14
Eftergymnasial	17	16	16	16	15	14	16	16	16	15	12	13	12	11	10	10	9	8	25	18	18	16	14	13	12	12	12
Familjetyp																											
Sammanboende																											
- utan barn	20	17	18	18	16	15	19	17	18	14	13	12	11	10	10	9	9	9	22	19	19	16	15	13	14	13	12
- med barn	19	18	20	20	20	17	22	20	21	14	11	12	10	10	10	10	8	7	23	17	19	16	14	15	13	12	12
Ensamstående																											
- utan barn	12	10	10	10	10	10	11	11	11	18	15	16	14	15	14	13	13	13	20	16	16	14	12	11	12	10	12
- med barn	18	18	14	19	17	16	19	16	18	17	17	18	18	18	15	13	16	15	30	23	19	22	22	15	16	21	17
Boendeort																											
Storadsregion	18	17	16	16	15	17	17	17	17	19	16	17	15	15	15	13	13	13	25	20	20	18	16	16	15	14	15
Större stad	17	15	16	15	16	13	18	16	16	15	13	15	12	13	11	11	10	10	22	17	19	15	14	12	13	12	12
Mindre stad/landsbygd	16	14	14	16	14	11	15	15	16	10	9	9	9	9	8	8	7	7	18	16	16	14	12	10	11	11	10
Bostadstyp																											
Småhus	20	18	19	19	18	16	21	19	21	12	9	11	9	9	8	8	8	7	19	15	16	13	12	11	11	11	10
Flerfamiljshus	14	12	11	12	11	11	12	11	11	20	17	18	16	16	16	14	14	14	28	23	23	20	19	16	17	16	16

Tabell 4E Särskilt otrygga enligt index⁴ efter erfarenheter av brott, uppfattning om brottsutvecklingen samt förtroende för rättsväsendet 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp.

	SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX ¹												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
SAMTLIGA, 16–79 år	6	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Utsatt för brott år 2013²													
Ja	11	9	8	7	8	8	8	7	7	7	7	7	7
Nej	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Brott som särskilt drabbar integriteten³													
Ja	15	13	11	12	12	12	11	10	10	10	10	12	12
Anmält brott senaste tre åren⁴													
Ja	10	8	6	6	7	6	6	6	7	7	7	7	7
Nej	7	5	4	6	6	4	4	5	5	5	5	3	3
Anhörig utsatt för allvarligt brott senaste året													
Ja	10	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Nej	6	5	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3
Vittne till våld													
Ja	9	9	7	8	8	8	7	8	8	8	8	8	8
Nej	6	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Uppfattning brottsutveckling senaste tre åren													
Antalet brott ökat kraftigt	10	9	8	8	9	9	9	8	8	8	9	9	9
Antalet brott ökat något	5	4	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3
Antalet brott oförändrat/minskat	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	2
Förtroende för rättsväsendet													
Mycket eller ganska stort	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Varken stort eller litet	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4
Mycket eller ganska litet	11	11	9	8	9	10	10	9	9	9	9	9	9

¹ Index baserat på frågorna otrygghet ute sen kväll, oro utsätts för våld, samt valt annan väg/färdväg.

² Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet.

³ Utsatt för bostadsinbrott, personrån, sexualbrott, våld, hot och/eller trakasserier under år 2005–2013. År 2014 utgör hot och trakasserier 55,9 procent av dessa handlingar.

⁴ Av dem som utsatts för brott de senaste tre åren.

Tabell 4F Särskilt otrygga 2014 enligt index¹ efter utsatthet för olika typer av brott föregående år. Redovisning totalt samt efter kön. Andel i procent för respektive grupp.

	SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX ¹			
	TOTALT (n)	Män (n)	Kvinnor (n)	(n)
Utsatt för brott år 2013²				
Ja	7	2 671	3	1 293
Nej	3	8 468	1	4 295
Utsatt för ...				
Hot	15	512	10	203
Misshandel	16	280	7	167
Sexualbrott	18	161	26	12
Personrån	19	84	15	49
Trakasserier	17	559	9	213
Bedrägeri	9	371	5	209
Bostadsinbrott	9	116	5	62
Bilstöld	19	34	16	19
Stöld ur/från bil	6	336	2	182
Cykelstöld	6	826	2	414

¹ Index baserat på frågorna otrygghet ute sen kväll, oro utsätts för våld, samt valt annan väg/färdväg.

² Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet.

Tabell 4G:1 Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskilt otrygga enligt index¹ 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.

	HÖG PÅVERKAN PÅ BETEENDE										PÅVERKAN PÅ LIVSKVALITET (viss eller stor påverkan)										SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX ¹									
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14		-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14		-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	
SAMTLIGA, 16–79 år	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6	5	5	4	4	4	4	4	4	
Kön																														
Män	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	8	8	8	6	6	5	7	6	6	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kvinnor	7	6	6	5	5	6	5	5	4	4	15	12	12	11	10	10	11	10	10	11	9	8	8	7	8	7	8	7	6	
Ålder																														
16–19 år	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	9	7	6	8	5	5	5	7	7	7	7	5	4	5	4	4	4	4	3	
20–24 år	5	5	3	4	4	4	4	4	3	3	14	10	8	8	7	8	8	8	9	10	8	5	6	6	6	6	6	5	5	
25–34 år	5	5	4	4	4	4	4	3	4	3	11	11	9	9	9	9	9	8	8	7	6	6	4	5	5	4	5	5		
35–44 år	4	3	3	3	4	4	4	4	3	3	13	10	11	8	8	7	10	8	9	5	4	4	4	4	4	4	5	3	3	
45–54 år	5	4	3	3	3	4	2	3	3	3	14	11	13	10	9	10	9	8	9	5	4	4	3	4	4	4	2	3	3	
55–64 år	5	4	4	3	3	3	3	2	2	2	10	11	11	8	9	7	9	8	7	7	6	5	4	4	4	4	4	3	3	
65–74 år	4	4	4	3	3	3	2	2	3	3	9	10	9	8	7	7	9	7	8	5	7	5	5	5	5	3	4	4		
75–79 år	3	4	3	4	3	3	3	3	2	2	9	8	9	7	7	7	7	8	7	7	7	5	7	4	4	4	5	4		
Män																														
16–19 år	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	3	4	4	3	3	3	2	3	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	
20–24 år	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	8	6	5	5	3	5	4	4	6	3	3	1	2	1	1	1	1	0	2	
25–34 år	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	4	8	7	7	5	5	6	7	6	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	
35–44 år	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	11	8	10	5	7	5	8	7	6	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	
45–54 år	3	2	1	1	2	1	1	2	2	2	12	10	12	8	7	7	7	8	9	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
55–64 år	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2	8	9	9	8	8	9	5	8	7	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	
65–74 år	2	2	1	2	2	1	2	1	2	2	6	8	7	7	6	6	7	5	6	2	4	1	2	1	1	1	1	1	3	
75–79 år	1	3	2	1	1	1	2	2	1	1	7	7	7	4	5	7	7	7	6	1	3	3	2	3	2	2	2	2	2	
Kvinnor																														
16–19 år	6	6	4	6	4	4	5	4	3	3	16	11	9	11	7	8	7	12	11	14	9	7	8	8	7	7	7	6		
20–24 år	9	9	7	7	7	8	7	7	5	5	20	14	12	12	11	11	13	13	13	18	14	11	10	11	12	11	11	9		
25–34 år	9	9	7	6	7	6	5	7	5	5	17	15	12	12	13	12	12	12	10	12	11	10	8	9	10	8	9	8		
35–44 år	7	6	6	6	5	5	6	6	6	6	16	13	12	12	9	9	12	10	12	10	7	7	6	6	6	6	6	6		
45–54 år	7	6	5	5	5	6	3	4	5	5	16	11	14	11	10	13	10	8	10	8	7	7	6	6	6	3	4	5		
55–64 år	7	5	7	5	6	5	4	3	3	3	12	12	12	9	10	9	10	8	8	12	9	8	7	6	7	6	5	5		
65–74 år	6	5	6	4	4	5	3	4	3	3	11	12	11	9	9	9	11	8	9	8	10	10	9	9	10	6	7	6		
75–79 år	5	5	4	5	4	4	4	4	3	3	11	9	11	10	9	7	7	9	8	13	9	8	12	5	5	9	7	6		

¹ Index baserat på frågorna otrygghet ute sen kväll, oro utsätts för våld, samt valt annan väg/färdväg.

Tabell 4G:2 Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskilt otrygga enligt index¹ 2006–2014. Andel i procent för respektive grupp i befolkningen.

	HÖG PÅVERKAN PÅ BETEENDE							PÅVERKAN PÅ LIVSKVALITET (viss eller stor påverkan)							SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX ¹												
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14
SAMTLIGA, 16–79 år	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Svensk/utländsk bakgrund																											
Svenskfödda med...																											
...båda/en förälder inrikes född(a)	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
...båda föräldrarna utrikes födda	4	4	3	3	5	4	4	4	3	11	10	9	9	9	9	10	8	9	8	6	5	5	5	6	5	6	
Utrikes födda	7	7	5	5	5	6	5	5	4	21	17	18	16	15	16	17	14	14	9	8	7	7	6	7	6	5	
Utbildning (högsta)																											
Förgymnasial	3	4	3	3	3	4	3	3	3	10	10	10	8	8	9	8	9	9	7	6	5	5	5	5	4	4	
Gymnasial	5	4	3	3	4	3	3	3	3	12	10	10	9	8	8	9	8	8	6	6	5	4	5	5	4	4	
Eftergymnasial	5	4	3	3	3	3	3	3	3	12	11	10	9	8	7	8	8	8	6	5	4	4	4	4	3	3	
Familjetyper																											
Sammanboende																											
- utan barn	4	3	3	3	2	3	2	3	3	10	10	9	7	7	6	8	7	7	6	5	4	4	4	4	3	3	
- med barn	4	3	3	3	4	3	2	2	2	11	9	11	9	8	8	8	7	8	6	4	4	3	3	3	4	3	
Ensamstående																											
- utan barn	5	5	4	4	4	4	3	4	3	12	11	10	9	9	9	9	9	9	7	6	6	5	5	5	4	5	
- med barn	5	7	7	7	7	5	5	6	7	16	14	16	14	13	14	11	12	13	7	9	7	8	6	6	6	6	
Boendeort																											
Storstadsregion	5	6	5	5	5	5	3	4	4	14	13	12	11	10	11	10	10	10	7	7	5	6	5	6	4	5	
Större stad	5	4	3	3	3	3	3	3	3	12	10	10	8	8	7	9	7	8	7	5	6	4	4	4	4	4	
Mindre stad/landsbygd	3	2	2	2	2	2	2	2	2	7	7	7	6	5	5	6	6	6	4	3	3	2	3	3	2	3	
Bostadstyp																											
Småhus	3	2	3	2	2	2	2	2	2	9	8	8	7	6	6	7	6	7	5	3	3	3	3	2	2	2	
Flerfamiljshus	6	6	5	5	5	5	4	4	4	14	13	13	11	10	11	11	11	10	9	8	7	7	6	7	6	5	

¹ Index baserat på frågorna otrygghet ute sen kväll, oro utsätts för våld, samt valt annan väg/färdväg.

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning	122
Inledning	122
Förtroende för rättsväsendet och de enskilda myndigheterna	123
Förtroende för hur rättsväsendet hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta	127
Figurförteckning	131
Tabellförteckning	132

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning

Sex av tio personer har stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisens sätt att bedriva sitt arbete. Förtroendet för rättsväsendet och för de enskilda myndigheterna,⁶¹ polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården, har ökat sedan mätningarna inleddes 2006. Över tid har förtroendet för kriminalvården ökat mer än vad det gjort för de andra myndigheterna, även om det fortfarande är den myndighet som har lägst förtroende av de undersökta myndigheterna.

Omkring hälften av befolkningen (i åldern 16–79 år) har stort förtroende för att polisen hanterar misstänkta rättvist och behandlar brottsutsatta personer bra. En ungefär lika stor andel har förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar misstänkta personer rättvist. Däremot har allmänheten lägre förtroende för att brottsutsatta personer behandlas bra av rättsväsendet som helhet (inklusive åklagare och domstolar), jämfört med polisen.

Personer som uppger att de varit utsatta för brott, varit vittne till brott eller anmält brott till polisen har inte lika stort förtroende för rättsväsendet som befolkningen i övrigt. Exempelvis har 51 procent av dem som utsatts för brott stort förtroende för rättsväsendet som helhet, jämfört med 63 procent i övriga befolkningen. Större skillnader framträder när det gäller personer som själva varit åtalade för brott. Bland dem som åtalats har exempelvis 38 procent stort förtroende för polisen, jämfört med 61 procent i övriga befolkningen.

Den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har sedan 2006 haft störst förtroende för rättsväsendet, men förtroendet har inte fortsatt uppåt i åldrarna i senare undersökningar. Det innebär att det är ålder som är förklaringen till ett högt förtroende för rättsväsendet, och inte att en viss generation har särskilt högt förtroende.

Inledning

I en rättsstat är förtroende för rättsväsendet och alla dess instanser en grundläggande förutsättning för att medborgarna ska vilja – och våga – delta i rättssamhället. Om viljan och benägenheten att anmäla brott minskar eller om bristande förtroende för polis, åklagare och domstol leder till att utsatta inte vill eller vågar ställa upp som målsägande eller vittnen vid utredningar eller rättegångar, blir det svårt för rättsväsendet att fungera.

⁶¹ Såväl Kriminalvården som Polisen är en samlad myndighet. Domstolarna är inte det och i Åklagarmyndigheten är åklagarna de bärande utövarna. Men för att förenkla redovisningen används här genomgående begreppet myndighet och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav.

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter och i NTU ställs såväl frågor om inställningen till rättsväsendet överlag som mer specifikt till fyra av dessa myndigheter – polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Utöver dessa omfattar rättsväsendet även andra myndigheter, som till exempel Rättsmedicinalverket och Brottsoffermyndigheten. Även dessa myndigheter kan bidra till helhetssynen på rättsväsendet och dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Litet eller stort förtroende för en enskild länk i rättskedjan kan också påverka förtroendet för hela rättsstaten i någon riktning.

Resultatredovisningen i detta kapitel består av tre avsnitt. I första avsnittet beskrivs det generella förtroendet för rättsväsendet samt allmänhetens uppfattning om enskilda myndigheter. I det andra avsnittet redovisas förtroendet för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist och behandlar brottsutsatta bra. Det sista avsnittet fokuserar på hur förtroendet för rättsväsendet ser ut bland dem som har erfarenheter av brott och av rättsväsendet, jämfört med den övriga befolkningen. I dessa tre resultatavsnitt presenteras huvudresultaten i korthet, ett mer fullständigt tabellunderlag finns i slutet av kapitlet (tabellerna 5A–5E).

I redovisningarna används i huvudsak kategorin *stort förtroende* (vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket stort* eller *ganska stort förtroende*). Övriga svarsalternativ i undersökningen är: *mycket litet*, *ganska litet förtroende*, *varken stort eller litet* samt *vet ej*. Det är därför viktigt att komma ihåg att de som inte har stort förtroende per definition inte har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt.

Förtroende för rättsväsendet och de enskilda myndigheterna

Resultatredovisningen fokuserar i huvudsak på andelen personer som antingen uppgett stort (*mycket stort* eller *ganska stort*) förtroende eller litet (*mycket litet* eller *ganska litet*) förtroende. Avsaknad av uppfattning eller ovilja att ta ställning är i sig viktiga förhållanden att beakta vid bedömningar av förtroende. En redovisning av hur många som saknar uppfattning gällande förtroende för rättsväsendet presenteras därför i slutet av detta avsnitt.

För att beskriva allmänhetens förtroende för rättsväsendet ställs följande frågor i NTU:

Nu kommer några frågor om din inställning till rättsväsendet. Till rättsväsendet räknas polis, åklagare, domstolar och kriminalvård. Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet. Vilket förtroende har du för rättsväsendet?

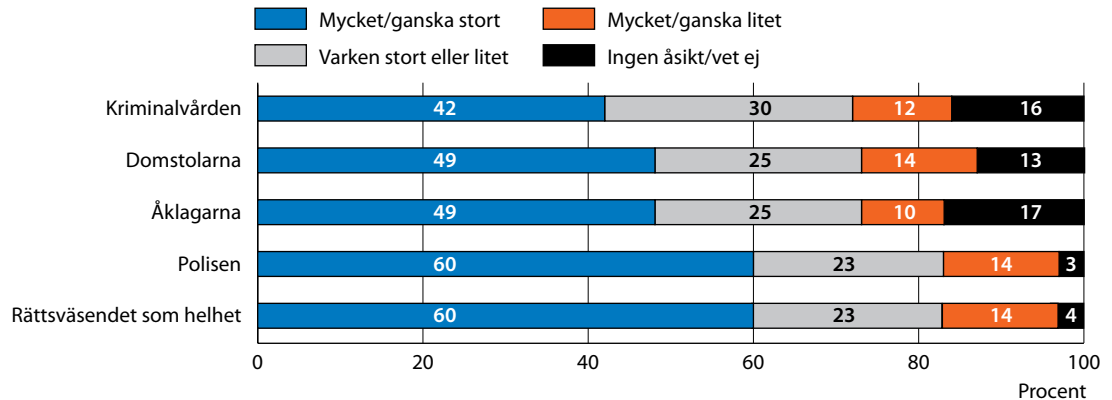
och

Vilket förtroende har du för polisens/åklagarnas/domstolarnas/kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?

Svarsalternativen är: *mycket stort*, *ganska stort*, *varken stort eller litet*, *ganska litet*, *mycket litet* samt *ingen åsikt/vet ej*.

Av figur 5.1 och 5.2 framgår att sex av tio (60 %) har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket är en ökning med 6 procentenheter sedan mätningarna inleddes 2006 (se tabell 5A). Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet uppgår till 14 procent 2014. Förtroendet för polisens sätt att bedriva sitt arbete är detsamma som för rättsväsendet som helhet (60 % med stort förtroende och 14 % med litet förtroende). Sannolikt beror detta på att många främst tänker på polisen, den myndighet som de flesta har kännedom om, när de svarar på frågan om rättsväsendet som helhet.

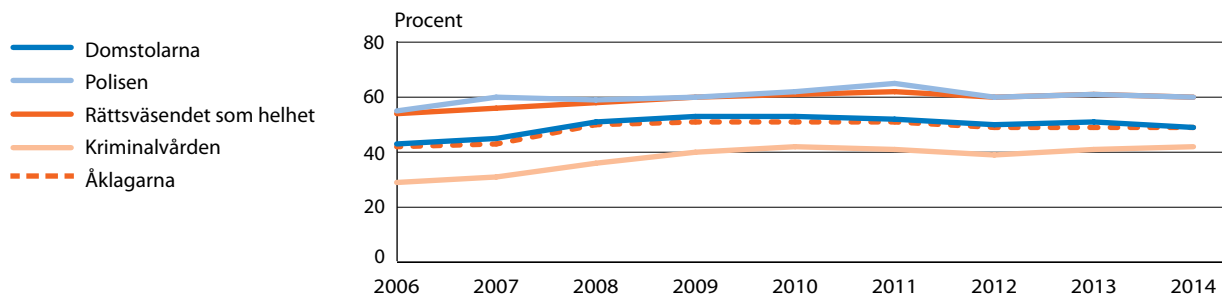
Figur 5.1 Förtroende för rättsväsendet 2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)

Nästan varannan person (49 %) har stort förtroende för åklagarna och domstolarna (se figur 5.1). Detta förtroende har ökat sedan 2006 (med 7 procentenheter för åklagarna och 6 procentenheter för domstolarna). Ökningen skedde de första åren, och därefter har nivån varit relativt stabil (se figur 5.2). Kriminalvården hamnar lågt jämfört med de övriga; ungefär två av fem (42 %) har stort förtroende för denna myndighet. Förtroendet för kriminalvården har dock ökat, med sammanlagt 13 procentenheter fram till 2010, men är tämligen oförändrat sedan dess (se figur 5.2).

När det gäller andelen som har lågt förtroende är skillnaden mellan myndigheterna relativt liten. Andelen varierar mellan 10 och 14 procent. Även i den negativa änden av skalan har förändringar skett (se

Figur 5.2 Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)

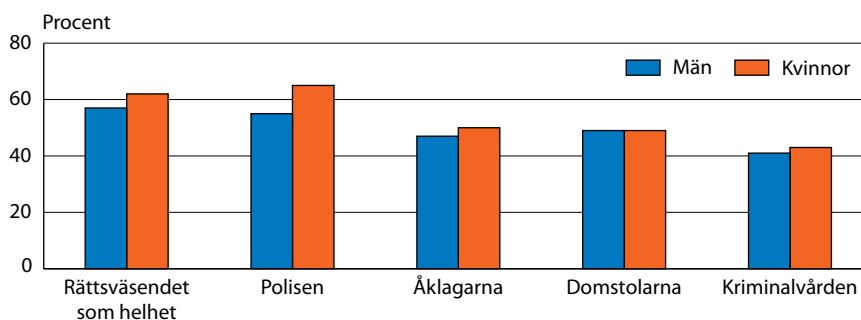

tabell 5A). Andelen med litet förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter har minskat något sedan 2006. Störst är förändringen för kriminalvården med en minskning med 10 procentenheter.

Kön och ålder

En större andel kvinnor än män har ett stort förtroende för rättsväsendet och nästan samtliga dess myndigheter (se figur 5.3). Endast när det kommer till domstolarna uppger män ett stort förtroende i samma utsträckning som kvinnor (49 %). Störst är skillnaden mellan könen i frågan om polisen, där 65 procent av kvinnorna uppger att de har stort förtroende, jämfört med 55 procent av männen. Skillnaden mellan mäns och kvinnors förtroende för rättsväsendets olika myndigheter kvarstår även då andelen med litet förtroende undersöks (se tabell 5B).

Figur 5.3 Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet 2014. Andel för respektive kön. (Tabell 5B)

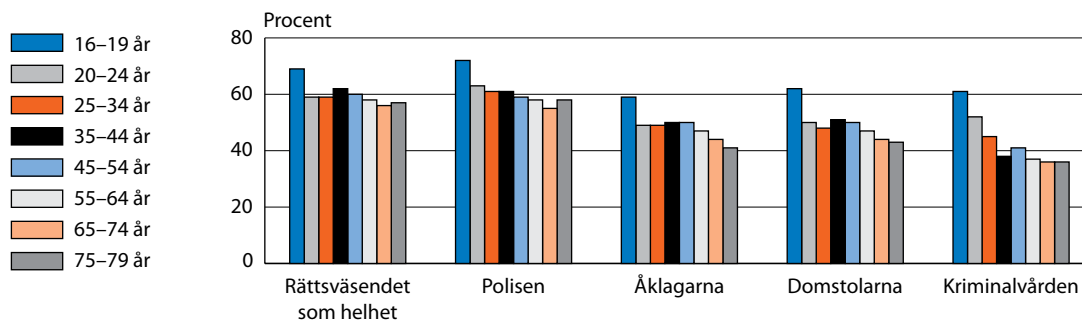
Ålder har betydelse när det gäller förtroende. Det mest framträdande resultatet är att den yngsta åldersgruppen har störst andel personer med stort förtroende för rättsväsendet oavsett vilken myndighet frågan gäller (se figur 5.4). Allra tydligast är det vad gäller förtroendet för kriminalvården, där det skiljer 25 procentenheter mellan den yngsta och äldsta åldersgruppen. Det innebär dock inte att de äldre åldersgrupperna har en större andel med litet förtroende, utan de har i större utsträckning svarat varken stort eller litet förtroende.

Den yngsta åldersgruppen har sedan 2006 haft störst förtroende för rättsväsendet, men förtroendet har inte fortsatt uppåt i åldrarna i senare undersökningar. Det innebär att det är ålder som är förklaringen till ett högt förtroende för rättsväsendet, och inte att en viss generation har särskilt högt förtroende.

Den yngsta åldersgruppens tydligt högre förtroende för rättsväsendet kvarstår även när effekten av andra faktorer som utbildning, kön och familjetyp renas bort (se vidare de särskilda statistiska analyserna i bilaga 2, tabell 9–13).

Som framgått tidigare har förtroendet för rättsväsendet och dess myndigheter, framför allt för kriminalvården, ökat sedan 2006. Ökningen är tämligen jämnt fördelad över de olika åldersgrupperna.

Figur 5.4 Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 5B)

Olika gruppers förtroende för rättsväsendet

Förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter har även studerats i relation till svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå, familjetyp, boendeort och boendetyper (se tabell 5B).

Personer födda i Sverige med minst en inrikesfödd förälder har högre förtroende för rättsväsendet (61 %) än utrikesfödda personer samt personer födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (54 respektive 55 %).

Människors utbildningsnivå samvarierar med förtroendet för rättsväsendet. Personer med eftergymnasial utbildning har ett större förtroende för rättsväsendet i allmänhet och särskilt för åklagarna och domstolarna (se tabell 5B). När det gäller förtroendet för kriminalvården har dock personer med högst förgymnasial utbildning ett något större förtroende.

När det gäller typ av boende framgår att personer som bor i småhus överlag har något större förtroende för rättsväsendet än personer som bor i flerfamiljshus. Mönstret är detsamma som vid tidigare mätningar. Boendeort tycks spela mindre roll när det gäller förtroende för rättsväsendet.

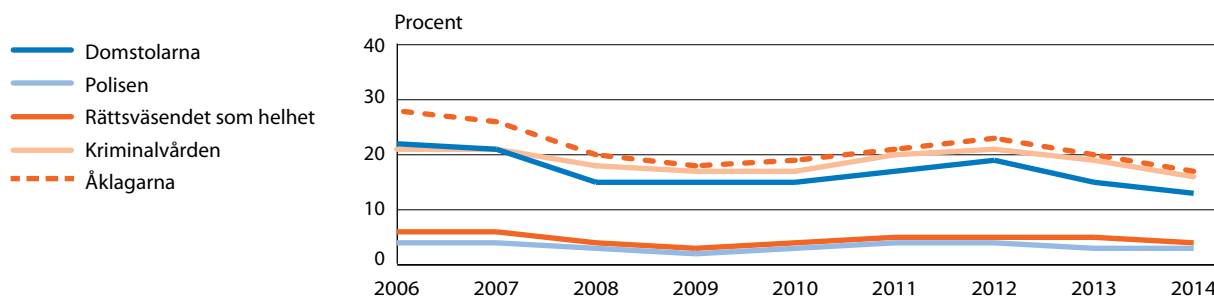
Vad beträffar familjetyp tycks förtroendet för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna vara lägst bland ensamstående med barn och högst bland sammanboende med barn (se tabell 5B).

Ingen uppfattning om förtroende för rättsväsendet

Det är relativt vanligt att sakna uppfattning om olika samhällsinstitutioner – särskilt sådana institutioner som de flesta inte har någon kontakt med eller har liten insyn i (Statskontoret 2002). Därför redogörs kort för i vilken utsträckning de svarande i NTU inte har kunnat ta ställning till vilket förtroende de har för rättsväsendet och dess myndigheter.

De allra flesta kan ta ställning till polisen och till rättsväsendet som helhet (se figur 5.5). Brist på egen erfarenhet eller sämre kunskap om myndigheterna är troliga orsaker till att inte ha någon inställning när det gäller förtroende för de enskilda myndigheterna.

Figur 5.5 Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) gällande rättsväsendet 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5C)

Mellan 13 och 17 procent av befolkningen (i åldern 16–79 år) har ingen åsikt eller vet inte vilket förtroende de har för hur åklagarväsendet, domstolarna eller kriminalvården bedriver sitt arbete. Det är i synnerhet åklagarväsendet och kriminalvården som en stor andel inte har någon åsikt om. I årets undersökning är andelen personer utan uppfattning i förtroendefrågan den lägsta sedan mätningarna påbörjades 2006. Det är något vanligare att äldre, utrikesfödda, ensamstående, boende i flerfamiljshus och personer med högst förgymnasial utbildning inte har någon åsikt i frågan (se tabell 5C).

Förtroende för hur rättsväsendet hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta

En viktig aspekt av människors förtroende för rättsväsendet är huruvida de anser att misstänkta och brottsutsatta behandlas rättvist och bra. I NTU ingår två frågor om detta. Frågorna ställs för rättsväsendet som helhet och (sedan 2008) för polisen och lyder:

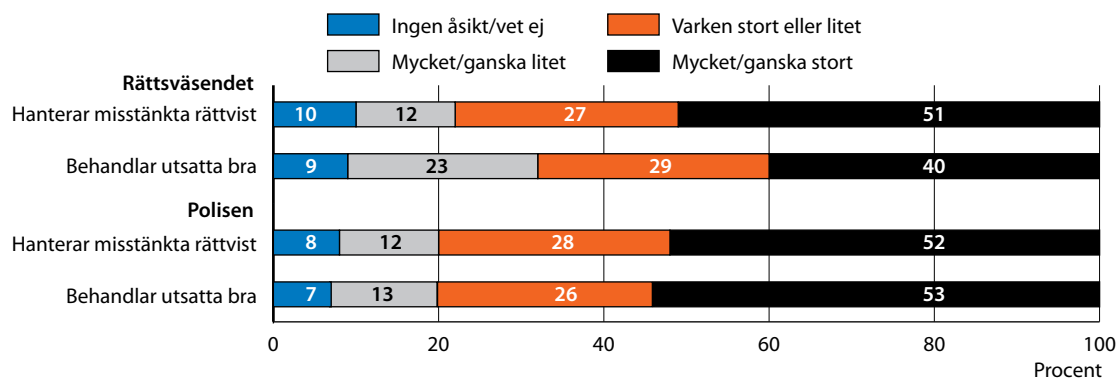
*Vilket förtroende har du för att rättsväsendet/polisen ...
... hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?
... behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?*

Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* samt *ingen åsikt/vet ej*. Observera att frågorna angående misstänkta och utsatta är olika formulerade och därför kan mäta olika dimensioner.

I detta avsnitt redovisas främst andelen personer som har stort förtroende (*mycket stort* eller *ganska stort förtroende*). Delvis redovisas även andel personer med litet förtroende (*mycket litet* eller *ganska litet förtroende*).

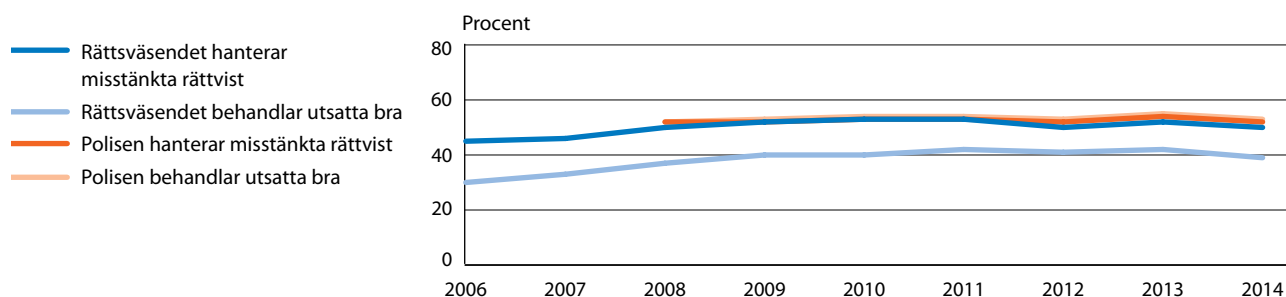
Drygt hälften (51 %) av befolkningen (i åldern 16–79 år) har stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt. Drygt en av fyra (27 %) svarar att de varken har stort eller litet förtroende medan 12 procent svarar att de har litet förtroende i detta avseende. När samma fråga ställs med polisen som aktör är resultatet snarlikt (se figur 5.6).

Figur 5.6 Förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)

Förtroendet för hur polisen hanterar misstänkta har varit stabilt sedan frågan började ställas 2008 (se figur 5.7).

Figur 5.7 Förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)

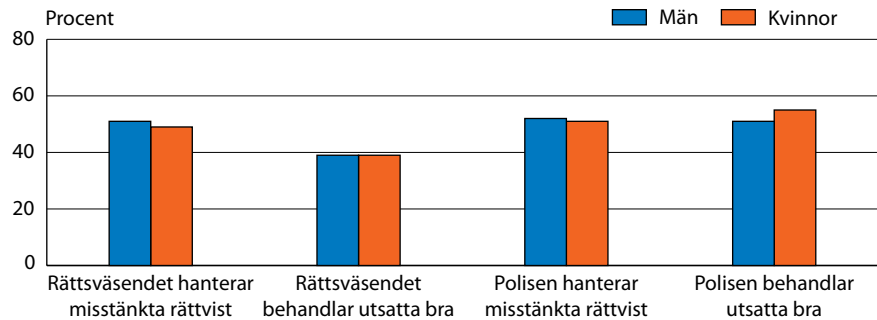
Omkring fyra av tio i den vuxna befolkningen (40 %) har stort förtroende för att rättsväsendet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Nästan var fjärde person (23 %) har dock litet förtroende för rättsväsendet i detta avseende. Utvecklingen är ändå positiv i den mån att andelen med stort förtroende har ökat med 9 procentenheter medan andelen med litet förtroende har minskat med 8 procentenheter sedan mätningarna började.

Förtroendet för att brottsutsatta behandlas bra är högre för polisen än för rättsväsendet. Mer än varannan tillfrågad upplever att polisen behandlar brottsutsatta bra (53 %), medan 13 procent har litet förtroende för polisen i detta avseende. Andelarna har legat stabila sedan frågan infördes 2008. Resultaten antyder att det inte främst är polisen som allmänheten har i åtanke när hela rättsväsendets behandling av brottsutsatta får lägre betyg, utan snarare aktörer senare i rättskedjan.

Kön och ålder

Män och kvinnor har ungefär samma förtroende för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist (se figur 5.8 och tabell 5C). Kvinnor tenderar dock att ha ett något högre förtroende för att utsatta personer behandlas bra av polisen.

Figur 5.8 Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2014. Andel för respektive kön. (Tabell 5C)

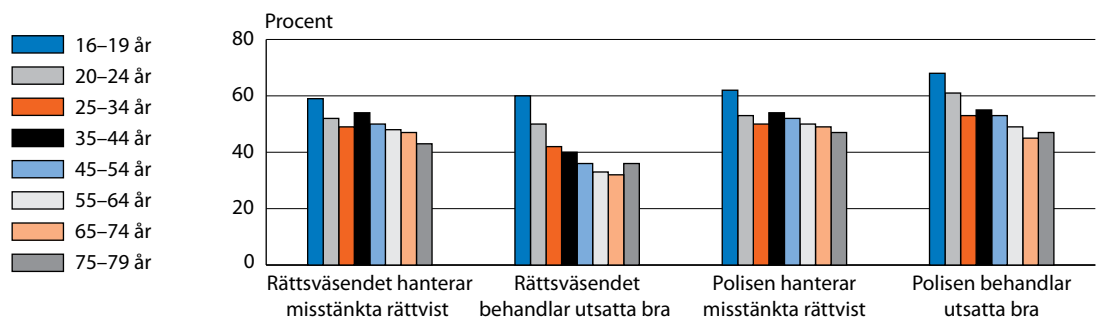

Den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har störst andel personer med stort förtroende för att misstänkta hanteras rättvist både av rättsväsendet (59 %) och av polisen (62 %, se figur 5.9). Personer mellan 20–34 år har lägst förtroende i sammanhanget (14 % uppger sig ha lågt förtroende för rättsväsendet och 15 % för polisen).

De yngsta (16–19 år) har även störst andel personer med stort förtroende för att polisen och rättsväsendet behandlar utsatta bra (68 respektive 60 %). Lägst förtroende i detta avseende har personer i åldern 65–74 år (27 % har lågt förtroende för rättsväsendet och 16 % för polisen).

Den yngsta gruppens högre förtroende i de här frågorna kvarstår även om man rensar bort eventuella effekter av andra faktorer som utbildning och familjetyp, enligt de särskilda statistiska analyser som Brå gjort (se tabell 14–17 i bilaga 2).

Figur 5.9 Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 5C)

Olika gruppers förtroende för hur rättsväsendet hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta

Bland inrikesfödda med minst en förälder född i Sverige är det en större andel personer med stort förtroende för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist, jämfört med både utrikesfödda och inrikesfödda med två utrikesfödda föräldrar (se tabell 5B).

Bilden att en mindre andel utrikesfödda har stort förtroende för rättsväsendet och polisen nyanseras dock i de särskilda statistiska analyserna, där det visar sig att skillnaden i de flesta fall försvinner om effekten av andra viktiga faktorer, till exempel ålder och utbildning, rensas bort (se tabell 14–17 i bilaga 2).

Personer med eftergymnasial utbildning uppger i högre grad än personer med lägre utbildning att de har ett stort förtroende för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist. Samvariationen är särskilt tydlig för rättsväsendet. När det gäller frågan om hur utsatta behandlas av rättsväsendet kan inget tydligt mönster skönjas. Inte heller är mönstret tydligt när det gäller hur polisen behandlar utsatta.

Sett till familjetyp har sammanboende med barn störst förtroende för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist och behandlar utsatta bra, ensamstående med barn har i sin tur lägst förtroende. Skillnaden mellan olika typer av boendeorter är små (se tabell 5B).

Boendetyper tycks spela en viss roll för förtroendet för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och för hur brottsutsatta behandlas. En större andel personer som bor i småhus uppger ett högt förtroende för att såväl rättsväsendet som polisen hanterar misstänkta rättvist. Detsamma gäller förtroendet för att rättsväsendet och polisen behandlar brottsutsatta bra. Mönstret är detsamma som vid tidigare undersökningar.

Figurförteckning

Kapitel 5 • Förtroende för rättsväsendet

Förtroende för rättsväsendet och de enskilda myndigheterna

Figur 5.1	Förtroende för rättsväsendet 2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)	124
Figur 5.2	Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5B)	124
Figur 5.3	Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet 2014. Andel för respektive kön. (Tabell 5B)	125
Figur 5.4	Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 5B)	126
Figur 5.5	Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) gällande rättsväsendet 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5C)	127

Förtroende för hur rättsväsendet hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta

Figur 5.6	Förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)	128
Figur 5.7	Förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2006–2014. Andel av befolkningen (16–79 år). (Tabell 5A)	128
Figur 5.8	Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2014. Andel för respektive kön. (Tabell 5B)	129
Figur 5.9	Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta och behandlar brottsutsatta 2014. Andel för respektive åldersgrupp. (Tabell 5B)	129

Tabellförteckning

Kapitel 5 • Förtroende för rättsväsendet

Tabell 5A	Förtroende för rättsväsendet 2006–2014. Andel i procent.	133
Tabell 5B	Förtroende för rättsväsendet i olika grupper i befolkningen 2014. Andel i procent.	134
Tabell 5C	Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika grupper i befolkningen 2014. Andel i procent.	136

Tabell 5A Förtroende för rättsväsendet 2006–2014. Andel i procent. (Observera att ett mått på andelen med mycket stort och ganska stort förtroende kan räknas fram genom att addera de respektive svarsandelarna.)

	Mycket stort					Ganska stort					Varken stort eller litet							
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14
Förtroende för...																		
Rättsväsendet som en helhet	8	8	8	9	10	12	11	11	11	46	48	49	51	51	50	49	50	49
Polisens sätt att arbeta	10	11	11	12	13	14	13	13	12	45	48	48	49	50	50	47	48	48
Åklagarnas sätt att arbeta	8	8	9	10	10	11	11	11	11	35	36	40	41	41	39	38	38	38
Domstolarnas sätt att arbeta	9	9	10	11	11	12	12	12	12	34	36	40	42	42	40	38	39	37
Kriminalvårdens sätt att arbeta	4	5	6	6	7	8	7	8	9	25	27	31	34	35	33	33	33	33
Att rättsväsendet hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	7	6	8	8	9	10	9	9	10	38	40	42	43	44	43	41	43	41
Att rättsväsendet behandlar dem som utsätts för brott på ett bra sätt	4	4	5	6	6	8	7	7	8	26	29	32	34	34	35	34	34	32
Att polisen hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	8	8	8	9	9	9	10	44	44	45	44	43	45	42
Att polisen behandlar dem som utsätts för brott på ett bra sätt	9	9	9	9	11	11	11	43	44	45	43	43	43	42
	Ganska litet					Mycket litet					Ingen åsikt/vet ej							
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14
Förtroende för...																		
Rättsväsendet som en helhet	11	11	10	10	10	9	8	9	9	10	4	4	4	3	4	3	3	4
Polisens sätt att arbeta	12	11	11	11	9	8	9	9	10	5	4	4	4	4	3	4	4	4
Åklagarnas sätt att arbeta	7	7	6	6	6	6	5	6	6	7	3	3	2	2	3	2	3	3
Domstolarnas sätt att arbeta	9	9	8	8	7	7	8	7	10	3	3	3	3	3	3	3	4	4
Kriminalvårdens sätt att arbeta	16	15	13	11	10	9	9	9	9	9	6	5	4	3	3	3	3	3
Att rättsväsendet hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	11	11	10	9	9	8	9	9	9	9	4	4	3	3	3	3	3	3
Att rättsväsendet behandlar dem som utsätts för brott på ett bra sätt	23	21	19	17	18	15	15	15	16	17	8	7	6	6	6	5	5	6
Att polisen hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	9	9	10	8	8	8	9	9	3	3	3	3	3	3
Att polisen behandlar dem som utsätts för brott på ett bra sätt	12	10	10	9	9	10	10	10	3	3	4	3	4	3

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig.

Tabell 5B:1 Förtroende för rättsväsendet i olika grupper i befolkningen 2014. Andel i procent.

Mycket stort eller ganska stort respektive mycket litet eller ganska litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvärderna		Rättsväsendet hanterar miss-tänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar miss-tänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
SAMTLIGA, 16-79 år	60	14	60	14	49	10	49	13	42	12	50	12	39	22	52	12	53	13
Kön																		
Män	57	16	55	18	47	12	49	15	41	13	51	13	39	24	52	13	51	15
Kvinnor	62	11	65	11	50	8	49	12	43	10	49	11	39	21	51	11	55	12
Ålder																		
16-19 år	69	9	72	9	59	5	62	7	61	5	59	9	60	12	62	11	68	8
20-24 år	59	14	63	14	49	9	50	14	52	9	52	14	50	18	53	15	61	13
25-34 år	59	15	61	16	49	10	48	14	45	11	49	14	42	20	50	15	53	14
35-44 år	62	14	61	14	50	10	51	14	38	14	54	12	40	21	54	10	55	12
45-54 år	60	14	59	15	50	11	50	14	41	12	50	12	36	23	52	10	53	13
55-64 år	58	13	58	14	47	11	47	13	37	14	48	12	33	27	50	12	49	15
65-74 år	56	14	55	16	44	12	44	15	36	14	47	13	32	27	49	12	45	16
75-79 år	57	10	58	12	41	9	43	12	36	11	43	11	36	22	47	11	47	13
Män																		
16-19 år	66	10	70	10	57	6	64	6	60	6	59	10	62	11	62	11	69	8
20-24 år	57	15	60	18	48	8	51	14	50	9	54	14	54	16	55	16	61	14
25-34 år	58	17	56	19	49	11	49	15	45	13	52	15	44	19	51	17	53	14
35-44 år	58	16	56	17	47	11	49	16	36	15	55	12	40	23	53	12	52	13
45-54 år	56	18	52	20	46	15	47	16	39	15	50	13	34	27	51	13	48	17
55-64 år	55	16	52	18	47	14	46	14	37	16	48	14	30	31	50	12	46	17
65-74 år	55	17	50	20	46	14	46	17	33	14	49	15	31	29	50	13	45	19
75-79 år	55	12	55	15	42	9	44	13	36	11	44	13	36	25	49	13	49	14
Kvinnor																		
16-19 år	71	7	74	7	62	5	61	8	62	4	59	8	58	13	62	11	68	8
20-24 år	62	13	68	10	51	9	48	14	54	8	50	15	45	20	51	15	61	12
25-34 år	60	12	65	12	49	10	48	13	44	10	47	13	40	22	49	13	53	14
35-44 år	66	11	68	11	52	8	53	12	40	12	53	11	39	19	55	8	58	11
45-54 år	64	11	65	10	54	6	53	11	42	9	49	11	38	20	53	8	58	9
55-64 år	61	10	64	11	48	8	47	11	37	11	47	10	36	24	49	11	51	12
65-74 år	57	12	60	12	43	10	43	13	38	13	45	12	33	25	48	11	46	13
75-79 år	60	8	61	9	41	9	42	11	36	11	41	10	35	19	45	9	45	12

Tabell 5B.2 Förtroende för rättsväsendet i olika grupper i befolkningen 2014. Andel i procent.

Mycket stort eller ganska stort respektive mycket litet eller ganska litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar miss-tänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar miss-tänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
SAMTLIGA, 16-79 år	60	14	60	14	49	10	49	13	42	12	50	12	39	22	52	12	53	13
Svensk/utländsk bakgrund																		
Svenskfödda med:																		
- bådar/en förälder inrikes född(a)	61	13	61	14	50	10	49	13	42	12	52	12	39	23	53	11	54	13
- båda föräldrarna utrikes födda	55	16	58	17	51	9	48	14	40	13	48	16	42	23	51	15	53	14
Utrikes födda	54	16	57	17	43	12	47	13	39	13	43	14	39	19	47	14	48	14
Utbildning (högsta)																		
Förgymnasial	55	15	60	15	45	11	46	14	45	12	47	15	43	20	52	12	54	14
Gymnasial	56	15	57	15	44	12	44	15	39	13	45	14	36	25	49	13	50	15
Eftergymnasial	67	11	63	13	55	8	56	12	42	11	57	10	41	21	54	11	56	12
Familjetyp																		
Sammanboende																		
- utan barn	59	13	59	14	47	10	47	14	39	12	50	13	37	24	51	12	50	14
- med barn	64	12	63	12	52	9	53	11	42	11	54	10	41	21	56	9	56	11
Ensamstående																		
- utan barn	58	14	60	15	48	10	48	14	44	11	49	14	42	21	50	14	54	14
- med barn	53	19	58	19	45	12	45	15	36	16	42	15	34	25	45	13	48	19
Boendeort																		
Storstadsregion	60	13	60	15	48	10	49	14	38	13	49	13	38	23	50	14	52	14
Större stad	59	14	60	14	49	10	49	14	44	11	51	12	40	23	52	12	54	14
Mindre stad/landsbygd	60	13	60	13	50	9	48	12	44	11	51	11	40	21	54	10	54	12
Bostadstyp																		
Småhus	63	12	62	13	51	9	51	12	42	11	53	11	40	22	55	10	55	12
Flerfamiljshus	56	15	58	16	45	11	47	15	41	13	47	14	39	23	47	15	50	15

Tabell 5C:1 Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika grupper i befolkningen 2014. Andel i procent.

Ingen åsikt/vet ej	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminalvården	Rättsväsendet hanterar tänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hanterar tänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
SAMTLIGA, 16-79 år	4	3	17	13	16	10	9	8	7
Kön									
Män	3	2	16	11	17	9	8	8	7
Kvinnor	4	3	17	14	16	11	10	9	8
Ålder									
16-19 år	6	4	19	15	16	11	9	9	8
20-24 år	5	2	15	11	14	9	8	6	6
25-34 år	3	2	16	12	15	11	9	8	7
35-44 år	4	2	15	10	15	9	9	8	7
45-54 år	2	3	14	10	15	9	8	7	6
55-64 år	3	3	16	13	17	10	8	7	7
65-74 år	5	4	19	15	19	11	10	9	9
75-79 år	8	8	29	22	28	18	17	15	15
Män									
16-19 år	5	4	20	15	16	12	10	9	9
20-24 år	5	2	17	12	16	9	8	6	6
25-34 år	3	3	16	11	15	9	8	6	6
35-44 år	3	1	14	10	16	9	9	8	7
45-54 år	2	2	13	9	17	7	6	6	6
55-64 år	3	3	13	11	16	8	7	7	7
65-74 år	3	3	17	13	19	10	9	9	8
75-79 år	7	5	26	18	27	16	15	14	13
Kvinnor									
16-19 år	6	3	17	14	15	9	8	9	8
20-24 år	4	2	12	10	11	9	8	6	5
25-34 år	4	2	15	13	14	12	10	9	8
35-44 år	4	2	16	11	14	9	9	7	6
45-54 år	3	3	15	11	14	11	9	9	7
55-64 år	3	2	19	15	18	12	9	7	7
65-74 år	6	5	21	17	20	13	11	9	9
75-79 år	8	10	31	25	29	20	18	16	16

Tabell 5C:2 Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika grupper i befolkningen 2014. Andel i procent.

Ingen åsikt/vet ej	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar miss-tänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar miss-tänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	4	3	3	17	13	16	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
SAMTLIGA, 16–79 år	4	3	3	17	13	16	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
Svensk/utländsk bakgrund																		
Svenskfödda med:																		
-båda/en förälder inrikes född(a)	2	2	2	15	11	14	8	7	6	5	4	3	2	1	0			
- båda föräldrarna utrikes födda	3	3	3	12	9	13	8	6	5	4	3	2	1	0				
Utrikesfödda	10	6	6	26	21	27	20	20	17	16	15	14	13	12	11	10	9	
Utbildning (högsta)																		
Förgymnasial	7	5	5	22	18	20	14	13	11	10	9	8	7	6	5	4	3	
Gymnasial	4	3	3	17	13	17	11	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
Eftergymnasial	2	1	1	13	9	14	7	7	6	5	4	3	2	1	0			
Familjetyp																		
Sammanboende																		
- utan barn	3	3	3	17	12	16	9	8	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
- med barn	3	2	2	15	11	15	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
Ensamstående																		
- utan barn	5	3	3	17	14	17	11	10	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
- med barn	4	3	3	20	14	20	14	10	10	9	8	7	6	5	4	3	2	
Boendeort																		
Storstadsregion	4	3	3	17	12	18	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
Större stad	4	3	3	16	12	16	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
Mindre stad/landsbygd	4	3	3	17	14	16	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
Bostadstyp																		
Småhus	3	2	2	15	12	15	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		
Flerfamiljshus	5	3	3	18	14	18	12	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	

6 Brottsofsuttas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning	140
Inledning	140
Erfarenhet av polisen	141
Erfarenhet av åklagare	146
Erfarenhet av domstol	146
Erfarenhet av målsägandebiträde	147
Erfarenhet av rättegång	148
Figurförteckning	150
Tabellförteckning	151

6 Brottsofs utsattas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning

Drygt hälften av de som varit i kontakt med polisen under de senaste tre åren på grund av utsatthet för brott har positiv erfarenhet av polisens arbete. Detta gäller alla typer av brott, oavsett om brottet hade inslag av hot eller våld eller inte. Bland personer som utsatts för hot- eller våldsbrott är dock andelen med negativa erfarenheter större (28 %) än bland personer som utsatts för andra typer av brott (14 %).

När det gäller polisens arbete är de brottsofs utsatta mest nöjda med polisens tillgänglighet och bemötande, men mindre nöjda med den information som gavs och med polisens effektivitet. Skillnaderna mellan könen är små, men kvinnor tenderar att vara något mer nöjda med polisen än vad män är. Det gäller alla dimensioner av polisens arbete.

Skillnaderna mellan de olika åldersgrupperna är små, men de äldsta personerna i undersökningen (65–79 år) har något mer positiva erfarenheter av polisens arbete än övriga brottsofs utsatta.

Av de som varit i kontakt med polisen i samband med utsatthet för brott har endast ett fåtal medverkat i rättegång på grund av att de själva utsatts för brott. Merparten av dessa (60–74 %) uppger sig dock vara nöjda med det bemötande som de fick i domstolen och tycker sig ha fått tillräcklig information inför rättegången samt upplever att det var ganska eller mycket lätt att förstå rättegången.

De personer som varit i kontakt med rättsväsendet i samband med utsatthet för brott är överlag relativt nöjda med denna kontakt. När dessa personer tillfrågas mer generellt om sitt förtroende för rättsväsendet (se föregående kapitel) är deras svar dock mer negativa jämfört med de som inte varit i kontakt med rättsväsendet.

Inledning

När en person som blivit utsatt för ett brott väljer att anmäla händelsen till polisen innebär detta att den brottsofs utsatta får kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till kontakten med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol i de fall då brottet tas upp i en rättegång.

I detta kapitel redovisas brottsofs utsattas erfarenheter under *de senaste tre åren*. Tidsperioden avser intervjudatum (våren 2014) och tre år bakåt i tiden. Redovisningarna i utsatthetskapitlet avser däremot ett år (föregående kalenderår).

Enligt polisförordningen (1998:1558) och förundersökningskungörelsen (1947:948) ska rättsväsendets myndigheter informera brottsoffer om hur rättsprocessen går till och vad som sker i det enskilda ärendet. Brottsoffer ska även kunna få information om var det finns olika stöd- och hjälpinsatser. Brottsoffrens uppfattning om kontakterna med polis, åklagare, målsägandebiträde och domstol är betydelsefulla indikatorer för hur väl rättsväsendet lyckas uppfylla dessa krav.

I detta kapitel belyses resultat från NTU 2014 gällande kontakter med rättsväsendet med anledning av utsatthet för brott. Liksom i tidigare kapitel redovisas ett urval av resultaten i diagram, men en utförligare redovisning finns i slutet av kapitlet (se tabell 6A–6G). För en del av resultaten ges där redovisningar mot bakgrund av kön, ålder, svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå samt familje- och boendeförhållanden, men i andra delar endast övergripande resultat som inte bryts ner i undergrupper.

Av alla personer som deltar i NTU är det ett mycket litet antal som har erfarenheter av åklagare, domstol, målsägandebiträde och rättegång. Det är färre än 300 personer per år, vilket gör att skattningarna av erfarenheter av kontakter med dessa blir mindre säkra än de för polisen, som cirka 2 000 personer i urvalet per år varit i kontakt med. Därför presenteras analyser av utvecklingen över tid endast för brottsutsattas erfarenheter av kontakter med polisen.

Erfarenhet av polisen

I frågeavsnittet om brottsutsattas erfarenheter ställs inledningsvis följande fråga:

Har du under de senaste tre åren drabbats av något brott som anmälts till polisen?

Enligt NTU 2014 har knappt 20 procent av befolkningen (i åldern 16–79 år) drabbats⁶² av något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.⁶³ Majoriteten av dessa (knappt 88 %), motsvarande cirka 17 procent av befolkningen, har själva haft någon form av kontakt med polisen med anledning av (det senaste) brottet. I de fall då den tillfrågade har utsatts för flera brott under den efterfrågade perioden, ställs samtliga följdfrågor för *den senaste av dessa händelser*.

Vilka erfarenheter har då de personer som haft kontakt med polisen? Är majoriteten positiv eller negativ? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen eller mellan utsatta för olika typer av brott? Dessa frågeställningar belyses i NTU genom följande fråga:

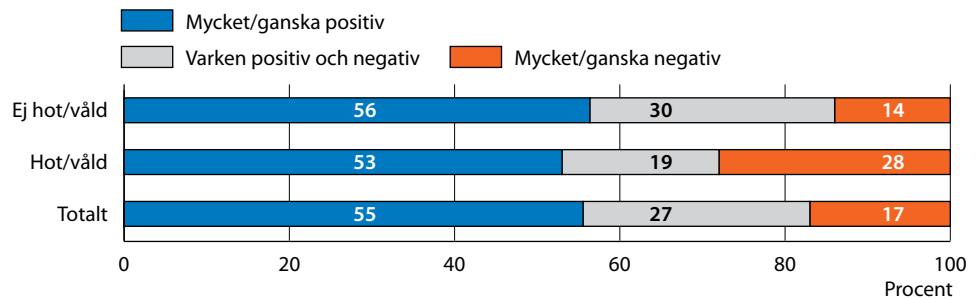
Hur skulle du beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

⁶² I frågan används begreppet *drabbat*, men för att vara konsekvent och i linje med övriga rapporten kommer de som svarat på frågor om kontakter med rättsväsendet dock att omnämnas som brottsutsatta i det här kapitlet.

⁶³ Av dessa tillhör drygt hälften (53 %) den grupp som uppger att de blivit utsatta för något brott under 2013.

Svarsalternativen är *mycket positiva*, *ganska positiva*, *varken positiv eller negativ*, *ganska negativ* samt *mycket negativ*.

Figur 6.1 Erfarenhet av polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Totalt samt uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel för respektive grupp. (Tabell 6A och 6F)

Drygt hälften (55 %) av de tillfrågade som haft kontakt med polisen har positiva erfarenheter, medan 17 procent uppger att de har negativa erfarenheter (se figur 6.1). Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter något lägre (53 %), men andelen negativa är större.⁶⁴ Drygt en fjärdedel (28 %) av dem som varit i kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott som innehållit hot eller våld har negativa erfarenheter. Bland dem som drabbats av brott som inte uppges ha innehållit hot eller våld är andelen negativa 14 procent.

Bland dem som polisanmält ett brott med inslag av hot eller våld är det en mindre andel som saknar en tydlig uppfattning (positiv eller negativ) om sina erfarenheter av polisen, jämfört med dem som polisanmält brott utan hot eller våld (19 % jämfört med 30 %). Skillnaden kan ha ett samband med att olika typer av brott anmäls på olika sätt, vilket innebär att den drabbades kontakt med polisen uppstår på olika sätt, av olika skäl och i olika situationer. Vid exempelvis misshandel sker den första kontakten med polisen ofta på brottsplatsen, i direkt anknytning till brottet. Vid cykelstöld eller stöld ur fordon sker kontakten däremot oftast via telefon eller internet. Förväntningarna på vad en polisanmälan ska leda till kan skilja sig åt mellan olika brottstyper. Vid utsatthet för hot- eller våldsbrott kan det främsta syftet vara att få upprättelse eller skydd, medan en polisanmälan av ett egendomsbrott ofta är en åtgärd som främst vidtas i syfte att kunna begära ersättning från försäkringsbolag. Det är därför inte förvånande att de som drabbats av brott utan inslag av hot eller våld oftare saknar en tydlig (positiv eller negativ) uppfattning.

⁶⁴ Ungefär en femtedel (20 %) av de brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren uppges ha innehållit någon form av hot eller våld. För att ringa in omfattningen av sådana brott ställs frågan *Ingick någon form av hot eller våld i händelsen?* Denna fråga fångar således inte upp några specificerade brottstyper utan belyser snarare den tillfrågades övergripande bedömning av huruvida inslag som uppfattades som hot eller våld ingick i händelsen.

Kön och ålder

Kvinnor uppger oftare än män att de har positiva erfarenheter av polisen (61 % jämfört med 51 %). Skillnaden mellan kvinnor och män är mycket liten när det gäller brott som har innehållit hot eller våld och är större bland dem som polisanmält ett brott som inte har innefattat hot eller våld. Skillnaden mellan olika åldersgrupper är små, men den äldsta åldersgruppen (65–79 år) har över tid varit den grupp där störst andel haft positiva erfarenheter av polisen (se tabell 6A).

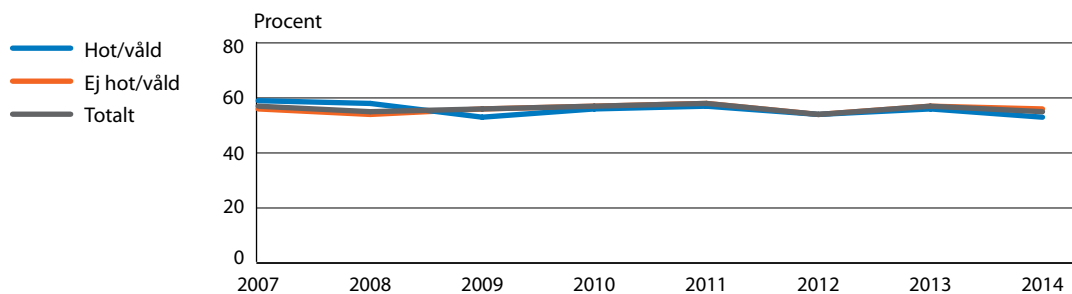
Olika gruppers erfarenhet av polisen

Erfarenheten av polisen skiljer sig mycket lite åt mellan olika grupper i befolkningen. Vid en jämförelse av erfarenheterna hos dem som polisanmält ett brott med eller utan inslag av hot eller våld syns ingen tydlig tendens, oavsett boendeort, bostadstyp eller utbildningsnivå.

Erfarenhet av polisen över tid

Andelen tillfrågade som uppger att de haft positiva kontakter med polisen har varit relativt konstant sedan 2007. Andelen med positiv erfarenhet har varit ungefär lika stor oavsett om det anmälda brottet rörde hot eller våld eller ej (se figur 6.2).

Figur 6.2 Positiv (mycket/ganska) erfarenhet av polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2014. Totalt samt uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel för respektive grupp. (Tabell 6A och 6F)

Upplevelse av kontakten med polisen

För att mäta upplevelsen av polisens tillgänglighet, bemötande, information och effektivitet i samband med polisanmälan ställs följande frågor:

Hur nöjd eller missnöjd var du med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

Hur nöjd eller missnöjd är du med det bemötande du fick av polisen?

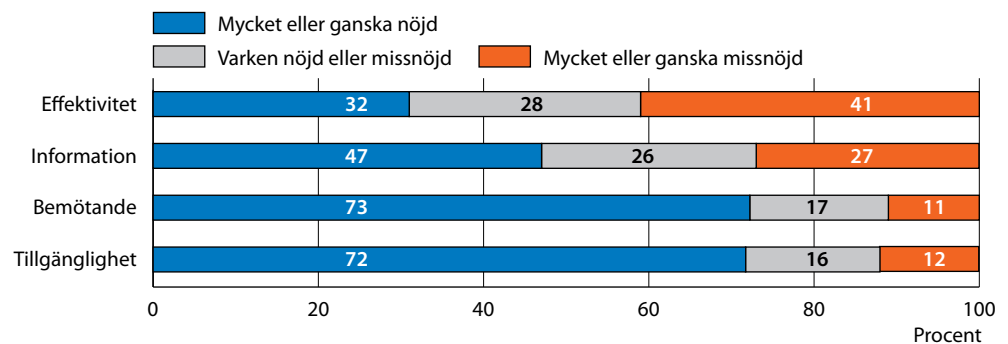
Hur nöjd eller missnöjd är du med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

Hur nöjd eller missnöjd är du med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

Svarsalternativen är *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd* samt *mycket missnöjd*.

En majoritet av de personer som varit i kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott ger bra betyg åt möjligheten att enkelt komma i kontakt med polisen (72 %) samt det bemötande de fått av polisen (73 %). Däremot uppger en betydligt mindre andel att de är nöjda med den information de fått om hur polisen arbetar med ärendet (47 %) och med polisens effektivitet vad gäller förmågan att utreda och klara upp brottet (32 %, se figur 6.3). Kvinnor uppger i något större utsträckning att de är nöjda med den kontakt de haft med polisen. Detta gäller framför allt den information den utsatta personen fått om hur polisen arbetar med dennes ärende (se tabell 6B–6E).

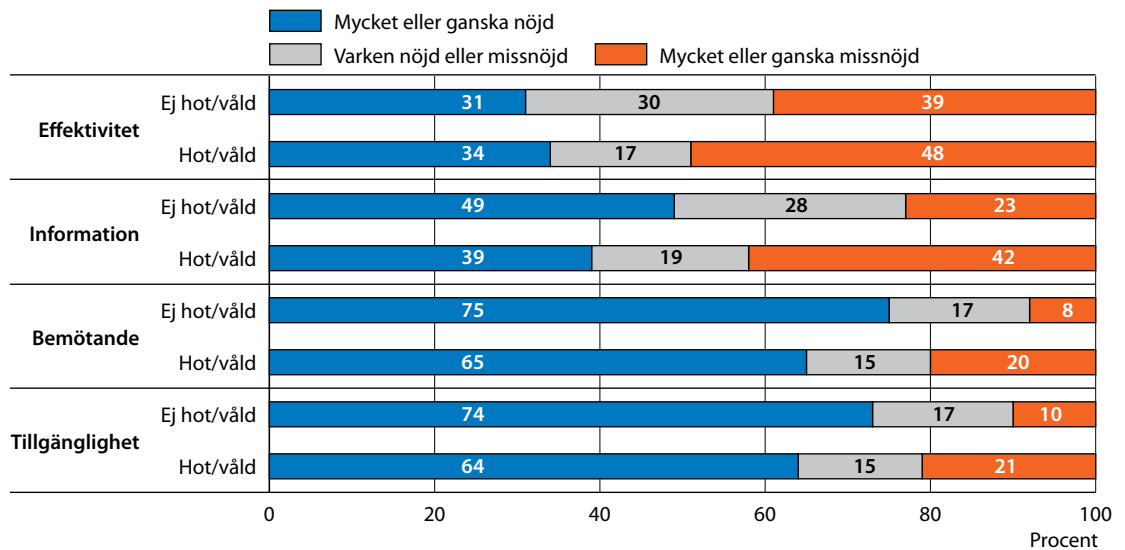
Figur 6.3 Erfarenhet av kontakten med polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Andel för respektive grupp. (Tabell 6B–E)

Tydliga skillnader framträder också då man studerar andelarna nöjda respektive missnöjda uppdelat på vilken typ av brott som polisanmälts (se figur 6.4). De personer som polisanmält ett brott med inslag av hot eller våld uppger oftare att de är missnöjda med alla fyra delar av kontakten med polisen, jämfört med de som polisanmält ett brott som inte har innehållit hot eller våld. Bland dem som polisanmält ett brott med inslag av hot eller våld är det dessutom en något mindre andel som uppger att de är nöjda med polisens tillgänglighet, bemötande och den information som gavs. Dock gäller detta inte polisens effektivitet, där andelen är större jämfört med dem som utsatts för brott som inte innehöll hot eller våld. Sammanfattningsvis är andelen personer som är missnöjda med polisens arbete genomgående högre bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld, medan andelen personer som varken känner sig nöjda eller missnöjda är större bland dem som utsatts för brott som inte innehöll hot eller våld.

Det är små skillnader i andelen nöjda med olika delar av kontakten med polisen uppdelat på kön och om brottet innehöll hot eller våld. När det gäller polisens bemötande är det större skillnader mellan män och kvinnor vid brott som inte innehöll hot eller våld jämfört med brott

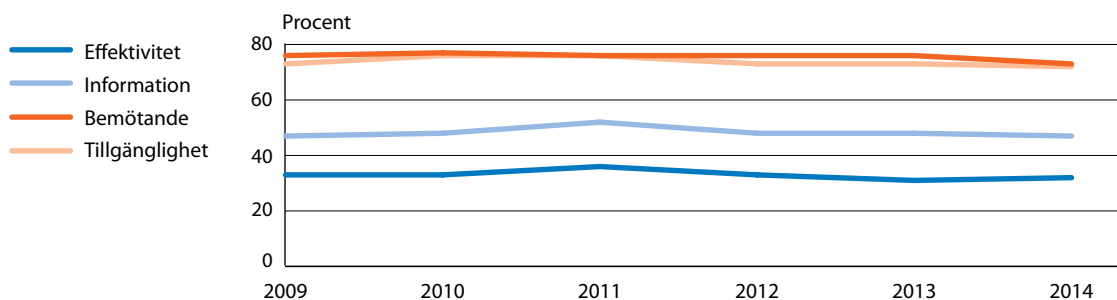
Figur 6.4 Erfarenhet av kontakten med polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel för respektive grupp. (Tabell 6F)

som har innehållit hot eller våld. När det gäller polisens tillgänglighet är förhållandet det omvända, det vill säga skillnaderna är större vid brott som har innehållit hot eller våld. Det finns ingen skillnad mellan könen beroende på brottstyp när det gäller polisens information och effektivitet (se tabell 6B–6E).

Frågorna avseende upplevelsen av polisens tillgänglighet, bemötande, information och effektivitet har ställts sedan 2009. Det är en relativt kort mätperiod, men det kan konstateras att det under denna period inte har skett några påtagliga förändringar avseende upplevelsen av polisens arbete (se figur 6.5).

Figur 6.5 Positiv (mycket/ganska) erfarenhet av kontakten med polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009-2014. Andel för olika delar av polisens arbete. (Tabell 6B-E)

Erfarenhet av åklagare

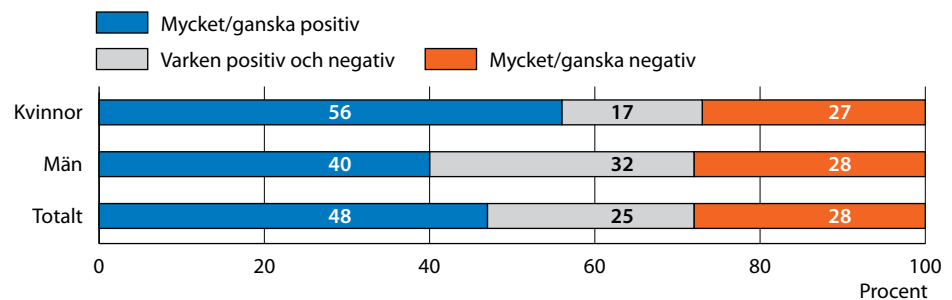
I samband med brottsutredningen eller rättegången kommer den som utsatts för brott i kontakt med en åklagare. Enligt NTU 2014 har 2,5 procent av befolkningen i åldern 16–79 år varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren.⁶⁵ I NTU undersöks erfarenheten av denna kontakt genom frågan:

Hur skulle du beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

Svarsalternativen är *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa* samt *mycket negativa*.

Nästan hälften av de tillfrågade (48 %) uppger att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, medan andelen med negativa erfarenheter uppgår till 28 procent (se figur 6.6). Vid särredovisning för kön framgår att en större andel kvinnor än män har positiva erfarenheter av kontakten med åklagare (56 % jämfört med 40 %). Över tid kan en svagt negativ trend vad avser andelen med en positiv erfarenhet av åklagarna observeras. År 2007 var det 56 procent av de som haft kontakt med åklagare som uppgav att deras erfarenhet varit mycket eller ganska positiv, medan det i den senaste undersökningen var 48 procent (se tabell 6F). Det bör dock understrykas att det är mycket få som svarat på dessa frågor, varför utvecklingen bör tolkas med stor försiktighet.

Figur 6.6 Erfarenhet av åklagare i samband med brottsutredning eller rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Andel för respektive kön samt totalt. (Tabell 6G)

Erfarenhet av domstol

I NTU får personer som medverkat i rättegång ett antal frågor om sina erfarenheter av domstol. Denna redovisning kan dock endast belysa övergripande resultat, eftersom det är en relativt liten del av befolkningen i åldern 16–79 år som uppger att de har medverkat i en rättegång med anledning av utsatthet för brott under de senaste tre åren.

⁶⁵ För de flesta har kontakten skett i samband med en rättegång, men för ungefär en fjärdedel av dem (0,7 % av befolkningen i åldern 16–79 år) har ärendet inte gått till rättegång, och kontakten har då endast varit i samband med utredningen av brottet. I NTU 2006–2008 ställdes frågan om åklagare enbart till personer som varit i kontakt med åklagare i samband med en rättegång. Från och med NTU 2009 ställs dock frågan till samtliga personer med erfarenhet av åklagare under de senaste tre åren, varför dessa resultat inte är fullt jämförbara med resultaten i de tre första NTU-rapporterna.

För att belysa hur stor andel av befolkningen som har medverkat som målsägande vid en rättegång under de senaste tre åren, ställs följande fråga:

Har du under de senaste tre åren medverkat i någon rättegång i domstol därför att du blivit utsatt för något brott?

I NTU 2014 svarar 1,8 procent av befolkningen i åldern 16–79 år ja-kande på frågan, jämfört med till exempel knappt 20 procent som varit i kontakt med polisen.

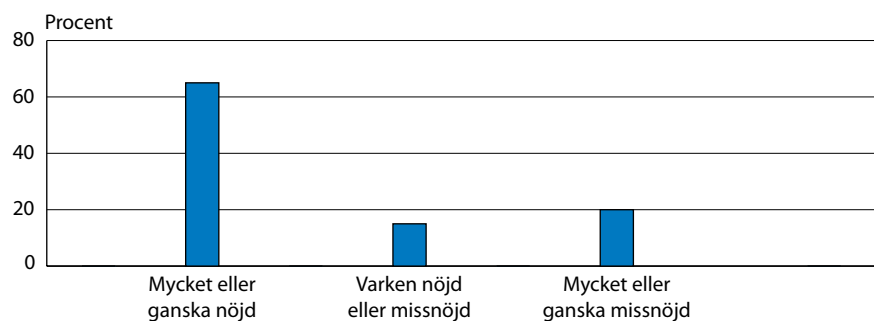
För att studera uppfattningen om bemötandet i domstolen på ett övergripande plan ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du med det sammantagna bemötandet du fick i domstolen?

Svarsalternativen är *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd* samt *mycket missnöjd*.

Nästan två tredjedelar (65 %) uppger att de är nöjda med bemötandet som de fick i domstolen medan en femtedel (20 %) uppger att de är missnöjda med det sammantagna bemötandet (se figur 6.7). Andelen som uppger att de är nöjda med bemötandet i domstol har varit relativt stabil sedan 2007. Möjligen kan en svagt negativ trend observeras, det bör dock understrykas att det är mycket få som svarat på dessa frågor, varför utvecklingen bör tolkas med stor försiktighet.

Figur 6.7 Upplevelse av bemötande i domstol, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)

Erfarenhet av målsägandebiträde

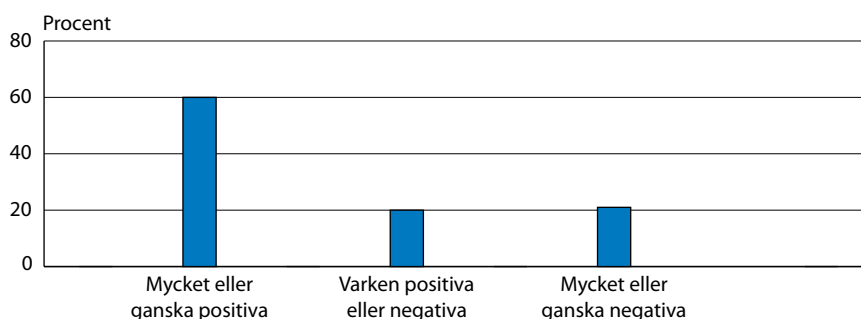
I vissa fall tilldelas målsägande i en rättegång ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebiträde, som ska fungera som stöd och hjälp under rättsprocessen. Enligt NTU 2014 är det omkring sex av tio (61 %) med erfarenhet av att som målsägande medverkat i rättegång som uppger att de hade ett målsägandebiträde. De får ange sin uppfattning genom att besvara frågan:

Hur skulle du beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa* samt *mycket negativa*.

Av figur 6.8 framgår att 60 procent uppger att erfarenheterna av målsägandebiträdet är positiva, medan 21 procent uppger att deras erfarenheter av biträdet varit negativa. Över tid kan en svagt negativ trend vad avser andelen med en positiv erfarenhet av målsägandebiträderna observeras. År 2007 var det 75 procent av dem som haft kontakt med målsägarbiträde som uppgav att deras erfarenhet varit mycket eller ganska positiv, medan det i den senaste undersökningen var 60 procent (se tabell 6F). Det bör dock understrykas att det är mycket få som svarat på dessa frågor, varför utvecklingen bör tolkas med stor försiktighet.

Figur 6.8 Erfarenhet av målsägandebiträde, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)

Erfarenhet av rättegång

Som nämndes inledningsvis har målsäganden i en rättegång rätt till begriplig och relevant information. I NTU finns två frågor som rör brottsutsattas erfarenheter av information och begriplighet i samband med rättegången:

Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

och

Upplevde du informationen du fick inför rättegången som tillräcklig eller otillräcklig?

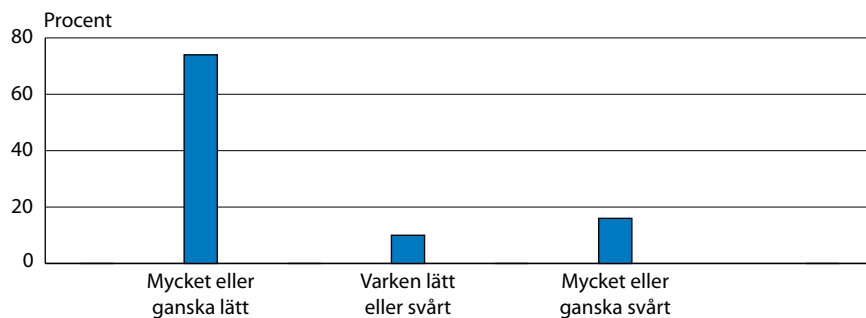
Svarsalternativen för den första frågan är: mycket lätt, ganska lätt, varken lätt eller svårt, ganska svårt samt mycket svårt. Den andra frågan besvaras med antingen tillräcklig eller otillräcklig.

Majoriteten av de tillfrågade (74 %) uppger att de tyckte att det var mycket eller ganska lätt att förstå vad som hände, medan 16 procent upplever att det var mycket eller ganska svårt (figur 6.9).

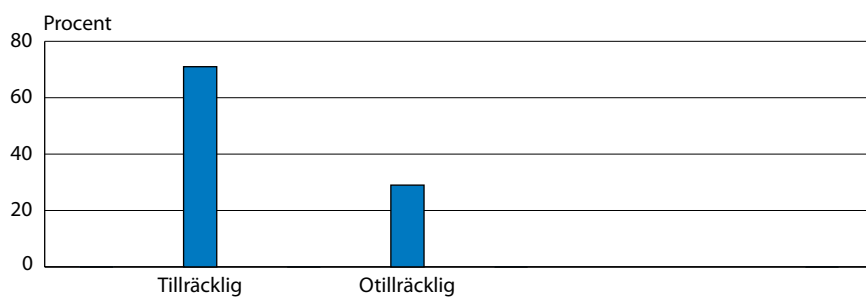
När målsäganden i stället svarat på om informationen som gavs inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig är andelen missnöjda större (se figur 6.10).⁶⁶ Nära en tredjedel (29 %) upplever att informationen var otillräcklig. De flesta (71 %) anser dock att informationen var tillräcklig.

⁶⁶ Att andelen missnöjda är högre i denna fråga än i frågan om förståelse av rättegången kan bero på att ett neutralt svarsalternativ saknats i frågan och att de som är tveksamma därför tvingats ta ställning.

Figur 6.9 Förståelse av rättegången, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)

Figur 6.10 Upplevelse av information om rättegången, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)

Figurförteckning

Kapitel 6 • Brottutsattas kontakter med rättsväsendet

<i>Erfarenhet av polisen</i>		
Figur 6.1	Erfarenhet av polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Totalt samt uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel för respektive grupp. (Tabell 6A och 6F)	142
Figur 6.2	Positiv (mycket/ganska) erfarenhet av polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2014. Totalt samt uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel för respektive grupp. (Tabell 6A och 6F)	143
Figur 6.3	Erfarenhet av kontakten med polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Andel för respektive grupp. (Tabell 6B–E)	144
Figur 6.4	Erfarenhet av kontakten med polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel för respektive grupp. (Tabell 6F)	145
Figur 6.5	Positiv (mycket/ganska) erfarenhet av kontakten med polisen i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014. Andel för olika delar av polisens arbete. (Tabell 6B–E)	145
<i>Erfarenhet av åklagare</i>		
Figur 6.6	Erfarenhet av åklagare i samband med brottsutredning eller rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Andel för respektive kön samt totalt. (Tabell 6G)	146
<i>Erfarenhet av domstol</i>		
Figur 6.7	Upplevelse av bemötande i domstol, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)	147
<i>Erfarenhet av målsägandebiträde</i>		
Figur 6.8	Erfarenhet av målsägandebiträde, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)	148
<i>Erfarenhet av rättegång</i>		
Figur 6.9	Förståelse av rättegången, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)	149
Figur 6.10	Upplevelse av information om rättegången, enligt NTU 2014. Andel bland målsägande som medverkat i rättegång de senaste tre åren. (Tabell 6G)	149

Tabellförteckning

Kapitel 6 • Brottutsattas kontakter med rättsväsendet

Tabell 6A	Mycket eller ganska positiv erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2014. Andel i procent för respektive grupp.	152
Tabell 6B	Mycket eller ganska nöjd med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014. Andel för respektive grupp.	153
Tabell 6C	Mycket eller ganska nöjd med bemötandet från polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014. Andel i procent för respektive grupp.	154
Tabell 6D	Mycket eller ganska nöjd med information man fått om hur polisen arbetar med ärendet i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014. Andel i procent för respektive grupp.	155
Tabell 6E	Mycket eller ganska nöjd med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014. Andel i procent för respektive grupp.	156
Tabell 6F	Mycket eller ganska positiv erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Total erfarenhet och nöjdhet med olika delar av polisens arbete samt uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel i procent för respektive grupp.	157
Tabell 6G	Erfarenheter av rättsväsendets myndigheter under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2014. Andel i procent för respektive grupp som varit i kontakt med respektive myndighet.	157

Tabell 6B Mycket eller ganska nöjd med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014.¹ Andel i procent för respektive grupp.

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	73	76	76	73	73	72
Kön						
Män	72	74	74	71	69	69
Kvinnor	74	78	78	74	77	74
Ålder						
16–24 år	76	77	80	72	75	74
25–44 år	73	75	78	74	72	73
45–64 år	70	74	72	70	73	70
65–79 år	76	81	74	77	76	68
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– båda/en förälder inrikes född(a)	73	77	76	74	73	73
– båda föräldrarna utrikes födda	72	75	82	69	79	71
Utrikesfödda	68	69	72	67	73	68
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	74	78	76	72	70	70
Gymnasial	71	73	74	70	74	71
Eftergymnasial	75	78	77	76	73	73

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	73	76	76	73	73	72
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	72	75	76	75	73	74
– med barn	73	79	76	73	72	74
Ensamstående						
– utan barn	74	73	76	70	74	69
– med barn	72	78	69	68	72	64
Bostadstyp						
Småhus	73	77	74	75	72	72
Flerfamiljshus	72	74	77	70	74	72
Boendeort						
Storstadsregion	72	78	78	72	74	73
Större stad	74	75	74	74	72	72
Mindre stad/landsbygd	71	71	74	71	73	67

¹ Frågan ställdes för första gången i NTU 2009 och redovisas därför inte för åren 2006–2008.

Tabell 6C Mycket eller ganska nöjd med bemötandet från polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014.¹
Andel i procent för respektive grupp.

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	76	77	76	76	76	73
Kön						
Män	75	76	76	74	73	71
Kvinnor	77	79	77	78	78	75
Ålder						
16–24 år	76	76	80	75	73	73
25–44 år	75	77	76	76	74	71
45–64 år	76	79	75	75	77	73
65–79 år	79	79	77	81	80	78
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– båda/en förälder inrikes född(a)	77	79	77	76	75	73
– båda föräldrarna utrikes födda	81	79	84	77	80	72
Utrikesfödda	71	71	72	73	77	73
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	79	78	79	77	73	74
Gymnasial	76	78	75	76	76	74
Eftergymnasial	75	77	76	75	76	71

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	76	77	76	76	76	73
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	75	78	77	77	75	75
– med barn	78	81	77	76	78	73
Ensamstående						
– utan barn	76	75	77	75	75	70
– med barn	78	79	72	73	72	73
Bostadstyp						
Småhus	77	79	78	78	77	74
Flerfamiljshus	76	76	75	73	74	72
Boendeort						
Storadsregion	73	80	75	74	75	71
Större stad	77	75	77	79	77	75
Mindre stad/landsbygd	79	77	77	73	75	73

¹ Frågan ställdes för första gången i NTU 2009 och redovisas därför inte för åren 2006–2008.

Tabell 6D Mycket eller ganska nöjd med informationen man fått om hur polisen arbetar med ärendet i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014.¹ Andel i procent för respektive grupp.

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	47	48	52	48	48	47
Kön						
Män	44	46	49	46	44	42
Kvinnor	51	52	55	52	53	52
Ålder						
16–24 år	43	48	51	43	45	44
25–44 år	45	44	50	48	47	45
45–64 år	49	51	52	50	49	48
65–79 år	58	58	58	51	54	51
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– båda/en förälder inrikes född(a)	47	49	52	50	48	46
– båda föräldrarna utrikes födda	46	50	54	35	42	53
Utrikesfödda	47	44	47	45	51	47
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	48	53	53	50	44	47
Gymnasial	47	46	49	48	48	45
Eftergymnasial	47	49	54	48	50	48

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	47	48	52	48	48	47
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	47	49	52	46	46	46
– med barn	51	48	53	52	48	51
Ensamstående						
– utan barn	46	47	50	47	49	45
– med barn	41	53	49	53	51	47
Bostadstyp						
Småhus	48	48	53	50	47	48
Flerfamiljshus	46	49	50	47	49	46
Boendeort						
Storstadsregion	45	48	51	47	49	46
Större stad	51	50	52	52	49	48
Mindre stad/landsbygd	46	46	51	45	45	46

¹ Frågan ställdes för första gången i NTU 2009 och redovisas därför inte för åren 2006–2008.

Tabell 6E Mycket eller ganska nöjd med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2014.¹ Andel i procent för respektive grupp.

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	33	33	36	33	31	32
Kön						
Män	31	33	35	31	30	29
Kvinnor	36	34	38	36	32	35
Ålder						
16–24 år	34	36	40	37	33	35
25–44 år	32	31	32	33	30	30
45–64 år	32	34	39	32	31	31
65–79 år	43	38	41	31	33	36
Svensk/utländsk bakgrund						
Svenskfödda med						
– båda/en förälder inrikes född(a)	32	33	37	33	30	31
– båda föräldrarna utrikes födda	32	34	40	28	17	37
Utrikesfödda	39	34	34	32	37	32
Utbildning (högsta)						
Förgymnasial	38	41	42	38	28	38
Gymnasial	34	33	36	33	33	31
Eftergymnasial	29	30	34	30	30	30

	TOTALT					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOTALT	33	33	36	33	31	32
Familjetyp						
Sammanboende						
– utan barn	33	30	35	30	29	33
– med barn	33	34	36	33	29	34
Ensamstående						
– utan barn	35	36	38	35	33	29
– med barn	28	34	36	39	38	30
Bostadstyp						
Småhus	33	33	38	33	29	33
Flerfamiljshus	34	34	35	33	33	31
Boendeort						
Storstadsregion	31	32	36	29	31	30
Större stad	35	34	37	38	33	34
Mindre stad/landsbygd	34	35	37	33	29	32

¹ Frågan ställdes för första gången i NTU 2009 och redovisas därför inte för åren 2006–2008.

Tabell 6F Mycket eller ganska positiv erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2014. Total erfarenhet och nöjdhet med olika delar av polisens arbete samt uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld. Andel i procent för respektive grupp.

	Mycket/ganska nöjd med ...											
	Mycket/ganska positiv erfarenhet av polis				... polisens bemötande				... polisens information			
	Hot eller våld	Ej hot eller våld	Hot eller våld	Ej hot eller våld	Hot eller våld	Ej hot eller våld	Hot eller våld	Ej hot eller våld	Hot eller våld	Ej hot eller våld	Hot eller våld	Ej hot eller våld
TOTALT ¹	53	56	64	74	65	75	39	49	34	31		
Kön												
Män	52	50	61	71	63	73	37	43	35	28		
Kvinnor	53	63	68	76	68	76	41	55	34	35		

¹ År 2014 uppgavs 20 % av händelserna innehålla inslag av hot eller våld och 80 % uppgavs inte innehålla hot eller våld. För fördelning tidigare år, se respektive års publikation.

Tabell 6G Erfarenheter av rättsväsendets myndigheter de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2014. Andel i procent för respektive grupp som varit i kontakt med respektive myndighet.

	2007	(n)	2008	(n)	2009	(n)	2010	(n)	2011	(n)	2012	(n)	2013	(n)	2014	(n)	
Mycket eller ganska positiva erfarenheter av polisen	TOTALT	57	(2 716)	55	(2 485)	56	(2 251)	57	(2 194)	58	(2 077)	54	(2 237)	57	(1 891)	55	(1 989)
	Män	55	(1 493)	50	(1 302)	52	(1 225)	55	(1 192)	56	(1 044)	51	(1 201)	52	(966)	51	(1 032)
	Kvinnor	59	(1 223)	61	(1 183)	61	(1 026)	60	(1 002)	60	(1 033)	58	(1 036)	62	(925)	61	(957)
Mycket eller ganska positiva erfarenheter av åklagare ¹	TOTALT	56	(276)	66	(231)	61	(289)	55	(302)	59	(279)	56	(319)	50	(237)	48	(266)
	Män	51	(167)	61	(120)	59	(174)	55	(193)	55	(149)	56	(185)	48	(135)	40	(138)
	Kvinnor	64	(109)	72	(111)	66	(115)	55	(109)	64	(130)	56	(134)	53	(102)	56	(128)
Mycket eller ganska positiva erfarenheter av målsägande-biträde ²	TOTALT	75	(168)	74	(158)	77	(157)	71	(155)	68	(134)	74	(160)	75	(106)	60	(112)
Mycket eller ganska nöjd med bemötande i domstol ²	TOTALT	66	(282)	69	(244)	76	(259)	64	(256)	70	(216)	71	(241)	60	(177)	65	(191)
Mycket eller ganska lätt att förstå rättegången ²	TOTALT	77	(278)	69	(244)	79	(260)	72	(258)	81	(217)	70	(245)	72	(178)	74	(192)
Tillräcklig information om rättegången ²	TOTALT	68	(277)	73	(238)	73	(253)	66	(246)	75	(213)	68	(236)	69	(175)	71	(190)

¹ I NTU 2007–2008 ställdes frågan om åklagare enbart till personer som varit i kontakt med åklagare i samband med rättegång. Från och med NTU 2009 ställs dock frågan till samtliga personer med erfarenhet av åklagare under de senaste tre åren, varför dessa resultat inte är fullt jämförbara med resultaten för 2007–2008.

² Underlaget för personer som deltagit i rättegång är relativt litet. Därför redovisas inte resultaten för kön på samliga frågor. De årsvisa resultaten samt utvecklingen över tid för dessa kontakter bör tolkas med försiktighet.

Referenser

Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkning*. Brottsförebyggande rådet. Internetpublikation.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2001a). *Brottsutvecklingen i Sverige 1998–2000*. Rapport 2001:10. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2001b). *Upprepad utsatthet för brott*. Rapport 2001:3. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2002). *Våld mot kvinnor i nära relationer. En kartläggning*. Rapport 2002:14. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2006). *Konsten att läsa statistik om brottslighet*. Rapport 2006:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2007). *Nationella trygghetsundersökningen 2006. De första resultaten om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2007:14. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2008a). *Nationella trygghetsundersökningen 2007. Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2008:3. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2008b). *Brottsoffers benägenhet att anmäla brott*. Rapport 2008:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2009a). *Våld mot kvinnor och män i nära relationer*. Rapport 2009:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2009b). *Tonåringars benägenhet att anmäla brott och deras förtroende för rättsväsendet*. Rapport 2009:20. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2012). *Nationella trygghetsundersökningen 2011. Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2012:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2013). *Kriminalstatistik 2012*. Rapport 2013:18. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2014a). *Brott i nära relationer – En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2015). *NTU 2014 – Teknisk rapport*. Rapport 2015:4. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Home Office (2006). *Policing and the criminal justice system – public confidence and perceptions: findings from the 2004/05 British Crime Survey*. London: Home Office, Research, Development and Statistics Directorate, 2006:07.

Litzén, S. (2006). *Oro för brott i urban miljö. Trygghetsundersökningar med anknytning till Stockholm*. Licentiatuppsats, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Lohr, S. (2004). "Statistical frontiers in survey sampling". *The American Statistician*, 58, 145–149.

Lundgren, E., Heimer, G., Westerstrand, J. och Kalliokoski, A-M. (2001). *Slagen Dam. Mäns våld mot kvinnor i jämställda Sverige – en omfångsundersökning*. Stockholm: Fritzes.

Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Ribe, M. (1999). Oddskvoter berättar. *Välfärdsbulletinen*, Nr 4:1999.

Statistiska centralbyrån, SCB (2006). "Frågeformulär 2006:3–4". *Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)*. Hämtat 2007-11-14 från:

www.scb.se/statistik/LE/LE0101/ULF%202006%203%204.pdf

Statskontoret (2002). *Att ta reda på vad folket tycker. En pilotundersökning om medborgarnas syn på offentlig förvaltning*. Statskontoret 2002:12.

Särndal, C., Swensson, B. och Wretman, J. (1992). *Model assisted survey sampling*. New York: Springer-Verlag.

Walby, S. och Myhill, A. (2001). "New survey methodologies in researching violence against women". *British Journal of Criminology*, 41:502–522. Oxford: Oxford University Press.

Bilaga 1. Statistisk säkerhet

Tabell 1 Uppskattning av skattningarnas osäkerhet för olika procenttal och urvalsstorlekar. Halva intervall.

Antal svarande personer	Andel i procent									
	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50
25	8.5	11.8	14.0	15.7	17.0	18.0	18.7	19.2	19.5	19.6
50	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9
75	4.9	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.3
100	4.3	5.9	7.0	7.8	8.5	9.0	9.3	9.6	9.8	9.8
150	3.5	4.8	5.7	6.4	6.9	7.3	7.6	7.8	8.0	8.0
200	3.0	4.2	4.9	5.5	6.0	6.4	6.6	6.8	6.9	6.9
300	2.5	3.4	4.0	4.5	4.9	5.2	5.4	5.5	5.6	5.7
400	2.1	2.9	3.5	3.9	4.2	4.5	4.7	4.8	4.9	4.9
500	1.9	2.6	3.1	3.5	3.8	4.0	4.2	4.3	4.4	4.4
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.8	3.9	4.0	4.0
700	1.6	2.2	2.6	3.0	3.2	3.4	3.5	3.6	3.7	3.7
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.3	3.4	3.4	3.5
900	1.4	2.0	2.3	2.6	2.8	3.0	3.1	3.2	3.3	3.3
1 000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.8	3.0	3.0	3.1	3.1
1 500	1.1	1.5	1.8	2.0	2.2	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5
2 000	1.0	1.3	1.6	1.8	1.9	2.0	2.1	2.1	2.2	2.2
2 500	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0
3 000	0.8	1.1	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.8	1.8
3 500	0.7	1.0	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.6	1.6	1.7
4 000	0.7	0.9	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.5	1.5	1.5
4 500	0.6	0.9	1.0	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.5	1.5
5 000	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4
5 500	0.6	0.8	0.9	1.1	1.1	1.2	1.3	1.3	1.3	1.3
6 000	0.6	0.8	0.9	1.0	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3
6 500	0.5	0.7	0.9	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2
7 000	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2
7 500	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1	1.1
8 000	0.5	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1
8 500	0.5	0.6	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1
9 000	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
9 500	0.4	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
10 000	0.4	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0
15 000	0.3	0.5	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8
20 000	0.3	0.4	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7

Om tabellen och statistisk säkerhet

Statistiken i denna rapport bygger på ett urval av den svenska befolkningen. Eftersom detta urval är slumpmässigt är det möjligt att med

hjälp av statistisk teori uppskatta hur stor osäkerheten är för varje skattning. Något förenklat beror osäkerheten dels på hur proportionen är bland de svarande, dels på hur många som har svarat. Genom tabellen ovan är det möjligt att ta fram ett grovt osäkerhetsintervall över hur säker skattningen är. Man kan säga att om två intervall *inte* överlappar varandra är skillnaden mellan skattningarna statistiskt säker. Skillnaden beror då inte på slumpen som uppstår på grund av att urvalet är slumpmässigt. Att en skillnad är statistiskt säker kallas ofta för att skillnaden är *signifikant*. För korrekta uppskattningar av osäkerhetsintervall se Särndal, Swensson och Wretman (1992) eller Lohr (2004).

Hur tolkas tabellen?

Tabellen redogör för ett grovt sätt att beräkna skattningarnas osäkerhet. Att tabellen redogör *halva* osäkerhetsintervallet innebär att värdet i tabellen både *dras ifrån* skattningen, för att erhålla värdet för *den nedre gränsen* i intervallet, och *läggs till* skattningen, för att erhålla värdet för *den övre gränsen* i intervallet.

Exempel: Utsatthet för cykelstöld bland ensamstående med barn jämfört med sammanboende utan barn (NTU 2008)

Resultaten i NTU 2008 visar att hushåll med ensamstående som har barn uppger utsatthet för cykelstöld i betydligt högre utsträckning (13,1 %) än hushåll bestående av sammanboende personer utan barn (5,0 %). Är skillnaden signifikant?

För att beräkna osäkerhet för skattningarna använder du tabellen. Gruppen ensamstående personer med barn representeras i urvalet av 648 personer (tabell 2A) och andelen utsatta är som nämnts 13,1 procent. Det första steget är att avrunda antalet svarande personer (det vill säga 648) ner⁶⁷ till närmaste *antal svarande personer* i tabellen (vilket är 600). Därefter avrundas procenttalet till närmaste *andel i procent* i tabellen (vilket är 15 %). I rutan för *antal svarande personer* = 600 och *andel i procent* = 15 står 2,9. Beräkningen (15 procent plus/minus 2,9) ger ett osäkerhetsintervall mellan 10,2 och 16,0 procent. Motsvarande uträkning för sammanboende med barn ger ett osäkerhetsintervall mellan 4,4 och 5,6 procent.

	Ensamstående med barn	Sammanboende utan barn
Andel utsatta	13,1 %	5,0 %
avrundas till närmaste andel i tabellen	15 %	5 %
Antal svarande personer	648	5 503
avrundas ner till	600	5 500
Halva osäkerhetsintervallets storlek (enligt tabellen)	2,9	0,6
Osäkerhetsintervall (andelen +/- halva intervallet)	10,2–16,0 %	4,4–5,6 %

Osäkerhetsintervallen 4,4–5,6 % och 10,2–16,0 % överlappar inte varandra, vilket innebär att skillnaden troligtvis är statistiskt säker.

⁶⁷ Genom att avrunda antalet svarande personer nedåt tar man det säkra före det osäkra och får en konservativ skattning.

Bilaga 2. Regressionsanalyser

Resultaten i rapporten redovisas huvudsak i tabeller och figurer baserade på bivariata analyser. I den här bilagan redovisas logistiska regressionsanalyser (i rapporten kallade särskilda statistiska analyser) för hur de olika bakgrundsfaktorerna samvarierar med undersökningens huvudindikatorer; *utsatthet för brott*, *otrygghet* och *oro för brott* samt *förtroendet för rättsväsendet*. Fördelen med regressionsanalyser är att de frigör de olika bakgrundsfaktorernas effekter från varandra. Ett exempel på detta är att utbildning ofta ser ut att samvariera med utsatthet för brott i de vanliga redovisningarna. Men eftersom utbildningsnivå samtidigt samvarierar med ålder går det inte att avgöra vilken av faktorerna som samvarierar med utsatthet för brott. Med hjälp av en regressionsanalys kan man däremot se om effekten av utbildning kvarstår när man rensat bort effekten av ålder. Det är även viktigt att ha i åtanke att bakgrundsfaktorerna används i *beskrivande* och inte i *förklarande* syfte.

Utfallet av logistiska regressionsanalyser är oddskvoter som i princip är kvoten mellan riskerna i två grupper. En oddskvot som är högre än 1 betyder överrisk jämfört med referensgruppen och en oddskvot som är lägre än 1 betyder underrisk jämfört med referensgruppen (Ribe 1999). Tolkningen av oddskvoter skiljer sig något åt beroende på variabelernas karaktär och även oddskvoternas storlek. Förenklat uttryckt kan dock en oddskvot på exempelvis 1,5 tolkas som att överrisken är 50 procent.

I analyserna i denna rapport lyfts i regel inte oddskvoter mellan 0,7 och 1,5 utan endast starkare samband.

Tabell 1. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att utsättas för brott mot enskild person år 2013 enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,2*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	1,4*	1,4	1,5*
25–34 år	1,1	1,1	1,1
35–44 år	1,1	1,1	1,1
45–54 år	0,8	0,9	0,7
55–64 år	0,6*	0,8	0,6*
65–74 år	0,3*	0,4*	0,3*
75–79 år	0,4*	0,5*	0,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,2	1,0	1,4
Utrikesfödda	1,1	1,1	1,1
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,1	1,0	1,1
Eftergymnasial	0,9	0,8	1,1
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,2	1,2	1,1
Sammanboende utan barn	0,6*	0,8 *	0,5 *
Sammanboende med barn	0,6*	0,6 *	0,5 *
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,1	1,2	1,1
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,1	1,4 *	1,0
Storstadsregion	1,1	1,3 *	1,0

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att det inte finns någon tydlig skillnad i nivå mellan kvinnor och män när det gäller brott mot enskild person. För både kvinnor och män gäller att utsattheten är avsevärt lägre i de äldsta åldersgrupperna än i den yngsta.

Det framgår också att utsattheten är lägre bland sammanboende personer än bland ensamstående, även då effekten av de andra bakgrundsfaktorerna har rensats bort.

Tabell 2. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper för hushåll utsättas för egendomsbrott år 2013 enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga
Familjetyp	
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0
Ensamstående med barn	1,5
Sammanboende utan barn	0,8*
Sammanboende med barn	1,4*
Bostadstyp	
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0
Flerfamiljshus	1,3
Bostadsort	
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0
Större stad	1,5*
Storstadsregion	1,8*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att hushåll i storstadsregioner är mer utsatta för egendomsbrott än hushåll boende i småstäder och på landsbygden. För övriga redovisningsgrupper är oddskvoterna för svaga för att tolkas som samband trots att de är statistiskt signifikanta.

Tabell 3. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att känna sig (mycket/ganska) otrygg ute sent på kvällen i det egna bostadsområdet enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	5,1*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	1,2	1,1	1,3
25–34 år	1,3	1,0	1,5*
35–44 år	1,3	1,4	1,3
45–54 år	1,0	1,0	0,9
55–64 år	1,1	1,3	1,1
65–74 år	1,6*	2,4*	1,5*
75–79 år	1,9*	1,9*	1,9*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,3	0,9	1,4*
Utrikesfödda	1,7*	2,0*	1,5*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	0,8*	0,8	0,8*
Eftergymnasial	0,5*	0,4*	0,5*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	0,9	0,8	0,9
Sammanboende utan barn	1,0	0,9	1,0
Sammanboende med barn	0,8	0,7	0,9
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	2,1*	2,9*	1,9*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,5*	1,3	1,6*
Storstadsregion	1,4*	1,9*	1,3*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att kvinnor känner sig betydligt mer otrygga än män vid utevistelse i det egna bostadsområdet en sen kväll. Vidare är äldre otrygga i högre grad än yngre, både för äldre män (65–79 år) och för äldre kvinnor (75–79 år). Dock bör det påpekas att otryggheten är mycket högre bland de äldsta kvinnorna än bland de äldsta männen.

Det framgår också att utrikesfödda män har en högre grad av otrygghet vid utevistelse en sen kväll i det egna bostadsområdet än män som är födda i Sverige. Detsamma gäller för män som bor i storstadsregioner jämfört med män som bor i småstäder eller på landsbygden.

Vidare visar analysen att personer som bor i flerfamiljshus har en högre grad av otrygghet vid utevistelse en sen kväll i det egna bostadsområdet än boende i småhus. Skillnaden är särskilt stor för män.

Tabell 4. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att (mycket/ganska) ofta känna oro för brottsligheten i samhället enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,4*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	1,9*	1,8*	2,0*
25–34 år	3,1*	2,7*	3,5*
35–44 år	3,7*	3,3*	4,2*
45–54 år	4,7*	4,7*	4,9*
55–64 år	5,3*	4,8*	5,9*
65–74 år	6,0*	6,2*	5,8*
75–79 år	5,4*	5,1*	5,6*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,2	1,1	1,3
Utrikesfödda	1,3*	1,4*	1,1
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	0,9*	0,9	0,9
Eftergymnasial	0,5*	0,5*	0,5*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,2	1,1	1,2
Sammanboende utan barn	1,1	1,1	1,1
Sammanboende med barn	1,3*	1,3	1,3*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,1	1,0	1,2
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,1	0,9	1,3*
Storstadsregion	1,1	1,0	1,3*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att äldre är betydligt mer oroliga för brottsligheten i samhället än personer i de yngre åldersgrupperna, något som gäller både för män och kvinnor.

Det framgår också att personer med eftergymnasial utbildning oroar sig för brottsligheten i samhället i lägre utsträckning än de med lägre utbildningsnivå.

Tabell 5. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att (mycket/ganska) ofta känna oro för att närstående ska drabbas av brott enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,6*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	1,9*	1,7*	2,0*
25–34 år	1,7*	1,8*	1,6*
35–44 år	1,6*	1,6*	1,7*
45–54 år	2,3*	2,2*	2,5*
55–64 år	1,9*	1,8*	2,0*
65–74 år	1,4*	1,4	1,4
75–79 år	1,3	1,2	1,3
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,4*	1,2	1,5*
Utrikesfödda	0,9	0,8	1,0
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,1	1,1	1,1
Eftergymnasial	0,8*	0,8	0,8
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,7*	2,0*	1,6*
Sammanboende utan barn	1,2*	1,3*	1,1
Sammanboende med barn	1,4*	1,5*	1,4*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,1	1,1	1,1
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,3*	1,3*	1,3*
Storstadsregion	1,4*	1,3*	1,4*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att kvinnor är mer oroliga än män för att en närstående ska drabbas av brott och att personer mellan 20 och 64 år oroar sig mer än de yngsta och de äldsta i undersökningen.

Det framgår också att ensamstående med barn oroar sig mer för att anhöriga ska drabbas av brott än ensamstående utan barn.

Tabell 6. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att (mycket/ganska) ofta känna oro för att drabbas av bostadsinbrott enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,5*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	2,5*	2,1*	2,7*
25–34 år	3,7*	3,3*	4,0*
35–44 år	4,1*	4,5*	3,9*
45–54 år	4,1*	5,1*	3,5*
55–64 år	4,2*	5,2*	3,7*
65–74 år	3,8*	4,5*	3,4*
75–79 år	3,1*	4,3*	2,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,3*	1,0	1,5*
Utrikesfödda	1,2*	1,2	1,2
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,0	0,9	1,1
Eftergymnasial	0,8*	0,9	0,8*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,3	1,1	1,3
Sammanboende utan barn	1,2	1,0	1,3*
Sammanboende med barn	1,2*	1,0	1,4*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,4*	0,4*	0,5*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,1	1,1	1,0
Storstadsregion	1,3*	1,3*	1,4*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att graden av oro för bostadsinbrott är betydligt lägre i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) än i de övriga åldersgrupperna.

Det framgår också att boende i flerfamiljshus oroar sig mindre för bostadsinbrott än boende i småhus.

Tabell 7. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att (mycket/ganska) ofta känna oro för att drabbas överfall/misshandel enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	2,9*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	1,5*	1,6	1,5*
25–34 år	1,1	1,2	1,1
35–44 år	0,9	1,1	0,9
45–54 år	0,8	1,5	0,6*
55–64 år	0,7	1,5	0,6*
65–74 år	0,8	1,7	0,6*
75–79 år	0,6*	1,4	0,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,0	0,7	1,2
Utrikesfödda	1,0	1,4*	0,9
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	0,9	0,8	1,1
Eftergymnasial	0,6*	0,5*	0,7*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,1	1,1	1,0
Sammanboende utan barn	0,8*	0,9	0,8*
Sammanboende med barn	0,8*	0,8	0,7*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,7*	1,7*	1,8*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,4*	1,2	1,5*
Storstadsregion	1,7*	1,6*	1,8*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att kvinnor är betydligt mer oroliga för att drabbas av överfall eller misshandel. Kvinnor i åldergruppen 45–79 år oroar sig dock mindre än kvinnor i den yngsta gruppen (16–19 år).

Det framgår också av analysen att män som har eftergymnasial utbildning oroar sig mindre för överfall eller misshandel än män som har högst förgymnasial utbildning.

Vidare visar analysen att personer som bor i flerfamiljshus oroar sig mer än boende i småhus och att personer som bor i storstadsregioner oroar sig mer än personer som bor i mindre städer eller på landsbygden.

Tabell 8. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att (mycket/ganska) ofta känna oro för att drabbas av stöld eller skadegörelse på bilen enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,1		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	3,3*	3,1*	3,7*
25–34 år	4,9*	4,2*	6,1*
35–44 år	3,7*	3,1*	4,6*
45–54 år	4,2*	4,0*	4,6*
55–64 år	3,8*	2,8*	5,2*
65–74 år	3,2*	2,7*	4,0*
75–79 år	3,1*	2,9*	3,3*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,1	1,0	1,2
Utrikesfödda	1,3*	0,9	1,7*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,2	1,2	1,2
Eftergymnasial	0,9	1,0	0,8
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,2	1,4	1,1
Sammanboende utan barn	0,9	1,0	0,8
Sammanboende med barn	0,8	0,8	0,9
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,5*	1,4*	1,5*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,2*	1,3*	1,1
Storstadsregion	1,4*	1,5*	1,3 *

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar ingen skillnad mellan män och kvinnor vad gäller oro att drabbas av stöld eller skadegörelse på bilen. Däremot varierar oron mellan olika åldersgrupper. Personer i åldern 16–19 år oroar sig i betydligt lägre grad än personerna i övriga åldersgrupper.

Det framgår också att utrikes födda kvinnor oroar sig mer för stöld eller skadegörelse på fordon än kvinnor som är födda i Sverige.

Tabell 9. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för rättsväsendets myndigheter enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,2*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,5*	0,6*	0,5*
25–34 år	0,4*	0,4*	0,4*
35–44 år	0,4*	0,4*	0,5*
45–54 år	0,4*	0,4*	0,4*
55–64 år	0,4*	0,4*	0,4*
65–74 år	0,4*	0,4*	0,4*
75–79 år	0,5*	0,4*	0,5*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	0,8*	0,9	0,7*
Utrikesfödda	0,7*	0,8*	0,6*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,2*	1,2	1,2*
Eftergymnasial	2,0*	2,2*	1,8*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	0,9	0,9	0,8
Sammanboende utan barn	1,1	1,2	1,0
Sammanboende med barn	1,3*	1,3*	1,3*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,8*	0,9*	0,8*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	0,9	1,0	0,9
Storstadsregion	1,0	1,0	1,0

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende för rättsväsendets myndigheter än övriga åldersgrupper.

Det framgår också att utrikes födda kvinnor har ett lägre förtroende för rättsväsendet än kvinnor födda i Sverige.

Vidare visar analysen att personer med eftergymnasial utbildning har ett högre förtroende för rättsväsendet än personer med högst förgymnasial utbildning.

Tabell 10. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för Polisen enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,5*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,7*	0,7*	0,9
25–34 år	0,6*	0,5*	0,7
35–44 år	0,5*	0,4*	0,7
45–54 år	0,5*	0,4*	0,7*
55–64 år	0,5*	0,4*	0,7*
65–74 år	0,4*	0,4*	0,6*
75–79 år	0,5*	0,5*	0,6*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	0,8	1,0	0,7*
Utrikesfödda	0,9*	0,9	0,8*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,0	0,9	1,0
Eftergymnasial	1,2*	1,3*	1,1
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,0	1,1	0,9
Sammanboende utan barn	1,1	1,2*	1,0
Sammanboende med barn	1,2*	1,3*	1,1
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,9*	0,9	0,8*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,0	1,0	1,0
Storstadsregion	1,0	1,0	1,1

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analyserna visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende för polisen än övriga åldersgrupper, det gäller i synnerhet för männen.

Tabell 11. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för åklagarna enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,1		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,6*	0,7*	0,6*
25–34 år	0,5*	0,6*	0,4*
35–44 år	0,5*	0,5*	0,5*
45–54 år	0,5*	0,5*	0,5*
55–64 år	0,5*	0,5*	0,4*
65–74 år	0,5*	0,5*	0,4*
75–79 år	0,4*	0,4*	0,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,1	1,3	0,9
Utrikesfödda	0,8*	0,8*	0,7*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,1	1,1	1,1
Eftergymnasial	1,8*	1,8*	1,8*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,0	1,0	0,9
Sammanboende utan barn	1,0	1,2	0,9
Sammanboende med barn	1,2*	1,2*	1,2
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,9*	0,9*	0,8*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	0,9	0,9	1,0
Storstadsregion	0,9	0,9	0,9

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende för åklagarna än övriga åldersgrupper.

Det framgår även att personer med eftergymnasial utbildning har ett högre förtroende för åklagarna än vad personer med högst förgymnasial utbildning har.

Tabell 12. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för domstolarna enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,0		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,5*	0,5*	0,5*
25–34 år	0,3*	0,3*	0,4*
35–44 år	0,4*	0,3*	0,4*
45–54 år	0,4*	0,3*	0,4*
55–64 år	0,4*	0,3*	0,4*
65–74 år	0,4*	0,3*	0,4*
75–79 år	0,3*	0,3*	0,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	0,9	1,0	0,8
Utrikesfödda	0,9	1,0	0,8*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,2*	1,2	1,2
Eftergymnasial	1,9*	2,1*	1,8*
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,0	1,0	1,0
Sammanboende utan barn	1,1	1,2*	1,0
Sammanboende med barn	1,3*	1,3*	1,3*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,9	1,0	0,9*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,0	0,9	1,0
Storstadsregion	1,0	1,0	1,0

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende för domstolarna än övriga åldersgrupper.

Det framgår även att personer med eftergymnasial utbildning har ett högre förtroende för domstolarna än vad personer med högst förgymnasial utbildning har.

Tabell 13. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för Kriminalvården enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,1*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,7*	0,7*	0,7*
25–34 år	0,5*	0,5*	0,4*
35–44 år	0,3*	0,3*	0,3*
45–54 år	0,4*	0,4*	0,4*
55–64 år	0,3*	0,4*	0,3*
65–74 år	0,3*	0,3*	0,3*
75–79 år	0,3*	0,3*	0,3*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	0,8	0,9	0,8
Utrikesfödda	0,9	1,0	0,9
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,0	0,9	1,0
Eftergymnasial	1,1	1,1	1,1
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	0,9	0,8	1,1
Sammanboende utan barn	1,1	1,1	1,0
Sammanboende med barn	1,2*	1,2*	1,2*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,0	1,1	1,0
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	0,9	0,9	1,0
Storstadsregion	0,8*	0,8*	0,8*

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har högre förtroende för Kriminalvården än övriga åldersgrupper.

Tabell 14. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta personer på ett rättvist sätt enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	0,9*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,7*	0,7*	0,6*
25–34 år	0,5*	0,5*	0,4*
35–44 år	0,5*	0,6*	0,5*
45–54 år	0,5*	0,5*	0,5*
55–64 år	0,5*	0,5*	0,5*
65–74 år	0,4*	0,5*	0,4*
75–79 år	0,4*	0,4*	0,4
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	0,9	0,9	0,8*
Utrikesfödda	0,7*	0,7*	0,7
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,1	1,1	1,0*
Eftergymnasial	1,8*	1,9*	1,7
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	0,8	0,8	0,8
Sammanboende utan barn	1,1*	1,2*	1,0
Sammanboende med barn	1,2*	1,3*	1,2
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,9*	0,8*	0,9
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,0	0,9	1,0
Storstadsregion	0,9	1,0	0,9

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende än övriga åldersgrupper för att rättsväsendet hanterar misstänkta personer på ett rättvist sätt.

Det framgår även att personer med eftergymnasial utbildning har ett högre förtroende än vad personer med högst förgymnasial utbildning har för att rättsväsendet behandlar misstänkta personer på ett rättvist sätt.

Tabell 15. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta personer på ett bra sätt enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,0		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,7*	0,8	0,6*
25–34 år	0,4*	0,5*	0,4*
35–44 år	0,4*	0,4*	0,4*
45–54 år	0,3*	0,3*	0,4*
55–64 år	0,3*	0,3*	0,4*
65–74 år	0,3*	0,3*	0,3*
75–79 år	0,4*	0,3*	0,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,0	1,0	1,0
Utrikesfödda	1,0	1,2	0,9
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	0,9	0,9	1,0
Eftergymnasial	1,2*	1,2*	1,2
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	1,0	0,9	1,1
Sammanboende utan barn	1,1	1,1	1,1
Sammanboende med barn	1,3*	1,1	1,5*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	1,0	0,9	1,0
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,0	1,0	1,0
Storstadsregion	0,9	0,9	0,9

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende än övriga åldersgrupper för att rättsväsendet behandlar brottsutsatta personer på ett bra sätt.

Tabell 16. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för att Polisen hanterar misstänkta personer på ett rättvist sätt enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,0		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,7*	0,7*	0,7*
25–34 år	0,5*	0,5*	0,6*
35–44 år	0,6*	0,5*	0,7*
45–54 år	0,5*	0,5*	0,6*
55–64 år	0,5*	0,5*	0,6*
65–74 år	0,5*	0,5*	0,5*
75–79 år	0,5*	0,5*	0,5*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	1,0	1,0	1,0
Utrikesfödda	0,8*	0,9	0,8*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,0	1,1	0,9
Eftergymnasial	1,2*	1,4*	1,1
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	0,9	0,9	0,9
Sammanboende utan barn	1,1*	1,2*	1,0
Sammanboende med barn	1,3*	1,3*	1,2*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,8*	0,8*	0,8*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,0	1,0	1,0
Storstadsregion	0,9	0,9*	1,0

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende än övriga åldersgrupper för att polisen hanterar misstänkta personer på ett rättvist sätt.

Tabell 17. Oddskvoter (relativa skillnader i odds) för olika grupper att ha ett (mycket/ganska) stort förtroende för att Polisen behandlar utsatta personer på ett bra sätt enligt NTU 2014, utifrån logistisk regressionsanalys.

	Samtliga	Män	Kvinnor
Kön			
<i>Män (ref. kat.)</i>	1,0		
Kvinnor	1,1*		
Ålder			
<i>16–19 år (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
20–24 år	0,8*	0,7*	0,8
25–34 år	0,5*	0,5*	0,5*
35–44 år	0,5*	0,4*	0,6*
45–54 år	0,5*	0,4*	0,6*
55–64 år	0,4*	0,3*	0,5*
65–74 år	0,4*	0,3*	0,4*
75–79 år	0,4*	0,4*	0,4*
Svensk/utländsk bakgrund			
<i>Svenskfödd med båda/en förälder inrikes född(a) (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Svenskfödda med båda föräldrarna utrikes födda	0,9	1,0	0,8
Utrikesfödda	0,8*	0,8*	0,8*
Utbildning (högsta)			
<i>Förgymnasial (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Gymnasial	1,0	0,9	1,0
Eftergymnasial	1,2*	1,3*	1,2
Familjetyp			
<i>Ensamstående utan barn (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Ensamstående med barn	0,9	0,8	1,0
Sammanboende utan barn	1,1	1,1	1,0
Sammanboende med barn	1,2*	1,1	1,3*
Bostadstyp			
<i>Småhus (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Flerfamiljshus	0,9*	0,9	0,9*
Bostadsort			
<i>Mindre stad/landsbygd (ref. kat.)</i>	1,0	1,0	1,0
Större stad	1,0	0,9	1,0
Storstadsregion	0,9	0,9	0,9

* Oddskvoten är signifikant skild från referenskategoriens oddskvot ($p < 0,05$)

Analysen visar att den yngsta åldersgruppen (16–19 år) har betydligt högre förtroende än övriga åldersgrupper för att polisen behandlar brottsutsatta personer på ett bra sätt.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande nationell brottsoffer- och trygghetsundersökning. I NTU 2014 redovisas resultaten för den nionde undersökningen tillsammans med jämförelser med resultaten från tidigare år. Underlaget utgörs av drygt 12 000 personer som genom telefonintervjuer och via enkäter svarat på frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet.

NTU belyser frågeställningar som Hur vanligt är det att den som utsätts för misshandel känner gärningspersonen? Hur stor andel av brotten anmäls till polisen? Vilka grupper är mest utsatta för olika typer av brott? Är man olika trygg beroende på om man bor i storstad eller på landsbygd? Ökar eller minskar svenska folkets förtroende för polisen?

För den specialintresserade finns metodbeskrivning och frågeformulär samlade i *NTU 2014 – Teknisk rapport*, som går att ladda ner på Brås webbplats (2015:4).

